

Organisasjons- håndbok

- en håndbok for ledere og tillits-
valgte i Norges speiderforbund

1997 ..
1998

Utgitt av:
Norges speiderforbund
Øvre Vollgate 9, 0158 Oslo
Tlf.: 2242 2660
Fax: 2242 0704

Mars 1997

Illustrasjoner:
David Edman

Trykk:
Nikolai Olsens Tykkeri as, Kolbotn

ISBN: 82-7070-109-2

NSF:001-97

2. utgave
1. opplag (6.000 eks.)

FORORD

Dette er den andre utgaven av «Organisasjonshåndbok for ledere og tillitsvalgte». I denne utgaven er det kommet inn en del nye eller oppdaterte opplysninger. Lover og retningslinjer er ajourført etter speidertinget på Kongsberg i 1996.

Vi arbeider stadig med å forbedre organisasjonshåndboka slik at den skal bli et best mulig arbeidsverktøy. Har du tips eller ideer om stoff som burde være med (eller tas ut), eller har andre kommentarer kan du sende det til:

Norges speiderforbund
Øvre Vollgt. 9
0158 OSLO

Merk konvolutten "Organisasjonshåndbok".

Du kan også bruke fax 22 42 07 04 eller ringe inn kommentarene på tlf.: 22 42 26 60.

Slik bruker du boka

Vi ønsker at organisasjonshåndboka skal gi et overblikk over hvordan forbundet er oppbygd og hvordan de enkelte leddene i organisasjonen er ment å skulle fungere. Boka skal gi svar på en del konkrete spørsmål som dukker opp i forbindelse med jobben som speiderleder eller tillitsvalgt.

Organisasjonshåndboka omhandler de ulike organisasjonsleddene i forbundet. Først gruppe, så krets, korps og til slutt forbundet sentralt. Deretter tar boka for seg grunnleggende prinsipper for ledelse og program og gir svar på en rekke praktiske spørsmål som kan dukke opp. Bruk innholdsfortegnelsen og stikkordregisteret bak i boka for å finne fram.

Troppsassistenten.....	32
Patruljeføreren.....	33
Laglederen	34
Lagassistenten.....	35
Medlemsregistrering.....	36
Direktemedlemmer.....	36
Økonomi.....	36
Regnskap.....	36
Inntekter.....	36
Utgifter.....	36
Hus, Hytter, Båter	37
Materiell.....	37
Informasjon	37
Kontakt med andre.....	38
Ledermiljø.....	38
Nok ledere?.....	38
Lederfellesskap.....	39
Hva er et ledermiljø?	39
Hvorfor ledermiljø?	40
Hvordan få et ledermiljø?.....	41
Hvorfor er du speiderleder.....	41
Medleder-samtale	42
Overgang mellom enhetene.....	42
Foreldrearbeid.....	43
Foreldreforeningen	43
Arbeidsoppgaver.....	43
Foreldre/familiearbeid.....	43
Opprettelse av ny gruppe	44
Nedleggelse av gruppe.....	44
2. Krets	45
oppgaver og organisering	45
Kretsting	45
Kretsstyret	45
Ombud	45
Kretsens administrasjon.....	45
Planlegging	45
Medlemsregistrering.....	46
Trening og utvikling.....	46
Ledersamtalen	46
Ledergodkjenning	46
Ledertrenere	46

Funksjonsbeskrivelser	47
Kretsleder.....	47
Kretsstyremedlem.....	48
01nbudslederen.....	49
01nbudsmedlem	50
Økonomi	51
Regnskap	51
Inntekter.....	51
Utgifter.....	51
Hus, hytter, båter m.m.	51
Materiell	52
3. Korps	53
Funksjonsbeskrivelse	54
Standard korpsavtale	54
4. Forbundet	55
Oppgaver og organisering	55
Organisasjonskart	55
Speiderting	55
Lovutvalg	56
Valgkomite	56
Speiderstyrets arbeid.....	56
Sentrale komiteer og prosjektgruppers	
oppgaver og organisering	57
Forbundskontorets oppgaver og organisering	57
Kontakt med forbundskontoret.....	58
Forbundskontingent	58
Medlemsregistrering	58
Medlemsblader og abonnement	59
Speideren	59
Lederbladet	59
Økonomi	59
Budsjett	59
Regnskap	59
Inntekter og utgifter	60
Forbundets eiendommer	61
Renså	61
Dronningen	61
Stomes	62
Solstølen	61

Tredalen	63
Sverveli.....	64
Leikvinjar.....	64
Ingelsrud speidersenter.....	65
«S/S Havbraat Il»	65
Programmaterieell.....	65
Kjøp/leie.....	65
Speider-Sport A/L	65
Old Guides	66

5. På kurs med NSF..... 67

Grunntreningen	67
Lederstart.....	68
Trening 1.....	69
Trening 2.....	69
Trening 3.....	70
Bronseknappen	70
Emnekurs/Fordypningskurs	71
Vinterferd	71
Fjellederkurs	71
Brekurs.....	71
Skileiklederkurs.....	71
Kanokurs	72
Turlederkurs i kano.....	72
Fossefallen - med kano i strømmende vann.....	72
Kurs for småspeiderledere	72
Førerpatuljekurs.....	73
Kombikurset Pat - Pat.....	73
Patuljeførerkurs	73
Kurs for hjelpere	73
Kurs i gruppeledelse	74
Kurs for krets- og korpsstyrer	74
Emnekurset «Øyeblikket»	74
«Vitamin»-kursene.....	75
Emnekurs sjø	75
Skipperkurs	75
Videre utvikling	76
Trekløver Gilwell treningen	76
Ledertrenerkurs.....	76
Instruktørkurs i friluftsliv	77
Andre mulige kurstilbud	77
FRIFOs barnelederkurs.....	77

Studiering Inuligheter	77
Kurs i andre organisasjoner.....	78
Kurs i utlandet	78
6. Planer og mål	79
Langtidsplanen 1993 - 1997.....	79
Mål for det enkelte medlem... ..	79
Mål for Norges speiderforbund	79
Virkemidler for hele organisasjonen.....	80
Mål for 1997 - Gruppen i fokus.....	81
Langtidsplan for perioden 1998 - 2001	82
Patruljen tar ansvar	82
Satsingsområder.....	82
Temaer	83
7. Internasjonale kontakter.....	84
Verdensforbundene	84
WAGGGS.....	84
WOSM.....	85
Speiderarbeidet i Europa.....	85
Speiderarbeidet i Norden	85
Øst Europa - Ukraina	86
Nord-Sør.....	86
8. Eksterne relasjoner	87
Norges KFUK-speidere	87
Landsrådet for norske barne- og	
ungdomsorganisasjoner	87
FRIFO - Friluftslivets fellesorganisasjon.....	87
Bistandstorget.....	88
Studieforbundet natur og miljø	88
Miljøheimevernet	89
9. Speiderledelse.....	90
Patruljesystemet	90
Hva er en patrulje.....	90
Hvorfor denne metoden?	91
Patruljeføreren	92

Hva er ledelse i NSF?	93
Når starter lederutviklingen?	93
Å lede, delta i ledelse og bli ledet.....	94
Veiledning som metode	95
Målstyring	96
Muligheter	96
Læring ved egenaktivitet	97
Situasjonsorientert ledelse	97
Forbilde	98
Helhet og sammenheng	99
Et hjelpemiddel ved planlegging av terminlister, årsplaner og lignende	99
Jeg, en speiderleder	105
Hva møter deg som speiderleder?	105
Plikter.....	105
Rettigheter	105
Arbeidsdeling	105
Planlegging	106
Læringsmiljø.....	108
Konstruktiv tilbakemelding	109
Den organiserte ledertreningen	109
Mål og benevnelser	110
Treningsprogram.....	110
Prinsipper for program	110
Progresjon	112
Metoder.....	113
Seremonier	114
Hvorfor seremoni.....	114
Å lage en seremoni	114
Forslag til seremonier	115
10. Administrasjon / Diverse	120
Bruk av ild.....	120
Forsikringer	120
Forbundet	120
Ansvar.....	120
Hus, innbo, materiell	121
Sykdom og hjemtransport / Reiseulykke	121
Reisegods	121
Leire og reiser i inn- og utland.....	121
Speidersentre	121
Troppen reiser på utenlandsk arrangement.....	121
Troppen besøker vennskapstroppen	122

Hvordan skaffe en utenlandsk vennskapsgruppe.....	122
Kontakt med forbundskontoret	122
Påmelding	122
Speiderpass	122
Muligheter for økonomisk støtte	123
Før dere reiser	123
På vei til og fra leiren	124
Helse og sikkerhet	124
Jamboree-on-the-Air	125
Sjøspeiding - speiding med en annerledes vri	125
Speiderdrakten	126
Forbundslnerket	127
Presse og informasjon	127
Kommunikasjonsutvalget.....	127
Intern informasjon	127
Ekstern informasjon	128
Grafisk design	128
Attest	128
Hvem skal skrive for hvem.....	128
Hva skal du skrive	128
Lederoppgaver	129
Innteksbringende tiltak	132
Flagg og bannerreglementer	132
Flagget	132
Flaggdager	132
Regler for bruk av flagg.....	133
Heising og firing av flagget	133
Gruppeflagg	134
Utrulling og sammenrulling.....	134
Bærestilling	134
Hvilestilling	134
I kirken.....	134
Hilsing	135
Banner	135
Deltakelse av speidere ved bisettelse og begravelse	135
Bisettelse	135
Begravelse	135
Tobakk og rusmidler	136
Sikkerhetsregler	136
Støtteordninger til aktiviteter	136
Norsk speidermuseum	137
St. Georgs Gildene i Norge	137

11. Lov og I_øfte	138
Speiderloven	138
Speiderbønnen	140
Speiderløftet	140
Valgspråket	141
Speiderhilsen	141
Formålsparagrafen	141

Lover	142
--------------------	------------

Retningslinjer	159
-----------------------	-----

Lover vedtatt av fellesrådet for speiderpiker i Norge	159
Samarbeidsavtale mellom Norges KFUK-Speidere og Norges speiderforbund.....	161
Rusmidler.	164
Speiderhilsen	164
Flagg og banner	164
Ledere og tillitsvalgte	165
Godkjenning av ledere	166
Gruppens informasjonsplikt overfor kretsene	167
Speiderarbeid i heldagsskolen	167
Nye grupper	169
Gruppetingets møter	169
Kretsenes informasjonsplikt overfor forbundet	169
Kretsstyrets møter	170
Reisefordeling.....	170
Forretningsorden for speidertinget	171
Utgifter til speidertingets møter.....	172
Lovutvalget	173
Speidertingets valgkomite	173
Hederstegn/ tjenestetegn	174
Speiderstyrets møter	176
Organisering og mandat for komiteer i sentrale NSF	177
Rammer for beverspeiding	182
Prinsipper for program.....	182
Prinsipper for ledelse	183
Mål for ledertrening	184
Ledertrenere	185
Retningslinjer for Trekløver Gilwell-treningen	186
Benevnelser i ledertreningen	186

Godkjenning av ledertrenere	187
Prinsipper om speiderdrakt	188
Speiderdrakten.....	189
Statutter for NSF's lederfond	196
Retningslinjer for båtbanken	196
Inntektsbringende tiltak	197
Forbundskontingent	198
Kretskontingent	199
Gruppekontingent	199
Eksempel på korpsavtale	200
Materiell og utstyr	201
Leirkontingent for ledere	201
Gruppens økonomi	201
Kretsens økonomi	202
Forbundets økonomi.....	203
Retningslinjer for NM i speiding.....	204
Mål og retningslinjer for speiderforum og roverforum	206
Regler for båtbruk i speiderarbeidet i Norge	207
Retningslinjer (or beredskapsgrupper i Norges speiderforbund.....	209
Retningslinjer for Explorer Belt	210
Retningslinjer for RR 5-kamp	213
Forkortelser.....	214
Stikkordsregister.....	215

SPEIDINGENS IDE

Bakgrunn

1. august 1907 tente Robert

Baden-Powell det første speiderbålet.

På Brownsea Island ved Englands sydkyst var 21 gutter samlet rundt dette bålet som skulle få avgjørende betydning for millioner av jenter og gutter. Guttene var samlet fra forskjellige samfunnslag for å være sammen på leir fram til 9. august.

De ble delt inn i patruljer på fem, med den eldste som patruljefører. På skuldrene bar de forskjellige fargede bånd for å markere patruljetilhørigheten. De laget også patruljebanner. Patruljeføreren hadde en hvit filtlije foran på lua.

Han som hadde invitert dem til denne leiren, var en av datidens «kjendiser» i England. Han ble betraktet som en helt fra Boer-krigen i Sør-Afrika, der han hadde forsvart byen Mafeking mot en stor overmakt i 217 dager. Det var nok ikke med liten stolthet guttene dro på leir med denne helten. Under krigen i Sør-Afrika hadde han trent opp unge soldater. Han oppdaget at yngre gutter med hell kunne brukes til speiding, i sin egentlige betydning, og til oppdagelser.

Hans tanker ble presentert i seks hefter, og han opplevde til sin glede at de ble ivrig lest, nettopp av dem de var beregnet for - ungdommen. Han så mulighetene til å lage et program, «Speiding i fredens tjeneste». For å prøve hvordan teoriene virket i praksis, inviterte han til leiren på Brownsea Island. Det som foregikk på denne leiren, ville nok mange kjent igjen også i dag, selv om mye naturlig nok hadde en annen form enn den dagens speidere er vant til. Baden-Powell ble nok av sin samtid sett på som svært radikal. Han ville blant annet jevne ut forskjeller i samfunnet, arbeide for fred og forståelse mellom alle folkeslag og drive opplysning om helse, sex og moral. Aktivitetene skulle utvikle de ønskede egenskapene hos guttene.

Det mest radikale var nok patruljesystemet, med selvstendige patruljer hvor gutter lærte av hverandre ved egen aktivitet. Lederen var en veileder. Hans kanskje viktigste rolle var som samtalepartner ved leirbålet. Disse ideene var nok inspirert av blant andre amerikaneren John Dewey, som lanserte de samme tankene om demokrati, ansvar og «Leaming

by doing» i skolevesenet. Temaene var iakttakelse, hygiene, matlaging, naturkunnskap, pionerarbeider, fysisk aktivitet og livredning. At også ridderlighet og fedrelandskjærlighet sto på programmet, viser at leiren var i 1907, og ikke i vår egen tid. Hver kveld var det leirbål der den enkelte deltaker måtte bidra. B.P. var selv midtpunktet og fortalte fra sine opphold omkring i verden.

Det ble lagt vekt på at det skulle være en glad tone i leiren. Allerede den gangen ble det praktisert at speiding skulle være gøy. Var det ikke gøy, var det ikke speiding. Siste dagen på leiren ble det holdt en oppvisning for foreldre og andre innbudte. Leiren ble en suksess. På grunnlag av den skrev Baden-Powell «Scouting for Boys» (Speiding for gutter), som førte til at guttene dannet patruljer og fikk voksne til å hjelpe seg som troppsledere. Det bålet som ble tent på Brownsea Island, har bredt seg som en brann over hele verden. I dag finnes det over 25 millioner speidere, jenter og gutter, i mer enn 140 land.

Da Baden-Powell presenterte sine tanker i «Scouting for Boys», oppdaget han at speidingen spredte seg til andre land av seg selv. Fra hans side var den bare ment til bruk i det britiske samveldet. Men størst var nok hans overraskelse da han støtte på en gruppe jenter med speiderhatter, skjerf og datidens obligatoriske vandrerstav. De påsto at de var jentespeidere. B.P. var fullstendig klar over at programmet han hadde lagt opp for speidervirksomheten var helt upassende for jenter i den edwardianske perioden. Ethvert forsøk på å la jentene delta i guttenes aktiviteter ville stride mot datidens anstendighetsfølelse. Men han var klar over at tiden var moden for et eget program for jenter, slik at de også kunne få gleden av speiderideen. Programmet fikk samme formål som guttenes: Utvikling av den personlige karakter.

Han anså det viktig at jentenes bevegelse ble selvstendig og hadde et eget navn. B.P. valgte benevnelsen Girl Guide etter et berømt korps av veivisere i India, kjent for sin praktiske sans og selvhjulpenhet. I 1910 ble B.P.s søster Agnes den første leder i The Association of Girl Guides in Great Britain.

Den 30. oktober 1910 giftet Baden-Powell seg med den betydelig yngre Olave St. Clair Soames. Hun tok initiativet til å danne et internasjonalt råd som skulle skape kontakt mellom de landene som hadde speiderpiker. Olave Baden-Powell var Chief Guide frem til sin død 25. juni 1977.

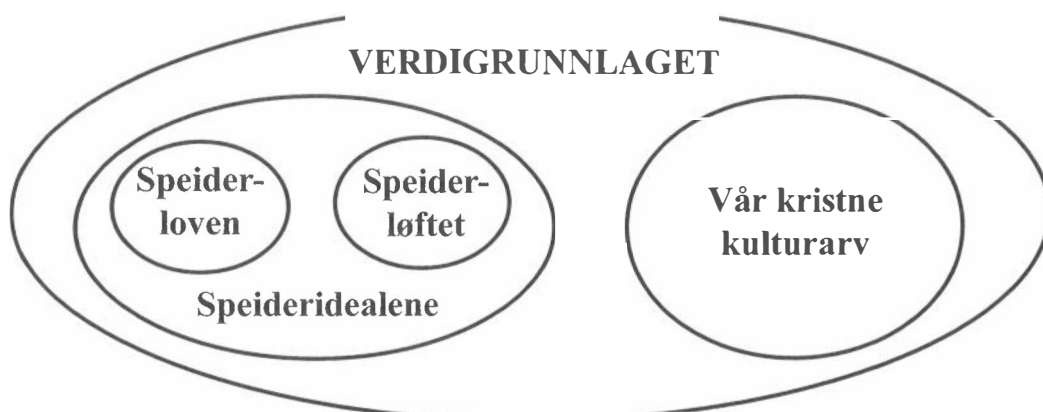
Baden-Powell døde i Kenya 8. januar 1941. Det ble tilbudt at han skulle begraves i Westminster Abbey, men han hadde selv ønsket å bli stedt til hvile i Afrikas jord. De er begge begravet i den lille byen Nyeri, like i nærheten av hjemmet deres, Paxtu. I Westminster Abbey er det satt opp en minneplate over speidersakens pionerer.

Speidingens verdigrunnlag

Blant mange av Baden-Powells visdomsord finnes følgende:

«La oss derfor, på veien mens vi trener våre speidere, holde de høye mål foran oss, og ikke bli alt for opptatt av skrittene.»

Speiding er en holdningsskapende bevegelse. Vi ønsker å gi medlemmene våre en opplevelse av de verdier speidingen står for, slik at hver enkelt etterhvert gjør disse verdiene til sine egne. På den måten ønsker vi å påvirke samfunnsutviklingen. Vårt verdigrunnlag uttrykkes gjennom speideridealene (lov og løfte) og den kristne kulturarv som vårt samfunn bygger på.

Speiderloven omtaler sentrale verdier:

Åpenhet for Guds ord, respekt for alt levende, toleranse, ansvar, ærlighet, hjelpsomhet, vennskap, selvstendighet, pågangsmot og forståelse.

Gjennom speiderløftet gir vi uttrykk for at vi ønsker å ha speiderloven som et personlig mål å arbeide mot. Det å avlegge speiderløftet kan hjelpe den enkelte til å identifisere seg med sin bevegelse og det den står for.

Formålsparagrafen:

Norges speiderforbunds mål er å utvikle medlemmene til selvstendige og ansvarsbevisste mennesker ved

- a) å tilby dem et treningsprogram med vekt på friluftsliv, samfunnsengasjement, internasjonal forståelse og opplevelse av speideridealene,
- b) å gi dem medbestemmelse og ansvar
- c) å hjelpe dem til en kristen tro.

Medlemmer som tilhører en annen religion, utvikler sin tro innen dette religionssamfunn.

Hva er speiding

Livskvalitet

Når vi klarer å realisere våre verdier til holdninger som synliggjøres i praktiske handlinger, skapes livskvalitet. Livskvalitet handler om hvordan den enkelte opplever livet sitt, om det føles godt eller dårlig. I NSF er livskvalitet forankret i kristne verdier og holdninger. Et hovedelement i det kristne menneskesynet er at hvert menneske er enestående.

Selvfølelse: Vi tror at ved å utvikle våre medlemmer til trygge og selvstendige personer, yter vi også et bidrag til å skape en bedre verden. Det er viktig at speiderne føler seg verdifulle og verdsatte, og har tro på egne evner. Dette oppnås blant annet ved å oppleve å mestre noe selv. Speiderbevegelsen gir barn og unge utviklingsmuligheter i et trygt miljø. Ved å lære praktiske ferdigheter og få utfordringer i friluftsliv, kan speiderne få tro på egne evner.

Ansvar: Å ha mulighet til å påvirke egen situasjon er viktig. Det handler om å få ansvar for sin egen hverdag. En speider skal lære å føle ansvar for seg selv og andre. En som får økt ansvar, klarer seg bedre i forskjellige situasjoner og blir mer selvstendig. Medbestemmelse og ansvar er viktige prinsipper i NSF. Det kan komme til uttrykk gjennom samfunnsengasjement.

Glede: Vi møter skuffelser og sorger såvel som gleder. Det er en del av livet og det å være menneske. Likevel kan vi ha en grunnstemning av glede. For en aktiv speider i et godt speidermiljø finnes mange gleder.

Hvis livet føles positivt og meningsfylt, kan vi oppleve god livskvalitet. Speiding kan bidra til å øke livskvaliteten hos den enkelte speider.

Vennskap

Det er viktig å få være sammen med andre og ha minst en god venn. Vennskap er utgangspunktet for skapende kontakt mellom mennesker. Det gjelder mellom kamerater og mellom folkeslag. Toleranse går ut på at vi forstår andre og godtar deres rett til å være annerledes. Vennskap går lenger enn toleranse. Det krever at vi aktivt stiller opp og gjør hva vi kan for å hjelpe og støtte.

Speiderbevegelsen legger stor vekt på vennskap og samarbeid. Mange gode vennskap har startet i speiderpatruljen.

Friluftsliv

I NSF brukes friluftsliv som aktivitet og ramme om speiderarbeidet, men det har også stor betydning i seg selv. Aktivt friluftsliv gir mange muligheter for utfoldelse, det gir kunnskaper om naturen og gode holdninger til miljø- og ressursbruk. Friluftsliv gir gode muligheter for å praktisere vennskap. Det utvikler også den enkelte speiders selvstendig-

het og evne til å ta ansvar og løse praktiske oppgaver. Selve friluftsopplevelsen er i seg selv verdifull.

Praktisk viten

Speiding handler i stor grad om å omsette teori til praksis - læring ved egenaktivitet. Den enkelte får trening i å finne løsninger selv. Evne til å se sammenhenger og forstå årsaker er to viktige elementer, ikke bare i løsning av praktiske oppgaver, men også i lederskap. Speiderarbeidet utvikler praktiske ferdigheter, men enda viktigere er det å gjøre speiderne i stand til å forvalte og forbedre mulighetene som ligger hos dem selv, hos andre og i samfunnet.

Holdninger utvikles gjennom handlinger

Vi hører fra tid til annen begrepene «Speiding er en livsstil» og «En gang speider, alltid speider». For oss gjelder det å leve opp til dette og se til at den virksomhet vi holder på med blir speiding.

Det er speiding i mer enn 140 land rundt i verden. Vi vet at forutsetningene for speiderarbeid er ulike i forskjellige deler av verden, og at programmene er ulike. På tross av disse ulikhetene blir vi ofte slått av den sterke samhørigheten vi kjenner med speidere fra andre land når vi får en sjanse til å møte dem. Det finnes noe som vi har felles, vi forstår hverandre til tross for språkhindringer og ulik bakgrunn. Vi er speidere.

Hva er det da som gjør speiding til det det er?

Hvis vi ser på lovene for begge verdensorganisasjonene, finner vi det grunnlaget som skal være «minste felles nevner» for speiding rundt om i verden.

Målet - om å hjelpe mennesker til utvikling og til å ta ansvar -, skiller ikke speiderbevegelsen mye fra andre ungdomsorganisasjoner, skolen eller samfunnet generelt. Det grunnleggende for oss er hvordan vi når dit vi vil, de metoder vi bruker. Disse er også nedfelt i de grunnleggende prinsipper.

At speiding er en verdibevegelse innebærer at:

- ✓ Vi ønsker å påvirke medlemmene på en slik måte at deres holdninger også får betydning for mennesker utenfor organisasjonen.
- ✓ Verdigrunnlaget bæres oppe av bevisste ledere som vet hva bevegelsen står for, og som har tenkt igjennom sitt lederskap. Det vil si at programmet og ulike aktiviteter er midler, og ikke noe mål i seg selv.
- ✓ Verdigrunnlaget ikke kan reduseres til et visst antall programinnslag. Det må være med i alt vi gjør og påvirke program, aktiviteter, metode og organisasjonsform.

Å være leder er ikke i første rekke å sette igang aktiviteter, men å være bærere av en kultur - speiderkulturen.

Treningsprogram

Lederens oppgave i speiderarbeidet er å hjelpe speiderne til å finne fram til sin egen livskvalitet. Gjennom speidingsens treningsprogram søker vi å utvikle våre medlemmers egne personligheter. Det gjør lederoppgaven utfordrende, spennende og givende.

Lord Baden-Powell grunnla speiderarbeidet for over åtti år siden etter å ha gjort en viktig observasjon: Barn og ungdom som blir vist tillit og ansvar kunne make krevende oppgaver, og de utvikler seg til trygge og selvstendige mennesker. Baden-Powells metoder var trening i fysiske, praktiske, moralske og religiøse aktiviteter. Norges speiderforbund har som mål å utvikle sine medlemmer til selvstendige og ansvarsbevisste mennesker, altså et klart svar på det moderne menneskets krav om medbestemmelse, frihet og ansvar. Norges speiderforbund legger vekt på friluftsliv, samfunnsengasjement, internasjonal forståelse, opplevelse av speideridealene og den kristne tro.

Selv om vårt grunnlag står fast, vil selvfølgelig våre arbeidsmetoder endre seg. Speiderarbeidet drives ikke på samme måte i dag, som i 1907. Speidingsen har gjennom disse åtti årene holdt følge med samfunnsutviklingen og den tekniske utviklingen. I denne løpende forandring har vi holdt fast ved de delene av vårt arbeid som vi mener det er galt å gi slipp på.

Vår historiske forankring og vår evne til omstilling, gjør Norges speiderforbund rustet til å ta fatt på de årene som kommer. Vi er beredt på de utfordringene som ligger i morgendagen. Vi har med oss verdier og erfaringer fra i går.

Her er noen stikkord til de fire hovedområdene i treningsprogrammet. De kan kanskje hjelpe deg til å tenke igjennom hva speiding er for deg:

- ✓ *Samfunnsengasjement:* Ærlighet forståelse, trygghet, nærhet, fellesskap, hjelpsomhet, dele gleder og sorger, stå sammen i medgang og motgang.
- ✓ *Praktisk viten:* Allsidig, stimulere fantasien, selvhjulpen, oppgaveløsning, selvstendig, utvikle ferdigheter, praktisk - «lærte det i speidern».
- ✓ *Friluftsliv:* Aktivitet, turer, overnatting, utfordringer, skaperverket, natur- og miljøvern, fysisk fostring, nå målet sammen.
- ✓ *Speideridealene:* Verdier, holdninger, adferd, ansvar, harmoni, nestekjærlighet, ballast i livet, åpenhet for Guds ord.

1. GRUPPEN

Organisasjon

Gruppen er det minste organisasjonsleddet i Norges speiderforbund med selvstendig administrasjon og økonomi. Speiderarbeidet er delt inn i forskjellige arbeidsenheter avhengig av alder: beverkoloni, flokk, tropp og lag. En gruppe kan bestå av bare en eller to av disse enhetene. En gruppe kan også ha flere kolonier, flokker, tropper eller lag, (se § 3-1 og §§ 11-1 til 11-4).

Beverkolonien

Beverspeiding er et tilbud til barn i aldersgruppen 6 - 7 år(1.-2.klasse). Kolonien deles inn i familier, og familiene ledes av kolonilederen eller en koloniassistent. Enheten kan også ha foreldre som hjelpere(ikke godkjente ledere).

Småspeiderflokk

Programmet i flokken er tilpasset aldersgruppen fra syv år og oppover(3.-4.klasse). Speiderne i flokken kalles småspeidere eller ulvunger. Småspeiderflokk er delt inn i flere patruljer/kull som hver har en patruljefører/1. mann og en assistent/hjelper. Flokken ledes av en flokk-leder og flokkassistenter. Svært ofte brukes Jungelboken som ramme for flokkarbeidet. Enheten kan også ha foreldre som hjelpere(ikke godkjente ledere)

Speidertroppen

Gruppen kan selv bestemme om troppen skal ha en eller to aldersinndelinger. Deles den i to, kalles de yngste stifinnere(5.-7.klasse) og de eldste vandrere(8.-10.klasse).

Troppen består av flere patruljer. Hver patrulje er en gruppe på seks til åtte speidere med en patruljefører og en patruljeassistent. Troppen ledes av en troppsleder. Til hjelp i arbeidet har denne en eller flere assistenter over 16 år. Enheten kan også ha foreldre som hjelpere(ikke godkjente ledere). Speiderne i troppen er i alderen 10 - 11 til og med 16 år.

Roverlaget

Rovering er et tilbud til speidere over 16 år(fra 10.klasse). Norges speiderforbund har ingen øvre aldersgrense for rovere, med de fleste rovere er mellom 16 og 25 år. Programtilbudet retter seg først og fremst mot aldersgruppen 16 - 20 år. Laget ledes av en lagleder og assistenter som velges hvert år blant roverlagets medlemmer.

Gruppeledelse

Leder gruppens virksomhet mellom møtene i gruppetinget.

Gruppeting

Gruppen ledes av gruppetinget som består av alle godkjente ledere og representanter for speiderne og roverne - det er disse som har stemmerett. Det kan være fint om også lederen i foreldreforeningen kan møte og eventuelt direktemedlemmer i gruppen. Det er på disse møtene man legger grunnlaget for det arbeidet som gjøres i enhetene, og det er viktig at så mange som mulig er med på dette arbeidet (§ 3-4).

Ansvarsområde og arbeidsoppgaver

Gruppetinget skal ha minst 4 møter i året og skal:

- ✓ arbeide for et godt speider- og ledermiljø i gruppen
- ✓ legge planer for et godt og planmessig speiderarbeid i alle enheter
- ✓ føre møtebok/referat
- ✓ behandle årsregnskap, arbeidsplan og budsjett
- ✓ velge gruppeleder og evt. assistenter for to år om gangen
- ✓ velge gruppens representanter til kretstinget for ett år om gangen
- ✓ velge regnskapsfører og revisor for ett år om gangen.

Referater og møteprotokoller oppbevares i gruppens arkiv og er tilgjengelige for gruppens ledere. Gruppeleder leder gruppetinget, dersom det ikke velges egen ordstyrer. Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet ansees forslaget som falt

Gruppetingets møter

Det kan være praktisk å lage en møteplan for et halvt eller et år av gangen, slik at så mange som mulig setter av tid til disse møtene. Antall møter kan variere. Det vanligste er hver eller annenhver måned, minimum 4 møter i året. Møtedeltakerne er også mer forberedt om det blir sendt ut innkalling med saksliste på forhånd. Der det er mulig kan en også gi mer informasjon om de sakene som skal diskuteres. F.eks. spørsmål/problemstillinger eller kopi av brev som er kommet inn. På denne måten får alle tenkt igjennom en del på forhånd og man sparer tid.

På samme måte er det viktig å sende ut referat etter møtet, hvor det kommer fram hva man er blitt enig om, hvem som skal gjøre hva og hvilke tidsfrister man har.

Kretsen kan arrangere emnekurs i gruppeledelse beregnet på medlemmer av gruppetinget. Hensikten er å gi kunnskaper og praktiske ideer til administrasjon og daglig drift av gruppen og inspirasjon til et godt ledermiljø. Kurset tar for seg lover og retningslinjer som angår gruppen, og ser på oppgaver som må gjøres i gruppen.

Tips til hvordan gruppeting kan holdes

Det meste av innholdet i dette avsnittet er stikkord om formelle møter der vi skal behandle saker og komme fram til vedtak. Som regel er slike møter inne. Gruppeting er et typisk eksempel på et slikt møte.

På slike møter skal vi:

- ✓ gjøre nytte av hverandres erfaringer
- ✓ dele med hverandre
- ✓ se sammenhenger
- ✓ anvende tidligere erfaringer på nye måter
- ✓ eksperimentere i tanker og handling
- ✓ gjøre vedtak.

Kort sagt, skal vi drive effektiv tankeutveksling og meisle ut målbevissthet i speidingen. Møter er kunstige og vanskelige situasjoner. Deltakerne må derfor kjenne seg selv og forstå andre.

Det er ikke nok:

- ✓ å ha møteleder, deltakere og saksliste. Alle må være forberedt.
- ✓ at møtelederen kan alt. I så fall er møtet unødvendig.
- ✓ å ha følelser. Sett ord på dem.
- ✓ å bli enig. Det er vedtakene og iverksettelsen av dem som teller.
- ✓ å være til stede. Deltakelse er det som teller.

Vi kan tenke oss tre typer møteledere (sterkt forenklet for å få poenget tydelig fram):

1. «Jeg bryr meg ikke». «Vi kommer ingen vei». Møtet går i oppløsning.
2. «Her er det jeg som bestemmer». Deltakerne demoraliseres og blir ute av stand til å tenke selvstendig.
3. «Jeg har tro på folk». Utvikler oppfinnsomhet og fremmer skapende innsats.

Praktiske råd til møteledere:

1. Prøv å trekke medlemmene med i planleggingen. Bruk i det minste de første fem minuttene av møtet til å diskutere og prioritere sakslisten.
2. Kom litt før møtet begynner. Vær sosial før dere går i gang.
3. Avklar eventuelle mysterier, ting som deltakerne lurte på, aller først, for eksempel inviterte gjester.
4. Spør om noen kan notere til oppsummering og referat. Bytt gjerne i løpet av møtet.
5. En som kommer for sent, skal ikke ha belønning (oppsummering av møtet så langt) eller straff (forvirret, måtte lete etter stol, sakslister osv.). Anvis bare en plass, si hvilken sak dere er kommet til og la møtet fortsette.

6. Mat og forfriskninger hører til, men husk at det er møte med mat, ikke omvendt.
7. Ha oppsummeringer underveis: Midtveis i hver sak om saken, midtveis i møtet om møtet.
8. Oppsummer møtet til slutt og slå fast hva som er utrettet.
9. Syng / be speiderbønnen til avslutning.

Arbeidsgrupper

Ofte kan møtet gå raskere om dere gjør det slik:

1. Felles gjennomgang av sakene.
2. Dele i arbeidsgrupper på 2-3 personer, som hver jobber med en eller noen saker.
3. Arbeidsgruppene lager 2-3 forslag til vedtak.
4. Alle samles, og vedtaksforslagene kan behandles fort, nesten uten diskusjon.

Problemer

1. Prøv å se problemet, sett navn på det og pek på det for andre.
2. Ha tro på at (en del av) problemet løses på møtet.

Konfliktløsning

1. Be om flere fakta.
2. Pek på det de stridende er enige om.
3. Be om andres mening.
4. Foreslå en forandring i behandlingsmåten av saken.

«Jeg tåler ikke NN»

1. Klargjør for deg selv hva du ikke tåler ved NN.
2. Avgjør om dette er helt uvesentlig, om det egentlig skyldes misunnelse, eller om du faktisk ikke liker egenskapen.
3. Gjør noe ved det:
 - bestem deg for å overse det
 - legg deg til samme egenskap
 - prøv å skape en forandring som leder NNs energi inn på et bedre spor
 - si det rett ut.

Møtet står i stampe

1. Si rett ut at du synes at møtet står i stampe.
2. Foreta en oppsummering i forhold til målet for møtet.
3. Ta en kort pause.
4. Begynn igjen med å få målet presisert, før diskusjonen fortsetter.

Planlegging og koordinering

I Gruppeting er det viktig å tenke igjennom hva vi ønsker å gjøre i den perioden som ligger foran oss. Det er viktig at alle, både speidere, ledere og foreldre, vet hva som skal skje. Spørsmål man bør stille seg når man skal legge opp planer og sette opp terminliste er:

- ✓ Hva vil vi oppnå neste år?
- ✓ Hvilke planer/arrangementer har forbund/krets?
- ✓ Hva synes vi om de planene/arrangementene vi hadde i fjor?
- ✓ Hvilke ressurser krever dette?
- ✓ Har vi nok ledere/speidere?
- ✓ Har vi nok penger, eller må vi skaffe flere midler? Hvordan gjør vi det?

Vi må ta hensyn til slike ting som skolens ferier og det som skjer i nærmiljøet. Når planene er lagt og arrangementer datofestet, må dere ikke glemme å bestemme hvem som har ansvaret for gjennomføringen. Etter at et arrangement er over, er det lurt å bruke litt tid til vurdering. Da har dere et bedre utgangspunkt når nye planer skal lages og rapporter skal skrives.

Lederoppfølging

Medledersamtaler er et viktig verktøy for å følge opp gruppens ledere. Det er spesielt viktig at det holdes medledersamtaler med nye ledere og alle som får en ny lederfunksjon som innebærer at han/hun får nye mål å jobbe mot.

Gjennom medledersamtalen prøver man å:

- ✓ forvise seg om at man har en felles forståelse av hva som er forventet av deg som leder og hva du kan forvente deg fra dine medledere (her kan funksjonsbeskrivelsene være til stor hjelp)
- ✓ motivere og stimulere til maksimal innsats
- ✓ påse at nødvendige hjelpemidler og støtte er tilgjengelig
- ✓ kartlegge behov for opplæring / kurs

Tips til hvordan medledersamtalen kan gjennomføres finnes blandt annet i heftet «Lederstart» som er en del av grunntreningen

Funksjonsbeskrivelser

Bruk funksjonsbeskrivelsene nedenfor som:

- ✓ hjelp til å finne ut hva du sier ja til
- ✓ huskeliste når du har holdt på en stund
- ✓ utgangspunkt for diskusjoner i lederpatruljen
- ✓ utgangspunkt for hva du selv kan bli flinkere til
- ✓ utgangspunkt når du rekrutterer nye ledere
- ✓ utgangspunkt for å skreddersy egne beskrivelser

Teori og praksis

Beskrivelsene forsøker å si noe om hvordan det bør være. Er dere ikke der i dag (og det er nok de færreste), så har dere med dette fått en del forslag til hvilke mål dere bør arbeide mot. Noe kan virke litt teoretisk og høytstående. Ta beskrivelsene som en utfordring, og prøv gjennom diskusjoner å gjøre dere opp en mening om hva de kan bety for det praktiske arbeidet. F.eks.: «... lede arbeidet på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag, og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer». Hva betyr dette for de oppgavene dere skal løse?

Du finner mange lederfunksjoner og tillitsverv beskrevet i dette heftet, men ikke alle. Om du ikke finner akkurat din funksjon, så kan du sikkert finne en eller fler som ligger tett opp til. Bruk dem, og gjør nødvendige tilpasninger selv. Mange grupper har hjelpere i de enkelte enhetene. I praksis er oppgaver og arbeidsmål ganske lik assistentens. Intet er bedre enn om dere selv skreddersyr beskrivelser med utgangspunkt i det dere finner her.

Gruppelederen

- ✓ leder arbeidet i gruppen på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle gruppens medlemmer
- ✓ velges av Gruppetinget, og er gruppens øverste tillitsvalgte. Følger opp vedtak i gruppetinget og koordinerer arbeidet i gruppen
- ✓ veileder og bistår lederne i planlegging og gjennomføring av enhetenes aktiviteter samt støtter lederne i deres videre utdanning og utvikling som speiderledere.

Arbeidsmål

1. Følge opp, veilede og støtte gruppens ledere og tillitsvalgte i deres oppgaver og målsettinger i enhetene, slik at de regelmessig får nye utfordringer og mulighet til egen utvikling.

2. Sammen med enhetslederne og i gruppetinget, planlegge arbeidet i gruppen slik at det er progresjon i arbeidet fra enhet til enhet, og slik at enhetene opplever et positivt samspill med hverandre.
3. Lede planlegging og iverksetting av planer for å nå gruppens mål. Gruppen bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir sammenheng i tilbudet gjennom året. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for kretsen og for hele forbundet.
4. Arbeide for et godt ledermiljø i gruppen, også på tvers av enhetene. Gruppeledelsen bør også fungere som en patrulje.
5. Lede gruppen slik det fremgår av NSF's lover og retningslinjer, samt bidra til at tilbud utviklet av krets og forbund blir til nytte for alle gruppens medlemmer.
6. Lede gruppetinget slik at ledere og tillitsvalgte finner seg til rette og inspireres til samarbeid. Det gjelder spesielle regler for sammensetning av gruppetinget. Det er særlig viktig å finne en arbeidsform som også de unge representantene finner det meningsfylt å delta i.
7. Arbeide for en systematisk rekruttering av nye ledere til alle enhetene.
8. Arbeide for at gruppen har et best mulig tilbud til både småspeidere, speidere og rovere og eventuelt bevere.
9. Holde god kontakt med andre speidergrupper, lokale myndigheter og andre organisasjoner i nærmiljøet, og med kretsstyret / kretsens øvrige organer.

Spesielle oppgaver

- A. Ansvar for å innkalle til gruppeting. (Møteledelsen kan godt gå på omgang).
- B. Fordele post og informasjon fra krets og forbund til gruppens medlemmer. Ta opp aktuelle saker.
- C. Ansvar for at gruppen velger representanter til kretsting, (jfr. NSF's lover §§ 3-4 ; 4-3-1).
- D. Årsregistrering (pr. 31.12) for gruppen skal leveres til kretsen innen 10. januar det påfølgende år. (Skjemaer kommer i posten).
- E. Nye ledere må få den nødvendige innføring i hva som forventes av dem som ledere og hvilken oppfølging de kan forvente underveis. Gjennom Lederstarten og god oppfølging fra gruppeleder, bør de etter ca. et halvt år være klar for ledersamtale i kretsen. (Praksis varierer fra krets til krets).
- F. Motivere gruppens ledere og rovere til å gjennomføre NSF's ledertrening, og til å delta på ulike arrangementer i regi av kretsen eller forbundet sentralt.
- G. Etablere og holde god kontakt med foreldreforening. Foreldre bør også få delta på gruppens arrangementer for å få bedre forståelse/opplevelse av hva speiding er.
- H. Sørge for at materiell utgitt av NSF er tilgjengelig for gruppens ledere og tillitsvalgte i deres arbeid.
- I. Ansvar for planlegging og gjennomføring av fellesarrangementer for alle gruppens medlemmer.
- J. Delta på gruppeledersamlinger eller tilsvarende i kretsen.
- K. Overordnet ansvar for å holde oversikt over gruppens økonomi.

Spesielle kurstilbud

Kurs i gruppeledelse er et kurs for hele gruppeledelsen. Bør gjennomføres med jevne mellomrom.

Spesielle bestemmelser

Funksjonstiden for gruppeledere er maksimalt 6 år (Jfr. § 2-4).

Medlemmer av gruppeledelsen

- ✓ bidrar til at arbeidet i gruppen organiseres og gjennomføres på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle gruppens medlemmer
- ✓ velges av gruppetinget, og inngår i gruppeledelsen, under ledelse av gruppelederen. Medlemmer av gruppeledelsen deltar i oppfølging av vedtak i gruppetinget og koordinerer arbeidet i gruppen
- ✓ veileder og bistår lederne i planlegging og gjennomføring av enhetenes aktiviteter samt støtter lederne i deres videre utdanning og utvikling som speiderledere
- ✓ det er også vanlig å fordele en del administrative oppgaver på gruppeledelsens medlemmer.

Arbeidsmål

1. Følge opp og veilede gruppens ledere og tillitsvalgte slik at de regelmessig får nye utfordringer og egen utvikling gjennom arbeidet.
2. Følge opp de ansvarsområder man påtar seg på en slik måte at det blir til best mulig hjelp for gruppeleder og arbeidet i enhetene.

Spesielle oppgaver

- A. Sette seg inn i alle saker som skal behandles i gruppetinget og gruppeledelsen.
- B. Delta aktivt på møter i gruppetinget og i gruppeledelsen.
- C. Ivareta andre ansvarsområder etter avtalt arbeidsfordeling internt i gruppeledelsen.
- D. Støtte gruppeleder i dennes arbeid.

Spesielle kurstilbud

Kurs i gruppeledelse er et kurs for hele gruppeledelsen. Bør gjennomføres med jevne mellomrom.

Spesielle bestemmelser

Gruppen velger selv hvordan gruppeledelsen skal settes sammen (Jfr. § 3-5).

Funksjonstiden for medlemmer av gruppeledelsen er maksimalt 6 år (Jfr. § 2-4).

Kolonilederen

- ✓ leder arbeidet i kolonien på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer i kolonien
- ✓ har ansvaret for å lede arbeidet i kolonien, i samarbeid med eventuelle koloniassistenter/-hjelpere
- ✓ har deltatt i ledersamtale
- ✓ er det naturlige bindeleddet mellom gruppeledelsen og beverspeiderne i kolonien.

Arbeidsmål

1. Planlegge arbeidet i kolonien slik at den enkelte beverspeider trives og opplever å bli nysgjerrig på hva speiding er. Treningsprogrammet for kolonien, med beverramme er et naturlig virkemiddel for å få til dette.
2. Sammen med assistentene sørge for at tiden som beverspeider preges av fri lek og aktiviteter i mindre organisert form, fortrinnsvis utendørs.
3. Lede arbeidet i kolonien i tråd med prinsipper for program og ledelse, samt bidra til at beverspeiderne får nytte av de ulike tilbud fra kretsen og forbundet sentralt.
4. Lede arbeidet med utforming og gjennomføring av koloniens mål og planer. Kolonien bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir sammenheng i tilbudet gjennom året. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for gruppen, i kretsen og for hele forbundet.
5. Lede arbeidet i kolonien på en slik måte at kolonisassistentene får stadig nye utfordringer og utvikling som speiderledere. (En dag skal de kanskje overta som kolonileder?) Arbeide for et godt ledermiljø i kolonien. Koloniledelsen bør også fungere som en patrulje.
6. I nært samarbeid med lederne i flokken, bidra til at overgangen fra koloni til flokk blir så god som mulig for beverspeiderne.

Spesielle oppgaver

- A. Holde god kontakt med beverspeidernes foreldre, slik at de får innblikk i hva barna er med på i speideren.
- B. Delta på kretsens samlinger for koloniledere eller tilsvarende.
- C. Fordele post og informasjon fra gruppe, krets og forbund til koloniens medlemmer.
- D. Alle gruppens godkjente ledere er medlem av gruppetinget.

Spesielle kurstilbud

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Koloniassistenten

- ✓ deltar i arbeidet i kolonien på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmene i kolonien
- ✓ har deltatt i ledersamtale
- ✓ deltar aktivt i ledelsen av kolonien i samarbeid med andre koloniassistenter/hjelpere, og under ledelse av kolonilederen.

Arbeidsmål

1. Delta aktivt i planleggingen av arbeidet i kolonien slik at den enkelte beverspeider trives og opplever å bli nysgjerrig på hva speiding er. Treningsprogrammet for kolonien, med beverramme er et naturlig virkemiddel for å få til dette.
2. Sammen med de andre kolonilederne sørge for at tiden som bever preges av fri lek og aktiviteter i mindre organisert form, fortrinnsvis utendørs.
3. Delta aktivt i ledelsen av arbeidet i kolonien og bidra til at dette gjøres i tråd med prinsipper for program og ledelse, samt bidra til at beverne får nytte av de ulike tilbud fra kretsen og forbundet sentralt.
4. Bidra til at overgangen fra koloni til flokk blir så god som mulig for beverspeiderne.
5. Delta aktivt i arbeidet med utforming og gjennomføring av koloniens mål og planer. Kolonien bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir sammenheng i tilbudet gjennom året. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for gruppen, i kretsen og for hele forbundet.

Spesielle oppgaver

- A. Delta aktivt i ledelsen av koloniens aktiviteter.
- B. Støtte kolonilederen i dennes arbeid. Ivareta de oppgaver som følger av en intern arbeidsfordeling i koloniledelsen.
- C. Alle gruppens godkjente ledere er medlem av gruppetinget.

Spesielle kurstilbud

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Flokklederen

- ✓ leder arbeidet i flokken på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer i flokken
- ✓ har ansvaret for å lede arbeidet i flokken, i samarbeid med eventuelle flokk-assistenter/-hjelpere
- ✓ har deltatt i ledersamtale
- ✓ er det naturlige bindeleddet mellom gruppeledelsen og småspeiderne i flokken.

Arbeidsmål

1. Planlegge arbeidet i flokken slik at den enkelte småspeider opplever progresjon i sin egen utvikling. Treningsprogrammet for flokken er et naturlig virkemiddel for å få til dette.
2. Lede arbeidet i flokken i tråd med prinsipper for program og ledelse samt bidra til at småspeiderne får nytte av de ulike tilbud fra kretsen og forbundet sentralt.
3. Lede arbeidet med utforming og gjennomføring av flokkens mål og planer. Flokken bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir sammenheng i tilbudet gjennom året. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for gruppen, kretsen og for hele forbundet.
4. I nært samarbeid med lederne i troppen, bidra til at overgangen fra flokk til tropp blir så god som mulig for småspeiderne.
5. Lede arbeidet i flokken på en slik måte at flokkassistentene stadig får nye utfordringer og utvikling som speiderledere. (En dag skal de kanskje overta som flokkleder?) Arbeide for et godt ledermiljø i flokken. Flokkledelsen bør også fungere som en patrulje.

Spesielle oppgaver

- A. Holde god kontakt med småspeidernes foreldre, slik at de får innblikk i hva barna er med på i speideren.
- B. Delta på flokkledersamlinger eller tilsvarende i kretsen.
- C. Fordele post og informasjon fra gruppe, krets og forbund til flokkens medlemmer.
- D. Alle gruppens godkjente ledere er medlem av gruppetinget.

Spesielle kurstilbud

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Flokkassistenten

- ✓ deltar i arbeidet i flokken på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmene i flokken
- ✓ har deltatt i ledersamtale
- ✓ deltar aktivt i ledelsen av flokken i samarbeid med andre flokkassistenter/hjelpere, og under ledelse av flokklederen.

Flokkledelsen kan med fordel dele oppfølgingsansvaret for de enkelte patruljene/kullene mellom seg.

Arbeidsmål

1. Delta aktivt i ledelsen av arbeidet i flokken og bidra til at dette gjøres i tråd med prinsipper for program og ledelse samt bidra til at småspeiderne får nytte av de ulike tilbud fra krets og forbund.
2. Bidra til at overgang fra flokk til tropp blir så god som mulig for småspeiderne.
3. Delta aktivt i planleggingen av arbeidet i flokken og bidra til at den enkelte småspeider opplever progresjon i sin egen utvikling. Treningsprogrammet for flokken er et naturlig virkemiddel for å få til dette.
4. Delta aktivt i arbeidet med utforming og gjennomføring av flokkens mål og planer. Flokken bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir sammenheng i tilbudet gjennom året. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for gruppen, i kretsen og for hele forbundet.

Spesielle oppgaver

- A. Delta aktivt i ledelsen av flokkens aktiviteter.
- B. Støtte flokklederen i dennes arbeid. Ivareta de oppgaver som følger av en intern arbeidsfordeling i flokkledelsen.
- C. Alle gruppens godkjente ledere er medlem av gruppetinget.

Spesielle kurstilbud

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Troppslederen

- ✓ leder arbeidet i troppen på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag, og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer i troppen
- ✓ har ansvaret for å lede arbeidet i troppen, i samarbeid med eventuelle troppsassistenter
- ✓ har deltatt i ledersamtale
- ✓ er det naturlige bindeleddet mellom gruppeledelsen og speiderne i troppen.

Arbeidsmål

1. Planlegge arbeidet i troppen slik at den enkelte speider opplever progresjon i sin egen utvikling. Treningsprogrammet for troppen er et naturlig hjelpemiddel for å få til dette.
2. Lede arbeidet i troppen i tråd med prinsipper for program og ledelse samt bidra til at speiderne får nytte av de ulike tilbud fra kretsen og forbundet sentralt.
3. Lede arbeidet i førerpatruljen slik at dens medlemmer får motivasjon, trygghet, kunnskaper og ferdigheter til å lede arbeidet i egne patruljer. Førerpatruljen bør også delta i utforming av troppens planer og aktiviteter, og dermed gis virkelig medbestemmelse.
4. I nært samarbeid med lederne i flokken og roverlaget, bidra til at overgangen fra flokk til tropp, og fra tropp til lag blir så god som mulig for speiderne. Troppens ledere må ta godt i mot de nye, og de bør motivere de eldste for arbeid i roverlaget, lederoppgaver eller tillitsverv i gruppen og/eller kretsen.
5. Lede arbeidet med planlegging og gjennomføring av troppens mål og planer. Troppen bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir en sammenheng i tilbudet gjennom året. Førerpatruljen bør være med i dette arbeidet. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for gruppen, kretsen og for hele forbundet.
6. Lede arbeidet i troppen på en slik måte at troppsassistentene stadig får nye utfordringer og veiledning i sin utvikling som speiderledere. (En dag skal de kanskje overta som troppsleder?). Arbeide for et godt ledermiljø i troppen. Troppsledelsen bør også fungere som en patrulje.
7. Arbeide for at alle troppens medlemmer får tilbud om leir hvert år.

Spesielle oppgaver

- A. Motivere troppens medlemmer til å delta på kretsens arrangementer, og gjerne delta selv sammen med troppen der dette er naturlig.
- B. Delta på troppsledersamlinger eller tilsvarende i kretsen.
- C. Ansvar for at troppen velger representanter til gruppeting i h.h.t. lovene, samt gi disse den opplæring som er nødvendig for at de skal kunne delta aktivt i slike møter.
- D. Fordele post og informasjon fra gruppe, krets og forbund til førerpatruljen / troppens medlemmer.
- E. Alle gruppens godkjente ledere er medlem av gruppetinget.

Spesielle kurstilbud

Førerpatruljekurset er et kurs som hele førerpatruljen gjennomfører samlet.

Troppslederen er med som patruljefører i patruljen.

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Troppsassistenten

- ✓ deltar i arbeidet i troppen på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en speidertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer i troppen
- ✓ deltar i ledelsen av arbeidet i troppen, i samarbeid med eventuelle andre troppsassistenter, og under ledelse av troppslederen
- ✓ har deltatt i ledersamtale.

Troppsledelsen kan med fordel dele oppfølgingsansvaret av de enkelte patruljene mellom seg. Dette er en viktig veilederoppgave i forhold til patruljen og særlig patruljeføreren.

Arbeidsmål

1. Delta i planleggingen av arbeidet i troppen slik at den enkelte speider opplever progresjon i sin egen utvikling. Treningsprogrammet for troppen er et naturlig hjelpemiddel for å få til dette.
2. Delta aktivt i ledelsen av arbeidet i troppen i tråd med prinsipper for program og ledelse, samt bidra til at speiderne får nytte av de ulike tilbud fra kretsen og forbundet sentralt.
3. Bidra til at overgangen fra flokk til tropp, og fra tropp til lag blir så god som mulig for speiderne. Troppens ledere må ta godt i mot de nye, og bør motivere de eldste for arbeid i roverlaget, lederoppgaver eller tillitsverv i gruppen og/eller kretsen.
4. Delta aktivt i arbeidet med planlegging og gjennomføring av troppens mål og planer. Troppen bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir en sammenheng i tilbudet gjennom året. Førerpatruljen bør være med i dette arbeidet. Målene bør også støtte opp under de mål som er satt for gruppen, kretsen og for hele forbundet.

Spesielle oppgaver

- A. Delta i ledelsen av troppens aktiviteter.
- B. Støtte troppslederen i dennes arbeid.
- C. Ivareta de oppgaver som følger av en intern arbeidsfordeling i troppsledelsen.
- D. Organiseres arbeidet slik, delta i arbeidet i førerpatruljen slik at medlemmene der får motivasjon, trygghet, kunnskaper og ferdigheter til å lede arbeidet i egne patruljer. Førerpatruljen bør også delta i utforming av troppens planer og aktiviteter, og dermed gis virkelig medbestemmelse.
- E. Alle gruppens godkjente ledere er medlem av gruppetinget.

Spesielle kurstilbud

Førerpatruljekurset er et kurs som hele førerpatruljen gjennomfører samlet. Troppsassistenten(e) er eventuelt med som assistent(er) i patruljen. Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Patruljeføreren

- ✓ leder arbeidet i patruljen på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en fin speidertid sammen med gode venner
- ✓ har ansvaret for å lede arbeidet i patruljen, i samarbeid med eventuelle patruljeassistenter.
- ✓ er bindeledd mellom troppsledelsen og speiderne i patruljen.

Arbeidsmål

1. Planlegge arbeidet i patruljen slik at den enkelte speider stadig får prøve seg på nye oppgaver og utfordringer. Treningsprogrammet for troppen er en god hjelp for å få til dette.
2. Alle patruljemedlemmene er forskjellige og er spesielt gode til enkelte ting. Det er et mål å fordele oppgavene slik at alle får bidra med det de er gode til, men også at alle får prøve seg på nye ting.
3. Følge opp medlemmene i patruljen når de har tatt på seg en oppgave. For eksempel spørre om de trenger hjelp til noe, eller sjekke at de har gjort det de har sagt de skal gjøre.
4. Motivere patruljemedlemmene til å delta på ulike arrangementer i troppen, gruppen og kretsen.
5. Ta ansvaret for at patruljen tar godt i mot nye patruljemedlemmer.
6. Lede planleggingen av arbeidet i patruljen. Patruljen bør legge planer for et halvt år av gangen, og gjerne i samarbeid med førerpatruljen eller troppsledelsen. Alle medlemmene i patruljen bør også få være med på planleggingen.
7. Lede arbeidet i patruljen sammen med patruljeassistenten, slik at han/hun kanskje en dag kan overta som patruljefører.
8. I førerpatruljen, delta i arbeidet med å legge planer for troppen. Disse planene bør patruljen også bruke på egne møter og turer.
9. Ansvar for å ta vare på patruljens utstyr.

Spesielle oppgaver

- A. Fordele post og informasjon til patruljemedlemmene.
- B. Sørge for at alle medlemmene i patruljen har en terminliste slik at de vet når og hvor ting skjer.

Spesielle kurstilbud

Førerpatruljekurset er et kurs som hele førerpatruljen gjennomfører samlet. Troppslederen er med som patruljefører i patruljen.

Laglederen

- ✓ leder arbeidet i laget på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en rovertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer i laget
- ✓ velges blant de av lagets medlemmer som er godkjente ledere, eller som er villig til å delta i ledersamtale
- ✓ har ansvaret for å lede arbeidet i laget, i samarbeid med eventuelle lagassistenter
- ✓ Laglederen er det naturlige bindeleddet mellom gruppeledelsen og roverne.

Arbeidsmål

1. Lede planleggingsarbeidet i laget slik at den enkelte rover opplever progresjon i sin egen utvikling. Treningsprogrammet for roverer er et naturlig virkemiddel for å få til dette.
2. Lede arbeidet i laget i tråd med prinsipper for program og ledelse samt bidra til at roverne får nytte av de ulike tilbud fra kretsen og forbundet sentralt.
3. I nært samarbeid med lederne i troppen, arbeide for at overgangen tropp til lag blir så god som mulig for de nye roverne. Det er viktig at lagets ledere tar godt i mot de nye og motiverer for arbeid i roverlaget.
4. I laget skal medlemmene ha medbestemmelse og medvirkning. Lede arbeidet i laget i tråd med dette.
5. Motivere lagets medlemmer for lederoppgaver eller tillitsverv i gruppen og/eller kretsen.
6. Følge opp og veilede lagassistentene i deres oppgaver i lagledelsen. Lagledelsen bør også fungere som en patrulje.
7. Lede arbeidet i laget på en slik måte at lagassistentene og lagsmedlemmene regelmessig får nye utfordringer og utvikling som speiderledere. (En dag skal de kanskje overta som lagleder?).
8. Lede arbeidet med utforming og gjennomføring av lagets mål og planer. Laget bør legge planer for et år av gangen, slik at det blir en sammenheng i tilbudet. Det er naturlig at målene støtter opp under de mål som er satt for gruppen, for kretsen og for hele forbundet.

Spesielle oppgaver

- A. Fordele post og informasjon fra gruppe, krets og forbund til lagets medlemmer. Ta opp aktuelle saker.
- B. Ansvar for at laget velger representanter til gruppeting i h.h.t. lovene.
- C. Motivere medlemmene i roverlaget til å gjennomføre NSF's ledertrening, og til å delta på arrangementer i kretsen og sentralt i NSF.
- D. Delta på lagledersamlinger, roversamlinger eller tilsvarende i kretsen.

Spesielle kurstilbud

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Spesielle bestemmelser

Valg av roverrepresentanter til gruppe- og kretsting (Jfr. §§ 3-4, 4-3-1).

Lagassistenten

deltar i ledelsen av arbeidet i roverlaget på en slik måte at alle føler seg nyttige og opplever en rovertid i tråd med vårt verdigrunnlag og slik at formålsparagrafen blir en realitet for alle medlemmer i roverlaget

velges blant de av lagets medlemmer som er godkjente ledere, eller som er villig til å delta i ledersamtale

deltar i ledelsen av roverlaget i samarbeid med eventuelle andre lagassistenter, og under ledelse av laglederen.

Arbeidsmål

1. Delta i ledelsen av arbeidet i roverlaget i tråd med prinsipper for program og ledelse, samt bidra til at tilbud utviklet i kretsen og forbundet sentralt blir til nytte for roverlagets medlemmer.
2. Bidra til at overgangen fra tropp til roverlag blir så god som mulig for de nye roverne.
3. Delta aktivt i planleggingen av arbeidet i roverlaget slik at den enkelte rover opplever progresjon i sin egen utvikling. Treningsprogrammet for roverne er et naturlig virkemiddel for å få til dette.
4. Sammen med resten av laget, delta i arbeidet med utforming og gjennomføring av roverlagets mål og planer. Roverlaget legger planer for et år av gangen, slik at det blir en sammenheng i tilbudet.

Spesielle oppgaver

- A. Delta aktivt i ledelsen av roverlagets aktiviteter.
- B. Støtte laglederen i dennes arbeid.
- C. Ivareta de oppgaver som følger av en intern arbeidsfordeling i lagledelsen.

Spesielle kurstilbud

Eventuelle emnekurs for enheten i regi av kretsen eller forbundet sentralt.

Medlemsregistrering

Årsregistrering foretas pr. 31. desember hvert år. Gruppelederen sender utfylt årsregistreringsskjema til kretsen innen 10. januar påfølgende år. Husk å overholde fristene som er satt for innrapportering.

Direktemedlemmer

Direktemedlemmer er medlemmer i NSF som for tiden ikke er med i noen arbeidsenhet. Man kan være direkte medlem i gruppe, krets/korps eller forbund. Kretstinget kan med 2/3 flertall velge inn direktemedlemmer til kretsting (§ 4-3-1).

Økonomi

Økonomi er også en del av planleggingen. Vi må finne ut hva planene våre «koster» og hvordan vi skal skaffe oss de midlene vi trenger. Vi må også følge med i den økonomiske situasjonen underveis så vi ikke bruker mer enn vi har (§ 15).

Gruppetinget vedtar budsjett for neste år (§3-4).

Gruppen skal velge regnskapsfører / kasserer. Dette kan godt være en av lederne eller en utenfor, f.eks. en av foreldrene, men det skal ikke være gruppeleder. Regnskapsfører/kasserer kan også stå for inn/utbetalinger i tillegg til selve regnskapsføringen. Gruppeleder bør attestere regninger før de blir betalt (jfr. §15).

Regnskap

Gruppen skal også ha regnskapskyndig person til å revidere regnskapet. Dette bør ikke være en av gruppens ledere (jfr. §15). Det vil lette gruppetingets oppfølging av økonomien om regnskapsfører setter opp regnskapssammendrag jevnlig. Det vil si en oppstilling over hvor mye som er brukt av de ulike budsjettpostene. Husk også at utstyr og fast eiendom som hytte / hus må forsikres (se kapittel 10).

Inntekter

De fleste grupper må skaffe seg andre inntekter i tillegg til gruppekontingenten. Her gjelder det å bruke fantasien, utlodding, loppemarked, flaskeinnsamling, salg av julenek/kokosnøtter, utdeling av telefonkataloger, salg av julehefter, osv. Det kan være en fin avlastning for lederne at foreldrelaget tar seg av arbeidet med å skaffe gruppen de nødvendige inntekter.

Det finnes også en del offentlige tilskudd (kulturmidler). Kulturadministrasjonen i kommunen gir opplysninger om tilskuddsordninger, søknadsfrister og -skjema. Sparebankene pleier også å ha en gavetildeling hvert år.

Gruppen bestemmer selv om den vil motta tilskudd, arv eller gaver som det ikke knytter seg betingelser til. Knytter det seg betingelser til pengene må speiderstyret gi sin godkjennelse på forhånd.

Utgifter

Gruppen har selv ansvaret for å skaffe til veie de nødvendige midler til dekning av utgifter som virksomheten medfører. Gruppen kan ikke ta opp lån uten at speiderstyret på forhånd har gitt sin tillatelse. Tar man opp et lån uten slik tillatelse, er lederen personlig ansvarlig for lånet.

Hus, hytter, båter

Gruppen må innhente tillatelse fra speiderstyret før man kan kjøpe, leie, motta, eie, ha eller disponere fast eiendom, fartøyer eller motorvogner og andre eiendeler av vesentlig verdi, såfremt avtalen gjelder utover en enkelt anledning. Det samme gjelder ved avhendelse av slik eiendom (jfr. § 14-6).

Gruppen er selv ansvarlig for å skaffe forsikring som dekker tap, skade eller tyveri på eiendom eller eiendeler.

Materiell

Gruppen bør ha en egen materialforvalter som tar vare på utstyr og noterer utlån. Det skal føres en liste over alt materiell og utstyr. Gruppeleder bør ikke velges til materialforvalter.

Utstyr som lånes ut må være ordentlig merket, det bør etterses regelmessig og vedlikeholdes. Materialforvalteren har ansvaret for dette. Utstyret må være tilstrekkelig forsikret, så forsikringen dekker nyinnkjøp ved tap eller skade (se retningslinjene §14-8).

Informasjon

Informasjon er også en viktig del av det som skjer på møtene i gruppetinget. Gruppeleder må orientere om den informasjonen som kommer fra forbund og krets, og fordele det som skal til de ulike enhetslederne. Dette gjelder også det som skal til speiderne, f.eks. «Speideren».

Men like viktig er den informasjonen som alle lederne gir hverandre, om hva de holder på med, hvordan situasjonen er i de ulike enhetene, gleder, sorger eller problemer. Vi har alle ansvar for hele gruppens ve og vel, ikke bare vår egen enhet. Gruppetinget må bli et sted hvor vi kan ta opp problemer og forsøke å løse dem i fellesskap.

Foreldrene må også få informasjon om det som skjer og skal skje i gruppen. Foreldremøter er en måte å gi informasjon på, men oppslutningen varierer, og vi når ikke alle. Skriftlig informasjon er kanskje det beste, gruppeavis er fint, et meldingsblad/skriv et par ganger i året gjør også nytten. Inviter gjerne foreldrene med på en del gruppearrangementer, den direkte kontakten er best.

Kontakt med andre

Kontakt med andre er også endel av gruppens virksomhet. «Andre» kan være kommunale organer, menigheter, institusjoner, skoler, andre speidergrupper og organisasjoner. Bruk litt tid på å diskutere hvem vi skal ha kontakt med, hvorfor og hvordan:

- ✓ er det noe vi kan få hjelp til f.eks. instruksjon i førstehjelp og orientering?
- ✓ kan vi hjelpe til med noe på et arrangement?
- ✓ kan vi gjøre ting i fellesskap?

Ta gjerne en tur på kommunens kulturkontor. Det kan være flere organisasjoner som har de samme planer eller problemer som oss (se også § 3-8).

Ledermiljø

Et godt ledermiljø er kanskje den viktigste oppgaven for en gruppeleder:

- ✓ **det å skape en hyggelig atmosfære**
- ✓ **sørge for at alle blir trukket med og får oppgaver**
- ✓ **skape åpenhet, slik at vi stoler på hverandre og kan ta opp problemer.**

Et gruppetingsmøte kan lett bli for formelt med saksliste, ordstyrer og avstemninger. Ikke la oss glemme at dette også er et speidermøte med et ord for dagen og speiderbønnen som avslutning.

Ledere kan også dra på tur, alene. Hva med en planleggingshelg på speiderhytta? Da får vi også tid til å være mer sammen. Men ledere har som oftest også familie. Hva med å lage tur for ledere med familie, mest for å bli kjent, men det vil sikkert også bli tid til å drøfte planene for neste halvår.

Opplæring/kurs gir ny inspirasjon og gjør lederjobben lettere. La dette bli en del av planleggingen i gruppen, og motiverer hverandre til å dra på kurs, - helst så mange som mulig sammen.

Nok ledere?

Nok ledere er ofte en forutsetning for at de som er ledere, ikke skal miste lyst og overskudd. Lederrekruttering blir derfor et viktig arbeid for gruppens ledelse.

Lederrekruttering er noe vi må arbeide med kontinuerlig, vi må i alle fall ikke vente til

situasjonen blir prekær. Det er faktisk lettere å få nye ledere når vi har en god leder-situasjon, da synes vi jo selv at det går godt.

Men selv om situasjonen er vanskelig, må vi ikke bedrive «negativ» lederrekruttering. Ikke klage over hvor tungt og vanskelig alt er, - da jager vi jo bare bort folk. La oss heller fortelle folk hva de får igjen for å være ledere. Vi skal ikke legge skjul på at det også krever arbeid og innsats, men trekk fram alt det positive også, f.eks.: kontakten med barn og unge, lederfelleskap, friluftsliv, muligheten til ny kunnskap og egenutvikling.

Når vi får nye ledere - ta godt imot dem! Pass på at de får nødvendig informasjon og opplæring/veiledning. De må få oppgaver og trekkes med i det fellesskapet vi skal ha i gruppen. For mye fagprat eller «mimring» første kvelden kan lett virke ekskluderende.

Det er mange oppgaver som skal løses i gruppen, og det er ikke meningen at alle skal løses av gruppeleder alene. Det er ikke engang mulig. Det er derfor viktig å fordele arbeidsoppgavene mellom gruppens ledere og foreldre, ikke bare for å avlaste gruppeleder, men også for å trekke alle med i et felles ansvar for gruppen. Regnskap, ulike sekretærfunksjoner, gruppeavis, inntektsbringende tiltak, ansvar for og dugnad på hus og hytter er oppgaver som kan fordeles på mange.

Lederfelleskap

Hele speiderarbeidet er bygget opp omkring patruljer. Dette gjelder også for unge og eldre ledere. Mange glemmer dette når de blir ledere. Det er naturlig at man bør høre hjemme i et lederfelleskap enten det foregår i gruppen, i roverlaget eller i en enhet.

Dersom du har vært speider før du ble leder kan du lettere forestille deg en lederpatrulje eller et lederfelleskap. Dersom din speiderbakgrunn er liten, vil du nettopp kunne hente veiledning og inspirasjon fra ditt eget ledermiljø. Etterhvert som dine lederoppgaver blir større, vil du oppleve at selve lederfelleskapet er selve ryggraden i ditt eget arbeid.

Alle må få lov til å forstå speideridéen, bl.a. gjennom at de også føler tilhørighet i en patrulje - i et ledermiljø.

Hva er et ledermiljø?

Det er meningen at lederen, uansett bakgrunn og nåværende verv skal tilhøre et ledermiljø. For at det skal kalles et ledermiljø, bør det gi alle lederne følgende:

- ✓ tilhørighet
- ✓ venner og samtalepartnere
- ✓ støtte - i din ledergjerning og personlig
- ✓ anerkjennelse; du blir satt pris på som en av deltagerne
- ✓ samhold.

Ledermiljøet skal omfatte alle lederne i gruppen. Noen snakker også om et ledermiljø i kretsen, men på det planet er det vanskeligere å få dekket punktene som er nevnt ovenfor. Selvfølgelig er det viktig å ha et godt samarbeid med resten av kretsen. På kurs kan du føle deg som en del av et større ledermiljø. Men dette er midlertidig og mer overfladisk og kan ikke gi deg den støtten du trenger i det daglige arbeidet.

For at ledere skal trives i en gruppe er de avhengig av et miljø å virke i. Enkelte steder finnes det imidlertid bare en leder i gruppen. Da må man jobbe for å finne en medspiller. Kanskje en av foreldrene? Førerpatruljen kan også gi denne lederen støtte, i en overgangperiode. Målet bør iallfall være at alle grupper har et ledermiljø bestående av flere ledere. Hvis det er mange ledere i en gruppe kan mye av den daglige omsorgen for hverandre foregå i enhetene.

Hvorfor ledermiljø?

Motivasjonen for å bli speiderleder, kan ofte være forskjellig fra det som gjør at du fortsetter.

Du begynner som speiderleder fordi:

- ✓ du trenger en hobby
- ✓ du tror du får igjen for det - en slags «lønn»
- ✓ du vil få erfaring / læring
- ✓ du har egne barn i speidern
- ✓ det er en naturlig progresjon (etter å ha vært peff e.l.).

Grunnene til at du fortsetter som leder kan være:

- ✓ du møter interesse, reaksjon
- ✓ får anerkjennelse
- ✓ føler du behersker noe
- ✓ miljø / samhold
- ✓ du får ansvar og får utfoldet deg
- ✓ du får medbestemmelse.

Ut av dette kan du se at veldig mye av motivasjonen for å fortsette som leder ligger nettopp i et godt ledermiljø - et fellesskap.

Et godt ledermiljø gjør at:

- ✓ du prioriterer speiding og bruker mye av din tid til det
- ✓ lederarbeidet går lettere fordi du får inspirasjon og «påfylling» fra miljøet
- ✓ lederoppgavene blir fordelt slik at alle deltar og ikke noen blir nedlesset av arbeid. Det er utrolig hva en godt sammensveiset ledergjeng kan klare sammen
- ✓ du har et sted å søke råd og kan finne noen å snakke med, og hvor man kan dele andres erfaringer.

Hvordan få et ledermiljø?

Gruppetinget og lederne lager terminlister, fordeler arbeidsoppgaver og setter mål for gruppens arbeid. Har dere noen gang tenkt ledermiljø, når planene ble lagt? Setter dere opp mål for ledermiljøet i gruppen? Eller er det bare speiderne som trenger planer?

Gruppen kan selv sette seg mål for å forbedre eller å få i stand et ledermiljø. Abstrakte begreper som tilhørighet, samhold, trivsel og utvikling er vanskelig å måle, men isteden kan gruppen sette seg noen delmål. Disse kan vise om ledermiljøet forbedrer seg:

1. Lederne fortsetter.
2. Alle lederne deltar i lederfelleskapet, og prioriterer dette.
3. Dere tenker ledermiljø når dere lager gruppens planer.
4. Speiderne og foreldrene deltar mer enn før. Ledernes gode miljø ansporer resten av gruppen.

Hvorfor er du speiderleder?

Når noen får vite at du er speiderleder, hvordan reagerer de da? De fleste syns vel du er snill og skjønner ikke at du gidder å bruke tiden din på noe du ikke får noe igjen for (ikke penger engang!). Det har de kanskje rett i. Du gidder ikke bruke tid på noe som du ikke får noe igjen for! Men det er det meningen du skal få.

Da tenker vi ikke bare på takknemlige speidere og foreldre som synes du gjør en storartet jobb. Det er minst to andre positive sider du bør ha igjen for å være speider, og -leder:

1. *Opplevelse*: Vennskap og samhold med andre ledere/speidere og naturopplevelser.
2. *Utvikling*: Du kan utvikle din personlighet:
 - egenskaper
 - «speiderferdigheter» (praktisk viten)
 - og helst også en utvikling til å bli et bedre medmenneske.

Opplevelsen og utviklingen dekker endel behov, som alle mennesker har.

Speiderbevegelsens oppgave er å tilby «det hele mennesket» noe: Det bør også gjelde for ledere.

Her er noen behov du kan få dekket ved å være speiderleder:

- ✓ *sosiale*: turer, kurs, ledermiljø/arrangementer, samspill under planlegging, hygge
- ✓ *selvrealisering*: vellykkede arrangementer, prøve nye ting og klare det, ta ansvar for andre, lærer ting til bruk i andre situasjoner, å prøve seg selv, og egenutvikling
- ✓ *fysiske*: på skogstur, til fjells, komme i form, leke
- ✓ *trygghet*: høre til et sted, ha venner, ha tro på seg selv gjennom å mestre oppgaver, lære seg å kjenne sine sterke og svake sider.

Medleder-samtalen

Målet med medleder-samtalen er å sørge for at den enkelte leder får motivasjon, støtte og mulighet til utvikling i sin ledergjerning.

Medleder-samtalen holdes mellom gruppeleder og den enkelte enhetsleder i gruppen, og mellom enhetslederen og dennes assistenter. Den gjennomføres første gang etter endt Lederstart, og bør gjentas minst en gang i året, slik at den blir en fast del av forholdet mellom den enkelte leder og hans enhetsleder/gruppeleder.

Leder går igjennom sin situasjon. Hva går bra? Er noe vanskelig? Lederen kommer med ønsker om egenutvikling framover. Det er viktig for lederen å få en positiv og konstruktiv tilbakemelding om hvordan man fungerer som speiderleder. Gruppeleder / enhetsleder kan gi nytt påfyll hvis lederen ønsker dette (tips, ideer, kurs m.m.).

Overgang mellom enhetene

For speiderne er overgangen fra en enhet til en annen ikke alltid like lett. Vi mister mange barn i overgangen fra flokk til tropp (noen slutter like før og noen like etter overgangen). Det er viktig for lederne å være klar over dette problemet.

For de eldste småspeiderne kan det være litt kjedelig i flokken det siste halve året. Det er viktig at de får noe å strekke seg mot og glede seg til slik at de ikke slutter rett før overgang til tropp. En del «bli kjent arrangementer» med troppen for de eldste småspeiderne kan både gjøre den siste tiden i flokken mer spennende og gjøre overgangen lettere når man allerede kjenner noen «store» speidere og ledere. Et annet alternativ kan være en egen aspiranttropp. Tiden i aspiranttroppen kan for eksempel vare i ett år og da begynner de i det siste halve året av småspeidertiden og blir tatt opp i troppen til jul.

Også i overgangen mellom tropp og lag mister vi en del speidere. Mange speidere er engasjert i svært mange fritidsaktiviteter, og må på et tidspunkt velge hvilke aktiviteter som skal prioriteres. For at speiderarbeidet fortsatt skal prioriteres må det finnes et attraktivt ungdoms-/rovermiljø i gruppen eller kretsen.

Foreldrearbeid

Det vil være av stor betydning for en speidergruppe å ha en foreldreforening i ryggen, både økonomisk og som støtte ellers (jfr. § 3-6).

Foreldreforeningen

Foreldreforeningen bør bestå av alle foreldrene, uten noe spesielt medlemskap, men muligens med en liten, frivillig kontingent, dersom arbeidet ikke går inn under gruppens regnskap. Det vil i de fleste tilfelle være nødvendig for foreldreforeningen å ha møte 2-3 ganger pr. år. Det er da vanlige, åpne foreldremøter, med frammøte av noen av gruppens ledere. Det vil her være naturlig med orienteringer om gruppens arbeid, opplegg av inntektsgivende tiltak, samtale og diskusjon omkring speiderarbeidet, gruppen o.a.

Foreldreforeningen bør velge en *formann/leder* som er kontakten overfor gruppen. Det er fint om formannen kan møte i gruppetinget. Slik vil kontakten styrkes med flere av lederne, ikke bare med gruppeleder, og det blir lettere å ta opp ting dersom konflikter oppstår.

Arbeidsutvalg eller *styre* kan være nyttig å ha. Det kan bestå av foreldre, representanter fra de enkelte enheter, eventuelt også patruljer (i tropp), noe avhengig av hvor mange dette blir. Disse representantene kan forestå ringerunder i sin enhet/patrulje, ta opp saker overfor foreldreforening og gruppeting. Det vil være naturlig at arbeidsutvalget møter noe oftere enn foreldreforeningen, i praksis et par ganger til i året.

Arbeidsoppgaver

Foreldreforeningen bør sammen med lederne sikre gruppens økonomi. Foreldrene bør stå for mest mulig av det praktiske, eventuelt med hjelp av rovere og andre eldre speidere. Foreldreforeningen kan overføre innkomne penger direkte til gruppen, eller selv ha pengene, og gruppen må søke om økonomisk hjelp. Men uansett, til syvende og sist er det gruppen som eier alle foreldreforeningens midler, i og med at den er en enhet i gruppen.

Ved siden av det rent økonomiske bør foreldreforeningen hjelpe til med praktiske oppgaver i forbindelse med arrangementer, leirer, turer o.a. Den bør også kunne hjelpe gruppen i tider med ledermangel, støtte og hjelpe i forskjellige spørsmål. Det er viktig at foreldrearbeidet og arbeidet blant barna blir et hele, og ikke to forskjellige ting.

Foreldrearbeidet er til for speiderarbeidet, ikke omvendt.

Foreldre / familiearbeid

Speiderarbeidet er ikke som en vanlig fritidssysse, og det er viktig å bringe dette til foreldrene. Det gjøres på flere måter, bl.a. ved arrangementer for hele familien, hvor alle får oppleve noe av speiderarbeidet.

Det er viktig at disse arrangementene ikke blir for ofte, men at de som er, er gode. Foreldre i dag vil som regel være i arbeid utenfor hjemmet begge to, eller de er aleneforeldre. Mange har egne interesser som de dyrker, og med et stadig press om å følge opp barna på skole og i fritid, kan mange føle det som utidig mas at de må stille opp på en mengde arrangementer. Derfor vil få og gode familiearrangementer ofte virke mest positivt.

Det er også viktig at foreldrene får et innblikk i speiderarbeidets særegenhet: Det er ledere som arbeider med dette på sin fritid, fordi de har lyst, og fordi det gir dem noe å være leder. I arbeidet i patruljene er det ledere som bare er noen få år eldre enn barna. Dette kan virke noe skremmende og underlig på mange foreldre, og vanskeliggjøre overgangen fra småspeider til tropp ytterligere. Barna må også hjemmefra få forståelsen av at de nå er med på å forme arbeidet. Det er ikke bare lederen det kommer an på.

Foreldrene bør få forståelsen av at god oppfølging/oppmuntring hjemmefra er av stor betydning. Speiderarbeidet som personlighetsutvikling bør belyses sterkere, slik at foreldrene ser betydningen av arbeidet utover at barna er vekk noen timer, og kanskje får være med på turer o.l.

Det er et stort press på dagens foreldre med flere barn med mange fritidsaktiviteter. Speideren bør ikke være med på å øke dette presset. Ved å markedsføre speiderideen og arbeidet på en riktig måte, drive godt samarbeid blant barna, vil mange foreldre få forståelsen av hvilket tilbud både de og barna får. På denne måten kan kontakten og samarbeidet bli mer lystbetont, og ikke føles som stress. Med flere sammen til å dele arbeidet, vil det også være lettere å få noen til å påta seg det.

Opprettelse av ny gruppe

Når man har bestemt seg for å opprette en ny gruppe sendes søknaden via kretsen til forbundet. Opprettelse av nye grupper skal godkjennes av speiderstyret. Navnet på gruppen knyttes til et lokalt stedsnavn og navnet skal godkjennes av kretsstyret (jfr. §3-2, se også retningslinjene). Korpsgrupper sender søknaden via korpset.

Nedleggelse av gruppe

Når en gruppe nedlegges vil utstyr og eventuelle penger tilfalle kretsen (jfr. § 3-7). For korpsgrupper er det egne regler som gjelder. Speiderstyret kan tilbakekalle godkjenning av grupper som ikke innen et år etter forfall har betalt pliktig medlemskontingent.

2. KRETS

Forbundet har tilsammen 36 kretser. Grupper i samme område tilhører en krets. Kretsen fungerer som et bindeledd mellom gruppene og forbundet. Kretsen er et serviceorgan for kretsens grupper/enheter og utfører de oppgaver som NSF pålegger den (jfr. § 4-1).

Oppgaver og organisering

Kretsting

Kretstinget er kretsens øverste myndighet og består av kretsstyrets medlemmer og valgte representanter fra gruppene (jfr. § 4-3).

Kretsstyret

Kretsstyret består av kretsleder og inntil 8 medlemmer. Kretstinget avgjør hvordan styret skal organiseres og om det skal velges varamedlemmer (jfr. § 4-4-1).

Ombud

Ombud kan i denne sammenheng være: Utvalg, komiteer, prosjektgrupper eller ledertrenerpatroljer. Ombudenes oppgave er som oftest å gi støtte og hjelp til gruppene/medlemmene i kretsen innenfor et område hvor ombudets medlemmer har god kompetanse.

Ombudslederen oppnevnes av kretsstyret og ombudsmedlemmene oppnevnes av kretsstyret og ombudslederen i fellesskap. Ombudet arbeider i tråd med det mandat det har fått av kretsstyret. Det kan finnes ombud for bevere, ulver/småspeidere, speidere, rovere og ledere.

Kretsens administrasjon

En krets må ha en administrasjon, enten den er stor eller liten. Det er viktig at kretsen har en *sekretær*, enten denne er valgt blant styrets medlemmer eller ansatt på hel- eller deltid. I mange kretser er det kretssekretæren som representerer kontinuiteten siden kretsstyret kan variere i sammensetning fra år til år.

Kretssekretærens arbeidsoppgaver må tilpasses arbeidstiden. Det skal være en skriftlig avtale om lønn, arbeidsforhold og å utarbeide en stillingsinstruks. Arbeidsavtaler med fast ansatte i kretsene skal godkjennes av speiderstyret før de trer i kraft. Det samme gjelder ved endring av avtale (jfr. §10-2).

Planlegging

Kretsstyret må planlegge sitt arbeide på kort og lang sikt. Utgangspunktet i første omgang er den arbeidsplan og det budsjett som kretstinget har vedtatt. Kretsstyret bør så snart som mulig sende ut en terminliste med tid og sted for kretsens arrangementer (jfr. § 4-4-3).

Medlemsregistrering

Årsrapport og forbundskontingent sendes fra gruppene via kretsen (eller korpset) til forbundet. Direkte medlemmer av kretsen betaler forbunds- og kretskontingent direkte til kretsen (jfr. § 14-2).

Trening og utvikling

Kretsene har ansvaret for å arrangere forbundets Grunntrening: Lederstart, Ledersamtalen, Trening I, II og III, og førerpatruljekurs. I tillegg arrangerer kretsene forskjellige emnekurs eller tipskvelder.

Ledersamtalen

Etter endt «Lederstart» skal lederne gjennomføre en samtale om det å være leder i NSF. Målet med samtalen er å:

- ✓ gi ledere kjennskap til hva som kjennetegner speiding
- ✓ informere lederne om hva som er deres ansvar
- ✓ informere om hvilke tilbud som er for dem og motivere til å fortsette med Grunntreningen.

Det er kretsstyret som er ansvarlig for gjennomføringen av Ledersamtalen (jfr. § 4-4-3 g). Gjennomføringen kan delegeres til andre, men man bør forsøke å få medlemmer av kretsstyret til å delta da Ledersamtalen er en fin mulighet til å knytte kontakt med lederne i kretsen.

Ledergodkjenning

Gruppelederen fyller ut søknad om godkjenning som leder og sender den via kretsen (eller korpset) til forbundet. Forbundet gir godkjenning som leder i NSF, ikke som leder i en spesiell enhet (jfr. §2-6).

Ledertrenere

Det er forbundets ansvar å utdanne ledertrenere, men det er kretsene som godkjenner ledertrenerne (se retningslinjene § 12). For å bli ledertrener må du ha:

- ✓ gjennomført grunntrening
- ✓ ha gjennomført eller være villig til å ta Ledertrenkurset

Funksjonsbeskrivelser

Kretslederen

- ✓ velges av kretstinget, og er kretsens øverste tillitsvalgte
- ✓ følger opp vedtak i kretstinget og koordinerer arbeidet i kretsen
- ✓ veileder og bistår kretsstyrets medlemmer, andre tillitsvalgte (og ansatte) i kretsen
- ✓ i deres arbeid, samt støtter dem i deres videre utdanning og utvikling som speiderledere
- ✓ holder en god kontakt med kretsens grupper, forbundet sentralt og lokale myndigheter
- ✓ Det er også en del representasjonsoppgaver som naturlig tillegges kretsleder vervet.

Arbeidsmål

1. Sammen med resten av kretsstyret, holde god kontakt med gruppene for å sikre at kretsen til enhver tid bistår gruppene på best mulig måte i deres arbeid.
2. Sammen med resten av kretsstyret, lede arbeidet i kretsen slik det fremgår av NSF's lover og retningslinjer, samt bidra til at tilbud utviklet av forbundet sentralt blir til nytte for alle kretsens medlemmer.
3. Legge opp kretstinget på en slik måte at ledere og tillitsvalgte finner det motiverende å delta og blir inspirert til arbeid. Det gjelder spesielle regler for sammensetning av kretstinget. Det er særlig viktig å finne en arbeidsform og et innhold som også de unge representantene finner det meningsfullt å delta i.
4. Motivere og veilede kretsstyrets medlemmer, kretsens ledere og tillitsvalgte slik at alle får utviklingsmuligheter og nye utfordringer. Formålsparagrafen er grunnlaget også for denne delen av speiderarbeidet.
5. Arbeide for et godt ledermiljø innad i kretsstyret, samt i kretsen forøvrig, også på tvers av grupper og enheter. Kretsstyret bør også jobbe som en patrulje.
6. Planlegge arbeidet i kretsen slik at de ulike tilbudene til gruppene støtter opp rundt den enkelte speiders egen utvikling.
7. Holde god kontakt med andre kretser, myndigheter og andre organisasjoner i nærmiljøet, og i forhold til speiderstyret / det sentrale NSF's øvrige organer.
8. Arbeide for at kretsen kan tilby sine ledere den ledertrening de har behov for.
9. Sammen med resten av kretsstyret, ha ansvaret for profilering av speiderarbeidet overfor lokalmiljø og lokale medier.

Spesielle oppgaver

1. Innkalle til kretsting.
2. Innkalle til møter i kretsstyret. (Åpning og møteledelse kan godt gå på omgang).

3. Fordele post og informasjon fra forbundet sentralt til kretsens tillitsvalgte, og evt. direkte til kretsens øvrige medlemmer. Ta opp aktuelle saker.
4. Kretsen bør legge planer og budsjett for minimum ett år av gangen. Det er naturlig at disse tar utgangspunkt i egne mål som kretsen setter seg, samt støtter opp under de mål som er satt for hele forbundet samlet.
5. Ansvar for at kretsen velger representanter til Speidertinget i.h.t. lovene. Årsregistrering for kretsen skal leveres 1. februar hvert år. (Skjemaer kommer i posten.)
6. Delta på årlige kretsleder / korpssjefmøter over en helg. Kretslederen er også en av kretsens representanter på speiderting, en helg hvert annet år.
7. Gjennomføre, eller sørge for at det bli gjennomført *Samtale med nye ledere* etter at disse har vært gjennom *Lederstarten i gruppen*. Sende søknad om ledergodkjenning til forbundskontoret.
8. Sørge for at kretsen arrangerer grensamlinger for ledere i de ulike enhetene, uttak til NM i speiding og regional 5-kamp for rovere.
9. Sørge for at kretsen er representert på sentrale arrangementer som KROMS.
10. Ha det overordnede ansvaret for oppfølging av kretsens økonomi.

Spesielle kurstilbud

«Kurs for kretsstyret». Kurset er av en slik type at det med fordel kan gjennomføres i alle kretser med omtrent to års mellomrom.

Spesielle bestemmelser

Funksjonstiden for kretsleder er maksimalt seks år. (Jfr. § 2-4).

Arbeidet i kretsen (Jfr. § 4).

Kretsstyremedlem

- ✓ velges av kretstinget, blant kretsens godkjente ledere og tillitsvalgte
- ✓ er med i «kretsstyrepatruljen», som under ledelse av kretslederen skal følge opp vedtak i kretstinget og koordinere arbeidet i kretsen.

Arbeidsformen i kretsstyret varierer fra krets til krets. Det er imidlertid vanlig å fordele de ulike ansvarsområder på styrets medlemmer, blant annet ansvaret for å holde kontakt med gruppene.

Arbeidsmål

1. Sammen med resten av kretsstyret, holde god kontakt med gruppene for å sikre at kretsen til enhver tid arbeider for best mulig å bistå gruppene i deres arbeid.
2. Motivere og veilede kretsens ledere og tillitsvalgte slik at alle får utviklingsmuligheter og nye utfordringer. Formålsparagrafen er grunnlaget også for denne delen av speiderarbeidet.
3. Delta i planleggingen av arbeidet i kretsen for å sikre at de ulike tilbudene til gruppene støtter opp rundt den enkelte speiders egen utvikling.
4. Arbeid aktivt for best mulig kretsarbeid gjennom innsatsen i kretsstyret. Komme med forslag til saker kretsstyret og kretsen skal arbeide med.

Spesielle oppgaver

1. Sette seg inn i alle saker som skal behandles i kretsstyret.
2. Delta aktivt i arbeidet i kretsstyret og aktuelle arrangementer i kretsen.
3. Ivareta andre ansvarsområder etter avtalt arbeidsfordeling internt i kretsstyret.
4. Alene, eller sammen med andre, være saksbehandler for enkeltsaker til kretsstyret, eller for spesielle arbeidsområder.

Spesielle kurstilbud

«Kurs for kretsstyret». Kurset er av en slik type at det med fordel kan gjennomføres i alle kretser med omtrent to års mellomrom.

Spesielle bestemmelser

Funksjonstiden for kretsstyremedlem er maksimalt seks år (Jfr. § 2-4).

Arbeidet i kretsen (Jfr. § 4).

Ombudslederen

(Her: Ombud = utvalg = komité = prosjektgruppe = ledertrenerpatrolje)

- ✓ oppnevnes av kretsstyret
- ✓ leder arbeidet i ombudet i tråd med det «mandat» dere har fått av kretsstyret.

Ombudenes oppgave er som oftest å gi støtte og hjelp til gruppene/medlemmene i kretsen innenfor et område hvor ombudets medlemmer har god kompetanse. Som ombudsleder har du også et lederansvar overfor de eventuelt andre medlemmene i ombudet.

Arbeidsmål

1. Holde god kontakt med kretsstyret for å sikre at ombudet hele tiden arbeider i tråd med kretsstyrets ønsker og prioriteringer.
2. Være rådgiver for, og gi innspill til kretsstyret innenfor eget fagområde.
3. Lede arbeidet i ombudet i tråd med prinsipper for program og ledelse. Følge opp og veilede ombudets medlemmer slik at de regelmessig får nye utfordringer. Også arbeidet i ombudet skal bidra til den enkeltes utvikling i tråd med formålsparagrafen.
4. Bidra til at tilbud utviklet av forbundet sentralt innenfor ombudets arbeidsområde blir til nytte for alle kretsens medlemmer.
5. Lede arbeidet i ombudet slik at det er tilbudet til gruppene, og aktiviteter som støtter opp rundt den enkelte speiders egen utvikling, som står i sentrum. Støtte og motivasjon til bruk av treningsprogrammet er viktig i denne sammenheng.
6. Holde god kontakt med respektive enhetsledere i gruppene, og med tilsvarende komiteer i det sentrale NSF. På den måten være et bindeledd som bidrar til best mulig kommunikasjon begge veier.
7. Utvikle arbeidet i kretsen innenfor sitt ansvarsområde.

Spesielle oppgaver

1. Innkalle til møter i ombudet. (Møteledelsen kan godt gå på omgang).
2. Fordele post og informasjon fra krets og forbund til ombudets medlemmer. Ta opp aktuelle saker.
3. Delta på årlige kretsombudssamlinger (KROMS) over en helg, eller på annen måte sørge for at ombudet er representert på disse samlingene.
4. Bidra til oppstart av enheter i de gruppene som ikke har alle arbeidsenhetene.
5. I samarbeid med kretsstyret ha ansvar for at det arrangeres grensamlinger, uttak til NM i speiding, regional 5-kamp og tilsvarende.
6. Motivere til deltakelse på sentrale arrangementer innenfor sitt arbeidsfelt.

Spesielle kurstilbud

Emnekurs tilknyttet arbeidsområdet. (Se årlige arrangementsplaner).

Ombudsmedlem

(Her: Ombud = utvalg = komité = prosjektgruppe = ledertrenerpatrulje)

- ✓ oppnevnes vanligvis av kretsstyret, i samarbeid med ombudslederen.
- ✓ deltar i arbeidet i ombudet i tråd med det "mandat" dere har fått av kretsstyret.

Ombudenes oppgave er som oftest å gi støtte og hjelp til gruppene / medlemmene i kretsen innenfor et område hvor ombudets medlemmer har god kompetanse.

Arbeidsmål

1. Bidra til at tilbud innenfor ombudets arbeidsområde, utviklet av forbundet sentralt og i kretsen, blir til nytte for alle kretsens medlemmer.
2. Delta i arbeidet i ombudet slik at det er tilbudet til gruppene, og aktiviteter som støtter opp rundt den enkelte speiders egen utvikling, som står i sentrum. Støtte og motivasjon til bruk av treningsprogrammet er viktig i denne sammenheng.
3. Delta aktivt i planlegging og gjennomføring av ombudets aktiviteter overfor kretsens medlemmer og grupper.

Spesielle oppgaver

1. Sette seg inn i de saker som skal behandles i ombudet.
2. Delta aktivt på møter i ombudet.
3. Ivareta arbeidsoppgaver og ansvarsområder etter intern arbeidsdeling i ombudet.

Spesielle kurstilbud

Emnekurs tilknyttet arbeidsområdet. (Se årlige arrangementsplaner).

Økonomi

En god økonomi i kretsen har ikke noe med kretsens størrelse å gjøre, men er derimot et uttrykk for at de økonomiske ressurser kretsen har, forvaltes på en god og fornuftig måte. Kretsens midler skal i størst mulig grad settes på rentebærende konti eller anbringes på annen forretningsmessig måte (se retningslinjene § 15).

Regnskap

Til kretstinget skal det legges frem et budsjett for det nye år. Dette må være knyttet sammen med arbeidsplanen for det kommende året.

Det skal føres regnskap for alle tiltak og aktiviteter i kretsens regi. Store arrangementer kan føres på egne regnskap og et evt. over-/underskudd føres inn i kretsens regnskap. Årsregnskapet legges fram for kretstingets årsmøte og vedtas av dette.

Kretsstyret oppnevner regnskapsfører for kretsen. Det skal også velges en revisor med regnskapserfaring. Kretsstyrets medlemmer kan ikke velges. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år (jfr. § 15).

Inntekter

Kretsene tar inn kretskontingent sammen med forbundskontingenten. Kretskontingenten kan ikke overstige 50% av forbundskontingenten (jfr. § 14-2).

De fleste kommuner og fylker har midler avsatt til ungdomsarbeid og det er opp til kretsene å undersøke hvilke regler, søknadsfrister og hvilke spesielle søknadsskjemaer man bruker ved tildeling av støtte. Også andre organisasjoner og legater/stiftelser kan yte økonomisk hjelp til enkeltprosjekter.

Utgifter

Kretsen har selv ansvaret for å skaffe til veie de nødvendige midler til dekning av utgifter som virksomheten medfører. Kretsen kan ikke ta opp lån uten at speiderstyret på forhånd har gitt sin tillatelse. Tar man opp et lån uten slik tillatelse, er lederen personlig ansvarlig for lånet.

Hus, hytter, båter m.m.

Kretsen må innhente tillatelse fra speiderstyret før den kan kjøpe, leie, motta, eie, ha eller disponere fast eiendom, fartøyer eller motorvogner og andre eiendeler av vesentlig verdi, såfremt avtalen gjelder utover en enkelt anledning. Det samme gjelder ved avhendelse av slik eiendom (§ 14-6).

Kretsen er selv ansvarlig for å skaffe forsikring som dekker tap, skade eller tyveri på eiendom eller eiendeler.

Materiell

Kretsen bør ha egen materiellforvalter. Kretsleder bør ikke velges til denne oppgaven. Det skal føres liste over alle eiendeler og alle utlån skal noteres (jfr. § 14-8).

Utstyr som lånes ut må være ordentlig merket, det bør etterses regelmessig og vedlikeholdes. Materialforvalteren har ansvaret for dette. Utstyret må være tilstrekkelig forsikret, så forsikringen dekker nyinnkjøp ved tap eller skade.

3. KORPS

Speiding er bra, og mange kirkesamfunn og organisasjoner har innsett dette. De har startet med speiderarbeid i menigheter og foreninger for å nå videre ut med sitt kristne budskap. Speiderarbeidet er blitt en del av menighetenes og organisasjonenes tilbud til barn og unge.

I de fleste kretser finnes det speidergrupper som er tilsluttet kirkesamfunn eller organisasjoner (ofte kalt moderorganisasjoner) - i tillegg til Norges speiderforbund. Disse gruppene kalles ofte korpsgrupper. Du kjenner speiderne ved korpsmerket på høyre skjortelomme.

I NSF har vi disse korpsene:

Baptistenes speiderkorps (BSK)

Blå Kors speidere i Norge (BK)

Frelsesarmeens speidere (FA)

Frikirkens speiderkorps (FSK)

Metodistkirkens speiderkorps (MS)

NMU-speiderne (NMU)

Lederne i disse speidergruppene har som regel tilknytning til moderorganisasjonen. De som skal bli ledere i en korpsgruppe, godkjennes av korpset (istedenfor av kretsen). Arbeidet drives ofte i lokaler som tilhører den enkelte forening eller menighet. En korpsgruppe er tilknyttet krets og forbund på samme måte som alle andre grupper i Norges speiderforbund, med de samme plikter og rettigheter. I tillegg er de tilknyttet korpset, et eget organisasjonsledd for speiderarbeid i moderorganisasjonen.

Gjennom korpset får speiderne og lederne endel tilbud om leirer, kurs og andre samlinger. Dette kan også være arrangementer med deltakere fra annet barne- og ungdomsarbeid i moderorganisasjonen. Korpsgruppene må ofte velge mellom tilbud fra krets, forbund, korps og menighet, men det er korpsgruppen selv som må prioritere.

Korpsene har en egen overenskomst med Norges speiderforbund. Denne avtalen regulerer organisasjonsforhold, kontingent m.v. Speiderne i korpsgruppene bruker treningsprogrammet til Norges speiderforbund. Noen korps har i tillegg gjennomført forskjellige tiltak for å fremme sitt særpreg, misjonsaksjoner, menighetskontakt, avholdsarbeid osv. Noen korps har egen speidersekretær, ombud, medlemsblad, osv. (Jfr. §§ 5-1 til 5-4).

Vil du vite mer om korpene innen Norges speiderforbund så finnes det et eget hefte som omhandler hvert korps mer detaljert. Heftet fås ved henvendelse til forbundskontoret.

Funksjonsbeskrivelser

Under kapitlene for Gruppe og Krets fant du mange lederfunksjoner og tillitsverv beskrevet. Arbeidet i korps er ikke tatt med. Korpene må bruke de beskrivelser som er laget for krets og selv gjøre nødvendige tilpasninger. Om du ikke finner akkurat din funksjon, kan du sikkert finne en eller fler som ligger tett opp til. Bruk dem, og gjør nødvendige tilpasninger selv.

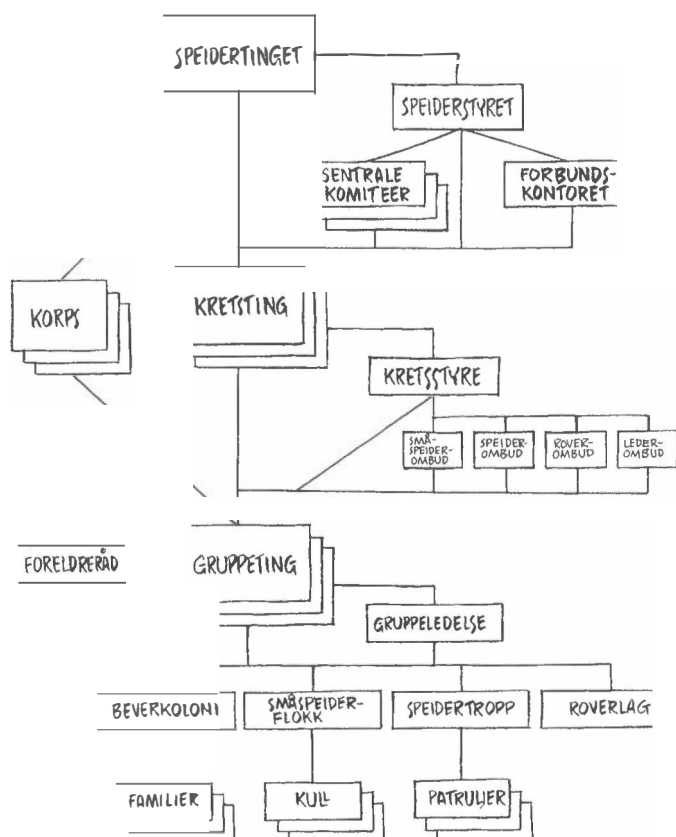
Standard korpsavtale

I retningslinjene finnes et eksempel på en standard korpsavtale.

4. FORBUNDET

Oppgaver og organisering

Organisasjonskart:

Speiderting

Det består av speiderstyrets medlemmer, to valgte representanter for ansatte i forbundet og kretsene, kretsleder og en valgt representant for hver påbegynt 500 medlemmer i kretsen, korpssjefer og en valgt representant for hvert påbegynt 1000 medlemmer i korpset. Generalsekretæren, ledere for forbundets hovedkomiteer og forbundets oppnevnte hovedkontakter (International Commissioners) til de internasjonale speiderorganisasjoner har møte- og talerett på speidertinget.

Speidertinget har ett ordinært møte hvert annet år.

Lovutvalg

Speidertinget velger tre medlemmer til lovutvalg for seks år om gangen slik at et medlem er på valg hvert ordinære speiderting.

Lovutvalget skal:

- ✓ fremme forslag overfor speiderstyret om ajourføring av lovverket
- ✓ foreta lovtekniske vurderinger av alle lovforslag
- ✓ avgi uttalelser i lovfortolknings spørsmål
- ✓ bistå forbundets organisasjonsledd med lovtekniske uttalelser.

Lovutvalget konstituerer seg selv.

Valgkomite

Valgkomiteens 5 medlemmer velges av speidertinget og fungerer fram til neste ordinære speiderting. Valgkomiteen forbereder alle valg av medlemmer til speiderstyret og lovutvalget.

Speiderstyrets arbeid

Speiderstyret (SST) er valgt av speidertinget for å sette tingets vedtak ut i livet. Speiderstyret har ni medlemmer og ledes av speidersjefen.

Speiderstyret organiserer det sentrale NSF, oppnevner og avvikler komiteer, tildeler oppgaver og ressurser etter behov. Det styrer Forbundskontorets virksomhet.

Speiderstyret er ansvarlig overfor speidertinget, og må på selvstendig grunnlag foreta en helhetsvurdering av de sentrale komiteers (SK) og forbundskontorets (FK) utredninger og forslag, for deretter å fatte de vedtak det mener er riktig. Speiderstyret fatter vedtak i alle saker som ikke spesielt er tillagt et annet organ, eller som er av så stor viktighet at speidertinget bør ta avgjørelsen.

Speidertinget på Kongsberg i 1996 valgte følgende speiderstyre:

Eli Gullichsen	Speidersjef
Ole Sivert Walseth	Visespeidersjef og International Commissioner, WOSM
Per Harald Bratvold	
Liv Epletveit	
Morten Günter	
Inger Kirsten Thorstensen	
Odd Westersjø	
Hanne K. Windfeldt	International Comissioner, WAGGGS
Anders Øverås	

Sentrale komiteer og prosjektgruppers oppgaver og organisering

Sentrale komiteer (SK) består av faste komiteer oppnevnt av speiderstyret. SK er sammen med forbundskontoret (FK) speiderstyrets operative og utøvende organer. SK og FK utreder og setter ut i livet de oppgaver speiderstyret pålegger i henhold til mål, rammer og budsjetter vedtatt av speiderstyret. De utreder nye ideer og prosjekter, fremmer forslag til speiderstyret om tiltak og policy som kan fremme speidingens sak.

Speiderstyret oppretter kontrakt med den enkelte komiteleder som rapporterer til speiderstyret.

Kontrakten tilkjenner:

- ✓ de forventninger styret har til komiteen og komitelederen
- ✓ komiteleders forventninger til styret
- ✓ samarbeidsstruktur, herunder også evaluering og medarbeidersamtaler, se heftet «Medarbeidersamtaler i det sentrale tillitsmannsapparat».

Forbundskontorets oppgaver og organisering

Kontoret ledes av generalsekretæren som, etter fullmakt, handler på speiderstyrets vegne. Forbundskontoret leder og koordinerer forbundets daglige virksomhet.

Hovedoppgavene er fastsatt av speiderstyret:

- ✓ sekretariat for speiderting, speiderstyret og andre sentrale organer, komiteer og prosjektgrupper
- ✓ koordinering av forbundets utviklingsarbeid og løpende aktiviteter
- ✓ kontakt med kretser/korps og bistand til disse
- ✓ ivareta forbundets interne og eksterne kommunikasjon og informasjon, inkludert utgivelse av medlemsbladene
- ✓ kontakt med myndigheter, Kirken og andre aktuelle organisasjoner
- ✓ kontakt med internasjonale speiderorganisasjoner
- ✓ gi hjelp og veiledning til medlemmer og andre interesserte
- ✓ oppfølging av forbundets budsjett og regnskap
- ✓ føre forbundets kartotek og arkiv
- ✓ drift og vedlikehold av forbundets eiendommer
- ✓ oppfølging med forbundets materiell
- ✓ løpende kontakt med Speider-Sport A/L.

Kontakt med forbundskontoret

Komiteene har saksbehandlere som kontaktpersoner på kontoret. Disse vil også kunne hjelpe deg videre til rette person / komite når det gjelder saker de ikke selv kan svare på eller avgjøre.

Speiderstyret har bestemt at henvendelser til organer utenfor forbundet skjer via forbundskontoret. Dette for at vi til enhver tid kan ha oversikt over aktuelle henvendelser, unngå dobbelthenvendelser til samme organisasjon eller person, og sikre en enhetlig behandling. Unntak fra dette kan avtales med generalsekretær eller en av avdelingslederne.

Ved skriftlig kontakt med komiteer eller andre organ i eller utenfor Norges speiderforbund, er det viktig at forbundskontoret får kopi slik at det er informert, og at kopi arkiveres i forbundets arkiv. Dette kan ha stor betydning for det videre arbeid med saken.

Forbundskontorets åpningstid:

1. september til 14. mai: kl. 08:00 - 16:00.

15. mai til 31. august: kl. 08:00 - 15:00.

Kontoret er stengt mellom jul og nyttår samt i påskeuken

Forbundskontingent

Forbundskontingenten forfaller til betaling pr. 31. desember. Rapport og kontingent sendes fra gruppen via kretsen/korpset. Forbundskontingenten for 2018 vil være kr. 450,- Som basis for forbundskontingent benyttes kr. 210,- pr. januar 1995, som justeres etter Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. januar hvert år. Dette vil være kontingenten for det etterfølgende regnskapsår (jfr. § 14-2).

Medlemsregistrering

Gruppen foretar årsregistrering pr. 31. desember hvert år (registreringsskjema kommer i posten). Gruppelederen sender inn skjemaet til kretsen innen 10. januar påfølgende år. Sammen med årsregistreringsskjemaet sendes en liste over alle gruppens medlemmer med angivelse av fullt navn, adresse, fødselsår/måned/dag, kontingent betalt for året (pr. 31.12), sum betalt til gruppe + krets + forbund og når dette er betalt.

Korpsgrupper sender både til kretsen og korpset. I tillegg skal gruppelederen sjekke og evt. korrigere EDB-listen som de får tilsendt slik at man får en kontroll på at alle rovere, ledere og direktemedlemmer står oppført med riktig adresse. Dette er svært viktig for at alle skal få tilsendt Lederbladet. Av samme grunn er det også viktig å melde flytting!

Etter anbefaling av gruppeleder sender kretsen inn ledergodkjenninger til forbundet. Gruppeleder er ansvarlig for å sende inn melding om endring av lederfunksjoner eller om utmelding.

Medlemsblader og abonnement

Speideren og Lederbladet er Norges speiderforbunds viktigste organer for intern informasjon. Speideren går til alle våre medlemmer, mens rovere og ledere får Lederbladet hjem i posten. Målet med bladene er å avspeile de aktiviteter som skjer i organisasjonen og gi tips og ideer til speiderarbeidet.

Speideren

Speideren utgis fire ganger i året med et opplag på 32.000. Målgruppen er speidere i alderen 7 til 17 år. Speideren fokuserer på friluftsliv, praktiske ferdigheter og temaer som engasjerer unge mennesker.

Lederbladet

Lederbladet utgis seks ganger i året i et opplag på 12.500. Lederbladet skal gi informasjon til ledere og rovere om satsningsområder, viktige debatter og arrangementer i Norges speiderforbund og den internasjonale speiderbevegelsen.

Lederbladet inneholder stoff om ledelse og lederutvikling. Bladet skal gi ledere råd, innsikt, ideer og inspirasjon til å arbeide i Norges speiderforbund.

Økonomi

Forbundets midler skal forvaltes på forretningsmessig forsvarlig måte og det skal føres regnskap for alle aktiviteter i forbundets regi. Forbundet har ikke ansvar for kretsers/gruppers gjeld eller andre forpliktelser. Forbundets langsiktige låneopptak må være godkjent av speidertinget.

Budsjett

Generalsekretæren utarbeider forslag til budsjett som fremlegges styret. Forbundet legger frem budsjett for hvert av de to påfølgende år på speiderting.

Regnskap

Alle organisasjonsledd skal føre regnskap for inntekter og utgifter i overensstemmelse med grunnsetningen for god regnskapsføring. NSF skal bruke en statsautorisert revisor. Forbundet legger fram separate årsregnskap for de foregående to år, samt revisors beretning, på speiderting.

For landsleire og andre store arrangementer skal det føres egne regnskap.

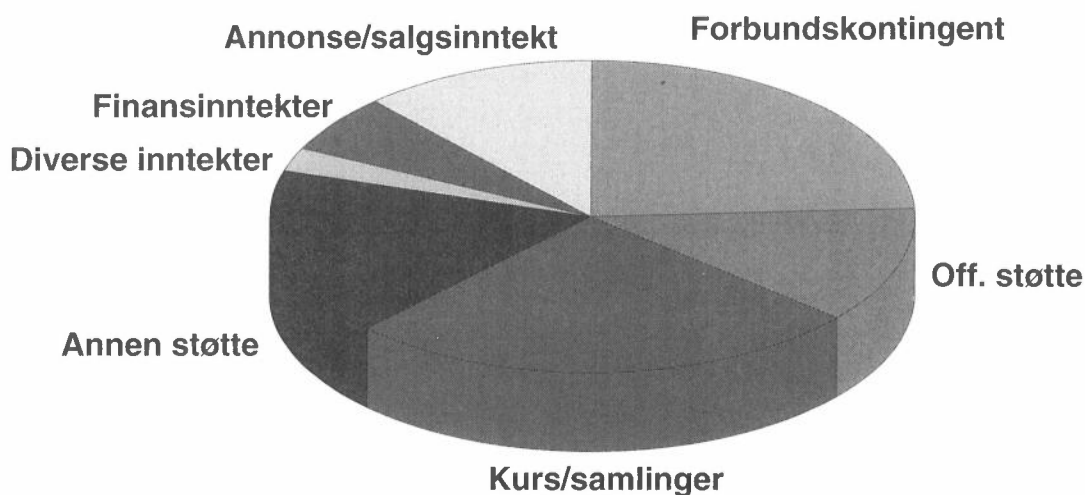
Inntekter og utgifter

NSFs inntekter består i hovedsak av statsstøtte, medlemskontingent og andre inntekter.

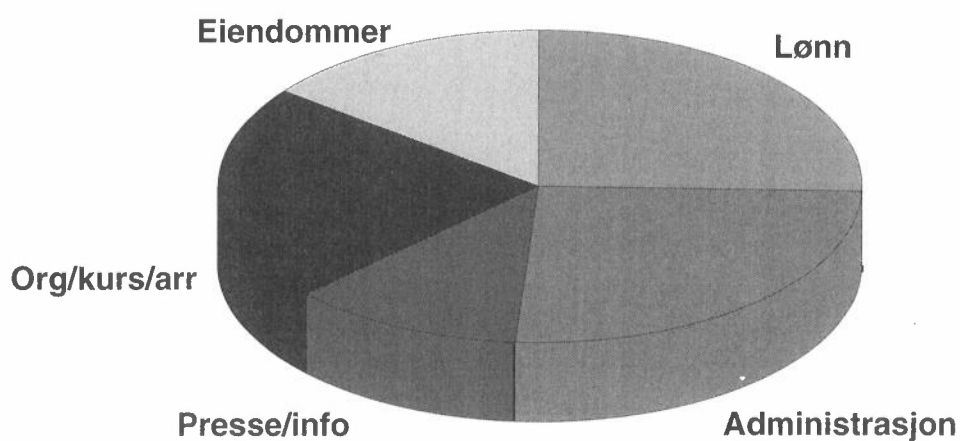
Sponsing kan benyttes til støtte for speiderarbeidet så sant de gitte retningslinjer følges (retningslinjene §14-1). Forbundets langsiktige låneopptak må først være godkjent av speiderringet (§ 14-5).

Hvordan brukes pengene i Norges speiderforbund (1995):

Inntekter:

Utgifter:

Forbundets eiendommer

Norges speiderforbund eier åtte kurs- og leirsteder. De fleste stedene kan brukes av grupper/kretser til leirer og andre samlinger. Ta kontakt med forbundskontoret for reservering.

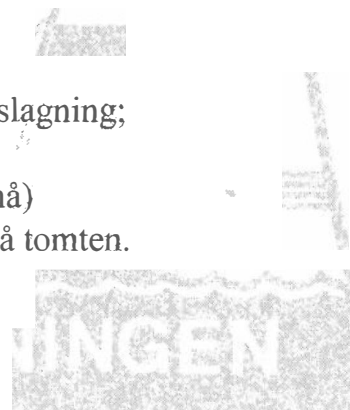
1. oktober fastsettes fordelingen for tiden 1. januar - 31. august følgende år, og 1. mai fastsettes fordelingen for tiden 1. september - 31. desember samme år.

Renså

Beliggenhet:	Rensådalen v/Tovik, mellom Tjeldsundbrua og Grovfjord i Troms.	
Kapasitet:	Kretsleire, korpseleire, gruppeleire, patruljeførerleire, sommerkurs i telt.	
Brukstid:	Fra siste halvdel av mai til september.	
Bygninger:	Hytte, ca. 50 kvm. med plass til 10 personer i køyer, 2 soverom, stor stue m/kjøkkenkrok samt kontor og lager. Propan.	
Teltområder:	Opptil 500 personer i telt. Store gressflater.	
Kåte:	Ca. 38 kvm. - liggeplass til 21 stk.	
Latrinebygg:	20 sitteplasser	
Aktiviteter:	Store skogs-/fjellområder, fine muligheter for fiske, fjellaktiviteter og høiketerrang. Gode aktivitetsmuligheter på leiområdet.	
Data:	Eiendommen ble kjøpt i 1962.	
Bruksdøgn:	Gjennomsnitt 1995 - 1996	30 døgn

Dronningen

Beliggenhet:	Søndre Hallangen, Frogn kommune	
Kapasitet:	Troppeleir, sjøspeiding, patruljeførerleir, sommerkurs i telt.	
Brukstid:	Mai til september.	
Bygninger:	- Bryggehus med plass til liten familie (To senger pluss en sofa). - Brønnhus, - Latrinehus, tredelt, mulddotypen. - Redskapsbod - Propan	
Teltområder:	Gresslette ved stranden og små lunner for teltslagning; anslått plass til 30-40 personer.	
Båter:	1 stk. 12' Pioner m/årer og redningsvester (små)	
Aktivitet:	Egen sandstrand. Liten aktivitetsplass ellers på tomten.	
Data:	«Dronningen» ble ervervet som gave i 1976.	
Bruksdøgn:	Gjennomsnitt 1992 - 1994	24 døgn

Stornes

- Beliggenhet: Øy i Nelaugvatnet i Åmli kommune, Aust Agder fylke.
- Kapasitet: Gruppeleir, patruljeførerleir, sommerkurs.
- Brukstid: April - oktober.
- Bygninger: - Hovedhus med 15 sengeplasser, kjøkken, 2 stuer, kontor, 3 soverom, 2 alkover.
- Låve, vedbod, 2 båthus samt naust på landsiden.
- Forfallen smie.
- Propan samt vedfyring.
- Teltområder: Gressbakker med plass til 100 stk. Også små lunner.
- Båter: En 14' aluminiumsbåt og en 10' plastbåt.
- Aktiviteter: Gode muligheter for aktiviteter på og rundt øya som er på 32 mål. Fine haikemuligheter på vestsiden av vatnet. Gode kanomuligheter.
- Data: Stornes ble kjøpt i 1973.
- Bruksdøgn: Gjennomsnitt 1995 - 1996 52 døgn

Solstølen

- Beliggenhet: 4 km. vest for Haugastøl jernbanestasjon ved riksvei 7.
- Kapasitet: Sengeplasser til 15 personer.
28 mål tomt. Ingen telting utenfor hytten.
- Brukstid: Hele året
- Bygninger: Hytte på 76 kvm. Elektrisitet og parafin.
Kjøkken, m. kjeller, peisestue, glassveranda, 3 soverom, gang, verkstedbod og vaskebod i 1. etg.; 3 soverom i 2. etg. Totalt 15 sengeplasser.
Kombinert vedbod og latrine
- Aktivitet: Store friluftsmuligheter til alle årstider
- Data: Solstølen ble gitt som gave av Oluf Reed Olsen i 1984.
Eiendommen kan ikke selges.
- Bruksdøgn: Gjennomsnitt 1995 - 1996 109 døgn

Tredalen

Beliggenhet: Spjerøy i Hvaler kommune

Kapasitet: Mindre krets-, korps-, gruppe-, sjøspeider-, og patruljeførerleire samt sommerkurs, m.v.

Brukstid: Hele året.

Bygninger nedre område:

- Hovedhus med elektrisitet, kjøkken, 2 stuer, kammers og kontor i 1. etg. og 2 soverom pluss «hems». Soveplass til 20 pers.
- Låve med vedbod og 2 separate toiletter
- Tømmerhus (Cabin) Propan, fire køyer.
- 3 latrinehus med 3 separate rom.
- Kjølehus med fryseskap, fryseboks, kjøleskap
- Jordkjeller.

Bygninger øvre område:

- Rødstua med elektrisitet, kjøkken, stue, soverom med 4 køyer i 1. etg. og to rom i 2. etg. Soveplass til ca. 10 personer
- Drengestue med elektrisitet.
- Steinhus, lagerplass
- Brønnhus
- Fire tappeområder for vann fra eget brønnhus

Teltplasser: Nedre område: 3 teltområder med plass til ca. 200 pers.
Øvre område: 2 teltområder med plass til ca. 100 pers.

Brygge: Egen brygge

Båter: 1 stk. 12' Pionerjolle m/årer

Parkering: Det er parkeringsplasser til 4 biler nederst til høyre ved slutten av skogsbilvei. Den leies av Fredrikstad Stenhuggeri.

Aktivitet: Aktiviteter må foregå på eget område. Plassmangel ved større leire. Dårlige haikemuligheter på Spjerøy og Vesterøy. Friarealene kan benyttes.

Data: Nedre område ble kjøpt i 1956 og øvre område i 1966.

Bruksdøgn: Gjennomsnitt 1995 - 1996 65 døgn

Sverveli

Beliggenhet: Ovenfor Blika gruver i Svartdal. Seljord kommune, Telemark.

Kapasitet: Mindre leire kombinert med kurs / fjellvandring.

Brukstid: Hele året.

Bygninger: - Hovedhus: kjøkken, peisestue og kontor i 1. etg. Elektrisitet.

- 3 soverom i 2. etg. Sengeplasser til 8 personer.

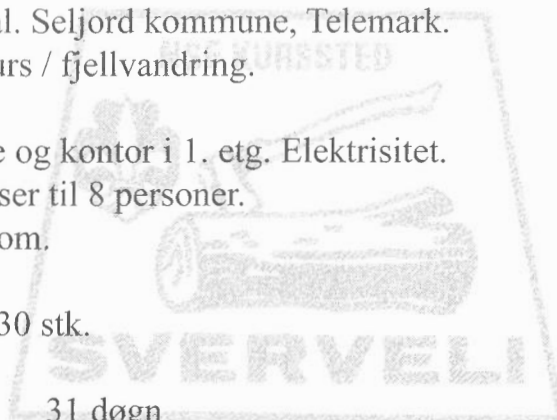
- Låve/Tropplokale m/kjellerrom.

- Vedbod og latrine m/mulddo.

Teltområde: Kun til mindre grupper, opptil 30 stk.

Data: Sverveli ble kjøpt i 1938.

Bruksdøgn: Gjennomsnitt 1995 - 1996 31 døgn

Leikvinjar

Beliggenhet: Haug. Riksvei 241 mellom Norderhov og Jevnaker.

Kapasitet: Sengeplasser til 30 personer. Teltkapasitet til 50 personer i hagen.

Kurscenter m/AV-midler

Brukstid: Hele året.

Bygninger: - Hovedhus:

Elektrisitet. Kjøkken, spisestue, salong, grupperom og ett soverom i 1.

etg. 2 soverom i 2. etg., 3 soverom i underetasje samt 2 separate toilett-

rom m/fire toaletter, servanter, dusjrom med 3 dusjkabinetter. To lager-

rom. Grupperom

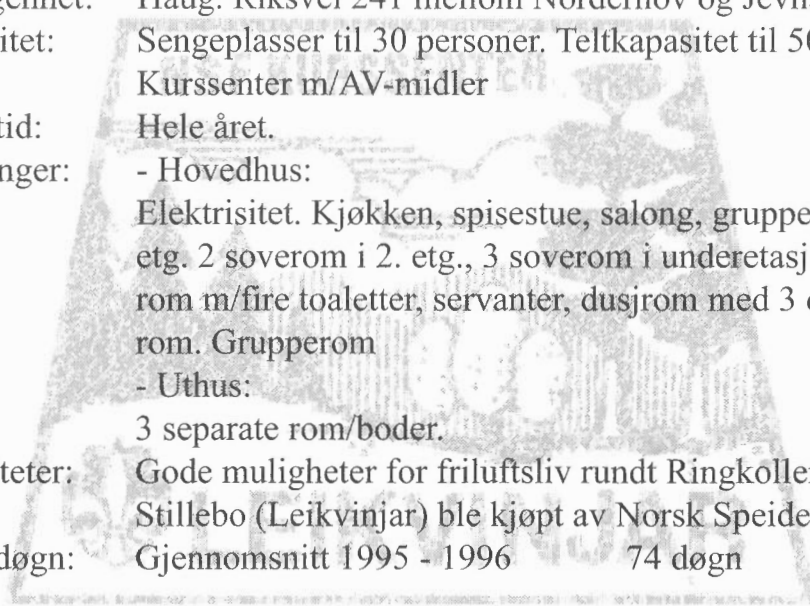
- Uthus:

3 separate rom/boder.

Aktiviteter: Gode muligheter for friluftsliv rundt Ringkollen.

Data: Stillebo (Leikvinjar) ble kjøpt av Norsk Speiderpikeforbund i 1958.

Bruksdøgn: Gjennomsnitt 1995 - 1996 74 døgn

Ingelsrud Speidersenter

- Beliggenhet:** Ingelsrud Speidersenter ligger på Ingelsrud gård ca. seks km sør for Skotterud i Eidskog kommune, ca. fem km fra svenskegrensen. Leirstedet er en del av gården som er på ca. 750 dekar (jord og skog).
- Kapasitet:** Kursvirksomhet, leire opp til 1000 personer, fler etter avtale.
- Brukstid:** Mai - september
- Bygninger:** Stedets hovedhus har overnattingsplasser til 24 personer.
- Teltområder:** Leirstedet består av to ulike leirområder. Hovedleirplassen ligger ved Ingelsrudsjøen og har plass til ca 2000 speidere. Den andre plassen ligger ved Lomtjern og har plass til 150 speidere i telt.
- Aktivitet:** Stedet er ypperlig som ramme for ulike skog- og vannaktiviteter. Begge plassene har vannforsyning, latriner og søppelcontainere. Hovedleirplassen har strøm og telefonkiosker.
- Data:** Leirstedet har utviklet en rekke aktiviteter som leirdeltakere, etter bestilling, kan delta på. Eksempler på aktiviteter er: smie, klatring i buldrevveg, kano og flåtepadling, baking av Ingelsrudbrød, natursti, hinderløype, haik, m.m.
- Bruksdøgn:** Gjennomsnitt 1995 - 1996 54 døgn

«S/S Havbraat II»

«Havbraat II» er en 45' scanfer kutter som bygges i tre på Risør Trebåtbyggeri. Båten bygges etter gamle tegninger av en kutter. «Havbraat II» skal være seilklar til Landsleiren 1997.

Programmaterieill

På Forbundskontoret finnes det en del gratis hefter over forskjellige temaer. Komplette liste over titler får du ved henvendelse til kontoret. På kontoret finnes det også noen lysbilde serier fra eiendommene og ekspansjonsmaterieill. Ved henvendelse kan dere også få klippark med illustrasjoner til bruk på f.eks. innbydelser, skriv og i gruppeaviser.

Kjøp/leie

Forbundskontoret disponerer et par lavvoer og noe breutstyr. Disse kan leies ut etter nærmere avtale med kontoret. For øvrig kan annet programmaterieill kjøpes på Speider-Sport A/L.

Speider-Sport A/L

Speider-Sport A/L er et andelslag som eies i sin helhet av Norges speiderforbund og dets underavdelinger. Andelslaget har enerett på salg av speidereffekter og speiderlitteratur. Foruten fra hovedutsalget i Øvre Vollgate 9, 0158 Oslo, kan drakteeffek-

tene og litteraturen fås kjøpt fra 6 kretsutsalg (Trondheim, Ålesund, Moss, Tønsberg, Skien, Bodø) og sportsforretninger i Bergen, Fredrikstad, Kristiansand, Hamar, Arendal, Sandnes, Haugesund og Langhus.

En gang i året gir Speider-Sport A/L ut "Utstyrsguiden" som et vedlegg til Speideren. Det er en oversikt over tilgjengelige artikler som kan bestilles fra Speider-Sport A/L. Du kan bestille per post, telefon (22 42 54 89) og fax (22 42 77 68). I tillegg finnes det en svar-kupong i hvert nummer av Speideren. Bestillinger over kr. 2.000,- sendes fraktfritt i postoppkrav. For bestillinger under kr. 2.000,- kommer porto/postoppkrav i tillegg. Varene har 10 dagers full retur/bytterett, og vanlig reklamasjonsrett etter kjøpsloven.

Old Guides

Allerede først på 1930-årene begynte voksne speiderledere som av forskjellige årsaker ikke lenger hadde anledning til å være ledere, å slutte seg sammen i grupper mange steder i landet. De ønsket fortsatt å være speidere og stå tilsluttet Norsk Speiderpikeforbund. Etter sammenslåingen i 1978 fortsatte de som medlemmer i Norges speiderforbund.

Under Norges Speiderpikeforbund jubileumsleir på Inderøya i 1946 ble navn og retningslinjer for arbeidet vedtatt. Navnet for gruppene ble Old Guides. Medlemmene skulle ha tatt 3. grad og avlagt speiderløftet. Det skulle holdes møter minst en gang i måneden, og medlemmene skulle betale vanlig kontingent til krets og forbund.

Under OG-treffet i Bergen i 1988 ble OGs fremtidige struktur diskutert. En «hurtigarbeidende komite» ble nedsatt og forslag til struktur og retningslinjer ble vedtatt. Retningslinjene ble sist endret i 1990, og lyder nå slik:

1. Old Guides - OG er medlemmer av Norges speiderforbund, har avlagt speiderløftet og har speiderloven som veiviser gjennom livet. Vi vil arbeide for å fremme forståelse mennesker i mellom og derved bidra til å skape fred i verden
2. Vi vil arbeide for trivsel og samhold innen OG og i samfunnslivet.
3. Vi står til tjeneste for krets og forbund der vi har mulighet for det.
4. Vi går inn for å starte nye OG-grupper. En OG-gruppe er tilknyttet den krets av NSF der den naturlig hører hjemme.

I 1996 var det 33 OG-grupper med 357 medlemmer fra Lindesnes til Nord-Trøndelag. Hver sommer arrangeres det et OG-treff og samtidig holdes det årsmøte med valg av Old Guides komité på 3 medlemmer for 2 år, og en varamann for ett år.

5. PÅ KURS I NORGES SPEIDERFORBUND

Du ønskes velkommen til å delta på kurs i Norges speiderforbund! Delta på kurs når du ønsker å lære mer, når du trenger det i din lederhverdag, eller rett å slett når du ønsker en helg fylt med trivelige mennesker og ny inspirasjon.

Kursene i grunntreningen (eller førerpatruljekurset) er gjerne de første kursene en leder i NSF tar. Innimellom, og etter disse kursene, kan du ta diverse emnekurs og andre kurs. Noen kurs, særlig emnekurs, gir «fagkompetanse». Kursene i grunntreningen og noen andre kurs gir mer generell lederkompetanse.

Her får du en introduksjon til de kursene NSF kan tilby deg. Vi forteller kort om mål, målgruppe og innhold i kursene. Her finner du alle kurs som er utviklet av NSF sentralt, både kurs som arrangeres sentralt og de som arrangeres lokalt.

Grunntreningen

Grunntreningen består av Lederstart, Trening 1, Trening 2 og Trening 3. Kursene i grunntreningen bygger på hverandre og er ment å tas i rekkefølge: Lederstart, Trening 1, 2 og 3. Ledertrener ansvarlig kan imidlertid utvise et visst skjønn, både når det gjelder å vurdere om lederen har tilegnet seg tilsvarende kunnskaper og ferdigheter på annet vis (og f.eks. kan starte rett på Trening 2), eller om det kan gjøres unntak fra regelen om å ta kursene i rekkefølge.

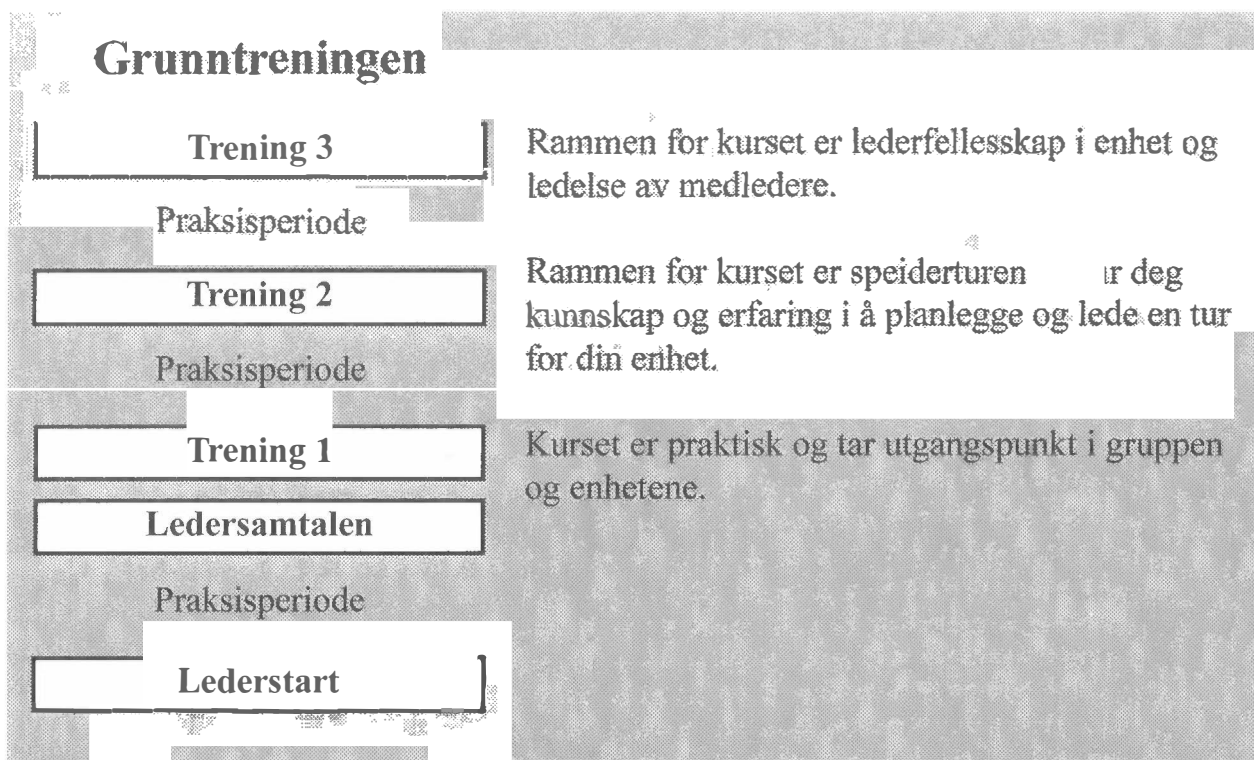
Grunntreningens overordnede mål er å gi deltagerne kunnskaper om, forståelse for, og ferdigheter i å formidle:

- ✓ speidingens verdigrunnlag
- ✓ NSF's prinsipper for ledelse
- ✓ NSF's prinsipper for program.

Med dette menes:

- ✓ gjennom praktiske øvelser, samtaler og diskusjoner i løpet av treningen bør den enkelte ha gjort verdigrunnlaget til sitt eget, og kunne formidle det til andre speidere og ikke-speidere

- ✓ etter gjennomført grunntrening skal den enkelte ha forstått speidingens ledermetoder, vite hvordan program for møter og turer skal legges opp og være kjent med NSF's treningsprogram. Lederen skal kunne bruke dette til å lede sin enhet.
- ✓ grunntreningen skal dekke den enkelte leders behov for lederopplæring utover den praktiske opplæringen en leder får ved å ta på seg lederansvar i en enhet.

Lederstart

Målgruppe:

- aktive speidere/rovere med praktiske speiderferdigheter
- voksne uten disse ferdighetene
- voksne med speiderbakgrunn.

Mål: Lederstart gir et tilpasset tilbud til deltagerne avhengig av bakgrunn og forkunnskaper.

Lederstart er lederaspirantens første møte med grunntreningen. Lederstart foregår over en periode på ca. 4 måneder, og kretsen og gruppeleder har et delt ansvar for gjennomføring og oppfølging av den enkelte leder. Imidlertid er det kretsens ansvar at Lederstart-samlinger arrangeres i kretsen, og det er kretsleder som har ansvaret for den avsluttende Ledersamtalen. Lederaspiranten skal i denne perioden være tilknyttet arbeidet i en enhet og delta aktivt i arbeidet gjennom konkrete arbeidsoppgaver og medansvar. Oppfølging av dette samt den første medledersamtalen er gruppeleders ansvar.

Innhold:

Lederstart skal gi den enkelte:

- ✓ grunnleggende kjennskap til speiderarbeidets egenart og verdigrunnlag
- ✓ innføring i NSF's prinsipper for ledelse og prinsipper for program
- ✓ egen opplevelse av praktisk lederarbeid og lederrollen
- ✓ grunnleggende kjennskap til organisasjonen, og til de utviklingsmuligheter den gir den enkelte leder.

Gjennomføringen av lederstart begynner med en aspirantsamtale mellom gruppeleder eller enhetsleder og lederaspiranten. Denne etterfølges av en tur med enheten - «en speideropplevelse». Selve praksisperioden på 4 måneder inneholder praktiske oppgaver i enheten og oppfølging fra kretsen. I denne perioden vil kretsen arrangere samlinger for alle nye lederaspiranter i kretsen. Her vil sentrale tema som treningsprogram, ledelse, organisasjon og verdigrunnlag tas opp. Lederstart avsluttes med ledersamtalen, og lederaspiranten blir godkjent som leder i NSF.

Trening 1

Målgruppe: ledere som har gjennomført Lederstart.

Mål: bevisstgjøre deltagerne på treningsprogrammet, praktisk ledelse og få en forståelse for veiledning av egne speidere. Få innblikk i gruppetinget, seremonier og speidingens verdigrunnlag.

Innhold: Kurset er praktisk og tar utgangspunkt i gruppen og enhetene. Kursdeltakerne og staben er alle medlemmer av «1. Hutiheita» speidergruppe. Du er i en kurspatrulje sammen med andre ledere fra samme enhet, samt en veileder. Kurspatruljene planlegger, gjennomfører, deltar på andres møter og evaluerer eget og andres enhetsmøter. Etter endt kurs skal deltakerne ha lært å planlegge og holde speidermøter ute og inne for sin enhet.

Trening 2

Målgruppe: Ledere som har gjennomført Lederstart og Trening 1

Mål: Deltagerne skal etter kurset:

- være i stand til å lede en speidertur og bruke treningsprogrammet
- kunne overføre NSF's prinsipper for ledelse og program til praktisk speiderarbeid
- ha forståelse for speidingens verdigrunnlag og ledelsesmetoder, samt målstyring i enheten.

Innhold: Speiderturen er ramme for kurset. Kurset er praktisk og gir kunnskap og erfaring i å planlegge og lede en tur for din enhet. Du vil få nye ideer og metoder til bruk i ditt daglige speiderarbeid. Bruk av treningsprogrammet (biter, grader og merker) er sentralt.

Andre emner på kurset:

- planlegging og målstyring: lage terminliste
- lek som metode
- seremonier og rammer (f.eks. jungel for flokkledere)
- aldersbestemt pedagogikk
- veiledning og situasjonsorientert ledelse.

Trening 3

Målgruppe: Ledere som har gjennomført Lederstart, Trening 1 og Trening 2.

Målsetting: Kurset tar sikte på å gi deltakerne:

- økt forståelse av speidingens verdigrunnlag og hvordan dette kan formidles til andre, med spesiell vekt på speideridealene og samfunnsengasjement.
- økt forståelse av hvordan NSF's prinsipper for ledelse brukes i praktisk speiderarbeid, med vekt på lederrollen overfor andre ledere i en enhet.
- økt organisasjonskunnskap og ferdighet i organisering av arbeid i enhet, med vekt på langtidsplanlegging og organiseringen av lederoppgavene i enheten.

Innhold: I dette kurset velges lederfellesskapet i enhet som ramme, og det fokuseres på ledelse av medledere. Du får også anledning til å se din egen lederrolle utenifra. Dette er et kurs i ledelse, hvor friluftsliv blir brukt som en viktig metode. Ved å bruke friluftsliv på denne måten kan dette bli et lærerikt, spennende og morsomt kurs for både deltakere og stab. Turen og aktivitetene fra treningsprogrammet er et virkemiddel for å få frem gode opplevelser og treningssituasjoner. Alle får muligheten til å føle at det er speiding de driver med. Staben blir i større grad iakttakere og støttespillere - veiledere - på dette kurset, mer enn for eksempel forelesere og kursledere.

Bronseknappen

Når du har gjennomført hele grunntreningen, får du tildelt Bronseknappen som et symbol på dette. Bronseknappen byttes ut med høyre skjorteknapp i speiderskjorta. Sammen med bronseknappen mottar du et kursdiplom som kan brukes som vedlegg til søknader på jobb eller utdanning.

Det er kretsen (evt. korpset) som har ansvaret for utdeling av bronseknappen etter Trening 3 og melde fra til forbundet om hvem som har gjennomført grunntreningen. Utdelingen kan foretas av kretsleder eller kretsstyret kan delegerer oppgaven til leder-treneransvarlig.

Emnekurs / Fordypningskurs

Vinterferd

- Målgruppe:** Ledere og rovere over 18 år med liten erfaring fra vinterfjell.
- Mål:** Lære grunnleggende teknikker for å ferdes sikkert i vinterfjell.
- Innhold:** Lære å ferdes sikkert, hvordan man best skal innrette seg for å holde seg varm, tørr og mett. Man vil få vite mer om boformer i snø, orientering, valg av utstyr m.m. Vinterferdkurset er også ment som et grunnlag for den som senere ønsker å ta Fjellederkurset.

Fjellederkurs

- Målgruppe:** Ledere og rovere over 18 år.
- Mål:** Utvikle deltagerens evne til å lede andre i vinterfjellet.
- Innhold:** Kursprogrammet omhandler blant annet planlegging og gjennomføring av turer med henblikk på orientering, veivalg, overnatting ute og søk i skred. Ved å kombinere teori og praksis oppøves sikker ferdsel i fjellet. Gjennom økt fjellerfaring blir du kjent med egne muligheter og begrensninger, blir tryggere på deg selv og utvikles som leder.

Brekurs

- Målgruppe:** Ledere og rovere.
- Mål:** Lære deltakerne å gå i tau og øve opp taulaget i bruk av stegjern, isøks og sikringsmidler, og ikke minst på å velge den letteste veien på breen.
- Innhold:** Daglige turer på breen i taulag med en veileder. Mye tid brukes på redningsøvelser. Taulaget skal enkelt hente opp igjen en som har falt i en sprekk (med tau på). Instruksjon og diskusjon om bekledning, turplanlegging, mat, drikke og andre fjellemner. Deltagerne og staben bor i telt og lager maten selv. På slutten av kurset er det en tur oppe på selve brefflaten hvor det er deltakerne selv som bestemmer veivalg og vanskelighetsgrad.

Skileiklederkurs

- Målgruppe:** Ledere og rovere.
- Mål:** Få deltakerne til å spre skileik videre til krets og gruppe og sette i gang skiaktiviteter.
- Innhold:** Skileik er å finne tilbake til gleden i skiopplæring. Målet med skileik er å oppøve allsidige skiaktiviteter nær hjemmet. Best egnet er fjell-/telemarkski e.l. Kurset har det samme faglige innhold som Norges Skiforbunds kurs.

Kanokurs

- Målgruppe:** Ledere og rovere som skal arrangere kanotur eller de som er glade i å bruke kano.
- Mål:** Lære grunnleggende bruk av kano.
- Innhold:** Vi lærer hvordan grunntak utføres og hvordan det virker inn på kanoens bevegelser i vannet. Det blir lagt vekt på sikkerhet på tur, og ombord- og ilandstigning. Ellers blir det tid til samtaler rundt kanotyper, årer, vester, sikkerhetsutstyr, traller og andre hjelpemidler.

Turlederkurs i kano

- Målgruppe:** Ledere og rovere som skal arrangere kanoturer
- Mål:** Sette deltakerne i stand til å planlegge og gjennomføre kanoturer
- Innhold:** Fokus på turplanlegging, enkelt friluftsliv, hvordan bære/transportere kanoene m.m., samt lære å sette sammen padletak man tidligere har lært på pinsekurs/kano-kurs med sitt eget naturlige «reportoar» av hensiktsmessige padletak.

Fossekalen - med kano i strømmende vann

- Målgruppe:** Padleerfarne rovere og ledere over 18 år.
- Mål:** Deltakerne skal lære ved å gjøre ting sammen, og få en naturopplevelse som skal inspirere til tanker omkring natur, kultur og miljø.
- Sted:** Trysilelva
- Innhold:** Rammen for kurset er indianeren og hans levemåte, tenkesett og opplevelser i naturen:
- vi bor i gapahuk og ferdes så sporløst det lar seg gjøre
 - elven er ingen nybegynnerelv, men turen legges ikke opp vanskeligere enn at alle føler glede ved det de gjør
 - underveis tar vi oss tid til å stoppe opp, lytte til vannet, snakke sammen og øve padling i stryk og stille vann
 - på kurset lærer vi om ferging - indianernes urgamle teknikk for sikker ferdsel i elv.

Kurs for småspeiderledere

- Målgruppe:** Ledere i flokk. Kursene arrangeres av NSF sentralt.
- Mål:** Deltagerne skal lære om Jungelboka som ramme, lek som metode, sang-leker og tips og ideer til bruk av treningsprogrammet.
- Innhold:** Det vil være forskjellige emner innenfor småspeiderarbeidet som tas opp på de forskjellige kurs. Kursene kan ta for seg jungelliv i det våte element, vinterliv i jungelen, eller det kan være om andre rammer enn jungelen.

Førerpatruljekurs

- Målgruppe:** Troppens førerpatrulje som består av patruljeførere og -assistenter og en eller flere av lederne i troppen. Det er viktig at troppslederen eller den lederen som er «peff» i førerpatruljen deltar. Kurset er egnet både for førerpatruljer som er under oppstart, og etablerte førerpatruljer.
- Mål:** Etter kurset skal førerpatruljen ha en plan for førerpatruljearbeidet og lettere se muligheter som førerpatruljearbeidet innebærer.
- Innhold:** Dette er et lederkurs som inneholder oppgaver som stimulerer til samarbeid og teamutvikling, og eventuell konfliktløsning. Førerpatruljens leder lærer hvordan lede denne. Førerpatruljekurset fokuserer på bruk av treningsprogrammet. Kurset kan holdes for en førerpatrulje alene eller flere sammen. Kurset holdes helst utendørs, alternativt kan overnattinger og bespisning være inne.

Kombikurset Pat - Pat

- Målgruppe:** Troppenes førerpatruljer, gjerne etablerte førerpatruljer.
- Mål:** Første delen av kurset fokuserer på førerpatruljen og hvordan den kan dyktiggjøres i å se fremover etter kurset. Andre del av kurset legger vekt på å gi patruljeførere og -assistenter «noe» som de kan bruke på patruljemøter m.m. Bevisstgjøring på bruken av treningsprogrammet er også viktig i denne delen av kurset.
- Innhold:** Med dette kurset kombineres førerpatruljekurs og patruljeførerkurs i løpet av en helg. Troppsleder og troppsassistent(er) er tilstede hvertfall fra fredag til lørdag. Fra lørdag til søndag er kurset et patruljeførerkurs som vektlegger planlegging og idéutveksling.
Kurset er under utarbeidelse.

Patruljeførerkurs

- Målgruppe:** Troppenes patruljeførere og -assistenter.
- Mål:** Sette patruljefører og -assistent i stand til å drive en patrulje.
- Innhold:** Kurset vektlegger kort- og langtidsplanlegging, instruksjons- og presentasjonsteknikk. På kurset arbeider deltagerne med treningsprogrammet. Kurset utvikles av kretsene. NSF kan eventuelt bistå med noe materiell.

Kurs for hjelpere

- Målgruppe:** 15- og 16-åringer som arbeider som hjelpere i flokk eller tropp. Kurset egner seg også for andre, f.eks. foreldre som er hjelpere i enhet.
- Mål:** Gjøre hjelpere i enhet bedre i stand til å løse oppgaver de står overfor i enheten og motivere og rekruttere ledere til gruppene.
- Innhold:** Kurset er praktisk, og rettet direkte mot de arbeidsoppgaver en hjelper kan få, som planlegging, regnskap, logg, referat, seremonier m.m.

Kurs i gruppeledelse

- Målgruppe:** Gruppeledelsen (gruppeleder og eventuelle gruppeassistenter), gruppestyret, eventuelt hele gruppetinget. Det er fint om gruppens enhetsledere også er med.
- Mål:** Kurset skal gi gruppeledelsen innsikt i hva dens hovedoppgaver består av og motivere og inspirere den enkelte deltager til et engasjement for gruppen som er høyere enn dagens, og styrke samholdet blant lederne. Kurset skal gi varig endret ledelsesadferd på alle nivåer i gruppen.
- Innhold:** Kursstaben står ganske fritt til å skape sitt eget kurs. Tema og bruk av kursmanualene må prioriteres. Hovedtemaene «jeg og gruppen min», lederomsorg, trivsel og medansvar, hjelpemidler og ledelse bør likevel være med.
- I tillegg bør kurset inneholde seremonier og en diskusjon omkring holdninger. Kurs i gruppeledelse kan gjennomføres i en speidergruppe eller med flere grupper sammen. Kursstaben består av representanter fra kretsens ledertrenere og gruppens kontaktperson i kretsstyret. Det foreslås at kurset går over et døgn i en helg.

Kurs for krets- og korpsstyrer

- Målgruppe:** Krets- og korpsstyrer. Kurset er beregnet på hele styret og arrangeres av NSF sentralt.
- Mål:** Kursets mål er at krets- /korpsstyret skal utvikles til et trygt miljø, og gi mulighet for faglig opprustning, personlig erfaring og styrking av fellesskapet i krets- og korpsstyret.
- Innhold:** Områder som behandles er:
- langtidsplan
 - prinsipper for program og ledelse
 - rammer og muligheter i lover og retningslinjer
 - forholdet til kretsen/korpsets grupper og ledere
 - speidere og rovere i beslutningsprosesser.

Kurset er i sin helhet bygget opp omkring erfaringslæring. Gjennom erfaringslæring vil krets-/korpsstyret utvikle seg sammen med krets-/korpsleder. Styret vil fungere som et fellesskap, samtidig som oppgavene deres blir satt inn i en sammenheng. Kurset gir rikelig anledning til at alle skal kunne sette mål og starte på veien til målet. Kretsene/korpsene må melde fra om sine behov til NSF, slik at det kan sette sammen en kursstab.

Emnekurset «Øyeblikket»

- Målgruppe:** Ledere som vil lære mer om NSFs verdigrunnlag og hva som ligger i begrepet livskvalitet i speideren.
- Mål:** Deltagerne skal få anledning til personlige refleksjoner i forhold til speidingens, og eget verdigrunnlag.

- Innhold:
- jobbe med aktiviteter fra treningsprogrammet
 - delta i seremonier som kan fungere som modeller
 - delta i «øyeblikksopplevelser» - møter med forskjellige sider av samfunnet
 - bli inspirert til å arrangere lignende samlinger i krets eller gruppe.

«Vitamin»- kursene

I 1992 ble det utviklet åtte 2-3 timers emnekurs for å motivere kretser og grupper til å vektlegge sentrale programelementer.

Målgruppe: Ledere og rovere som trenger motivasjon og påfyll innen et eller flere emner.

- Mål:
- Det enkelte emnekurs skal gi en innføring og bevisstgjøring som øker deltageres motivasjon, inspirasjon og trygghet på seg selv innenfor emneområdet.
 - Gi kopierbare eksempler på programinnslag og tips om hvordan diverse grunnlagsmaterieell kan brukes i det praktiske speiderarbeidet.

Det finnes emnekurs innen følgende emner:

- Vårt flerkulturelle samfunn
- Internasjonalt speiderarbeid
- Førerpatruljearbeid
- Ledertrening og -utvikling
- Kristen trening
- Natur- og miljøvern
- Friluftsliv
- Skolefritidsordninger

Emnekurs sjø Rovere og ledere i sjøspeidergrupper.

Målgruppe: Oppdatere deltagerne og tilføre kunnskaper og erfaringer i sjøliv og sjøspeiding.

Mål: Emnekurs sjø arrangeres en helg om høsten. Det tar for seg forskjellige maritime emner fra år til år.

Innhold:

Skipperkurs Målgruppe: Sjøspeidere som minimum tilfredsstiller kravene til førstestyrmannsmerket.

Skipperkurset er med på å utdanne skipperer til NSF's båter.

Mål: Kurset foregår i båt, og gir deltagerne nyttige erfaringer og kunnskaper.

Innhold: Dersom kursledelsen finner deg skikket, blir du tildelt sertifikat etter kurset. Skipperkurset arrangeres om våren.

Videre utvikling

Trekløver Gilwell treningen

Målgruppe: Ledere som har fylt 20 år, har fullført Grunntreningen og har vært leder i minst to år.

Mål: Å dyktiggjøre deg som leder slik at du får:

- dypere innsikt i speidingens verdigrunnlag
- forståelse for de muligheter for personlig utvikling som speidingens mål og metoder gir.
- egenutvikling gjennom opplevelse av fellesskap og samspill med andre ledere
- økt kunnskap om og erfaring i ledelse.

Innhold: I Trekløver Gilwell treningen får du arbeide aktivt med din egen utvikling som leder, gjennom personlige opplevelser i fellesskap med andre. Ved planlegging og gjennomføring av selve kurset legges det derfor stor vekt på din egen og de andre deltakernes aktive medvirkning. Patruljesystemet, veiledning, læring ved egenaktivitet, innsikt i egen lederadferd, opplevelse av speidingens verdier og aktivt friluftsliv er sentrale elementer som går igjen i hele treningen.

Treningen består av 3 deler:

Kurs (1 uke eller 5 helger), praksisperiode og oppfølgingshelg. I praksisperioden skal deltakerne utføre et prosjekt. Dette prosjektet blir gjerne gjennomført i den enheten man har sin lederoppgave.

Ledertrenerkurs

Målgruppe: Ledere som vil gjøre en innsats som ledertrener i kretsen.

Mål: Utvikle kunnskap om, ferdigheter i og holdninger til ledelse. Gi forståelse for helheten i NSF's lederopplæring.

Innhold: Gjøre lederne i stand til å holde grunntreningskurs i kretsene. Hovedområdene i kurset er speidingens verdigrunnlag, ledelse og arbeid med lederutvikling i krets. Metodene som brukes er friluftsliv, patruljesystemet og læring ved egen aktivitet. Sammen med praksisdelen skal dette gi deltagerne et godt grunnlag for å arbeide med lederutvikling i sin egen krets. Kurset går over to helger med en praksisperiode mellom. Ledertrenerkurset arrangeres av NSF sentralt. Det er kretsene som melder på deltagere.

Instruktørkurs i friluftsliv

- Målgruppe:** Ledere som ønsker å være veiledere på kurs der det er obligatorisk å ha instruktørkurs
- Mål:** Opprettholde og videreutvikle et miljø for instruktører og å gi et tilbud om instruktørkurs.
- Innhold:** Vi både utvikler og holder kurs selv, men sender også deltagere på eksterne kurs. Instruktørkurs blir avholdt etter behov. Alle instruktører og veiledere på Norges speiderforbunds kurs i friluftsliv er medlemmer i NSF.

Andre mulige kurstilbud

FRIFOs barnelederkurs

- Målgruppe:** Ledere (i medlemsorganisasjonene) som har:
- interesse for å arbeide med barn
 - egen friluftslivserfaring
 - evne til å formidle kunnskapen videre.
- Mål:** Utdanne barneledere som organisasjonene kan benytte i arbeidet med friluftsliv og barn i alderen 6-12 år. Kursdeltagerne skal etter endt kurs både kunne jobbe mot barn direkte og eventuelt gjennomføre barnelederkurs lokalt, med andre ord være ressurspersoner på arbeid med barn og friluftsliv.
- Innhold:**
- metoder i barnearbeidet
 - praktiske aktiviteter
 - friluftsliv og sikkerhet, førstehjelp og bekledning
 - muligheter gjennom samarbeid med andre FRIFO-organisasjoner.

Studiering-muligheter

Studieforbundet natur & miljø hvor Norges speiderforbund er medlem, tilbyr en lang rekke kurs og studieringer gjennom sine medlemsorganisasjoner. Studieforbundet gir støtte etter visse regler (det må minst være fem deltagere over 14 år som gjennomfører et studietiltak på minst 12 timer).

- Målgruppe:** Alle over 14 år som ønsker å lære mer om noe.
- Kursemner:**
- natur- og miljøvern	- jakt og fiske
- friluftsliv	- hund og fugler
- organisasjon	- mat og sopp
- informasjon	- underholdning
- landbruk og skogbruk	- håndverk og husflid

Gruppen eller kretsen kan godt lage sitt eget kurs og søke om å få studieplanen godkjent. Finn ut hva dere har lyst til å gjøre, og ta kontakt med Studieforbundet (tlf. 67 58 06 60) for informasjon om studieplaner. Du kan bestille studieplaner, enten gjennom Studieforbundet eller en av medlemsorganisasjonene.

NSF sentralt har fått godkjent følgende kurs:

Førerpatruljekurs	12 timer	Studieplan nr. 3356
Trening I	19 timer	Studieplan nr. 3367
Trening II	19 timer	Studieplan nr. 3368
Trening III	24 timer	Studieplan nr. 3369

Kurs i andre organisasjoner

Norges speiderforbunds kurstilbud er som du har sett ganske vidt, men det er likevel fullt mulig å gå kurs i andre organisasjoner. Vi kan blant annet nevne førstehjelpskurs i Norges Røde Kors eller Norsk Folkehjelp, kurs i orientering, kurs i diverse former for matauk og andre kurs hos de andre FRIFO-organisasjonene.

Kurs i utlandet

Både på nordisk, europeisk og verdensplan arrangerer speiderbevegelsen kurs. For nærmere opplysninger kontakt forbundskontoret.

6. PLANER OG MÅL

Langtidsplanen 1993 - 1997

I en stor organisasjon som Norges speiderforbund er det viktig at vi går i samme retning og bruker hverandres kunnskaper og ferdigheter. Med dette utgangspunkt er langtidsplanen 1993 - 1997 fastlagt.

Planen er utarbeidet med to hovedpunkter:

- ✓ mål for det enkelte medlem og organisasjonen
- ✓ virkemidler for organisasjonen og for speiderstyret (inkludert komiteer).

Mål for det enkelte medlem

Langsiktige mål for 1993 - 1997

1. NSF's overordnede mål for perioden er gjennom aktivitet å sette det enkelte medlem i stand til å:
 - ✓ gjøre speiderbevegelsen idégrunnlag til sitt eget
 - ✓ uttrykke dette og dele det med andre.

2. Den enkelte speider skal:
 - ✓ oppleve å ta ansvar
 - ✓ lære ferdigheter som er nødvendige for å beherske forskjellige former for friluftsliv, slik at speideren selv kan ta ansvar for å prøve nye utfordringer i friluftsliv
 - ✓ delta i et samfunnsprosjekt alene eller sammen med patruljen/troppen
 - ✓ oppleve at speidingen er verdensomfattende, gjennom møte med speidere fra andre land, enten i Norge eller utlandet.
 - ✓ oppleve speidingens idégrunnlag.

Mål for Norges speiderforbund

For å realisere målene for den enkelte speider gjøres;

Internt

1. Videreutvikle organisasjonen slik at den:
 - ✓ stimulerer medlemmene til å ta lederoppgaver og tillitsverv
 - ✓ gir utviklingsmuligheter og vekst i ledelse
 - ✓ verdsetter den enkeltes innsats i organisasjonen.
2. NSF skal arbeide for å utvikle og forbedre det interne samarbeidet forbund - krets/korps - gruppe.
3. NSF skal være handlekraftig og bruke ressurser på en optimal måte

Eksternt

4. NSF skal være den ledende barne- og ungdomsorganisasjon som gjennom sitt engasjement påvirker samfunnet lokalt og sentralt
5. NSF skal som organisasjon være i stand til å ta utfordringer fra samfunnet på en rask og effektiv måte.
6. NSF skal synliggjøre seg i samfunnet ved de verdier og normer organisasjonen står for.

Virkemidler for hele organisasjonen

1. Prinsippene for ledelse i NSF realiseres og må bli en del av det enkelte medlemsarbeidsform. Sentralt her er målstyring i speiderarbeidet og veiledning som ledelsesform. Dette skal medvirke til å binde medlemmene i organisasjonen sammen til en bevegelse, og skal prege samarbeidet mellom det sentrale NSF og krets/korps og gruppe, samt mellom gruppe og enhet, leder og patruljefører og mellom patruljefører og speider.
2. Speiderarbeidet profileres innad og utad ved at aktivitetene konsentreres om bestemte tema hvert år:
 - 1993 Gjennom nye opplevelser i friluftsliv oppleve vennskap og livskvalitet.
 - 1994 Vennskap er forutsetning for internasjonal forståelse.
 - 1995 Livskvalitet fremmes gjennom økt samarbeid med kirkesamfunn og lokale menigheter, økt samfunnsengasjement og friluftsliv.
 - 1996 Praktisk viten er en nødvendig forutsetning for et aktivt samfunnsengasjement og en variert friluftsopplevelse.
 - 1997 Gruppen i Fokus. Gjennom en konkret oppfølging av planperiodens mål gis den enkelte gruppe hjelp til å realisere målene.

Disse temaårene brukes som virkemiddel for å fokusere på forskjellige sider av speiding. Gjennom temaårene ønsker vi å få fram felles satsing i alle ledd i organisasjonen.

3. Treningsprogrammet realiseres og brukes i hele organisasjonen. Alle enheter stimuleres til å bruke treningsprogrammet slik at kvaliteten i speiderarbeidet heves. Dette vil dermed gi helhetlig grunntilbud i hele organisasjonen og være med på å nå de målene som er satt i LTP- perioden.

Mål for 1997 - Gruppen i fokus

Mål 1:

Gjennom felles arbeidsoppgaver skal alle medlemmene i gruppen oppleve seg selv som verdifull for fellesskapet. Oppgavene skal realisere langtidsplanens mål der den enkelte speider:

- ✓ tar ansvar
- ✓ lærer nye ferdigheter
- ✓ samarbeider med andre
- ✓ opplever speiderfellesskapet.

Treningsprogrammet er en vesentlig faktor for å få til dette.

Kretsen bør gjennomføre tiltak for å:

- ✓ bli bedre kjent med arbeidet i gruppene
- ✓ støtte gruppene der de trenger det.

Langtidsplan for perioden 1998 - 2001

Patruljen tar ansvar

Speidertinget på Kongsberg i 1996 vedtok en langtidsplan for perioden 1998 - 2001 med visjonen "Patruljen tar ansvar".

NSFs mål for perioden:

- ✓ medlemstallet skal øke
- ✓ alle speiderne i NSF skal bruke treningsprogrammet
- ✓ sterkere synliggjøring av organisasjonen.

NSFs mål for det enkelte medlem:

Speideren skal:

- ✓ ta medansvar i patruljen
- ✓ bruke treningsprogrammet aktivt, og gjennom grader og merker oppleve progresjon i programmet.
- ✓ oppleve at det er populært å være speider og attraktivt å bli leder.

Satsingsområder

Det blir 3 prioriterte satsingsområder i langtidsplanperioden:

1 *Medlemsvekst*

NSFs utfordring er:

For å få dette til skal vi:

Vi skal øke medlemstallet

- gjøre speiding til et naturlig førstevalg
- gi barn og unge et tilbud om speiding på sitt hjemsted
- beholde medlemmene lenger i organisasjonen, slik at det gir økt speidertid

2. *Synliggjøring*

NSFs utfordring er:

For å få dette til skal vi:

Vi skal bli mere synlige

- synliggjøre speidingens verdigrunnlag
- bli mer aktive i markedsføringen av at speiding er gøy
- påvirke i spørsmål som gjelder barn og unge

3. *Organisasjon*

NSFs utfordring er:
For å få dette til skal vi:

- Vi skal bli en sterkere organisasjon
- gjennomføre opplæring i organisasjonsarbeid, for til enhver tid å ha en funksjonsdyktig organisasjon
 - få alle enhetene til å drive målstyrt speiderarbeid
 - synliggjøre sterkere organisasjonens internasjonale engasjement

Temaer

I langtidsplanperioden vil det bli 3 temaer

Lederen (januar 1998 - sommeren 1999)

- NSFs utfordringer er:
- rekruttering og opplæring av ledere
 - gi lederne trening i ledelse og organisasjonstenkning
 - å gi vår ledertrening reell kompetanse og status
 - å gi reell kompetanse og status til det å være patruljefører og leder

Patruljen (sommeren 1999 - sommeren 2000)

- NFSs utfordringer er:
- at medlemmene gjennom patruljen opplever vennskap, samhold og at speiding er gøy.
 - å gi alle medlemmer trening i å ta ansvar og vise initiativ
 - å realisere ideen om patruljesystemet i alle enheter

Flerkultur (sommeren 2000 - sommeren 2001)

- NSFs utfordringer er:
- at flest mulig får oppleve å være med i en internasjonal bevegelse ved at speider møter speider
 - å tilrettelegge slik at medlemmene får større kunnskap i å arbeide for og med mennesker i et flerkulturelt samfunn
 - at gruppene får vennsksapsgrupper i andre land

7. INTERNASJONALE KONTAKTER

Verdensforbundene

- ✓ er partipolitisk uavhengige organisasjoner, åpne for alle uansett tro, rase eller nasjonalitet
- ✓ søker å fremme felles formål og forståelse for speiderbevegelsens grunnleggende prinsipper over hele verden og oppmuntre til vennskap mellom speidere både innenfor og utenfor egne grenser
- ✓ søker å gi hver enkelt speider mulighet til å arbeide med seg selv for å utvikle sin karakter, sitt ansvar som borger og i tjeneste for samfunnet
- ✓ legger særlig vekt på at speiderarbeidet på en riktig måte møter behovet for utvikling i de land hvor arbeidet drives og
- ✓ oppmuntrer til internasjonalt vennskap.

Jentene i Norges speiderforbund er medlemmer i WAGGGS, og guttene i WOSM.

WAGGGS

Norges KFUK-Speidere og jentene i NSF er tilknyttet WAGGGS, (The World Association of Girl Guides and Girl Scouts). I henhold til lovene skal verdensforbundet kun ha en organisasjon i hvert medlemsland, og i Norge er vi derfor organisert i *Fellesrådet for Speiderpiker i Norge*. Fellesrådet består av tre kvinnelige medlemmer fra hvert forbund. Vervet som International Commissioner for Fellesrådet for speiderpiker i Norge innehas to år av gangen av de to forbundene.

WAGGGS har 112 medlemsland med 8 millioner medlemmer. Hvert tredje år arrangeres det verdenskonferanse. Hvert land deltar med to delegater og et antall observatører etter medlemstall. I tillegg til å fastsette arbeidsplan, sikre det økonomiske grunnlaget og behandle lovforslag, velges også en verdenskomite. Verdensforbundet har hovedsete i London. I tillegg har jentenes verdensforbund fire sentra rundt om på kloden: Olave Centre i London, Sangam i India, Our Cabana i Mexico og Our Chalet i Sveits.

WOSM

Guttene i Norges speiderforbund er tilsluttet WOSM (The World Organization of the Scout Movement). Her er også International Commissioner landets kontaktperson over for verdensorganisasjonen.

WOSM har 142 medlemsland og 16 millioner medlemmer. Som WAGGGS har også WOSM verdenskonferanse hvert tredje år og velger bl.a. sin verdenskomite.

Organisasjonen har hovedsete i Genève og et verdenssenter på Kandersteg i Sveits. WOSMs mest kjente arrangement er nok Jamboreen. Hvert fjerde år, og hver gang på forskjellige steder i verden, samles tusenvis av speidere til denne internasjonale speiderleiren. Jamboreen i 1983 var den første som også var åpen for jenter.

Speiderarbeidet i Europa

Verdensorganisasjonene er inndelt i regioner. Norges speiderforbund tilhører Europaregionen som har sitt sekretariat Brussel. De viktigste oppgaver for Europaregionene er:

- ✓ å styrke speiderarbeidet i Europa ved å arbeide for verdensbrorskapstanken, samarbeid og gjensidig støtte
- ✓ å fremme det europeiske fellesskap
- ✓ å styrke samarbeidet blant europeisk ungdom
- ✓ å sørge for at vedtak på verdensplan blir gjennomført i Europa.

Til hjelp i dette arbeidet har Europakomiteen en rekke arbeidsgrupper med deltakere fra medlemslandene.

Et meget viktig ledd i Europaregionens arbeid er seminarene som årlig arrangeres i medlemslandene. Her kan ledere fra alle de europeiske medlemslandene møtes og diskutere emner og problemer av felles interesse, og ikke minst treffe hverandre.

Speiderarbeidet i Norden

Siden 1918 har vi i Norden drevet et mer organisert samarbeid. Hensikten er åpenbar, med vår felles kulturarv, små språkbarrierer og nære beliggenhet er det naturlig at de nordiske landene har et tett samarbeid for utvikling av speiderarbeidet. Hvert tredje år samles ledere fra hvert land til konferanse, der seminarer og andre samarbeidsaktiviteter blir planlagt. Blant annet har vi et utvekslingsprogram for ledere, nordisk roverleir og seminar for kursledere.

Norges speiderforbund føler et stort ansvar for å delta i det internasjonale fellesskapet. Dette har to årsaker: Vi er medlem i to verdensorganisasjoner, og med dette følger både ansvar og forpliktelser for å være med i beslutningsprosessen og å hjelpe organisasjonene til å fullføre de mål den har satt seg.

Øst-Europa - Ukraina

Noen kretser/speidergrupper har kontakt med speidergrupper i østeuropeiske land. Kontakten går på deltagelse på leire og kurser.

Norges speiderforbund og Norges KFUK-Speidere har siden 1992 vært «link» for Ukraina. Det vil si at vi har aktivt vært med på å gjenoppbygge speiderarbeidet for jenter i Ukraina. Det har vært et møysommelig arbeid og tatt tid. Speiderforbundet ble dannet i 1995 og speidingen har nå spredt seg utover landet.

Nord-Sør

Norges speiderforbunds engasjement innen bistandsarbeidet har gjennom årene utviklet seg. Tidligere var vi engasjert i prosjekter drevet av andre organisasjoner som for eksempel Redd Barna og SOS Barnebyer. Dette var prosjekter rettet mot barn og unge, betegnet som lokalt samfunnsarbeid. På midten av 1980-tallet gikk vi over til å engasjere oss i samfunnsrettede prosjekter drevet av speiderforbund i Sør-Amerika og Afrika.

I 1990 startet en ny type prosjekt i Embu, Kenya. En gruppe rovere fra NSF reiste til Embu og var med å starte det som senere skulle bli Embu Speidersenter i samarbeid med det kenyanske speiderforbundet. Etter dette startet NSF med å utvikle og bygge opp speiderforbund i enkelte land i Afrika.

NSF er nå engasjert i «organisasjonsutvikling» av speiderforbundene i Lesotho (både jentenes og guttenes) og Botswana (guttenes). Disse prosjektene startet i 1993 og gode resultater viser seg; bl.a. har medlemsantallet i de 3 forbundene økt, speideraktiviteten har økt og speidingen har markert seg på en positiv måte i samfunnet.

Sammen med Strømmestiftelsen er NSF engasjert i opplæringsprogram i ledelse og administrasjon for speiderledere i guttenes og jentenes speiderforbund i Uganda.

8. EKSTERNE RELASJONER

Norges KFUK-Speidere

KFUK-Speiderne ble offisielt stiftet i november 1920 av Margrethe Parm, men de første troppene ble dannet allerede i 1912. Forbundet er tilsluttet Norges KFUK/KFUM. Norges KFUK-Speidere teller ca. 8200 medlemmer (1996). Forbundet har et eget treningssted, Nordtangen på Hadeland. Gjennom fellesrådet for speiderpiker i Norge er Norges KFUK-Speidere og Norges speiderforbunds jenter medlemmer av WAGGGS.

Norges KFUK-Speidere
Postboks 6871, St. Olavs plass
0130 Oslo
Tlf.: 2211 5640
Fax: 2211 1103

Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner

Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) er et samarbeids- og interesseorgan for de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene i nasjonale og internasjonale spørsmål. Arbeidet for å sikre gode offentlige støtteordninger for de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene, samt å finne fram til tiltak som kan gi organisasjonene bedre arbeidsvilkår, er viktige arbeidsfelter for LNU. Norges speiderforbund har vært med fra starten.

LNU
Rolf Hofmos gt. 18
0655 OSLO
Tlf.: 2267 0043
Fax: 2268 6808

FRIFO - Friluftslivets fellesorganisasjon

FRIFO er en paraplyorganisasjon for 12 organisasjoner som har friluftsliv som en av sine hovedaktiviteter. Viktige oppgaver er å fremme interessen for friluftsliv og å sikre allmennheten rett til fri ferdsel i utmark. Norges speiderforbund har vært med fra starten.

Friluftslivets fellesorganisasjon
Postboks 26
1364 Hvalstad
Tlf.: 6690 0146
Fax: 6690 1514

Bistandstorget

Bistandstorget er en møteplass for organisasjoner som driver bistandsarbeid. Det er et sted hvor medlemsorganisasjonene kan bringe aktuelle tema til torgs for gjensidig utveksling og utvikling. Bistandstorget gjennomfører seminarer, hvor bistandsfaglige spørsmål settes i fokus og opplæring som for eksempel søknader m.m. til NORAD. Norges speiderforbund har vært aktivt med fra starten.

Adressen er p.t.:
Bistandstorget
c/o Norges speiderforbund
Øvre Vollgt. 9
0158 Oslo

Studieforbundet natur og miljø

Studieforbundet natur og miljø er en sammenslutning av organisasjoner som hver for seg arbeider for sine egne mål blant annet gjennom studiearbeid.

Studieforbundet natur og miljø utbetaler i henhold til Lov om voksenopplæring tilskudd til studietiltak/kurs som arrangeres av lokallag/foreninger tilknyttet Studieforbundets medlemsorganisasjoner.

Opplæringen skal følge et godkjent pedagogisk opplegg med opplysninger om arbeidsmåter og innhold for hvert møte. Studieforbundet har oversikt over godkjente studieplaner og godkjenner eventuelle nye studieplaner. Dersom kretsen eller gruppen skal arrangere kurs/studiering, ta kontakt med forbunds- eller kretskontoret for å få tilsendt innmeldingsskjema. Våre kurs i grunntreningen, samt førerpatuljekurset er eksempler på godkjente studieplaner fra NSF.

Studieforbundet natur og miljø
Gaml. Ringeriksvei 9
1320 Stabekk
Tlf.: 67 58 06 60
Fax: 67 58 30 18

Miljøheimevernet

Miljøheimevernet er en sammenslutning / dugnad hvor 16 norske organisasjoner er «hovedbase». Norges speiderforbund har vært med fra starten. Dugnaden tilrettelegger og oppmuntrer, slik at den enkelte kan bidra til bedre miljø / naturvern, uten å avvente andre vedtak. Som deltaker skriver du ikke under på noe politisk program, men ved å fylle ut et handlingsark kan du krysse av for hvilke miljøtiltak som du vil gjennomføre. Også her har Norges speiderforbund vært med fra starten.

Målet med dugnaden er:

- ✓ å redusere utslipp av miljøskadelige stoffer
- ✓ et redusert forbruk av naturressurser
- ✓ mindre søppel
- ✓ lavere forbruk av energi
- ✓ nærmere kontakt med naturen.

Miljøheimevernet

Postboks 2113 Grünerløkka

0505 Oslo

Tlf.: 2271 5562

Faks: 2271 7785

9. SPEIDERLEDELSE

Patruljesystemet

Hva er en patrulje?

Baden-Powells idé:

«Patruljesystemet er ikke et system å drive speiding etter, er det eneste systemet.»

Patruljen er den minste arbeidsenheten i speiderbevegelsen. Alle flokker, tropper og noen lag er delt opp i patruljer. Hele resten av organisasjonen er også delt opp slik; Patruljeførerne (peffene) i troppen utgjør selv en patrulje - Førerpatruljen - med troppslederen som peff. Lederne i en gruppe utgjør en patrulje, det samme gjør kretsstyret osv. I flokker som bruker Jungelboka som ramme, kalles patruljen «kull». Ut fra speidernes alder og erfaring utvikles patruljearbeidet gradvis gjennom hele speidertiden, og lederen er veileder for patruljeføreren.

En patrulje

- ✓ er en liten gruppe som er fast over tid
- ✓ består av 5 - 8 personer
- ✓ gir trygghet for den enkelte
- ✓ skal gi ulike oppgaver til den enkelte
- ✓ skal gi muligheter for å lære ved egen aktivitet
- ✓ er til en viss grad selvstyrt.
- ✓ har en leder, «patruljefører».

Patruljen har et mål med sitt arbeid. Medlemmene planlegger, løser oppgaver og gjør aktiviteter sammen. Alder og erfaring er spredt, og den med mest erfaring er som regel leder.

Patruljesystemets store verdi ligger i at yngre speidere lærer av eldre, som lærer av den voksne. Patruljesystemet innebærer nå, som i 1907, at barn leder barn, og at patruljen arbeider selvstendig. Dette stiller store krav til den voksne lederen. Det er annerledes å lede barn gjennom en patruljefører enn å være leder for barna selv, slik det er mest vanlig ellers i samfunnet.

Hvorfor denne metoden?

Ved å bruke patruljesystemet når vi flere mål:

Tilhørighet

Sosial tilhørighet er vissheten om at vi er akseptert i venneflokk/patruljen.

Trygghet og glede

Speiderne opplever tilhørighet, trygghet og glede ved å gjøre noe sammen med andre.

Selvstendighet og samarbeid

Selvstendighet og evne til samarbeid utvikles. Speiderne opplever seg selv som en viktig og nødvendig del av patruljen.

Respekt

De lærer å respektere hverandre og å gi rom for ulikheter.

Medbestemmelse, ansvar

Gjennom medbestemmelse og egne valg blir ansvar overført felles vedtak innarbeidet. Gjennom førerpatruljen deltar patruljen i viktige beslutninger som angår troppen.

Ledertrening

Patruljesystemet er også ledertrening. Medlemmene får enkelte ansvarsområder og mange blir selv assistenter og patruljeførere.

Opplevelse og læring

Alle har et behov for å utvikle seg. Patruljen opplever noe sammen, speiderne lærer ved egen aktivitet og av hverandre.

Ved å gjøre ting i praksis utvikles ferdigheter, kunnskaper og holdninger. Jo flere sanser vi får mulighet til å anvende, desto bedre lærer vi. På denne måten skapes med tiden et verdifullt erfaringsgrunnlag hos den enkelte, og dermed også i patruljen. Større utfordringer kan tas opp, nye erfaringer gjøres - og en utvikling er i gang.

Målet er at patruljen blir i stand til å lede seg selv, skape sitt eget liv, sine egne tradisjoner og særpreg. Da kan patruljen selv velge sine aktiviteter eller arbeide med selvvalgte emner som inngår i et felles program for hele troppen.

Patruljesystemet innebærer også visse fordeler for lederen; arbeidet blir lettere å organisere, du kan gi mer ansvar og være veileder for patruljeføreren. På denne måten kan vi oppfylle speidersakens mål om å trene medlemmene til å bli selvstendige og ansvarsbevisste samfunnsborgere.

Patruljeføreren

Patruljeføreren har hovedansvaret for at patruljen fungerer. For at vi kan forvente et ansvar, skal forutsetningene være i orden. Det vil si at vi må ha skapt den trygghet som gjør at barn tør ta ansvar, også for at noe går galt. Det er også viktig at vi har sikret at speiderne har grunnleggende kunnskaper og erfaringer før vi forventer at de selv kan ta ansvaret for patruljens utvikling.

Ansvar for fellesskapet er å ta del i beslutningene og å være med å føre dem ut i livet. Fellesskapets ansvar er å sørge for at alle i patruljen trives. Lyst til å ta på seg ansvar utvikles gradvis gjennom det å gjøre noe sammen. Ansvaret, fra bever til rover, utvikler seg gradvis fra at vi pålegger speidere å arbeide sammen om en aktivitet, til at de selv velger å ta på seg ansvaret for sine egne aktiviteter.

Noe som er ganske forskjellig i forhold til andre aktiviteter barn driver med, er aldersspredningen i en speiderpatrulje. De fleste andre steder møtes barn fra samme klassetrinn. For barn og unge kan det være fint å ha positive forbilder som de ikke ser på som foreldregenerasjon. Baden-Powell mente at barn og unge hadde godt av å klare seg selv, holde egne møter og dra på tur i skog og mark.

Det er viktig at patruljeførere og assistenter føler og får høre at vi verdsetter det de gjør. Det skal være mulighet for at de får opplevelser ut over det daglige arbeidet i patruljen. Disse opplevelsene er det troppslederens ansvar å gi. Det krever en trygg ramme hvor de opplever at vi lytter til hverandre, og at også de voksne er ærlige og tar deres problemer på alvor.

Hva er ledelse i NSF?

«Prinsipper for ledelse» er egentlig en del grunntanker om hvordan lederutviklingen i NSF skal gjennomføres, og hva vi ønsker at våre speidere og medledere skal få med seg både av ledererfaring og ikke minst holdninger til ledelse, fra sitt arbeid i NSF.

Prinsippene er ikke tilfeldig valgt, og at de kan være noe forskjellig fra hva du finner i lærebøker om ledelse eller fra tilsvarende prinsipper i andre organisasjoner er helt naturlig. Våre «Prinsipper for ledelse» (se retningslinjene) er vedtatt av Speiderringet og har utgangspunkt i vår formålsparagraf.

Et helt sentralt poeng i vår måte å tenke ledelse på er at den enkelte selv skal ta ansvaret for sin egen utvikling. Lederne legger forholdene til rette, og veileder hver enkelt på veien. På den måten får alle gjøre erfaringer i lederrollen - erfaringer å bygge videre på. Dette gjelder alle uansett om de nettopp har blitt medlem i NSF eller har vært ledere i mange år.

Når vi er så opptatt av ledelse i speiderarbeidet, er det fordi vi ønsker å gi medlemmene et tilbud ut over enkeltstående aktiviteter og opplevelser. Hver enkelt speider skal ha mulighet til å utvikle seg.

Dette stiller store krav til hvordan du og jeg utfører vår lederoppgave:

- ✓ Vi må velge en form for ledelse som ikke bare hjelper oss til å nå de kortsiktige og konkrete målene, men som også gir rom for utvikling hos alle de som deltar i speiderarbeidet. Dette er krav vi finner igjen i verdensforbundenes lover.
- ✓ Samtidig må vår måte å lede på være i overensstemmelse med verdigrunnlaget.

Når starter lederutviklingen?

Norges speiderforbund utvikler ledere. Hver speider - fra bever til rover - har krav på oppgaver som står i forhold til kunnskap og erfaring.

Dette betyr at den bevisste utviklingen av lederegenskapene hos våre medlemmer starter den dagen de blir speidere, og at det skal være en kontinuerlig prosess. Som på så mange andre områder må vi starte i det små, og så vokser oppgavene og utfordringene etter hvert som vi blir eldre og mer erfarne.

I treningsprogram og arbeid ellers i enhetene, inviteres det til små og store lederoppgaver. Den som påtar seg en oppgave som leder, har krav på veiledning underveis og tilbakemelding ved fullføring. Oppgavene bør legges opp slik at kravene er tilpasset den enkelte.

Som tidligere beskrevet er patruljesystemet en unik måte å gi flest mulig medlemmer utfordrende lederoppgaver som f.eks. patruljefører og assistent. Det kan også være at speiderne har faste verv, eller at hvert enkelt patruljemedlem kan ta ansvaret for en del av aktivitetene i patruljen. I tillegg får gjerne en patrulje ansvar for enkeltarrangementer. Når patruljen står ansvarlig for leirbålsunderholdningen, vil oppgavene kunne fordeles mellom de fleste medlemmene slik at alle kan få sin oppgave.

Å få patruljeførere som gir hver enkelt denne muligheten, krever også at hun og han har fått et bevist forhold til hva speiderledelse er gjennom hele sin speidertid.

Patruljesystemet oppmuntrer til å prøve ut forskjellige måter å lede på, fra instruksjon via hjelp og støtte til delegering av oppgaver.

Spekteret av lederoppgaver er vidt, og det er enhetslederne som har oppgaven å gi mulighetene til den enkelte speider. Hver speider har krav på oppgaver som fører lederutviklingen videre.

Også erfarne ledere skal være i stadig utvikling. Et godt ledermiljø er en viktig faktor for at alle ledere skal få utfordringer og tilbakemeldinger på sin utvikling. Oppgaver i gruppa kan rullere. Enhetslederne kan søke råd hos hverandre. Som ledere er vi forbilder for speiderne. Den måten vi takler vår lederrolle på, er et eksempel for speiderne rundt oss.

Å lede, delta i ledelse og bli ledet

Alle medlemmene i Norges speiderforbund skal få et forhold til ledelse. Dette får de gjennom å få mulighet til å praktisere det, både ved selv å lede og å bli ledet av andre.

Speidergruppa er et fellesskap av barn, unge og voksne der alle kan føle seg nyttige og verdifulle. Småspeidere, speidere, rovere og ledere skal alle ha oppgaver som merkes godt når de ikke blir gjort. Leken blir ikke morsom hvis den som har ansvaret har glemte å ta med ballen til stafetten. Åpningen av møtet mangler noe hvis seremonimesteren ikke har med lys til seremonien. Roverne blir ikke tatt alvorlig hvis de stadig uteblir fra gruppetinget. Lederne har et ansvar for at medlemmene føler lyst til å ta ansvar.

Når medlemmene får være med på planleggingen, vil de føle mer ansvar for gjennomføringen. En juleavslutning der småspeiderne har skrevet invitasjonen, speiderne har planlagt underholdningen, roverne har forberedt serveringen og lederne har koordinert det hele, er et eksempel på samarbeid på tvers av aldersgrupper og til felles glede og nytte.

Førerpatruljen er et eksempel på at medlemmene både får mulighet til å lede, delta i ledelse og bli ledet. Førerpatruljen er stedet der patruljeførerne og assistentene får hjelp og veiledning i sin ledelse av patruljen. Der får de også opplæring i grader og aktivitetsmerker. Medlemmene av førerpatruljen leder ofte sine patruljer, de deltar i ledelse sammen med førerpatruljen og de blir ledet av troppslederen.

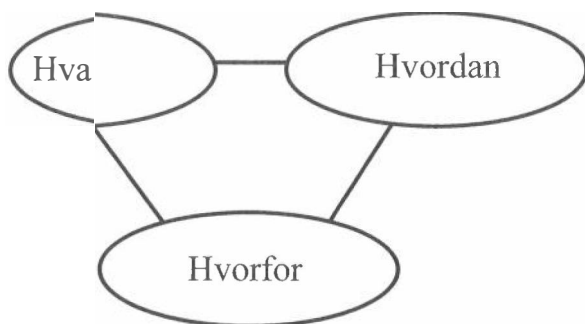
Patruljeråd, gruppeting, kretsting og speiderting er andre eksempler på sammensetninger der flere deltar i ledelse.

Veiledning som metode

Begrepet «veiledning» brukes i dag på mange måter og i ulike sammenhenger; ulike yrkesgrupper legger også vekt på forskjellige sider av veilederrollen.

Felles for dem alle er de tre elementene som ofte går igjen:

- ✓ Respekten for andre mennesker - deres holdninger og virkelighetsoppfatning.
- ✓ Fokus er på den som skal lære, og ikke på den som skal lære fra seg.
- ✓ Ydmykhet som en forutsetning for god veiledning.

Sentralt i NSF's forståelse av veiledning er at det er en metode som er i overensstemmelse med speidingsens verdigrunnlag. Målsetningen blir da å sikre sammenhengen mellom verdigrunnlaget, program og aktiviteter. I veiledning må det alltid være en klar sammenheng mellom hva vi gjør, hvordan vi gjør det og hvorfor vi gjør det.

Prinsipper for ledelse sier at vi skal «...fremme veiledning som ledelsesform». Det innebærer å bruke veiledning som metode i utøvelsen av vår ledergjerning. Veilederrollen blir forskjellig i ulike situasjoner; i enhet, gruppe, på kurs eller i komiteer og styrever. På den måten blir alle ledere veiledere i sin sammenheng.

En veileder er en som nytter veiledning som metode. Dette innebærer:

- ✓ å legge forholdene til rette slik at vi når de oppsatte mål
- ✓ å se og gjøre oppmerksom på muligheter
- ✓ å legge til rette for læring ved egenaktivitet
- ✓ å lede ut fra situasjonen og deltakernes behov
- ✓ å være et forbilde
- ✓ å formidle helhet i speiding; sammenheng mellom aktiviteter, metode og verdigrunnlag.

Vedtatt av speiderstyret i oktober 1994

Målstyring

Veiledning innebærer å legge forholdene til rette slik at vi når de oppsatte mål.

Vi har et mål for arbeidet vårt. Det gir lederen mange spennende oppgaver:

- ✓ Vi skal søke å få i stand en læringsprosess der vi tar hensyn til den enkeltes egen utvikling som speider og leder.
- ✓ Men vi skal samtidig lede veien mot kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål på en best mulig måte.

Målstyring:

- ✓ sette mål
- ✓ styre mot målet
- ✓ vurdere resultatet
- ✓ sette nye mål

Dette finner vi i prinsipper for ledelse

Et mål er en beskrivelse av et ønsket, fremtidig resultat. Målstyring er et hjelpemiddel når vi planlegger aktivitetene. Ved hjelp av klare, realistiske mål finner vi ut av hva som er de riktige ting å gjøre. Treningsprogrammet - med biter, grader, merker og aktiviteter - kan betraktes som delmål, som små stopp på veien. Da er målene innen rekkevidde.

Når vi bruker målstyring, legger vi vekt på:

- ✓ De som skal utføre arbeidet må være enige om hvilke resultater de skal oppnå.
- ✓ Personlig ansvar og forpliktelse til å gjøre det som skal til for å nå målet
- ✓ At det er klare rammer
- ✓ Oppfølging av resultater for å lære mest mulig av egne erfaringer.

Muligheter

Veiledning innebærer å se og gjøre oppmerksom på muligheter.

Askeladden i eventyret tok seg tid, brukte det han fant og hjalp de han møtte underveis. På veien mot målet forsøker vi som speidere å gjenskape «Askeladdens metode». Da blir vi oppmerksom på de mulighetene naturen, friluftslivet og ikke minst våre medmennesker gir oss.

Det innebærer at vi må ha en positiv holdning til våre omgivelser. Vi må skape et læringsmiljø som er preget av respekt, trygghet, åpenhet og samhold.

På denne måten blir lederoppgaven preget av glede og lyst, - ikke av plikt.

Læring ved egenaktivitet

Veiledning innebærer å legge til rette for læring ved egenaktivitet.

Veiledning er nært knyttet til begrepet «learning by doing», en grunnleggende metode i speiding. I det legger vi at medlemmene, gjennom sine handlinger, samler erfaringer som kan danne grunnlag for videre utvikling og anvendelse.

Husk at den som tror han er ferdig utlært ikke er utlært - men ferdig.

Når vi snakker om læring ved egenaktivitet, er det lett å fokusere på praktiske ferdigheter. Men det samme gjelder også når det er snakk om å lære normer for atferd eller få ny erkjennelse om seg selv og sitt forhold til andre. Dette skjer først og fremst gjennom opplevelser sammen med andre, i mange forskjellige situasjoner.

Når vi etterpå tenker over hva som skjedde og hvorfor det skjedde, kan den enkeltes opplevelser gjøres til erfaringer. Lederen skal hjelpe til med denne refleksjonen.

Det er viktig at vi ikke gjør alt for speiderne. Vi skal la dem ta ansvar og arbeide selvstendig - med veiledning fra oss. Det kan innebære at de velger en annen vei enn oss, og at denne veien er like bra eller til og med bedre. Det fine med speiding er at medlemmene får prøve selv, og at de får bruke den erfaring og lærdom de får etter hvert.

Vi er alle interessert i å få høre at vi har gjort noe bra, men det er vanskeligere å gi ros til andre. Å gi ros motiverer slik at vi får lyst til å forsøke nye aktiviteter og nå nye mål.

Bestemors lov: «Grip speiderne i å gjøre noe riktig, og la dem få høre det.»

En bestemor er rar! Hun oppdager alltid når barnebarnet gjør noe bra. Og så sier hun fra om de positive tingene. Hun har ikke hjerte til å si at barnebarnet har gjort noe galt. Men hun vil gjerne gi hjelp til å komme videre. Derfor gir hun også en utfordring.

Situasjonsorientert ledelse

Veiledning innebærer å lede ut fra situasjonen og deltakernes behov.

Baden-Powell gir det råd til speiderledere at de må arbeide med hver enkelt speider og ikke med hele massen under ett. Han skriver selv i «Aids to Scoutmastership» at lederen må møte speidernes behov, drømmer og ønsker på de forskjellige alderstrinn i livet.

Det er sagt om ledelse at: *«Ingen ting er så ulikt som lik behandling av ulike mennesker.»*

I forhold til speiderne og patruljen balanserer lederen hele tiden mellom to måter å gripe inn på: Styring og støtte. Vår rolle vil veksle mellom noen ganger å være bestemt eller forklare i detalj hvordan oppgaven skal løses. Andre ganger kan vi helt overlate til speiderne å løse oppgaven på egen hånd. Vi overvåker med mild godhet at arbeidet mot målet skjer på en trygg måte, og gir vårt bidrag når vi ser det er behov.

I hvor stor grad lederen skal styre eller støtte (eller begge deler) avhenger av situasjonen. Hvor mye som skal styres, kommer an på kunnskaper og erfaring til de vi leder. Tilsvarende har motivasjon, deres kjennskap til hverandre og trygghet ved situasjonen, betydning for hvor stort behov de har for støtte.

Forbilde

Veiledning innebærer å være forbilde.

Som ledere er vi forbilder for mange av medlemmene i gruppen - fra småspeiderne som ser opp til deg og følger deg i ett og alt, til rovere og andre ledere som mener du er dyktig i din ledergjerning.

Speiderne må gå veien selv. Som ledere går vi sammen med dem. Noen ganger foran og andre ganger ved siden av. Muligens skubber vi litt bak også. Vi vet at mye læring skjer ved eksemplets makt. At vi som speiderledere skal være et godt eksempel er nevnt mange steder, men hva er egentlig det gode eksemplet?

- ✓ hva vi gjør er viktigere enn hva vi sier
- ✓ det er bare mulig å begeistre andre hvis vi selv er begeistret
- ✓ det handler om omgangsformer

Eksempler på dette er:

- ✓ måten vi gir hver enkelt oppmerksomhet på,
- ✓ at vi er med på leken i steden for å betrakte den,
- ✓ hvordan vi forklarer nytt stoff,
- ✓ at vi møter opp i speiderdrakt og kommer i god tid,
- ✓ at vi sitter stille når andre har ordet,
- ✓ hvordan vi lar speiderne prøve seg fram,
- ✓ at vi kan si unnskyld og
- ✓ hvordan vi forholder oss til friluftsløven og andre regler

Våre handlinger viser hvilke holdninger vi har. Det er holdningene vi skal formidle, - sammen med kunnskapen.

På denne måten blir veiledning noe mer enn en ledelsesform. Det blir en helhetsrolle - være istedenfor lære.

Helhet og sammenheng

Veiledning innebærer å formidle helhet i speiding; sammenheng mellom aktiviteter; metode og verdigrunnlag.

Som speiderledere skal vi bidra til at medlemmene tilegner seg både kunnskaper, ferdigheter og holdninger. For å få til det, må alt vi gjør, både aktiviteter og metoder, være i overensstemmelse med speidingens verdigrunnlag. Veiledning blir da hvordan vi formidler dette.

Det vi gjør må ha sammenheng med verdigrunnlaget. Det er ikke nok å gjøre tingene riktig, vi må gjøre de riktige tingene.

En hjelp i planleggingsarbeidet er å bruke de tre H-er, Hva, Hvorfor, Hvordan.

Når vi har funnet fram til en aktivitet spør vi: Hvorfor gjør vi dette? På hvilken måte bidrar denne aktiviteten til at vi når vårt mål? Hvis vi ikke kan svare på spørsmålet, er aktiviteten kanskje ikke den riktige.

Det siste er hvordan vi gjør aktiviteten. Er gjennomføringen i samsvar med de verdier vi har og de mål vi har satt oss? I veiledning må det alltid være en klar sammenheng mellom hva vi gjør, hvordan vi gjør det og hvorfor vi gjør det.

Disse kravene fører til at en leder stadig vil komme opp i situasjoner der det gjelder å finne riktig balansegang i praktisering av veiledning som metode. Som ledere skal vi være i stand til å formidle sammenhengen og allsidigheten i speiding. På den måten bærer vi fram en kultur - helhetlig speiding.

Et hjelpemiddel ved planlegging av terminlister, årsplaner og lignende

Dette er et forslag til et opplegg for å sette mål for arbeidet i din enhet. Det er viktig at vi setter oss mål og at det er mulig å nå de målene vi har satt oss. Vi må finne ut hvor vi vil, og hva vi vil. Den første delen av dette handler om å sette mål, den siste delen handler om hvordan vi skal nå dem.

Først noen ord til deg som skal lede dette:

Du bør være leder i den enheten som skal jobbe, det vil si troppsleder eller assistent når førerpatruljen skal prøve seg - gruppeleder eller assistent når gruppeledelsen skal i gang. Hvis du vil gjøre noe mer enn bare å kopiere fjorårets terminliste, kan dette være en hjelp til å komme i gang og finne ut hva dere virkelig vil. Du kan bruke det når førerpatruljen skal legge troppens terminliste eller når gruppeledelsen skal lage en plan for neste speiderår.

Opplegget er enkelt og kan brukes flere ganger, men du bør sette av litt mer tid enn til et vanlig planleggingsmøte første gang du bruker det. Vårt forslag er at dere bruker ca. 2 timer (et kveldsmøte) på de tre første delene, mens fjerde og femte del kan få hvert sitt

møte. Hvor lang tid det faktisk tar er litt avhengig av hvor mange dere er og hvor villige dere er til å tenke nytt. Jo større gruppe er, jo lengre tid tar det.

Opplegget krever ikke at du bruker lang tid på å forberede deg, men du bør lese godt igjennom før du begynner, og ha dette klart for deg hva det er dere skal lage før dere begynner. (I dette opplegget har vi tatt utgangspunkt i at dere skal lage en terminliste, med det kan også brukes når dere skal legge planer for neste speiderår, program for en leir eller annet.)

Dette (eller noe tilsvarende) bør du ha for hånden når dere starter:

- ✓ 1 stor rull gråpapir eller flipp-over ark (evt. tavler og kritt)
- ✓ 2-3 ruller med tape til å henge opp arkene med
- ✓ mist en stor tusj til hver
- ✓ penner og papir som er delt eller kan deles i små lapper (evt. post-it lapper)
- ✓ programmet dere jobber etter (f.eks. småspeiderbitboka eller speidergradsboka)
- ✓ langtidsplanen til NSF
- ✓ mål som er vedtatt for din krets og gruppe
- ✓ kalender og skoleplan m.m. for den perioden dere skal jobbe med.

Dette skal du IKKE ha:

- ✓ terminlista fra i fjor
- ✓ masse tanker om hva dere MÅ gjøre.

Begynnelsen

Oppvarming - vi lærer hjernedugnad:

Lek: Lederen finner fram noen enkle ting som for eksempel en plastpose, en trådsnelle, en sprayboks eller lignende. Tre ting er nok. Alle deltakerne sitter i ring på gulvet. Vis fram den første tingen og la den ligge i midten av ringen. Så skal alle etter tur si hva denne tingen kan brukes til. Jo flere ideer, jo bedre. Oppmuntre ivrig til «ville» ideer. Bruk 3-5 minutter på dette før du tar frem neste ting.

Den tredje tingen skal behandles litt annerledes. Dette blir modellen på den arbeidsformen som skal benyttes senere. Nå skal alle skrive ideene sine på små lapper som de legger opp ned inne i ringen etter hvert som de blir ferdige. Når 2-3 minutter har gått slutter alle å skrive og lappene snus og leses en etter en. Husk at her kan alle være anonyme, og ingen ideer er dårlige eller dumme.

Første del

Handler om å finne ut hvor vi er (historien og kulturen vår):

Skriv disse spørsmålene opp på et stort ark som kan henges på veggen. La det være plass til svar under spørsmålene.

- ✓ Hvem er vi?
- ✓ Hva er vi gode i, hva kan vi?
- ✓ Hva er vi dårlige i, hva kan vi ikke?
- ✓ Hva har vi gjort?
- ✓ Hva er vi lei av å gjøre?

Ta en liten fellesdiskusjon først. Skriv alle svar opp på plakaten som henges på veggen slik at alle kan se. Så bør dere diskutere hva dere mener det er viktigst å jobbe med. I løpet at denne diskusjonen vil det kanskje dukke opp noen flere punkter å sette på lista. Stem over hvilke aktiviteter dere vil fortsette med i tiden fremover også. Husk å ta vare på de gode tradisjonene. Dette kan for eksempel gjøres ved at alle får sette en strek ved de tre eller fire punktene han eller hun mener er viktigst. Skriv opp de punktene som fikk flest stemmer på hvert sitt ark og heng de slik at alle kan se.

Pause

Andre del

Fremtiden - handler om å finne ut hvor dere vil. Her er det lov å sette seg store mål og drømme litt. Skriv dette spørsmålet opp et stort ark som henges opp på veggen:

✓ *Hva vil vi gjøre / oppnå i år?*

Forklar deltakerne at det er målene med det vi gjør vi snakker om. Hva vil vi lære oss, hva skal vi klare? La alle skrive sine ønsker og tanker på små lapper som legges i en haug. Her skal alt komme, både store mål og små ønsker. Les deretter opp lappene og skriv dem på arkene. (Hvis deltakerne tør kan dette skrives direkte på store ark på veggen. Det har den fordelen at man får ideer fra hverandre som så kan bygges videre på).

Se deretter på listene sammen og snakk om punktene. Spør dere selv:

- ✓ er dette speiding?
- ✓ passer dette for vår enhet?
- ✓ vil vi gjøre dette? (Hvis en sier nei, diskuter litt og la så punktene stå til avstemming)
- ✓ hva kan vi oppnå med dette? (Ha det gøy, lære noe nytt eller oppleve noe spennende, bli bedre kjent eller en annen "effekt".)

Se nå på svarene fra del 1 og så med det dere er enige om å fortsette med. Stryk de punktene som helt sikkert ikke kan være med. Her kan dere også forenkle setninger og sette sammen flere punkter for å gjøre det mer oversiktlig. Dette kan ta lang tid, men er verd det.

Lag deretter en avstemming igjen (som under første del) hvor dere stemmer over hvilke ting dere vil jobbe med i perioden som kommer. Kanskje må deltakerne få flere stemmer hver, slik at forskjellene kan vises. Altså man kan stemme på 2 eller 3 ting hver.

Sett de viktigste punktene (3-5 stk.) opp på hvert sitt blanke ark og heng dem på veggen. På disse arkene skal det stå konkrete mål som alle kan forstå (f.eks. alle i troppen må bli bedre i førstehjelp, førerpatruljen skal klare seg selv med kart og kompass, alle patruljene skal kunne holde en Scouts Own, holde sitt eget patruljemøte, dra på patruljeturer alene, alle skal være med på leiren ha tatt 2. graden, alle skal ha tatt minst to merker, osv, osv.)

Pause

Tredje del

Handler om hvordan dere skal få til dette. Nå skal dere altså få noe konkret ut av det dere fant ut i del 1 og 2.

- ✓ Hva skal vi gjøre?
- ✓ Hvordan skal vi gjøre det?

Nå skal dere ha fram helt konkrete aktiviteter. Jobb med de punktene dere kom frem til under andre del. Ta ned alle ark dere har på veggen unntatt de 3-5 siste dere kom frem til under andre del. (Ikke kast arkene, de kan kanskje være nyttige å se tilbake på.)

La igjen deltakerne skrive opp sine ideer, enten på lapper eller direkte på arkene. Det skal være forslag til konkrete aktiviteter under punktene dere ble enige om å jobbe videre med (f.eks. førstehjelpsmøte, førstehjelpsløype, redningsdag, natursti, eller tur til Storefjell, besøk på hurtigruta eller en internet-kveld hos Rune o.l.).

Diskuter listene. Spør dere selv:

- ✓ Er dette speiding?
- ✓ Passer dette for vår enhet?
- ✓ Når vi det målet vi har satt ved å gjøre det?
- ✓ Bør vi føye til noe?

Stryk det dere er sikre på at dere ikke vil prøve noen gang.

Lag deretter en liste og la igjen deltakerne stemme for å vise hvilke punkter de har mest lyst til å gjøre, lære eller være med på. Husk på å ha klart for dere hva slags program vi har i Norges speiderforbund og se etter at dere har fått med dere alle de fire delene som programmet vårt består av: speideridealene, samfunnsengasjement, friluftsliv og praktisk viten. Dette arbeidet kan kalles kreativt målarbeid, og kan være en måte å få ledere med på å tenke igjennom hva de vil med speidern, hvorfor de er der.

Pause

De kan være en fordel å ha en lengre pause før fjerde del. Hvis dere holder på en dag er det kanskje fint med et måltid, en spasertur eller en annen aktivitet. Hvis dere holder på om kvelden, kan fjerde del med fordel tas på neste møte. Før dere begynner på fjerde del

bør dere ta en liten oppsummering av hva dere har gjort til nå. Kanskje det er mer som kan føyes til eller diskuteres.

Fjerde del

Nå skal punktene inn i terminlista.

Ta fram kalender og skoleplan og prøv å plassere inn det dere har gitt mest poeng først. Sørg for at aktivitetene passer til årstiden og skriv også gjerne opp hvor det skal skje. Pass også på at aktivitetene kommer i riktig rekkefølge, slik at det blir tid til å lære ting før man prøver seg på egenhånd (f.eks: opplæring i kart og kompass, før o-løp eller tur alene). Glem ikke tradisjonene deres, de holder gruppen sammen.

Dere må tenke på at dere skal gjennomføre dette også. Hvor mye har dere egentlig tid til? Hvem tar ansvaret? Har vi kapasitet og kunnskaper til å gjennomføre dette på egenhånd eller må vi ha hjelp? Hvem kan hjelpe? Kanskje får dere ikke plass til alt, men glem dem ikke. Listene deres skal kunne tas fram siden også, en gang får vi det til, hvis vi bare vil.

Det siste som skjer i denne delen er at dere avtaler hvordan og når dere begynner og hvem som har ansvaret. Dette bør gjøres ved å planlegge i detalj de første møtene og turene som står på terminlista.

Lang pause. Minst en måned, kanskje to.

Femte del

Fortsettelsen - dette er en svært viktig del. Dette er delen som handler om å styre mot målene. Deres egen oppfølging. Denne delen bør gjøres i den samme gruppen som var med å sette målene.

For virkelig å føle at dere styrer mot deres egne mål bør dette gjøres ofte. Kanskje er det tid til en rask liten vurdering på annenhvert førerpatruljemøte eller troppsting. I tillegg må dette gjøres når perioden dere planla for er slutt og før dere skal lage en ny plan. Slik kan en vurdering gjøres:

Still disse spørsmålene, skriv dem gjerne opp slik at alle kan se.

- ✓ Hvordan har det gått?
- ✓ Har vi klart det vi ville så langt?
- ✓ Hva har fungert bra?
- ✓ Hva har fungert dårlig?
- ✓ Hva må vi gjøre for å fortsette mot målene?

Nå tar dere fram alle listene dere kom fram til (de med stemmetallene) og så ser dere på hvert enkelt punkt og ser hvor langt dere har kommet og hva dere har fått gjort. Har vi nådd de målene vi satte oss?

På denne delen kan dere også ha lister på veggen og avstemming eller:

- ✓ dere kan ha kopier av terminlisten på vanlig ark og så kan dere sette poeng
- ✓ det er best hvis dere har et så godt miljø at dere kan diskutere åpent sammen

«Moralpreken»:

Det er viktig at dere ikke ser etter noen å skylde på der det gikk galt. Alle skal ha lov til å prøve å feile. Alle var med på å sette opp denne listen sammen, så hvis noen sviktet, så er det hver enkelt sitt ansvar å forsøke å hjelpe vedkommende som kanskje har tatt på seg oppgaver som ble større enn han eller hun trodde. Si klart i fra hva som gikk bra. Del ut all rosen som er fortjent!

En vurdering av slike planer bør ha minst to ganger. En midtveis i planen og en når den er fullført. Vurdering kan være en god måte å lære på hvis dere er villige til å justere dere etter de «feilene» dere finner.

Det bør også gi god motivasjon. Speiderne ser virkelig at de får gjort noe og blir mer bevisste på hva de lærer i speidern. Det arbeidet dere gjør med å sette mål er også viktig lærdom. Kunnskaper som er gode i arbeids og yrkesliv, men som vi lærer lite om i skolen.

Lykke til!

Et lite visdomsord til slutt: Husk at veien vi går er like viktig som å nå målet. Du får best trening i motbakker.

Jeg, en speiderleder

Hva møter deg som speiderleder?

Så er du plutselig inne i en speidergruppe, og skal være leder der. Uansett om du kommer over fra troppen eller laget, eller kommer helt ny utenfra, er det endel nye forhold som møter deg som speiderleder. Du kommer inn i et ledermiljø - med de opplevelser og utfordringer som det medfører, og i tillegg møter du endel mer formelle forhold: plikter, rettigheter, arbeidsdeling, planlegging og krav om kurs og læring.

Plikter

Som godkjent leder i NSF har du underskrevet ledererklæringen. Der står det at du vil arbeide etter NSF's lover og retningslinjer. Du forvalter «speiderideen». I tillegg har du plikter overfor gruppen, den enheten du jobber i, for speidere og foreldre.

Rettigheter

Det du har av formelle rettigheter, føles som plikter for enkelte. Men de fleste føler det positivt å få ta ansvar og være med på å ta beslutninger. Som godkjent leder kan du:

- ✓ være assistent i en arbeidsenhet
- ✓ delta og gi stemme på gruppeting, kretsting og speiderting
- ✓ velges inn i kretsens ombud og til representant på speiderting.

Når du er 16 år har du muligheten til å:

- ✓ bli assistent i enhetene.

Når du er 18 år kan du:

- ✓ få verv som enhetsleder eller alle andre lederfunksjoner.

Du kan selvfølgelig delta på alle kurs og arrangementer i gruppens, kretsens eller Norges speiderforbunds regi. For mange arbeidsgivere er det også et pluss at du har vært speiderleder.

Arbeidsdeling

Du får tildelt en eller flere oppgaver som medfører ulike rettigheter og plikter: gruppeledelse, enhetsleder, assistent. Alle vervene, med ulik ansvarsbyrde og arbeidsmengde skal fordeles, og i tillegg får du også andre ansvarsområder som en post på gruppekonkurransen, en troppstur, «førerpatruljen» i flokken eller kanoene til roverlaget.

Speiderbevegelsen er bygget opp som en pyramide, med speidersjefen på toppen. Kretslederen har ansvar for at gruppene fungerer. Hun/han skal absolutt ikke gjøre jobben deres, men tilrettelegge og inspirere.

Sånn er ansvarsfordelingen hele veien nedover i hierarkiet. Gruppelederen skal sørge for enhetslederne, som igjen skal gi sine ledere noe å gjøre. Det er altså lederen på «toppen» som skal ha oversikt over alle arbeidsoppgavene og sørge for at de blir gjort.

Men *det* fratar dermed ikke de andre lederne ansvar og initiativmuligheter. Speiderarbeidet er organisert slik, for at det skal være enklere å arbeide (slik er jo også mesteparten av samfunnet ellers organisert). Du må heller ikke tippe til den andre ytterligheten og tro at en «sjef» bare skal fordele arbeidet til andre.

Her er noen kriterier for hvordan arbeidet i en gruppe eller enhet kan fordeles:
Få en oversikt over:

- ✓ hva slags oppgaver som skal fordeles
- ✓ hvilke personer de skal fordeles på.

Ta hensyn til:

- ✓ hva den enkelte kan
- ✓ den enkeltes begrensninger
- ✓ ønsker
- ✓ at alle får utviklet seg, prøver nye ting, får noe å strekke seg etter
- ✓ tid/familie/eksamen eller lignende
- ✓ jevn arbeidsfordeling
- ✓ at alle får anledning til å få støtte eller hjelp fra noen.

Når noen har fått en oppgave bør enhetslederen følge opp. Ikke for å kontrollere, men for å spørre om vedkommende trenger hjelp. En annen måte å gjøre det på er at dere under arbeidsfordelingen bestemmer hvem som skal være «hjelpere». Det vil si å tilby sin hjelp til den som er ansvarlig for arrangementet. Da trenger ikke den som sitter med jobben spørre om hjelpen, det er enklere når noen tilbyr seg.

Noen blir sittende med et verv i mange år og gjør en god jobb, men her må vi også tenke arbeidsdeling. Andre må få slippe til. Du bør også la andre få utvikle seg gjennom å være leder. Det er tross alt ikke bare en idealistisk jobb du gjør, men en givende aktivitet for deg selv. Det må vi unne flest mulig.

Den leder som alltid tar alt ansvar og alt arbeid, har ikke skjønnet sin oppgave. Det er lederen som skal sørge for at de andre lederne og speiderne får utfordringer og ansvar.

Planlegging

Når du har fått oppgaver og ansvarsområder, må du også sørge for å ha en plan for arbeidet. Planlegging er mer enn å sette opp terminliste. Planlegging er å bestemme det som skal skje i fremtiden. Mye av det som vil skje, er vi ikke herre over. Likevel er det viktig å ha en plan, for uten plan er vi helt overlatt til tilfeldighetene.

Vi planlegger programmet. Alle samlinger og aktiviteter planlegges, slik at vi kan bruke tiden og kreftene på den beste måten, ikke til å gjøre det som skulle vært gjort på forhånd. Planleggingen skal ikke ta overhånd. Det er bedre med få planer som fullføres enn mange som aldri settes ut i livet. Det er mye vi burde ha gjort. Uten plan blir det et problem. Med plan er det nye muligheter til bedre speiding.

Planleggingen har flere hensikter:

Bedre speiding:

Helheten i speidingen vil sikres. Det blir mer sammenheng i aktivitetene. Det blir mulig å påse at aktivitetene tilsammen bidrar til å oppfylle hele formålsparagrafen vår. Planleggingen gir større variasjon. Vi ser mulighetene til å tilpasse, utvide, endre, innsnevre, erstatte, bytte om og forbedre tidlig nok til å kunne gjøre det. Speidingen utvikler oss ved at vi gjør erfaringer med våre planer, som dermed blir bedre neste gang.

Hensyn til lederne:

Ved at aktivitetene er planlagt, blir du tryggere på deg selv. Om du har en plan, vet du hva som skal skje og kan derfor delta for fullt uten å måtte tenke på neste programpost. Leve med, spille med, improvisere og ha overskudd og oversikt til å takle det uforutsette og overraskelser på en god måte.

Arbeidet kan fordeles bedre, slik det passer best. Det blir enklere å bruke forbundets og kretsens tilbud som en del av enhetens eget program. Du vil få bedre tid, fordi mye kan gjøres når det passer for deg, heller enn i siste liten før det må være ferdig.

Deltakelse av speidere:

Speiderne får bedre oversikt over programmet og forstår bedre sammenhengene. De vil forstå de begrensninger som er, og oppdage de mulighetene som finnes. Medbestemmelse og demokrati blir mulig, fordi vi har tid til å snakke sammen og bli enige. Patruljene og speiderne legger opp sin tid og sine planer slik at de drar nytte av de planer de selv har vært med på å legge.

Bedre foreldrekontakt:

Foreldrene må tidlig få vite hva som skjer, når og hvor. De kan da tilpasse sine planer for familieaktiviteter og liknende, og finne anledning til å bli med på samlinger der de er invitert til å delta. Foreldrene vil se at speidingen er en planmessig utvikling for deres barn. Det kan gi større respekt for speiding og støtte til arbeidet.

Det er ikke mange begrensninger for våre planer, men vi må holde oss innenfor norsk lov, for eksempel friluftsløven, naturvernloven og brannloven. Videre må vi holde oss innenfor forbundets lover og retningslinjer. Aktivitetene skal bidra til å nå vårt mål.

Læringsmiljø

En speiderleder skal legge til rette for læring av kunnskaper, ferdigheter og holdninger, og bør derfor kunne noe om hvordan barn og voksne lærer.

Det som er viktig for å oppnå et godt resultat, er miljøet i gruppa. Læring innebærer forandring. Alle har vekstmuligheter, og vi må systematisk oppmuntre og utvikle disse mulighetene.

Respekt

Speiding bygger på et grunnleggende positivt syn på enkeltmennesket, og vi har stor tro på at alle ønsker og kan yte mer bare de får sjansen. Dette innebærer respekt og kan resultere i åpenhet og gjensidig tillit som gir grobunn for læring og personlig utvikling.

Trygghet

Mange vil føle usikkerhet og utrygghet i opplæringssituasjoner. Vår oppgave blir å skape trygghet ved å stimulere, oppmuntre og støtte hverandre. Det er viktig å gå fra det kjente til det ukjente. Vi tar små skritt om gangen og tillater prøving og feiling.

Lojalitet

Du blir vist lojalitet når du selv er lojal.

Åpenhet

Åpenhet skapes ved tillit, ærlighet og ved å være seg selv.

Samhold

Ved å respektere og ha tro på hverandre skapes et tillitsforhold og tilhørighet i miljøet.

Initiativ

Ideer må vi ta vare på. Det er så lett å avvise dem i starten. Det er bedre med et initiativ for mye enn et for lite. Vi ønsker et miljø der det er lov å ta initiativ.

Utfordringer

Utfordrende oppgaver, gjerne sammen med andre, er for mange et kjennetegn på godt læringsmiljø.

Glede

Stemning, glede og humør. «Hvis det ikke er moro, er det ikke speiding», sa Baden-Powell.

Særpreget

Det miljøet vi klarer å skape blir den «speiderkulturen» vi lever i. Alt det som er nevnt som elementer i et godt læringsmiljø finner vi også igjen i speidingens verdigrunnlag. Gjennom bruk av seremonier og symboler har vi også mulighet til å forsterke et positivt miljø.

Konstruktiv tilbakemelding

Tilbakemelding på det en utfører er nødvendig i all opplæring. Fordi vi under opplæring og utvikling er utrygge og usikre i mange sammenhenger blir selv den minste tilbakemelding vurdert nøye. Vi kan lett drepe motivasjon og læringslyst dersom den blir oppfattet negativt. En innarbeidet fremgangsmåte for å skape en positiv atmosfære og et gunstig læringsmiljø er konstruktiv tilbakemelding.

Det innebærer at vi alltid trekker fram det positive ved en ide, en framføring eller en utførelse før det negative trekkes fram. Den negative siden bør alltid formuleres som en utfordring eller et spørsmål om hvordan en kan gjøre det bedre. En forutsetning for at dette skal lykkes, er at vi har tro på det selv, og ikke minst viser denne holdning gjennom vår måte å være på.

Den organiserte ledertreningen

Den viktigste lederutviklingen får du gjennom de daglige lederoppgavene i enheten. Her gjør du de fleste erfaringene og her får du den beste tilbakemeldingen på din lederstil. Likevel har vi i perioder behov for å jobbe mer systematisk og målrettet med utviklingen av oss selv som ledere, og det er her den organiserte ledertreningen - kursene - i NSF kommer inn.

I ledertreningen legges det mye vekt på å se sammenhengen mellom de mål vi har, hvilke aktiviteter vi gjennomfører og hvilke metoder vi benytter oss av, for på best mulig måte å nærme oss målene.

Det første møte med den organiserte ledertreningen vil for mange være førerpatruljekurs eller patruljeførerkurs. Som leder får du tilbud om en omfattende trening i ledelse. Det første skrittet er Lederstarten. Den nye lederen gjennomfører først Aspirantsamtalen med gruppelederen. I lederstart-perioden fram til Ledersamtalen, som gjennomføres i regi av kretsen, tar den nye lederen del i arbeidet i enheten.

Hensikten med dette tilbudet er først og fremst å gi den enkelte leder et innblikk i hva ledelse, Treningsprogram, verdigrunnlag og organisasjon er, samt en gjennomgang av hvilke forventinger som vil bli stilt til han eller henne.

De neste stegene i Grunntreningen er Trening I, II og III. Vil du utvikle deg videre som leder er Trekløver-Gilwell treningen et alternativ. Ønsker du å engasjere deg spesielt i trening av andre ledere, kan du søke om å få ta ledertrenerkurset.

I tillegg til denne rekken av kurstilbud, finner du mange emnekurs lokalt i kretsen, og en god del tilbud fra NSF sentralt, for eksempel brekurs, fjellederkurs og kanokurs. Kunnskaper og ferdigheter innenfor spesielle områder er ofte rammen rundt disse tilbudene. Dette er også en del av den organiserte ledertreningen. Kursene i NSF er beskrevet i kapittel 5.

Det er en sammenheng og naturlig progresjon i hele denne organiserte ledertreningen. De bygger på hverandre, og skal hjelpe deg videre fra det utviklingsstrinn du til en hver tid befinner deg på. Du velger selv hvor mange kurs du vil ta. En måte å vise at du er opptatt av din egen utvikling, er at du benytter deg av tilbudene i ledertreningen.

Aktivitetene i ledertreningen bygger på «Prinsipper for program». Prinsipper for ledelse og Prinsipper for program bygger på det samme verdigrunnlaget og må ses i sammenheng. Patruljesystemet og erfaringslæring - å lære ved egenaktivitet - er grunnleggende elementer både i program og ledelse.

Lederopplæringen er ikke en selvstendig del av speiderarbeidet. Lederopplæringen skjer gjennom alt vi gjør i speideren. Som en følge av det vi gjør på møter, turer og i andre sammenhenger, får medlemmene samtidig opplæring i ledelse. Det er en del av vårt treningsprogram.

Mål og benevnelser

I retningslinjene finner du målene for ledertreningen i Norges speiderforbund og benevnelser i ledertreningen (jfr. § 12).

Treningsprogram

Det er viktig at alle speidere har en felles plattform å stå på når det gjelder speiderferdigheter. Det oppnår vi ved å følge treningsprogrammet. Treningsprogrammet er felles programbøker med grader og merker som speiderne kan ta.

Treningsprogrammet skal gi oss den kunnskapen som utgjør «speiding». Skulle man bare gjøre de aktivitetene man har laget selv eller synes er gøy er det kanskje ikke speiding. Treningsprogrammet er også med på å forsikre oss om at vi får med oss alle 4 hjulene på speidervogna:

- ✓ speideridealene
- ✓ samfunnsengasjement
- ✓ friluftsliv
- ✓ praktisk viten.

Gjennom aktivt friluftsliv og ved å utvikle praktiske ferdigheter, ønsker vi å sette det enkelte medlem i stand til å vise samfunnsengasjement og etter beste evne leve etter speideridealene.

Prinsipper for program

Ideene og tankene om helhetlig utvikling, om læring ved egen aktivitet og patruljen, er fremdeles det som former Norges speiderforbunds program. De prinsippene for program som speidertinget vedtok i 1981, stemmer overens med intensjonene til Baden-Powell. Her skal vi kommentere programprinsippene kort:

1. Programmet er et hjelpemiddel for å nå NSF's mål.
Formålsparagrafen styrer arbeidet.
2. Programmet formidler holdninger, ferdigheter og kunnskaper som det er av stor betydning at speiderne får med seg i løpet av speidertiden.
3. Programmet er allsidig og inneholder praktisk, fysisk, moralsk og religiøs trening.
Allsidighet er et nøkkelord, speiderne skal lære praktiske ferdigheter (f.eks. pionering), utvikle seg fysisk, ute (f.eks. tur-orientering), utvikle sin moral (f.eks. ærlighet) og ta del i det religiøse liv (f.eks. Scouts Own).
4. Programmet skal legge til rette for arbeid i patruljen, slik at speiderne i patruljen arbeider sammen, samtidig som og den enkelte speider får tilbud om individuelle oppgaver.
5. Programmet tar sikte på at speiderne lærer av hverandre og hjelper hverandre.
6. Den enkelte speider får trening og lærer ved egen aktivitet. Speideren får også trening i å ta ansvar for seg selv og sin patrulje. Dette innebærer at speideren lærer å:
 - skaffe grunnlag for beslutninger
 - finne alternative løsninger og vurdere disse opp mot hverandre
 - ta standpunkt
 - oppleve konsekvensen av sin beslutning.*Speiderne prøver selv. De planlegger, bestemmer, gjennomfører og vurderer sitt eget arbeid. Bare ved selv å gå motbakken, vil de oppleve toppen. Det er viktig at speiderne lærer av sine egne feil. Lederen er støttespilleren som veileder, oppmuntrer, roser og trøster.*
7. Programmet stiller krav til den enkelte speider. Kravene tilpasses den enkelte speiders forutsetninger.
Kravene uttrykkes i treningsprogrammet gjennom de forventningene det har til speideren. Også ellers skal den enkelte tildeles sin andel. Det skal være noe å strekke seg etter, men ikke være uoppnåelig.
8. Det stilles krav til patruljens innsats. Programmet utgjør i hovedsak en helhet for patruljen og den enkelte speider (se pkt. 3).
Alt er konsentrert om patruljen. Den enkeltes oppgaver er endel av det patruljene gjør sammen.

9. Programmet legger opp til en utvikling ved at aktivitet i en enhet legger grunnlaget for aktivitet og engasjement i den neste.
Roverprogrammet bygger på speiderprogrammet som igjen er en videreføring av småspeiderprogrammet. Speiderne utvikler seg raskt, og programmet må gi dem nye utfordringer å strekke seg mot.
10. Programmet innebærer at speiderne opplever kontakt med voksne.
Selvstendighet betyr ikke fravær av voksne. Speiderne trenger kontakt med voksne, som veiledere og rådgivere. Disse må støtte og gi impulser til speidernes egne vurderinger og valg.
11. Gruppetinget kan fastsette rammer for speiderarbeidet.
Eksempler: Sjøspeiding, jungel, birkebeinere el. En slik ramme kan være fast i flere år. Den kan velges ut fra tradisjon, lokale forhold eller gode ideer. Hensikten med rammer er å få et miljø som bidrar til at vi når våre mål.
12. Programmet er utformet slik at det kan brukes av alle forbundets ledere, på grunnlag av ledertreningen.
Ledertreningen har som mål å lære ledere å drive god speiding med et godt program.

Progresjon

Treningsprogrammet er bygget opp slik at man gradvis får prøve seg på noe nytt - det kalles progresjon. Det er derfor viktig at man gjennomfører gradene en etter en og ikke bare plukker tips til aktiviteter litt over alt. Progresjon er nøkkelordet for at speidingen stadig tilfører speiderne noe nytt og gjør speiding gøy.

Det er lagt vekt på at kunnskap skal tilegnes i riktig rekkefølge. For eksempel lærer speiderne å bruke kniv før øks, og legge på plaster før trykkbandasje.

Et eksempel kan være å dra på tur:

Beverne drar på dagstur og spiser medbrakt niste.

Småspeiderne drar på dagstur med flokken i aspirantbiten. I 1. bit drar de på dagstur og viser riktig påkledning og på en hyttetur der de pakker sekken selv. I 2. bit drar de på dagstur og pakker sekken selv og har selvsmurt niste og drar på hyttetur der de pakker sekken selv og lærer hytteregler. 3. biten innebærer at småspeiderne skal være med på å lage en middag på en dagstur og på overnattingsturen skal de lære om hva de gjør når det begynner å brenne i hytta.

I aspirantgraden for speiderne begynner kravene med å være med på en overnattingstur med aspirantpatruljen eller troppen. I tredjegraden er kravet at du skal delta på en patruljetur og ta ansvaret for en økt. Andregraden krever at man gjennomfører andregradsturen, og førstegraden at man gjennomfører førstegradsturen. Disse turene krever at speideren

både planlegger, gjennomfører og rapporterer fra turen. Førstegradsturen krever mer av speideren enn andregradsturen.

For roverne kan kravene for eksempel hentes fra uteliggermerket. Alternativene for roverne kan være å overnatte i snøhule, jordgamme, utendørs uten sovepose eller telte på vinteren.

Det er viktig å ikke bruke opp de andre enhetenes aktiviteter. Noen aktiviteter er forbeholdt for eksempel speiderne slik at småspeiderne har noe å glede seg til og strekke seg etter. Progresjon er viktig, ikke bare for at man skal ha noe å strekke seg etter, men også for at speiderne skal være modne for den opplevelsen som tilbys. Speiding skal gi noe nytt hele tiden.

Metoder

Det er viktig å nå mål. For speidere er *hvordan* vi når målet nesten like viktig. De metoder vi bruker er nedfelt i de grunnleggende prinsipper:

Patruljesystemet

Patruljesystemet innebærer at barn leder barn og at patruljen må samarbeide. Patruljearbeidet utvikles gradvis og man lærer å trekke veksler på de andre patruljemedlemmens kunnskaper.

Læring ved egenaktivitet

Ved å gjøre ting i praksis, utvikles kunnskaper, ferdigheter og holdninger langt bedre enn om man bare sitter passivt og hører på. Jo flere sanser som brukes, jo bedre huskes tingene.

Friluftsliv

Friluftsliv er i tillegg til å være en aktivitet i seg selv, den naturlige rammen rundt aktivitetene våre.

I tillegg prøver vi å legge til rette for:

- ✓ utvikling av hele mennesket
- ✓ aktiviteter ut fra interesser
- ✓ progresjon
- ✓ tjeneste i praksis
- ✓ voksenkontakt.

I våre prinsipper for ledelse heter det at vi skal fremme både veiledning som ledelsesform og målstyring. Kanskje kan veiledning, målstyring, patruljesystemet, læring ved egenaktivitet og friluftsliv oppsummeres som *speidermetoden* - der det ene ikke kan rives løs fra det andre?

Seremonier

Seremonier er med på å gjøre patroljemøtene og troppsmøtene til noe spesielt. En seremoni i speidersammenheng er en høytidelig handling, ofte med symbolsk innhold, som blir gjentatt etter samme mønster ved flere anledninger.

Kanskje har dere en spesiell måte å starte eller avslutte møtene på? Ved opptakelse av nye speidere har troppen sin egen tradisjon for hvordan dette skal foregå utover selve løfteavleggelsen. Når du deltar i en speiderandakt vet du hvilken rekkefølge de ulike innslagene kommer i. Ved flagguttrulling er det vanlig å synge en spesiell sang samtidig med at flagget rulles ut. Alle hilser automatisk flagget etter utrulling. Når troppen har sunget speiderbønnen, venter troppen at troppslederen skal si «Speidere, vær beredt!» og automatisk svarer vi «Alltid beredt».

Hvorfor seremoni?

Seremonier har vi i forbindelse med ting vi vil fremheve. Behovet og anledningen kan variere fra gruppe til gruppe, fra patrolje til patrolje. Noen seremonier er felles for alle speidere. Tenk bare på speiderbønnen og valgspråket. De brukes på samme måte av speidere over hele landet. Når du står sammen med din patrolje og synger speiderbønnen kan du huske på at det sannsynligvis er mange andre patroljer rundt om i landet som gjør det samtidig.

Seremonier har lett for å bli en tradisjon, men det skal være noe mer enn bare en tradisjon. Den ytre rammen rundt seremonien gir ro og høytid. Ved sitt særpreg gir den samhörighet og trygghet for deltakerne.

Hensikten er å sette igang tanker og følelser og å skape samhörighet. Første gang du deltar i en seremoni forstår du kanskje ikke så mye. Etter at du har vært med i seremonien noen ganger, skjønner du kanskje lettere det som er gjemt bak ord og handlinger. Gi deg tid til å tenke gjennom de spørsmålene som seremonien belyser. En seremoni skal gi en verdifull opplevelse.

Å lage en seremoni

Mange seremonier er gamle, men det går også an å lage nye hvis dere trenger det. Skal patroljen eller troppen lage en ny seremoni, er det lurt å legge så mye arbeid i den at den holder lenge.

En seremoni må være:

- ✓ kort og enkel
- ✓ lett å forstå og lett å lære
- ✓ alvorsfylt i utførelsen
- ✓ tilpasset sted, tid, formål og deltakere.

Patruljen kan for eksempel lage egne seremonier for:

- ✓ Opptak av nye medlemmer
- ✓ åpning og avslutning av et møte
- ✓ åpning og avslutning av en spesiell del av et møte
- ✓ åpning og avslutning av et leirbål.

Andre steder det er naturlig med en spesiell seremoniramme kan være ved:

- ✓ Flaggheising og firing
- ✓ overgang fra flokk til tropp
- ✓ Scouts Own.

Bruk forskjellige virkemidler for å gjøre seremonien virkningsfull. Levende lys, faste plasser, symboler og korte replikker fra deltakerne gir ofte atmosfære. Bruk replikker som det er lett å huske utenat.

Forslag til seremonier

Vi bruker seremonier i mange slags sammenhenger. Nedenfor vil du finne en del forslag til forskjellige opptakelses- og innsettelsesseremonier. Mange grupper og enheter har seremonier som har blitt brukt i mange år og de skal man selvfølgelig beholde. For de som ikke allerede har egne seremonier kan forslagene nedenfor være til hjelp.

Opptakelse av nye småspeidere/ulvunger

Nye småspeidere/ulvunger opptas når flokken er samlet ved «rådsclippen». Her gir de nye sitt løfte til flokklederen og blir så tatt imot av de andre i flokken som en venn og kamerat, en av rette slaget.

Opptagelsen kan foregå slik:

Flokken stiller opp i ring, og flokklederen og flokkassistentene tar plass inne i ringen. Aspirantene stiller seg inne i ringen vendt mot flokklederen. Deretter minner flokklederen om betydningen av speiderløftet som nå skal avlegges.

Så sier flokklederen: «Lover du etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven?»

Aspiranten: «Jeg lover etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven».

Flokklederen legger så speiderskjerfet om halsen på speideren, tar hans venstre hånd og gjør speiderhilsen med høyre hånd samtidig som det sies:

«Jeg opptar deg herved som fullverdig medlem i gruppe av Norges speiderforbund».

Flokklederen sier til flokken: «Vi hilser den nye speider velkommen i flokken». Alle hilser og den nye speider går på plass i kullet / patruljen. Hvis flokken bruker «Jungelboka» som ramme kan seremonien avsluttes med det store hylet.

Overgang fra flokk til tropp

Ved slutten av siste flokkmøte danner flokken en sirkel ved den ene siden av «sletta». Troppen danner hestesko ved den andre siden. Flokken gir det store hylet. Ulvungene som skal gå over i troppen går fram til Akela som holder en kort appell.

Flokklederen ønsker så ulvungene «god jakt» og ulvungene svarer «god jakt, Akela». Flokken gir de som skal gå over tre «Hurra!». Ulvungene og Akela går dit hvor troppslederen venter på dem. Ulvungene går over «stokken» (symbol på det siste hinder) og troppslederen tar de med inn i hesteskoen. Ulvungene hilser så på troppen. Troppslederen fører de nye «aspirantene» frem til lederen for aspirantpatruljen som ønsker den enkelte velkommen.

Opptakelse av speidere.

Opptakelse av speidere skjer i mange forskjellige former alt etter hva som er tradisjon i gruppa. Noen tropper har opptakelse på et troppsmøte eller på en speidertur i skogen. I mange grupper er det tradisjon å ta opp nye speidere på merkedager der hele gruppen er samlet og hvor også foreldrene kan være til stede.

Opptakelsen kan foregå slik:

Speiderne i troppen står samlet eller i hestesko. Aspirantene går fram og stanser foran troppslederen og bannerbærer stiller seg ved siden av troppslederen. Før selve opptakelsen passer sangene nr. 5: «Jeg vil løftet gi» eller nr. 8: «Når jeg skal hånden rekke» fra «Speidersangboka» godt inn. Troppslederen holder en kort appell om speidersaken og speiderløftet. Så kommer den første aspirant frem. (Dette kan gjøres enkeltvis eller alle aspiranter under ett).

Bannerbæreren senker banneret og holder det vannrett mellom troppslederen og aspiranten, som legger venstre hånd på banneret. Når aspiranten skal gjenta speiderløftet etter troppslederens tredje spørsmål, løfter han høyre hånd og gjør «speiderhilsen» i høyde med skulderen.

Lederen: «Du kjenner speiderloven?»

Aspiranten: «Ja.»

Lederen: «Du vet hva vi mener med å love etter beste evne?»

Aspiranten: «Ja»

Lederen: «Lover du da etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven?»

Aspiranten: «Ja, jeg lover etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven.»

Lederen: «I tillit til dette ditt løfte og overbevist om at du mener det ærlig, opptar jeg deg herved som speider igruppe av Norges speiderforbund.»

Lederen rekker så speideren venstre hånd og hilser med speiderhilsen. Speideren gjør helt om og hilser troppen som hilser tilbake med speiderhilsen. Aspirantene går så til sine patruljer.

Når så alle er opptatt kan man synge f.eks. nr. 7. «Nå har jeg løftet gitt...».

Innsettelse av patruljefører

Innsettelse av ny patruljefører bør helst foregå på førerpatruljens «faste tilholdssted», et sted ute i naturen. På dette stedet samles førerpatruljen rundt et lite bål.

Seremonien kan foregå slik:

Alle står samlet i form av hestesko med troppsbanneret og lederne foran.

Den som skal innsettes kommer fram foran troppslederen som holder en kort appell og spør den nye patruljeføreren:

Troppsleder: « *lover du å gjøre ditt beste for å skape et godt miljø, gi videre dine kunnskaper og ferdigheter og gi speiderne et ansvar?*»

Den nye patruljeføreren løfter sin høyre hånd i skulderhøyde og viser speiderhilsen og gjentar « *løftet*».

Troppslederen: « *I tillit til dette ditt løfte og i tro på at du mener det alvorlig innsetter jeg deg herved som patruljefører i patruljen*».

Lederen rekker så fram sin venstre hånd og hilser den nye patruljeføreren velkommen med speiderhilsen samtidig som han sier: « *Velkommen i førerpatruljen, vi skal gjøre vårt beste for at du skal trives og husk at du nå er en del av troppens ledelse*». Patruljeførerhåndboka overrekkes den nye patruljeføreren. Etter dette kan man evt. tenne bålet, og spise og hygge seg sammen.

Innsettelse av ny leder

Når en ny leder søker om godkjenning, og er inneforstått med forbundets lover og underskrevet søknaden, anbefales denne av gruppeleder. Søknaden videresendes krets/korps som gjennomfører «samtale med ny leder» og godkjenner denne. Deretter gjennomføres «innsettelse av ny leder i gruppen». Innsettelse av ny leder i enheten (koloni, flokk, tropp og lag) foretas av gruppelederen, evt. kretslederen hvis det ikke er noen gruppeleder. Insettelsen kan skje ved en samling for hele gruppen eller ved en ledersamling.

Gruppen / enheten stiller opp i hestesco, lederen og om mulig flagg- og bannerbærer midt i åpningen. Den som skal innsettes, står på venstre fløy.

Lederen leser opp: « krets / korps har den (dato) godkjent (navn) som (lederstilling) i (grup-pens navn). På vegne av Norges speiderforbund skal jeg innsette ham/henne i hans/hennes lederstilling» Den som skal innsettes, trer fram foran lederen. Banneret senkes vannrett mellom dem, idet det rulles inn så mye at det ikke berører gulvet eller bakken. Den som skal opptas, gir lederen venstre hånd og legger høyre hånd på banneret.

«I din søknad om godkjenning har du forpliktet deg til å følge Norges speiderforbunds lover og legge opp arbeidet i overensstemmelse med de retningslinjer som gis. Det gjenstår å få ditt løfte om at du i din ledergjerning så vel som i ditt personlige liv vil søke å være et eksempel for de du skal lede.

Gruppeleder: «Lover du etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven?»

Ny leder: «Jeg lover etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven».

Gruppeleder: «I tillit til din ledererklæring og det speiderløfte du nå har gitt, og i tro på at du går til din gjerning med iver og interesse, innsetter jeg deg herved som (lederstilling) igruppe. Jeg hilser deg velkommen og ønsker deg hell og lykke i ditt virke.»

Lederen og den som er innsatt, gjør speiderhilsen, banneret heves til vanlig stilling, den nye lederen snur seg mot de andre: «Vær beredt». De andre hilser og svarer: «Alltid beredt».

10. ADMINISTRASJON / DIVERSE

Bruk av ild

«Etter forskrift gitt med hjemmel i lov av 5. juni 1987 om brannvern m.v. er det forbudt å gjøre opp ild utendørs under slike forhold eller på en slik måte at det kan føre til brann. Bruk av ild er forbudt i eller i nærheten av skogmark i tiden 15. april til 15. september. Ild som er gjort opp i skog og mark må ikke forlates før den er fullstendig slukket» (Friluftsløven). Det går an å søke spesielt om båltilatelse hos det lokale brannvesen til for eksempel St. Hans feiring eller leirbål.

Forsikringer

Norges speiderforbund og Storebrand skadeforsikring har inngått en samarbeidssavtale som har til hensikt å gi grupper og kretser i NSF et gunstig tilbud på sine forsikringer. Avtalen omfatter i første omgang tingforsikringer på grupper og lagsbygninger, innbo, inventar og løsøre samt annet utstyr som er aktuelt å forsikre.

På en del forsikringer gis det opptil 8% rabatt, og samles 3 forsikringer eller flere på en polise, kan det oppnås totalrabatt på 8% i tillegg. Ta kontakt med ditt lokale Storebrand kontor for ytterligere informasjon og rådgivning vedrørende gruppen eller kretsens forsikringsbehov. Husk å oppgi avtalennummer 823.

Det arbeides nå med en kollektiv ulykkesforsikring for alle medlemmer i NSF. Den vil i prinsippet gjelde fra en speider går ut døra hjemme, deltar på speiderarrangementer, og speideren er hjemme igjen. Forsikringspremien vil bli innbakt i kontingenten fra 1998.

Forbundet

NSF har en ulykkesforsikring som dekker deltakere på arrangementer som arrangeres av speiderstyret eller komiteer i det sentrale NSF med:

- inntil kr 10.000,- ved død
- inntil kr 250.000,- ved invaliditet.

Ansvar

Ansvarsforsikringen dekker tilfeller hvor NSF eller en av organisasjonens ledere kan stilles til ansvar for ulykke / skade med inntil kr 5.000.000,- med en egenandel på kr 30.000,- i hvert enkelt tilfelle.

Hus, innbo, materiell

Den enkelte gruppe og krets er selv ansvarlig for å tegne forsikringer som dekker tap, skade eller tyveri/innbrudd på eiendom eller eiendeler i deres besittelse.

Sykdom og hjemtransport / Reiseulykke

Den enkelte speider oppfordres til å tegne individuell reiseforsikring ved deltakelse på arrangementer i inn- og utland.

Reisegods

Gruppen tegner gjerne en forsikring for troppens fellesutstyr ved deltakelse på leire eller andre arrangement. Tap av personlig utstyr dekkes som regel av den enkeltes reiseforsikring.

Leire og reiser i inn- og utland

Hvert år kommer det mange innbydelser til leire i utlandet. De fleste blir omtalt i Lederbladet. Når du reiser til utlandet som speider, skal du være klar over at du har visse forpliktelser. Du representerer Norge og alle norske speidere. Vær en god representant. Husk på at du blir lagt merke til når du ferdes i speiderdrakt.

Når du bruker speiderdrakt i utlandet, skal du alltid bære et bånd med norske flagg og teksten «Norge» på speiderskjorten. Båndet festes over høyre brystlomme.

Speidersentre

Mange lands speiderorganisasjoner driver egne sentre tilknyttet «Det Europeiske speidersenter-nettverk», deriblant Danmark, Sverige, Tyskland og England. Oversikt over og adressene til disse sentrene kan dere få ved å henvende dere til forbundskontoret. Det er også forbundskontoret som formidler denne kontakten til speidersenteret/ene dere ønsker å besøke.

Dette er sentre med de fleste fasiliteter, ypperlige og billige steder for speidere å bo. Det er aktivitetstilbud på sentrene og her har dere en flott mulighet til å treffe speidere fra andre land, samt fra det landet dere besøker. Et slikt senter kan være et fint utgangspunkt for flotte opplevelser i det respektive landet. Dere kan også bruke disse sentrene som stoppesteder ved en rundreise i forskjellige land.

Troppen reiser på utenlandsk arrangement

Hvert år får NSF invitasjoner til en rekke leire i utlandet. Dette er både landsleire, andre større leire og mindre leire. En del av disse invitasjonene blir trykket i Speideren og Lederbladet. Oversikt over alle tilbudene med ytterligere opplysninger og påmeldings-skjema kan dere få fra forbundskontoret.

Deltagelse på en slik leir kan godt kombineres med noen dagers rundtur i det landet dere besøker. Dere kan også benytte tilbud om Home Hospitality (HH), som kan være en ny og spennende opplevelse. HH betyr at en eller to speidere bor hos en utenlandsk familie og er en del av denne i noen dager.

Troppen besøker vennskapstroppen

Har dere en vennsapsgruppe, er det vanlig å invitere hverandre på leir. Reisen planlegges da av de besøkende, mens oppholdet før/etter leiren planlegges av vertskapet i samarbeid med de besøkende. Når dere besøker vennsapsgrupper kan disse vanligvis være behjelpelige med overnatting utover selve leiren. Ofte kan dere få være på Home Hospitality. Dersom dere ikke allerede har en vennsapsstropp eller -gruppe, er det flere måter å gå frem på for å skaffe seg dette.

Hvordan skaffe en utenlandsk vennsapsgruppe

Forholdet til en vennsapsgruppe kan dere etablere enten i Norden eller øvrige deler av verden. Dersom gruppen har liten utenlandserfaring, kan det nok være en fordel å begynne med en kontakt i et land der speiderne kan kommunisere med hverandre på sitt eget språk. Dessuten er avstandene passe store for å besøke hverandre. Her er tips om seks måter å gå fram på for å skaffe seg en vennsapsgruppe:

- ✓ Forbundskontoret kan hjelpe dere med å skaffe en vennsapsgruppe. De kan gi dere råd om hvordan dere skal gå fram. Siden formidler de kontakt (søknaden deres) videre til forbundskontoret i det landet dere ønsker vennsapsgruppe i.
- ✓ Ta kontakt med en utenlandsk gruppe som dere «finner» på en landsleir eller en annen speiderleir med utenlandsk deltagelse.
- ✓ Dere kan skaffe dere en vennsapsgruppe via egne besøk i utlandet, eller dere kan «finne» speidere som er på besøk her i landet.
- ✓ Dere kan få overført en vennsapsgruppe fra en annen norsk speidergruppe, som kanskje har flere vennsapsgrupper fra før.
- ✓ Delta på en leir i utlandet, søk om å få delta på Home Hospitality og utnytt det som et middel for å skaffe dere en vennsapsgruppe.
- ✓ Det er opprettet et vennsapskommune nettverk i Norden. Undersøk hvilke kommuner deres kommune har som vennsapskommuner. Oversikt over disse vennsapskommunene kan dere også få ved henvendelse til egen kommune (kommunestyreadministrasjonen) eller se i tipsheftet for Internasjonalt vennsapsår. Noen kommuner har også vennsapskommuner utenfor nord.

Kontakt med forbundskontoret

Det er flere grunner til at dere bør ta kontakt med forbundskontoret dersom du / dere planlegger en utenlandstur. De har både informasjon om og kompetanse innen internasjonal speiding.

Forbundskontoret mottar invitasjoner til mange utenlandsleire, og de har all tilgjengelig informasjon om leire med egen norsk kontingent. De kan sette dere i kontakt med andre speiderforbund. All kontakt med andre forbund skal gå via forbundskontoret. Som nevnt ovenfor kan de hjelpe dere med vennsgrupper og de kan gi dere mange gode råd om utenlandsturen. De kan også formidle kontakt til andre norske speidergrupper som skal delta på samme arrangement som dere.

Påmelding

Når du / dere har bestemt dere for hvilken leir dere ønsker å delta på, sendes påmelding tilbake til forbundskontoret. Eget søknadsskjema for utenlandsleire er utarbeidet. Dette *skal* forbundet ha, og det kommer i tillegg til påmeldingsskjemaet til leiren. Påmeldingen sendes så videre av forbundskontoret til arrangøren. Etter dette går all kontakt mellom dere og leirarrangør.

Årsaken til at påmelding *skal* gå via forbundskontoret, er at det er en internasjonal avtale mellom alle forbund, som sier at det enkelte forbund skal bekrefte gruppens medlemskap i speiderforbundet. Husk å fylle ut skjemaene korrekt. Det gjør det lettere om noe uforutsett skulle skje eller om spørsmål dukker opp. Skjemaene benyttes også i forbundets årsberetning.

Speiderpass

I forbindelse med utenlandsreiser kan en av lederne ha et speiderpass (det er nok med et speiderpass pr. gruppe). Det viser at dere er speidere, og at deres forbund er orientert om utenlandsreisen. Passet kan fås ved henvendelse til forbundskontoret.

Forbundskontoret her hjemme kan gi dere adressen/e til forbundskontoret/ene i de landet/ene dere skal besøke. Speiderpasset er ingen garanti for gjestfrihet eller spesiell behandling i vertslandet. Du kan få stempel i passet i de landene du besøker, så det kan være et fint minne fra turen.

Muligheter for økonomisk støtte

En utenlandstur med troppen kan fort bli relativt kostbar for den enkelte. Reiseutgifter fører til at en utenlandsleir som regel blir mye dyrere enn en leir i Norge. Mange vil kanskje trekke seg fra turen fordi den blir for kostbar. Da er det forsøket verdt å forsøke å finne alternative inntektskilder. Se under avsnittet Støtteordninger til aktiviteter i dette kapittelet for ideer.

Før dere reiser

Dersom det er behov for det, husk å søke om *visum* i god tid! Det er viktig at alle har pass som er gyldig helt til dere kommer hjem fra reisen.

Vaksiner er nødvendig i Asia, Afrika og Sør-Amerika, og i Øst-Europa. Dersom dere er i tvil, kontakt en lege eller helserådet i kommunen. Sjekk dette tidlig (6 måneder før avreise), da noen vaksiner må tas lang tid før avreise.

Dere bør ha felles-, utstys- og personlig *forsikring*! Dere må også sjekke om det er behov for egne kameraforsikringer eller lignende. De fleste familier har reiseforsikring. Finn ut om denne er god nok. Sentrale NSF-arrangementer har ansvarsforsikring, men alle deltagere må forsikre seg selv og sitt utstyr.

På vei til og fra leiren

Alt utstyr, både troppens og personlig, må være merket med navn og adresse! Undersøk på forhånd om det er muligheter for forsendelser av felles utstyr og hvor mye arrangøren/vertstroppen kan låne dere. Dersom dere skal reise med fly kan det være lurt å snakke med flyselskapet i god tid angående bagasjen, både på grunn av mengde og eventuelt tidligere innsjekking på grunn av spesialbagasje (raier (kan ikke tas med til en rekke land), ryggsekker, ski o.l.).

Tips: La speiderne lage en liste over all bagasje de har med seg. Dette for raskt å kunne erstatte eventuell stjålet/mistet/bortkommet bagasje. Kopi av denne listen legges igjen hjemme!

Helse og sikkerhet

Alle deltagerne skal fylle ut et helseskjema, gjerne med bilde (til eventuell etterlysning). Dette må behandles konfidensielt. Husk at skjemaet skal være der speiderne er, det vil si at det skal bæres av speideren dersom de f.eks. drar på utflukter på egenhånd. Et slikt helseskjema bør inneholde opplysninger om: Kroniske sykdommer, akutte anfall, faste medisiner, dietter, allergier, foresattes adresse og telefonnummer i perioden, forsikringsnummer og -selskap, o.l. Det kan også legges ved legeerklæring på engelsk / fransk / spansk på faste medisiner og en nyere helseattest, slik at dere vet at alle er friske når dere drar hjemmefra.

I tillegg til at speiderne har med eget førstehjelpsutstyr, må troppen ha med førstehjelpskoffert med alt standard utstyr. Foruten dette kan det være nødvendig å ta med seg noe ekstra utstyr, som for eksempel ekstra reisesyketabletter, engangsprøyter, gummihansker, bind og tamponger (dersom det er jenter med på reisen), og kanskje en liten ordbok med viktige medisinske uttrykk på landets språk. Husk at alle faste medisiner SKAL oppbevares i håndbagasjen! Ta med nok medisiner for hele reisen.

Det er et stort ansvar å reise til utlandet med speidere. Et tips er derfor at dere utarbeider en beredskapsplan med instruksjoner om varsling m.m. Ved behov for hjelp kan det være nyttig å kontakte det norske konsulatet eller den norske ambassaden i vertslandet.

Skulle en alvorlig situasjon oppstå sparer vi verdifull tid med en beredskapsplan. Det vil også være en trygghet for gruppeledelsen hjemme eller NSF, som igjen skal formidle viktige beskjeder til speidernes og ledernes foresatte og pårørende. Det er viktig at det er en eller to personer hjemme som kan være ansvarlig for all kontakt mellom de som reiser og de som er hjemme. Dette kan være gruppeleder, leder i foreldreforening, kretsleder eller en annen. Vedkommende må ha komplett deltakerliste med telefonnummer til alle deltakernes pårørende. Foresatte må få nøyaktig beskjed om reiserute, sted, tid for avreise og hjemkomst.

Jamboree-on-the-Air

En måte å komme i kontakt med speidere i andre land på, er å delta i JOTA - Jamboree-on-the-Air, som finner sted den tredje helgen i oktober hvert år.

For å være med på JOTA må troppen få hjelp av en radioamatør som kan ta med seg utstyret sitt til speiderlokalet eller et annet egnet sted for arrangementet den helgen. Speiderne kan også komme hjem til radioamatøren eller besøke den lokale radioamatørklubben. Radioamatøren leder hele tiden samtalene over radio, men du og de andre speiderne kan få snakke i mikrofonen etter at kontakten er opprettet. Slik kan dere få kontakt med speidere i en rekke land i Europa, og til og med i andre verdensdeler. De siste årene har det også kommet et nytt tilbud som heter JOTI - Jamboree on the Internet.

Sjøspeiding - speiding med en annerledes vri

Når du leser gjennom speiderprogrammet, ser du sikkert at det flere steder er satt opp sjøspeidermerker som valgfrie oppgaver. Dette er for å gi sjøspeiderne bedre muligheter til å arbeide med sine aktiviteter innenfor det vanlige treningsprogrammet.

Forskjellen på sjøspeideren og «landspeideren» er ikke særlig stor. Alle er medlemmer av den store speiderfamilien med den samme speiderloven og det samme speiderløftet. Sjøspeiderne drar på haik i skog og fjell vinterstid og er med på alle speiderarrangementene i krets og forbund.

Arbeidet i gruppa skiller seg litt ut ved at sjøspeiderne har noe som landspeiderne ikke har. Det er sikkerhetsmerker og sertifikater. Grunnen til dette er at det å ferdes på sjøen er forbundet med ekstra stor risiko. Er først ulykken ute på havet, kan den lett bli mer dramatisk enn en ønsker. Derfor settes det strenge krav til sikkerhet, både for båtene og for skipper ombord.

For å få ansvaret ombord i en sjøspeiderbåt, må speideren arbeide med spesielle merker og ta sertifikat for den båten han/hun skal føre. Det settes ganske strenge krav til dette

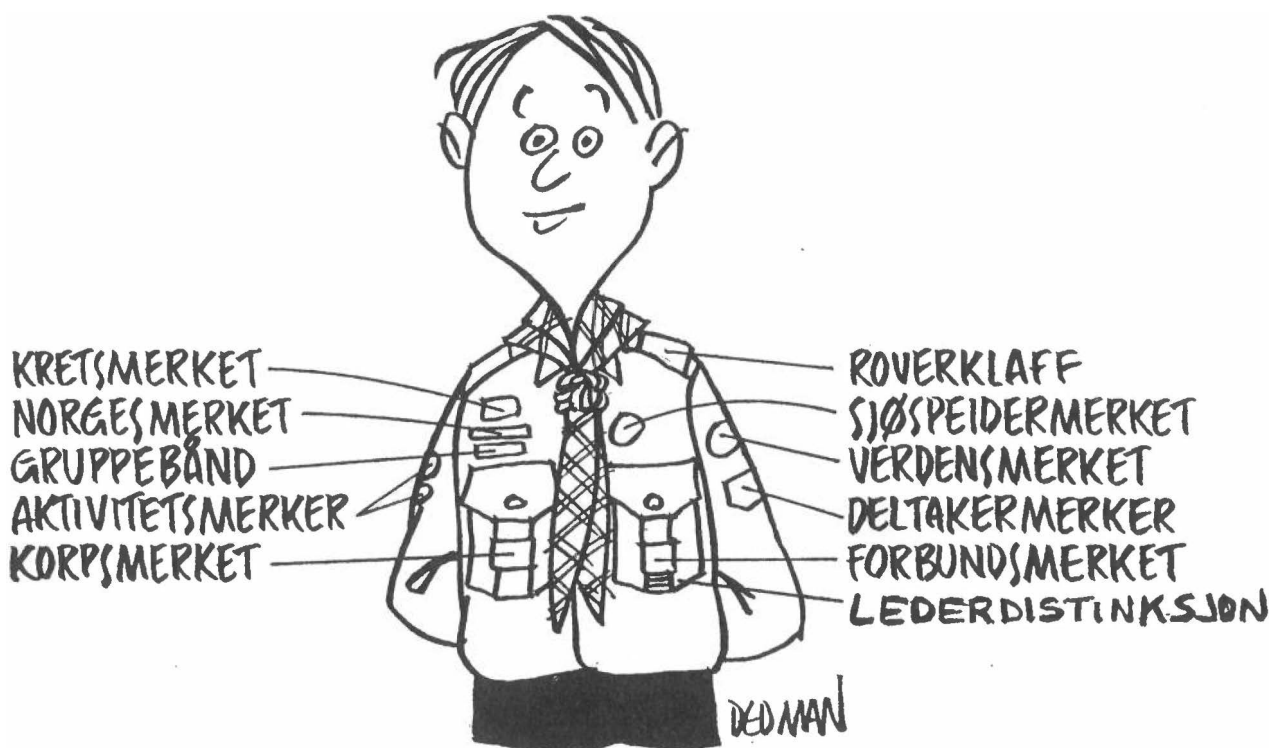
sertifikatet; det er ikke nok å beherske teoretiske ferdigheter. Nei, de må i praksis vise at de kan håndtere båten under alle tenkelige værforhold! Ikke nok med det: Lederen vurderer om «kandidaten» har de personlige egenskapene som må til for å kunne ta ansvaret for patruljen på sjøen i en vanskelig situasjon.

Det laveste sertifikatet er lettmatros-sertifikatet. Det gir rett til å føre en liten speiderbåt i et beskyttet farvann. Speidere på 13 år kan få denne tilliten. Etter hvert som de blir eldre, kan speiderne ta høyere sertifikater som gir rett til å føre større fartøyer i større farvann. For å kunne føre en stor, dekket speiderbåt på det åpne havet, må speideren bl.a. være fylt 21 år.

Speiderdrakten

Da Baden-Powell startet speiderbevegelsen, laget han speiderdrakten for å viske ut sosiale skillelinjer. Speiderne skulle gå likt kledd enten de kom fra velstående eller fattige hjem. I dag har speiderdrakten blant annet til oppgave å fremheve fellesskapet i speiderbevegelsen.

Med noen variasjoner, særlig i fargene, er speiderdrakten lik over hele verden. Ved å bruke speiderdrakten, viser du at du er med i det fellesskapet speiderbevegelsen utgjør. Vær stolt av å kunne få bære speiderdrakten! Speiderdrakten forteller at her er det en speider. Gjør det til en utfordring og opptre slik det forventes av en speider!

Speiderdrakten brukes på alle speidermøter, turer, leire og andre speiderarrangementer. Du kan ikke bruke drakten før du er tatt opp som speider. Sørg for at drakten alltid er hel og ren og at merkene er sydd pent på rett plass.

Drakten bæres av alle medlemmer i Norges speiderforbund og består av:

- grå speiderskjorte med merker og distinksjoner
- rutete skjerf med skjerfknute av lær.

På skjorten skal alle speidere ha verdensspeidermerke, forbundsmerke og gruppebånd. På skjerfet skal du ha et tøyestykke med farge som viser hvilken enhet du hører til: brunt for bevere, gult for småspeidere, grønt for speidere og burgunder for rovere (se i retningslinjene §13-2). På speidertur til utlandet skal du ha et Norgesmerke over gruppebåndet.

Sammen med skjorten og skjerfet kan du bruke følgende plagg:

- marineblå bukser/skjørt
- marineblå speidersshorts og blå knestrømper
- speiderbelte med spenne
- blå speiderhatt
- marineblå genser, vest eller strikkejakke med forbundsmerket på venstre side.

Forbundsmerket

Da Norsk Speiderpikeforbund og Norsk Speidergutt-Forbund gikk sammen til Norges speiderforbund i 1978, ble de to forbundenes merker, kløveret og liljen, satt sammen til et nytt merke. Kløveret er blått og liljen er grønn. Slik finner vi igjen symboler fra både jentenes og guttenes verdensmerker i vårt felles forbundsmerke.

Presse og informasjon

Ekstern og intern informasjon er viktig for at Norges speiderforbund skal være en levende og fremgangsrik organisasjon. Organisasjonen har ansatt informasjonsleder og redaktør til å ivareta arbeidet.

Kommunikasjonsutvalget

Utvalget er et rådgivende utvalg for informasjons- og kommunikasjonsarbeidet for forbundskontoret og speiderstyret. Utvalget er også ment å skulle være en støttefunksjon for informasjonsleder.

Intern informasjon

De viktigste kanalene for intern informasjon er medlemsbladene Speideren og Lederbladet, krets- og gruppeinform, Jungeltelegraf (internt nyhetsskriv til medlemmene i det sentrale NSF), Årsmelding, Flokken, Peff og Lagsinfo.

Ekstern informasjon

Kontakt med media via pressemeldinger og personlige kontakter, deltagelse på utstillinger, Julehefte, presentasjonsmateriell, diverse brosjyrer samt kontakt med andre organisasjoner og samfunnet for øvrig, er de viktigste eksterne kanalene.

Medlemmer i sentrale komiteer, kretsapparat, ansatte i NSF og Norsk speiderpresse er viktige kanaler både for den interne og eksterne kommunikasjonen.

Grafisk design

NSF har utarbeidet en egen designhåndbok der logo, typografi, farger osv. er beskrevet. Boken viser eksempler på brevark, hilsningskort, visittkort, konvolutter og interne trykksaker. Forslag til oppsett på diplomer, kursbevis og forsider på hefter og bøker finnes også.

Ønsket er at alle i NSF skal bruke den grafiske profilen, slik at organisasjonen er lett gjenkjennelig og at vi utad vekker barn, unge og voksnes interesse for speiding. Nærmere informasjon om bruken av den grafiske profilen får du ved henvendelse til Forbundskontoret tlf. 22 42 26 60. Designhåndboken får du kjøpt på Speider-Sport A/L.

Attest

Har du fått spørsmål om å skrive en attest til en av dine ledere? Her følger noen tips til hvordan du kan sette opp en attest med henblikk på å gjøre arbeidsgivere klar over speiderlederens erfaringer og kunnskaper, og hvordan disse kan komme til nytte for arbeidsgiveren og lederen selv i arbeidslivet.

Hvem skal skrive for hvem?

For en leder tropp er det naturlig å be troppsleder eller evt. gruppeleder om å skrive attesten. For en leder med verv i kretsen spør man kretsleder, osv.

Hva skal du skrive?

I attesten kan du kort fortelle om hvilke kurs hun/han har tatt og hvilke lederfunksjoner hun/han har og evt. har hatt. Nedenfor finner du noen kortfattede beskrivelser av ulike lederoppgaver og et forslag til en attest.

Lederoppgaver

Norges speiderforbund er landsomfattende og geografisk inndelt i 36 kretser. Innen hver krets er det en eller flere grupper, totalt over 700 grupper.

Ledere i speiderbevegelsen påtar seg, på frivillig basis og med selvstendig ansvar, å forestå utvikling av miljøer hvor speidere:

- ✓ opplever trygghet på seg selv og andre
- ✓ tas med på råd
- ✓ viser hensyn
- ✓ får hjelp og støtte
- ✓ møter utfordringer og
- ✓ motiveres til å utvikle seg ansvarsbevisst og i samsvar med:
 - egne evner
 - NSF's formålsparagraf
 - lov
 - løfte og
 - speiderbevegelsens grunnprofil.

Ledere forestår planlegging og gjennomføring av programmer og samarbeider med speidernes foreldre og organer innenfor og utenfor speiderbevegelsen.

Enhetsledelsen består fortrinnsvis av en leder og flere assistenter. Enhetslederen har hovedansvaret for å forestå arbeidet i enheten. Assistenter deltar i all planlegging og gjennomføring i enheten og har samme funksjoner i gruppens og kretsens besluttede organer som enhetsledere.

Kretsleder har sin lederfunksjon i kretsstyret (5-9 medlemmer) som arbeider for å fremme NSF's målsetting. Kretsleder og kretsstyre velges av kretstinget som er kretsens øverste myndighet og består av kretsstyrets medlemmer og valgte representanter for gruppene, inklusive speidere og rovere. De ivaretar planleggende, styrende og økonomiske funksjoner i samsvar med vanlige organisatoriske prinsipper.

Leder av gruppe har sin lederfunksjon innen en gruppe. Gruppen er det minste organisasjonsledd i forbundet med selvstendig administrasjon og økonomi. Gruppen består normalt av følgende arbeidsenheter: beverkoloni, småspeiderflokk, speidertropp og roverlag. Det besluttede organ er gruppetinget som består av alle godkjente ledere innen gruppen og representanter for speidere og rovere. Gruppetinget ivaretar planleggende, styrende og økonomiske funksjoner. Til hjelp i arbeidet kan gruppeleder ha en eller flere assistenter.

Leder i roverlag har sin lederfunksjon innen en gruppe. Roverlag er NSF's tilbud til speidere fra 16 år og eldre. Disse fungerer ofte som støttespillere til arbeidsenheter og har gjerne en løsere arbeidsform enn andre speidere på grunn av utdanning, arbeid m.v.

Laget preges av utbredt ansvarsfordeling av funksjoner innen lagsaktiviteten og av at resultater oppnås i bevisst samarbeid. Til hjelp i arbeidet kan roverleder ha en eller flere assistenter.

Leder i speidertropp har lederfunksjon innen en gruppe. Troppen består av flere patruljer med jenter og/eller gutter i alderen 11 - 16 år. Troppslederen er ansvarlig for planlegging, oppgavefordeling og gjennomføring av troppens program. Ansvarsbevissthet og samarbeid i patruljene vektlegges, såvel overfor hverandre som for det utstyr som skal forvaltes og for øvrig i samsvar med NSF's formålsparagraf, lov, løfte og speiderbevegelsens grunnprofil. Til hjelp i arbeidet kan troppsleder ha en eller flere assistenter.

Leder i småspeiderflokk har sin lederfunksjon innen en gruppe. Flokken består av flere patruljer (kull) med jenter og gutter i alderen 7 - 11 år. Flokkleder er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av troppens program i samsvar med NSF's formålsparagraf, lov, løfte og speiderbevegelsens grunnprofil. Gjennom lek og læring forberedes flokken til arbeid i speiderpatruljene. Til hjelp i arbeidet kan flokkleder ha en eller flere assistenter.

Leder i beverkoloni har sin lederfunksjon innen en gruppe. Beverkolonien består av barn i alderen 6 - 8 år og har som formål å gi barna et leke- og aktivitetstilbud som forberedelse til småspeidertiden. Verdien av samarbeid, friluftsliv og speiderarbeid vektlegges. Til hjelp i arbeidet kan kolonileder ha en eller flere assistenter.

Patruljefører (11-16 år) har sin lederfunksjon innen en tropp og er normalt valgt av ledelsen i troppen. Hun/han leder speiderne i en patrulje og sammen med patruljen legger patruljeføreren planer for patruljens arrangementer og gjennomføring av læring ved egen aktivitet. Patruljeføreren holder kontakt med troppsledelsen og de andre patruljene.

Nedenfor finner dere et eksempel på hvordan en attest *kan* settes opp. Det tar seg best ut å skrive attesten på gruppens/kretsens brevpapir med logo/stempel og selvsagt din underskrift!

Attest

Laila Jacobsen, født 24. oktober 1957, har vært medlem av Norges speiderforbund fra 1965 til våren 1997.

Hun har i denne tiden hatt følgende lederstillinger:

- Patruljefører (1969 – 1972)
- Assistent i småspeiderflokk (1975 – 1978)
- Leder i speidertropp (1978 – 1984)
- Gruppeassistent (1995 – 1997)

Laila Jacobsen har i løpet av sin ledertid gjennomgått følgende kurs / ledertrening:

Grunntreningen: Gjennom alle delene av grunntreningen er det noen røde tråder, det er ledelse, program, verdigrunnlag og organisasjon. I hvert kurs får deltakerne ny kunnskap innenfor disse områdene. I tillegg vektlegges et spesielt emne på hver del av grunntreningen:

- Lederstart – lederen får en første forståelse av speiding
- Trening I – møteaktivitet
- Trening II – oppleve og lære om tur for sin enhet
- Trening III – lederens rolle overfor andre ledere.

Ledertrenerkurs: Kvalifiserer til å bruke / formidle NSF's mål i kursstab og i gjennomføring av kurs.

I tillegg til sine lederoppgaver har hun også hatt følgende tillitsverv:

- medlem av kretsens ombud for rovere
- ledertrener ved spesialkurs for rovere
- medlem av kretsstyret i ... krets (4 år)
- medlem av Norges speiderforbunds komite for lederutvikling
- medlem av programkomiteen for Norges speiderforbunds landsleir 1984.

(Her kan den som skriver attesten evt. skrive en personlig vurdering.)

Sted, Dato

Signatur

Inntektsbringende tiltak

Norges speiderforbund sentralt har flere inntektsbringende tiltak:

småspeideraksjonen i mars samler inn penger som går til hjelpeprosjekter for barn
salg av Julehefte i november og desember

sponsorsamarbeid med næringslivet. Fokus Bank er Norges speiderforbunds hovedsponsor for 1996 og 1997. Sponsing kan nyttes til støtte for speiderarbeidet (jfr. retningslinjene § 14-1).

I tillegg har kretser, grupper og lag egne inntektsbringende tiltak, som f.eks. kakelotterier, loppemarked, salg av julenek, basarer, salg av Julehefte o.l. Det er viktig at disse aktivitetene er i tråd med gjeldende lover og regler for inntektsbringende tiltak (for eksempel Lov om lotterier m.v.). Se også avsnittet om støtteordninger til aktiviteter for flere ideer.

Flagg og bannerreglementer

Flagget

Et flagg er et symbol på fedrelandet. Det er et samlingsmerke som får spesielt stor betydning når en nasjon i en krigssituasjon blir undertrykket. Flagget står for frihet, og det representerer det vi kan kalle nasjonalarven. Det ventes at flagget vises respekt og ærbødighet, og at man ikke misbruker dette fedrelandssymbolet.

Flagget bør ha en viss størrelse i forhold til stangen. Et flagg som heises på stang, bør være slik at lengden på flagget er omtrent 1/4 av høyden på stangen. På vannrett stang (ut fra bygninger) bør flaggets lengde være halvparten av lengden på stangen.

Flaggdager

Du skal flagge på alle høytidsdager - fødsels- og festdager - og ellers når du har lyst. Det er noen bestemte dager da det er påbudt at alle offentlige bygninger o.l. skal flagge. Disse flaggdagene er:

- 1) 1. nyttårsdag, 1. påskedag, 1. pinsedag, 1. juledag. Det er også vanlig å flagge på halv stang langfredag.
- 2) 1. mai (arbeidernes dag), 8. mai (frigjøringsdagen 1945), 17. mai (til minne om at grunnloven ble undertegnet på Eidsvoll i 1814), 7. juni (til minne om unionsoppløsningen 1905), 29. juli (Olsokdagen - Olav den Helliges dag) og ved Stortingsvalg.
- 3) De kongelige fødselsdager: 21. februar Kong Harald (født 1937), 4. juli Dronning Sonja (født 1937), 20. juli Kronprins Haakon Magnus (født 1973), 22. september Prinsesse Martha Louise (født 1971).

Det er også vanlig å flagge på de offisielle valgdager og 24. oktober, som er FN's dag.

Regler for bruk av flagget

Flagget er et dagsymbol, og skal derfor bare vaie i dagslys. I månedene fra mars til og med oktober heises det ikke før klokken 0800, i månedene fra november til og med februar ikke før klokken 0900. Flagget fires ved solnedgang, men aldri senere enn klokken 2100, selv om sola går ned etter denne tid. Nøyaktig tid for solnedgang finnes bl.a. i Almanakken. I fylkene Nordland, Troms og Finnmark blir flagget i den mørke årstiden ikke heist før klokken 1000 og firt senest klokken 1500.

Flagget skal aldri slepe eller ligge på bakken. Som innendørs dekorasjon kan flagget anbringes foran en talerstol, henges på veggen over eller bak talerstolen eller på talerens høyre side. Er flagget utspent på en vegg bør de kvadratiske feltene nærmest stangen være øverst eller til venstre for tilskuerne.

På samme stang må det aldri henge mer enn en nasjons flagg. Var det to, ville det være en fornærmelse mot den nasjonen hvis flagg hang nederst. Derimot kan du godt heise et speiderbanner eller foreningsmerke under det norske flagget hvis du ikke har egen stang. Når det flagges med utenlandske flagg ved siden av det norske, skal det norske ha hedersplassen. Er det mer enn syv flagg, kan man heise dem på rekke med det norske heraldisk til høyre. De andre flaggene plasseres ved siden av i alfabetisk rekkefølge slik nasjonenes navn staves på fransk.

Båter som kappseiler fører ikke flagg.

Stortinget har statsflagget hengende til møtet er hevet, uavhengig av soloppgang / solnedgang.

Når flagget er utslitt, skal det ikke ligge tilfeldig henslengt på søppeldyngen eller lages om til filler. Brenn flagget eller sprett det fra hverandre fargevis.

Heising og firing av flagget

Når du skal heise flagget, bør du rulle det sammen og surre det slik at du får slippstikk på den tampen som er festet til flagget. Flagget heises så langt at det går klar av bakken, så slippes slippstikket løs, og flagget heises til topps, idet det folder seg ut. Flagget heises med stram line.

Før du heiser flagget, må du se etter at linen løper lett. Heis flagget på den siden av stangen som er i le for vinden, og pass på at det er godt festet med dobbelt flaggstikk.

Under flaggheising står hele troppen oppstilt rundt stangen. Troppen hilser flagget når det heises. Den som holder flagget, slipper dette når det er så høyt på stangen at det ikke kan røre bakken. Vedkommende tar så noen skritt tilbake og hilser flagget sammen med de andre. Når flaggheiseren er ferdig og har festet linen, trer også han eller hun noen skritt tilbake og hilser flagget. Skal flaggsangen synges, heises flagget mens dere synger, og dere hilser når sangen er slutt. Flaggsanger finnes i «Speidersang».

Ved flaggfiring skal du også hilse flagget. Hvis du selv firer flagget, hilser du før du firer det. Knytt sammen endene på flagglinen med båtmannsknop og fest den til stangen. Legg flagget sammen på langs med det røde feltet ut. Rull det sammen og slå et slippstikk med linestumpen.

Når det flagges «på halv stang», skal flagget først heises til topps, holdes stille et øyeblikk og derfra fires slik at tredjedelen av stangen er over flagget. Flagget skal nemlig «fires i sorg», altså fires på halv stang, ikke heises på halv stang, som mange tror.

Gruppeflagg

Hver gruppe har et norsk flagg. Det er festet på en stang på 2-2,5 meter med forbundets merke i toppen. Det er bestemte regler for hvordan dette flagget skal brukes.

En av patruljene bør utnevnes til flaggpatrulje. Den oppbevarer flagget og sørger for at det alltid er i orden. Med æren som flaggpatrulje følger også en særlig forpliktelse til å kjenne og bruke de regler som gjelder for flagget. Den som bærer flagget må ha korrekt speiderdrakt.

Utrulling og sammenrulling

Utrulling og sammenrulling av flagget skjer ved at flagget og stangen løftes over hodet på strake armer. Stangen hviler i høyre hånd, mens den venstre dreier stangen så flagget rulles ut. Deretter settes flagget i hvilestilling, og flagget hilses. Sammenrulling foregår på samme måte.

Bærestilling

Flagget bæres i øverste hånd i skulderhøyde (helst høyre hånd) og den andre hånden nederst på stangen ved beltet.

Hvilestilling

Enten flagget er sammenrullet eller foldet ut, holdes det ved høyre fot med høyre hånd.

I kirken

Flagg bæres inn etter at speiderne er kommet på plass. Ved marsjering inn og ut av kirken holder du stangen skrått fremover med venstre hånd på stangen i underkant av flagget, og med høyre hånd tar du tak i nederste hjørne på flagget og plasserer hånden et stykke ned på stangen. Går flaggborgen inn parvis, holdes flagget skrått fremover med stangen på den siden av kroppen som vender inn mot midtgangen.

Flaggbærerene marsjerer opp midtgangen og stiller seg i koret så alteret er fritt.

Flaggbærerene marsjerer opp midtgangen og stanser ut for hver sin benkerad. (På forhånd sørges det for avløsere som sitter ved siden av hver flaggbærer. Avløsning foregår så ubemerket som mulig og uten hilsen). Under skriftlesning, bønn og når velsignelsen lyses,

senkes flagget skrått fremover til strak arm uten at det løftes. Flagget føres først ut av kirken.

Hilsing

Ved hilsing fra bærestilling løftes flagget vannrett over hodet med toppstykket vendt mot den som hilses. Slik hilsen brukes når flaggparaden passerer medlemmer av kongehuset, en høyere sjef, en fane, et monument eller lignende.

Banner

Gruppe- og kretsbanner som skal bæres på stang bør være i størrelsen 70 x 100 cm. Bunnfargen er valgfri, men det skal inneholde forbundsmerket i grønt og blått i foreskrevet form og 30 cm høyt gruppe- eller kretsnavn og forbundets valgspråk. Bokstavene kan ha den samme blå eller grønne fargen som forbundsmerket, eller være hvite (se i Norges speiderforbunds «Design håndbok»).

Sjøspeidergrupper kan bruke banner med marineblå bunnfarge og tekst og sjøspeidermerket skal være hvitt. På toppen av stangen skal det være forbundsmerket.

Deltakelse av speidere ved bisettelse og begravelse

Samlet deltakelse av speidere i drakt i bisettelse eller begravelse bør bare skje etter avtale med avdødes pårørende. Her må man også bli enige om formen for deltakelse. I så tilfelle kan man bruke speiderdrakt eller i tillegg opptre under gruppens flagg og banner med sørgeflor. Har man flagg og banner gjelder egne regler.

Bisettelse

Flagg og banner skal stå på hver side av båren, med flagget til venstre sett forfra. Flagg og banner settes med stangen hvilende mot høyre fot. Høyre hånd fatter om stangen i brysthøyde slik at flagg og banner heller litt fram og ut.

Sørg for avløsning under bisettelsen. Dette gjøres under en salme.

Når kisten senkes, senkes banneret tre ganger; først 1/3, så 2/3 og siste gangen slik at banneret peker vannrett over kisten.

Begravelse

Som ved bisettelse gjelder også her samme ritual som ovenfor. Ved utgang går kisten etter flagg og banner som holdes i bærestilling ved at høyre hånd fatter om stangens nederste del. Med venstre hånd støttes stangen i skulderhøyde. Stangen heller framover så langt at venstre arm blir nesten strak med albuen vendt nedover.

Ved graven står presten på den ene langsiden av kisten, flagg og banner på motsatt side. Ved hvilestilling gjelder det samme som beskrevet under bisettelse. Ved senking av båren føres flagg og banner vannrett over graven.

Tobakk og rusmidler

Rusmidler og speiding hører ikke sammen. Rusmidler brukes ikke i speidersammenheng og Norges speiderforbund tar avstand fra misbruk av alkohol og andre rusmidler i samfunnet (retningslinjene § 1-7).

Sikkerhetsregler

Det er utarbeidet en del sikkerhetsregler til hjelp for speidere og ledere på tur. I Speiderboka finner du grunnleggende regler for hvordan speidere bør ferdes i naturen, hvordan behandle kniv, øks og sag, sikkerhetsregler for bading, ferdsel på is samt fjellvettreglene. Se også i retningslinjene for sikkerhetsregler for båtbruk i speiderarbeidet i Norge.

Heftet sikkerhet på haik (Speider-Sport A/L) er en oppsummering både av forholdsregler for patruljen på haik og for ledere som skal arrangere haik. Hva som må gjøres om ulykken likevel er ute, er også tatt med. For større arrangementer / leire er det utarbeidet en ulykkeskonvolutt som tar for seg hva som skal gjøres ved en større ulykke. Konvolutten fås ved henvendelse til forbundskontoret.

I tillegg kan det være nyttig å ha et eksemplar av Friluftsløven. Løven gir en grei oversikt over hva man kan gjøre og ikke gjøre når man ferdes i naturen. Heftet kan bestilles fra Statens forurensingstilsyn (tlf.: 22 57 34 00).

Støtteordninger til aktiviteter

Det vil være en umulig oppgave å lage noen utfyllende liste over hvor man kan få finansiell støtte til aktiviteter. Regler og muligheter varierer fra fylke til fylke og fra kommune til kommune. Ta kontakt med din kommune, fylkeskommune og Barne- og Ungdomsrådet (BUR) der du bor. Bruk litt tid på å gjøre deg kjent med hva som er reglene der du bor - det kan lønne seg. Her er noen økonomiske støtteordninger som bør forsøkes.

Dersom dere har kontakt med en speidergruppe i vennskapskommunen kan kanskje støtte fra kommunen være en mulighet, det er i alle tilfelle verdt å forsøke seg hos *kommunen*. *Foreningen Norden* bør også forsøkes dersom dere har vennskapsgruppe eller skal på leir i et annet nordisk land.

To andre støtteordninger bør også nevnes. Speidergrupper som har eller som ønsker å etablere et nordisk samarbeid, kan søke om støtte gjennom *Nordisk Ungdomsbevilgning*. Dere kan søke om tilskudd til deltagelse på et lokalt arrangement og til å arrangere et prosjekt. Det er ingen bestemt søknadsfrist, søknadene behandles fortløpende.

Youth for Europe er en støtteordning for europeisk ungdomsutveksling, og gjelder ikke for Norden. Aktuelle prosjekter kan være leir med vennsgrupper, samarbeidsprosjekt med speidere i et annet land, Home Hospitality eller annet. Den gruppen som reiser kan søke om reisestøtte. Vertsgrupper kan søke støtte til program- og oppholdsutgifter.

De to sistnevnte støtteordningene kan du få ytterligere informasjon om ved å kontakte forbundskontoret. Søknader skal også gå via forbundskontoret. Det er faktisk verdt et forsøk, andre har fått til dels betydelige summer!

I tillegg til Barne- og Ungdomsrådene kan det også lønne seg å ta kontakt med Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) for en oversikt over ulike støtteordninger.

Norsk speidermuseum

Norsk speidermuseum ligger i Øvre Vollgt. 9, 0158 Oslo. Der er det registrert en rekke gjenstander som forteller om speiderarbeidet fra starten og frem til i dag. Bilder, merker, drakter, flagg og ikke minst arbeidsbøker og annet utstyr er utstilt eller samlet i arkiver. St. Georgsgildene, Norges speiderforbund, Norges KFUK-Speidere og Norges KFUM-Speidere er stiftere av museet. Speidermuseet er en stiftelse «Norsk speidermuseum», mens det er stifterne som eier museet. Museet drives av et råd og styre. Museet er hele tiden på jakt etter flere gjenstander.

Museet er åpent tirsdager og torsdager kl. 10 - 15, eller etter avtale (tlf. 22 42 29 85).

St. Georgs Gildene i Norge

St. Georgs Gildene er for voksne speidere og venner av speidersaken mellom 23-100 år. St. Georgs Gildene bygger på speideridealene slik disse er uttrykt i speiderloven og har som formål å arbeide for speidersaken lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

11. LOV OG LØFTE

Speiderloven

Speiderloven er speidernes egen lov. Den er ikke lik andre lover. Den truer ikke med straff hvis du bryter den, slik som for eksempel den norske straffeloven gjør. I speiderloven heter det ikke «En speider skal...», men i stedet «En speider er...».

Speiderloven gir oss et mål å arbeide mot som speidere. Og med et mål for øyet, er det alltid lettere å finne veien. Speiderloven forteller oss hvordan våre ord, tanker og handlinger bør være. Speiderloven er en rettesnor for livet vårt. Etter beste evne skal vi prøve å være slik speiderloven sier speidere er (§ 1-7).

1. En speider er åpen for Gud og Hans ord.

1. Ein speidar er open for Gud og Hans ord.

Gud vil det beste for oss alle, også for deg. Han vet alt om deg, men vet du nok om Han? Ingen kan bli glad i en de ikke kjenner. Kjennskap krever både tid og innsats. Å være åpen for Gud er å gi Gud en ærlig sjanse. Det kan du gjøre ved å lese i Bibelen, være med på gudstjeneste i kirken og lytte oppmerksomt når dere har andakt i troppen, patruljen eller andre steder. Du kan også be til Gud og snakke med Han slik som du snakker med en god venn.

2. En speider kjenner ansvar for seg selv og andre.

2. Ein speidar kjenner ansvar for seg sjølv og andre.

Du behøver ikke gjøre noe farlig bare for å vise at du er modig. Ofte krever det mer mot å si nei. Tenk først, og bestem selv hva du vil og ikke vil være med på. Du har også ansvar for dem du er sammen med. La dem ikke føle seg utenfor, prøv å få dem med når dere skal leke eller ha det moro. Gjør hva du kan for at ingen av dem du er sammen med blir utsatt for fare.

3. En speider er hjelpsom og hensynsfull.

3. Ein speidar er hjelpsam og viser omsyn.

Gi en håndsrekning når du ser at noen trenger hjelp. Tenk ikke bare på deg selv, men tenk på andre også. Vis at du ønsker å hjelpe dem og vil at de skal ha det godt. Skyld ikke på dårlig tid. Du har alltid tid til det du har lyst til å gjøre.

4. En speider er en god venn.

4. Ein speidar er ein god ven.

En god venn kan du stole på - men også tilgi. Hvis vennen din gjør noe du synes er veldig dumt, så prøv å snakke om saken med det samme, ikke gå din vei, selv om du er både sint og lei deg. Gjør mot din venn det du vil at venner skal gjøre mot deg.

5. En speider er ærlig og pålitelig.

5. Ein speidar er ærleg og til å lite på.

Si og gjør det du mener er riktig. Hold fast på det du har gjort eller sagt, og ikke legg skylden på andre når noe går galt. Pålitelig er du når andre kan stole på deg og du holder hva du lover.

6. En speider kjenner naturen og verner om den.

6. Ein speidar kjenner naturen og vernar om han.

Naturen kan du lære å kjenne ved at du er ute så ofte du kan og ser på hvordan dyr, blomster og trær vokser og trives sammen. Bruk naturvett, og lær reglene for hvordan du skal oppføre deg i skog og mark. Vær naturvenn, og bruk naturen med forsiktighet. Naturen er alles ansvar - også ditt og mitt.

7. En speider tenker og handler selvstendig og prøver å forstå andre.

7. Ein speidar er sjølvstendig i det han tenkjer og gjer, og prøver å forstå andre.

Finn ut hva du mener om saker og ting og det som skjer omkring deg. Gjør tingene slik du mener er riktig. Andre mennesker kan ha helt andre oppfatninger og arbeider ut fra disse. Prøv å forstå hvorfor det er slik, at vi ikke er like. Din mening og din løsning på problemer behøver ikke være riktig for andre. Ved å samarbeide med andre kan du lære mye om dette.

8. En speider gjør sitt beste i motgang og vansker.

8. Ein speidar gjer sitt beste i motgang og vanskar.

Det er ikke like lett å få til alt du gjerne vil gjøre. Det vanskelige kan se enda verre ut om du gir opp med en gang. Prøv om du kan finne en løsning, enten alene eller sammen med en annen. Du lærer deg selv å kjenne når du står overfor en vrien oppgave: «Skal jeg gi opp, eller prøve likevel?» Det er når det kreves noe ekstra og du anstrenger deg, at du utvikles og blir mer sikker på deg selv.

9. En speider er nøysom og prøver å klare seg selv.

9. Ein speidar er nøysam og prøver å greie seg sjølv.

Å være nøysom betyr å tenke over hva som er nødvendig, og prøve å klare seg med det. Det betyr også at du sparer til noe du har bruk for og ikke bare krever ting du har lyst på, uten å tenke på de andre du er sammen med.

10. En speider arbeider for fred og forståelse mellom mennesker.

10. Ein speidar arbeider for fred og forståing mellom menneske.

Jorden er skapt for alle og tilhører alle. Alle barn har rett til mat, klær og noen som bryr seg om dem. Men menneskene er forskjellige, og vi oppfører oss ikke likt. Du må lære deg selv å kjenne, men samtidig prøve å forstå og respektere andre. Du er med på å gjøre det hyggelig å være sammen hjemme, ute og på skolen. Dette er grunnlaget for fred i verden.

Speiderbønnen

Speiderbønnen er en bønn om hjelp til å leve opp til Speiderlovens ideal. Vi ber Gud om hjelp til å være speidere, og speiderbønnen gir uttrykk for hvordan vi ønsker å leve. Speiderbønnen ble skrevet av Hans Møller Gasmann i 1911 (§1-9).

Kjære far i høye himmel
hør mitt hjertes stille bønn:
Hvor jeg er i verdens vrimmel,
la meg ferdes som din sønn.
La meg leve deg til ære,
hedre Norge, far og mor,
andre folk til nytte være,
lyde Speiderlovens ord.

Kjære Far i høge himmel,
høyr mi stille hjartebøn:
Kvar eg enn i verda vankar,
lat meg vere sonen din.
Lat meg leve deg til ære,
heidre Noreg, far og mor,
andre folk til hjelp få vere,
og so lyde lova vår.

Speiderløftet

Speiderløftet avlegger du når du er ferdig med aspiranttiden og skal opptas som speider. Som aspirant lærer du om speiderloven og speiderløftet, og får et innblikk i hva det vil si å være speider.

Jeg lover etter beste evne
å tjene Gud,
hjelp andre og
leve etter speiderloven.

Eg lovar etter beste evne
å tene Gud,
hjelp andre og
leve etter speidarlova.

Det å avlegge speiderløftet betyr å love å gjøre hva du kan for å leve etter det ideal speiderloven er. Du lover «å tjene Gud» - det vil si å forsøke å leve slik Jesus sa vi skulle: først og fremst være glade i og gode mot hverandre. «Hjelp andre» - det vil si at du ikke først tenker på deg selv og det som passer deg best. Tilby deg å hjelpe før du blir spurt spesielt. Del goder og gleder med de andre rundt deg. «Leve etter speiderloven» - det vil si at du forsøker å leve slik det står i Speiderlovens ti punkter (§1-8).

Valgspråket

Speidernes valgspråk er: «Alltid beredt» eller «Ver budd» (§ 1-10).

Speidermøtene avsluttes alltid med valgspråket. En leder eller patruljefører sier: «Vær beredt», og gjør samtidig speiderhilsen. Speiderne svarer i kor: «Alltid beredt», og bruker også speiderhilsen.

Som speider lærer du en rekke praktiske ting som du vil få bruk for i dagliglivet, kanskje nettopp når du selv eller andre har kommet i en vanskelig situasjon. Du må være forberedt på å yte det du kan, når som helst og hvor som helst. Da er du alltid beredt.

Speiderhilsen

Speidere over hele verden bruker speiderhilsen. Den utføres med høyre hånd til hodet. De tre fingrene som strekkes oppover skal minne om de tre punktene i speiderløftet. Tommel- og lillefingeren danner en ring som symbol på speidernes internasjonale fellesskap (retningslinjene §1-8).

Speiderne hilser på hverandre med venstre hånd. Å bruke venstre hånd er et tegn på vennskap. Bakgrunnen er denne: Da Baden-Powell var i Afrika, ledet han fortroppene i en militærekspedisjon inn til kongeriket Ashanti. Da B.P. kom frem til hovedstaden, ble han møtt av kongen som hilste B.P. med venstre hånd. B.P. undret seg over at høvdingen brukte venstre hånd og fikk til forklaring at det var skikken i Ashanti. For å kunne bruke venstre hånd til å hilse med, måtte man nemlig ta av seg skjoldet alle bar. Dermed var man helt forsvarsløs. Det var et tegn på vennskap.

Formålsparagrafen

Norges speiderforbunds mål er å utvikle medlemmene til selvstendige og ansvarsbevisste mennesker ved:

- ✓ å tilby dem et treningsprogram med vekt på friluftsliv, samfunnsengasjement, internasjonal forståelse og opplevelse av speideridealene
- ✓ å gi dem medbestemmelse og ansvar
- ✓ å hjelpe dem til en kristen tro. Medlemmer som tilhører en annen religion, utvikler sin tro innen dette religionssamfunn (§ 1-6-1).

LOVER

Lover ajour etter Speidertinget 1996

Innholdsfortegnelse

Grunnregler	§ 1
Medlemmer og ledere	§ 2
Gruppen	§ 3
Kretsen	§ 4
Korps	§ 5
Krestsleder/korpssjefmøte	§ 6
Speidertinget	§ 7
Speiderstyret	§ 8
Komiteer	§ 9
Forbundets ansatte	§ 10
Program og struktur	§ 11
Ledertrening	§ 12
Drakt	§ 13
Økonomi og eiendom	§ 14
Budsjett, regnskap og revisjon	§ 16
Speidersport A/L	§ 16
Oppløsning	§ 17
Endring av lovene	§ 18

Grunnregler

- § 1-1: Organisasjonens navn er Norges speiderforbund (NSF) hvori er opptatt Norsk Speidergutt-Forbund og Norsk Speiderpikeforbund.
- § 1-2: Forbundet er åpent for gutter og jenter uten hensyn til religion, rase eller nasjonalitet. Medlemskapet er frivillig.
- § 1-3: Forbundet er tilsluttet de internasjonale speiderorganisasjonene The World Organization of the Scout Movement (WOSM) og World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS). Tilslutningen til WAGGGS er organisert gjennom Fellestrådet for Speiderpiker i Norge.
- § 1-4: Forbundet er selvstendig. Det er uavhengig av og støtter ikke noe politisk parti. Medlemmer i speiderdrakt må ikke delta i politiske demonstrasjoner og møter. Forbundet kan slutte samarbeidsavtale med andre organisasjoner.
- § 1-5: Forbundet er bygget opp med organisasjonsleddene gruppe, krets og forbund. Forbundet kan oppta korps etter særskilte avtaler.
- § 1-6: Forbundets mål
- § 1-6-1: Norges speiderforbunds mål er å utvikle medlemmene til selvstendige og ansvarsbevisste mennesker ved
- a) å tilby dem et treningsprogram med vekt på friluftsliv, samfunnsengasjement, internasjonal forståelse og opplevelse av speideridealene,
 - b) å gi dem medbestemmelse og ansvar
 - c) å hjelpe dem til en kristen tro.
- Medlemmer som tilhører en annen religion, utvikler sin tro innen dette religionsamfunn.
- § 1-6-2: Speiding er en internasjonal, ideell og religiøs bevegelse. Arbeidet baseres på religionen i det enkelte land, og i Norge bygger speiderarbeidet på et kristent grunnlag.

Dette forplikter medlemmene til åpenhet overfor det kristne livssyn og til lojalitet overfor den kristne målsetting, men innebærer ikke at den enkelte speider eller leder må avgi noen personlig trosbekjennelse.

Åpenhet overfor det kristne livssyn innebærer at den enkelte speider og leder er villig til å søke Gud gjennom Bibelen, kirkens forkynnelse og speiderarbeidet og til å delta i fellesskap i tjeneste med andre.

For lederen innebærer lojalitet et ansvar for at de kristne livsverdier formidles til medlemmene. Den enkelte leder avgjør i hvilken grad hun eller han selv kan formidle disse verdier, og kan søke bistand fra sine lederkolleger og fra kirken for å nå dette målet.

Medlemmer som tilhører et annet religionssamfunn enn det kristne, kan være speidere uten at den kristne del av målsettingen skal omfatte dem i større grad enn de selv og deres foresatte ønsker. De foresatte må selv ta ansvar for at disse speiderne utvikler sin tro og akseptere at målsettingen overfor de øvrige medlemmer ikke forandres. Har alle medlemmene i en gruppe en slik tilknytning, legges deres religion til grunn for gruppens speiderarbeid.

- § 1-6-3: Forbundet vil gi medlemmene trening i demokrati og søker å utvikle demokratiet innen organisasjonen så vel som i samfunnet forøvrig. Speiderarbeidet skal gi den enkelte speider forståelse av samfunnets organer og struktur, og utvikle ansvar for det samfunn hun eller han lever i. Speiderarbeidet vil oppdra medlemmene til selvstendig vurdering og personlig engasjement.

Forbundet søker å påvirke samfunnsutviklingen i samsvar med sitt program og sitt ideologiske grunnlag. Medlemmer av begge kjønn har like muligheter til å delta i avgjørelser og i virksomheten forøvrig og oppdras derved til samarbeid og likestilling mellom kjønnene.

- § 1-7: Speideridealene kommer til uttrykk gjennom speiderloven og speiderløftet.

Speiderloven lyder:

1. En speider er åpen for Gud og Hans ord.
2. En speider kjenner ansvar for seg selv og andre.
3. En speider er hjelpsom og hensynsfull.
4. En speider er en god venn.
5. En speider er ærlig og pålitelig.
6. En speider kjenner naturen og verner om den.
7. En speider tenker og handler selvstendig og prøver å forstå andre.
8. En speider gjør sitt beste i motgang og vansker.
9. En speider er nøysom og prøver å klare seg selv.
10. En speider arbeider for fred og forståelse mellom mennesker.

eller

1. Ein speidar er open for Gud og Hans ord
2. Ein speidar kjenner ansvar for seg sjølv og andre.
3. Ein speidar er hjelpsam og viser omsyn.

4. Ein speidar er ein god ven.
5. Ein speidar er ærleg og til å lite på.
6. Ein speidar kjenner naturen og vernar om han.
7. Ein speidar er sjølvstendig i det han tenkjer og gjer, og prøver å forstå andre.
8. Ein speidar gjer sitt beste i motgang og vanskar.
9. Ein speidar er nøysam og prøver å greie seg sjølv.
10. Ein speidar arbeider for fred og forståing mellom menneske.

Speiderstyret kan fastsette forklaringer som utdyper speiderloven for de forskjellige alderstrinn.

§ 1-8: Medlemmene gir sin tilslutning til forbundets målsetting ved å avlegge speiderløftet, som lyder:

Jeg lover etter beste evne å tjene Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven.

eller

Eg lovar etter beste evne å tene Gud, hjelpe andre og leve etter speidarlova.

§ 1-9: Speiderbønnen lyder:

«Kjære Far i høye himmel hør mitt hjertes stille bønn:
 Hvor jeg er i verdens vrimmel,
 la meg ferdes som din sønn.
 La meg leve deg til ære,
 hedre Norge, far og mor,
 andre folk til nytte være,
 lyde Speiderlovens ord.»

eller

«Kjære Far i høge himmel,
 høyr mi stille hjartebøn:
 Kvar eg enn i verda vankar,
 lat meg vere sonen din.
 Lat meg leve deg til ære,
 heidre Noreg, far og mor,
 andre folk til hjelp få vere,
 og so lyde lova vår.»

§ 1-10: Forbundets valgspråk lyder:

Vær beredt eller Ver budd.

§ 1-11: Forbundets merke omfatter de internasjonale speidermerker, lilje og kløver.

Ledere og tillitsvalgte

§ 2-1: Medlem av forbundet er den som avgir speiderløftet og som ved å betale årskontingent opprettholder sitt medlemskap.

§ 2-2: For å gjennomføre forbundets formål har Norges speiderforbund:

a) Tillitsvalgte.

Medlemmer som gjennom valg på gruppeting, kretsting, korpsting eller speiderting påtar seg ledelsesoppgaver i henhold til de valg som blir gjort. En tillitsvalgt må oppfylle NSF's kvalifikasjonskrav for tillitsvalgte.

b) Leder.

Et medlem som påtar seg ledelsesoppgaver og som har underskrevet NSF's ledererklæring. En leder må oppfylle NSF's kvalifikasjonskrav for ledere.

Speidertinget kan gi nærmere retningslinjer for kvalifikasjoner for tillitsvalgte og ledere.

§ 2-3: En tillitsvalgt og en leder må ved sin underskrift ha forpliktet seg til å følge forbundets lover og til å legge opp sitt arbeid i overensstemmelse med de retningslinjer som gjelder.

§ 2-4: Tillitsvalgte kan bare inneha samme funksjon sammenhengende inntil 6 år, og kan først gjenvelges etter et opphold på minst ett år. Speidersjef, visespeidersjef og speiderstyremedlem regnes ikke som samme oppgave. (Tilsvarende gjelder for kretsleder, visekretsleder og kretsstyremedlem og for korpssjef, visekorpssjef og korpssstyremedlem). Regelen gjelder ikke innvalgte medlemmer av kretsting og av speidertinget. Speiderstyret kan i særlige tilfeller dispensere fra regelen.

§ 2-5: Nye ledere skal godkjennes og må ha deltatt i en «samtale med nye ledere».

§ 2-6: Kretsstyret godkjenner nye ledere i grupper og krets. Korpssstyret godkjenner nye ledere i grupper tilknyttet korpset. Øvrige ledere godkjennes av speiderstyret. Godkjenning av ledere som ikke oppfyller de foranstående krav, er ugyldig.

§ 2-7: Speiderstyret kan med 2/3 flertall vedta å tilbakekalle en ledergodkjenning dersom lederen forsømmer sin forpliktelse i henhold til ledererklæringen (§ 2-3).

Gruppen

- § 3-1: Gruppen er det minste organisasjonsledd i forbundet med selvstendig administrasjon og økonomi. Gruppen består av en eller flere av følgende arbeidsenheter: beverkoloni, småspeiderflokk, stifinnertropp og vandrertrupp, eller speidertropp og roverlag.
- § 3-2: Opprettelse av nye grupper skal godkjennes av speiderstyret. Speiderstyret kan tilbakekalle godkjenning av grupper som ikke innen ett år etter forfall har betalt pliktig medlemskontingent.
- § 3-3: Den enkelte gruppe avgjør selv i hvilken utstrekning den vil drive integrert arbeid for gutter og jenter. Arbeidsenheter som driver integrert, må ha ledere av begge kjønn. Speiderstyret kan dispensere fra denne regel.
- § 3-4: Gruppens besluttende organ er gruppetinget som består av:
- a) alle godkjente ledere i gruppen og dens arbeidsenheter.
 - b) en representant for hvert påbegynt 10. medlem i hver av gruppens tropp(er) og lag. Godkjente ledere skal ikke regnes med i oppstillingen. Hver tropp og hvert lag velger sine representanter for ett år om gangen. Valgbare er bare medlemmer i enheten som ikke er godkjente ledere / tillitsvalgte. Stemmerett ved valget har bare fremmøtte medlemmer som er valgbare. Det samlede antall valgte representanter etter dette punkt begrenses til halvparten av antall godkjente ledere / tillitsvalgte i gruppen, men skal likevel utgjøre minst en pr. tropp og en pr. lag.
 - c) gruppetingets tillitsvalgte

Gruppetinget arbeider for et godt speider- og ledermiljø i gruppen og påser at gruppen og dens arbeidsenheter driver godt og planmessig speiderarbeid i overensstemmelse med den målsetting og de retningslinjer som er gitt for arbeidet.

Gruppetinget skal ha minst fire møter i året, og innkalles med minst en ukes varsel av gruppeleder, eller når minst 1/3 av gruppetingets medlemmer krever det. Det føres møtebok for gruppetingets møter.

Gruppetingets årsmøte skal behandle:

- a) gruppens årsregnskap, arbeidsplan og budsjett.
- b) valg av gruppeleder for to år og eventuell gruppeledelse etter gruppetingets bestemmelse for ett år om gangen.
- c) valg av gruppens representanter til kretstinget for ett år om gangen.
- d) valg av regnskapsfører og revisor for ett år av gangen.

- § 3-5: Gruppen skal ha gruppeleder som velges av gruppetinget for to år om gangen. Gruppetinget avgjør selv hvordan gruppeledelsen skal settes sammen.

Gruppeledelsen leder gruppetingets arbeid og representerer gruppen utad. Den har det daglige ansvar for gruppens administrasjon og virksomhet, sørger for et godt samarbeid mellom gruppens arbeidsenheter og ivaretar kontakten med foreldre og foresatte såvel som med krets og forbund.

Gruppeledelsen arbeider for en best mulig ledersituasjon i gruppen og dens arbeidsenheter. Den oppnevner ledere og assistenter i koloni, flokk og tropp; og søker å gi den enkelte leder veiledning og oppmuntring.

- § 3-6: Gruppen bør ha en foreldreforening eller et foreldreråd som selv velger sin styreformann. Styret må ha kjennskap til forbundets lover og retningslinjer og rette seg etter disse.

Foreldreforeningen / foreldrerådet informeres om gruppens arbeid og kan rådspørres. De søker å utbre interessen for speiderarbeidet blant flest mulig foreldre og andre voksne i lokalmiljøet.

Foreldreforeningen / foreldrerådet støtter for øvrig opp om gruppens arbeid ved økonomisk og praktisk bistand i den utstrekning dette finnes mulig og ønskelig.

Foreldreforeningen / foreldrerådet holder minst to møter i året. Midler som skaffes til veie i speidersakens navn av foreldreforening / foreldreråd e.l., skal brukes i forståelse med den kretsen eller gruppen det samles inn til.

- § 3-7: Oppløses en gruppe, forvaltes gruppens midler og eiendeler (herunder midler som disponeres av gruppens foreldreforening / foreldreråd) av kretsstyret inntil en ny gruppe er startet på stedet. Dersom en ny gruppe ikke er startet innen fem år, bestemmer kretsstyret hvordan midler og eiendeler skal disponeres under iakttakelse av gjeldende retningslinjer om slike disposisjoner. For grupper som tilhører korps, forvaltes gruppens midler og eiendeler av korpsstyret, på samme måte som nevnt over for kretsstyret.

- § 3-8: I en kommune der det arbeider flere grupper, kan det opprettes et kontaktutvalg. Utvalget består av minst en representant fra hver gruppe og skal ivareta gruppenes kontakt med de kommunale myndigheter.

Kretsen

- § 4-1: Forbundet er geografisk delt i kretser. Kretsgrensene fastsettes av speiderstyret i samråd med de berørte kretsene, men slik at ingen krets bør omfatte deler av flere fylker.
- § 4-2: Speiderstyret gir generelle retningslinjer for kretsens virksomhet og kan i samråd med kretsen gi særskilte retningslinjer for den enkelte krets.
- § 4-3: Kretstinget.
- § 4-3-1: Kretstinget er kretsens øverste myndighet og består av kretsstyrets medlemmer og valgte representanter for gruppene.

Gruppetinget velger blant sine medlemmer en representant pluss en for hver påbegynt 10. medlem i henhold til siste årsmelding.

Gruppens representasjon til kretstinget består av ledere / tillitsvalgte og speidere / rovere. Speidere / rovere skal utgjøre 1/3, dog minst en representant.

Representanter velges av og blant gruppetingets medlemmer.

Vararepresentanter skal velges blant henholdsvis tillitsvalgte / ledere og speidere / rovere, slik at en tillitsvalgt / leder er vararepresentant for tillitsvalgt / leder og speider / rover er vararepresentant for speider / rover. Leder for komiteer, oppnevnt av kretsstyret, har møte- og talerett på kretstinget.

Kretstinget kan med 2/3 flertall velge inn andre medlemmer i tinget enn de som er nevnt ovenfor. Valget gjelder for to år om gangen. En sammenslutning av medlemmer som ikke er ledere eller medlem i gruppe, kan etter kretsens bestemmelser velge en representant til kretstinget for hvert påbegynt 50. medlem.

Valgkomiteen og revisor har talerett til sine saker.

- § 4-3-2: Kretstinget holder møte etter innkalling fra kretsleder eller når minst 1/3 av kretsstyrets eller kretstingets medlemmer krever det. Innkalling med saksliste sendes tingets medlemmer minst to uker før møtet.

Det føres møtebok for kretstingets møter.

- § 4-3-3: Kretstingets årsmøte skal behandle:
- kretsstyrets forslag til årsmelding og regnskap
 - kretsstyrets forslag til arbeidsplan og budsjett

- c) valg av kretsleder og visekretsleder samt medlemmer av kretsstyret for to år. Kretstinget bestemmer om hele styret skal velges samtidig for to år, eller om halvparten av styret er på valg hvert år. Eventuelle varamedlemmer velges for ett år.
- d) valg av tilleggsrepresentanter og vararepresentanter til speidertinget for to år. Jfr. § 7-1, 5. avsnitt.
- e) valg av valgkomite og revisor for ett år
- f) saker som grupper eller ledere fremmer for årsmøtet.

§ 4-4-1: Kretsstyret består av kretsleder og inntil 8 medlemmer. Kretstinget avgjør hvordan styret skal organiseres og om det skal velges varamedlemmer.

§ 4-4-2: Kretsstyret innkalles med minst en ukes varsel av kretsleder eller når minst 1/3 av styrets medlemmer krever det.

§4-4-3: Kretsstyret arbeider for å fremme forbundets målsetting.

Kretsstyret skal:

- a) utarbeide forslag til årsmelding og regnskap, samt forslag til retningslinjer for arbeidet på lengre sikt og arbeidsplan og budsjett for kommende år,
- b) gi innstilling i alle saker som behandles av kretstinget,
- c) sørge for gjennomføring av kretstingets vedtak,
- d) oppnevne komiteer for å ivareta nærmere definerte oppgaver,
- e) arbeide for trening og lederutvikling,
- f) holde seg orientert om arbeidet i gruppene og gi disse støtte, råd og oppmuntring i arbeidet, bl.a. ved personlig besøk.
- g) kretsen har ansvaret for at gruppene gjennomfører «Lederstart» på en tilfredsstillende måte, og sørger for at nye ledere får anledning til å gjennomgå «Samtale med nye ledere»,
- h) godkjenne ledere i gruppen,
- i) for øvrig administrere og organisere kretsens virksomhet, herunder om nødvendig foreta en desentralisering av deler av kretsarbeidet, men uten at kretsstyret dermed gir fra seg ansvaret for virksomheten,
- j) ivareta kretsens kontakt med offentlige myndigheter og andre organisasjoner m.v. og spre kjennskap til speiderarbeidet,
- k) påse at forbundets lover og retningslinjer overholdes av kretsens medlemmer,
- l) starte nye grupper,
- m) gi uttalelse i saker som grupper sender forbundet,
- n) sette i verk forbundets vedtak som vedrører kretsen og sørge for å formidle informasjon fra forbundet til kretsens medlemmer.

§ 4-5: I et fylke der det arbeider flere kretser, skal det opprettes et kontaktutvalg. Utvalget skal beså av minst en representant for hver krets og skal komme sam-

men minst to ganger i året. Kontaktutvalget skal ivareta speidernes kontakt med fylkeskommunale myndigheter.

Korps

- § 5-1: Speiderarbeid som drives med tilknytning til et kirke- eller religionssamfunn eller en annen organisasjon, kan tilsluttes forbundet og organiseres som et korps.
- § 5-2: Slik tilslutning skjer gjennom en særskilt overenskomst som skal godkjennes av speiderringet. Overenskomsten kan gi korpset tillatelse til å ha regler som innebærer tillegg til eller unntak fra forbundets lover og retningslinjer.
- § 5-3: Når medlemstallet eller andre forhold tilsier at korps ikke bør dannes, kan speiderstyret avtale nødvendige særregler for at arbeidet skal kunne drives som gruppe.
- § 5-4 Korpsstyret har ansvaret for å fremme forbundets og korpsets målsetting. Korpsstyret skal:
- a) utarbeide forslag til årsmelding og regnskap, samt forslag til retningslinjer for arbeidet på lengre sikt og arbeidsplan og budsjett for kommende år
 - b) gi innstilling i alle saker som behandles av korpstinget
 - c) sørge for gjennomføring av korpstingets vedtak
 - d) oppnevne komiteer og prosjektgrupper for å ivareta nærmere definerte oppgaver
 - e) klargjøre med kretsene hvilket ansvar korpset tar for sine grupper mht. trening og lederutvikling
 - f) holde seg orientert om arbeidet i gruppene og gi disse støtte, råd og oppmuntring i arbeidet
 - g) sørge for at nye ledere får anledning til å gjennomgå «Samtale med nye ledere»
 - h) godkjenne ledere i korpets grupper
 - i) påse at forbundets og korpets retningslinjer overholdes av korpets medlemmer
 - j) starte nye grupper
 - k) sette iverk forbundets vedtak og sørge for å formidle informasjon fra forbundet til korpets medlemmer

Kretsleder- / korpssjefmøtet

- § 6-1: Kretsleder- / korpssjefmøtet er et rådgivende organ i viktige spørsmål og skal sikre informasjon mellom speiderstyret, krets og korps. Kretsleder- / korpssjefmøtet holdes en gang pr. år. På Kretsleder- / korpssjefmøtet møter speiderstyret og kretsledere / korpssjefer og andre etter speiderstyrets beslutning. Speiderstyret fastsetter program for disse møtene. Krets og korps kan be om at egne emner tas opp for diskusjon.

Speidertinget

- § 7-1: Speidertinget er forbundets øverste myndighet.

Det består av speiderstyrets medlemmer, to valgte representanter for ansatte i forbundet og kretsene, kretsleder og en valgt representant for hver påbegynt 500 medlemmer i kretsen, korpssleder/-sjef og en representant for hver påbegynt 1000 medlemmer i korpset. Generalsekretæren, ledere for forbundets hovedkomiteer og forbundets oppnevnte hovedkontakter til de internasjonale speiderorganisasjoner har møte- og talerett på speidertinget.

Medlemstallet regnes etter siste årsmelding.

Representantene for de ansatte velges foran hvert speiderting blant de ansatte i forbundet og kretsene.

Kretsens tilleggsrepresentant(er) velges blant kretstingets medlemmer for to år om gangen og ingen gruppe kan ha mer enn en av tilleggsrepresentantene. Tilleggsrepresentantenes funksjonstid er fra konstituering av ett speiderting til neste speiderting konstitueres. Tilleggsrepresentantene velges slik at representantenes navn er innberettet til forbundskontoret senest 2 måneder og 2 uker før neste ordinære speiderting.

Speidertinget kan velge inn andre medlemmer av speidertinget for fire år om gangen.

Valgkomiteen, lovutvalget og revisor har møte- og talerett til sine saker.

- § 7-2: Speidertinget har ett ordinært møte hvert annet år. Saksdokumenter og saksliste sendes tingets medlemmer minst fire uker før møtet, lovforslag minst to måneder før møtet. Ekstraordinært møte i speidertinget kan sammenkalles når speiderstyret eller minst 1/3 av speidertingets medlemmer krever det. Møtet innkalles med saksliste minst to uker før møtet og kan bare behandle saker som er nevnt i innkallingen.

§ 7-3: Speidertingets ordinære møter behandler:

- a) årsmeldinger for hvert av de to foregående årene og rapporter,
- b) regnskap og revisjonsberetning for hvert av de to foregående årene,
- c) arbeidsplan for de to påfølgende årene,
- d) budsjett for hvert av de to påfølgende årene, samt fastsettelse av kontingent,
- e) valg av speidersjef, visespeidersjef, øvrige medlemmer av speiderstyret, to ordstyrere for kommende speiderting, valgkomite, lovutvalg, revisor, samt en representant til generalforsamlingen i Speider-Sport A/L,
- f) lovforslag,
- g) retningslinjer som skal fastsettes av speidertinget,
- h) godkjenning av korpsoverenskomster,
- i) andre saker,

Forslag til saker som ønskes behandlet av speidertinget, må være sendt speiderstyret minst tre måneder før møtet. Lovforslag må være innsendt minst seks måneder før møtet. Forslag kan sendes inn av speidertingets medlemmer, av kretsstyrer, kretsting, korpstyrer, korpsting og gruppeting.

§ 7-4: Speidertinget velger speidersjef, visespeidersjef og syv andre medlemmer av speiderstyret. Funksjonstiden er to år.

Speidertingets ordstyrere og forbundets representant til generalforsamlingen i Speider-Sport A/L velges for to år.

Speidertinget velger tre medlemmer til lovutvalget for seks år om gangen, slik at ett medlem er på valg på hvert ordinære speiderting.

Valg til speiderstyret og lovutvalget forberedes av en valgkomite med fem medlemmer som er valgt av foregående speiderting for to år.

Valgbare er alle som fyller kravene til å være tillitsvalgt eller leder, og har sagt seg villig til å motta valg. Det er ikke tillatt å sette fram benkeforslag ved valg til speiderstyret og lovutvalget.

Alle valg avgjøres ved alminnelig flertall.

§ 7-5: Speidertingets møte ledes av de valgte ordstyrerne. Det føres møtebok over alle fremsatte forslag og alle vedtak. Møteboka underskrives av ordstyrerne og to valgte medlemmer av tinget.

§ 7-6: Utgiftene til speidertingets møter dekkes etter speidertingets bestemmelse. Speidertinget gir retningslinjer for valgkomiteens og lovutvalgets arbeid.

Speiderstyret

§ 8-1: Speiderstyret forestår ledelsen av forbundet og fatter vedtak i alle saker som ikke spesielt er tillagt et annet organ, eller som er av så stor viktighet at speidertinget bør ta avgjørelsen.

Speiderstyret skal:

- a) arbeide for å fremme forbundets målsetting, øke kjennskapen til speidersaken og rekruttering av nye speidere og ledere.
- b) påse at forbundets lover og retningslinjer overholdes, og at forbundets midler og eiendeler forvaltes på forsvarlig måte.
- c) forestå kontakten med offentlige myndigheter på sentralt hold og med andre organisasjoner, speiderforbund og med verdensorganisasjoner.
- d) godkjenne ledere i kretser, korps og forbundet, fastsette kretsgrenser, godkjenne nye kretser og kretsstyrer, og om nødvendig tilbakekalle godkjenning av en leder eller en gruppe i henhold til lovene.
- e) holde kontakt med kretser og korps m.v.
- f) utarbeide forslag til årsmelding, årsregnskap, arbeidsplan, årsbudsjett og retningslinjer for arbeidet på lengre sikt.
- g) forberede saker som skal behandles av speidertinget og gi sin innstilling til disse.
- h) sørge for gjennomføring av speidertingets vedtak.
- i) ansette medarbeidere i lederstillinger ved forbundskontoret. Styret kan delegerer ansettelse og utarbeiding av instruksjer i andre stillinger til generalsekretæren eller et ansettelsesråd. Styret fastsetter lønns- og arbeidsvilkår.
- j) ta avgjørelser og gi retningslinjer vedrørende informasjon, trykksaker, representasjon innenlands og utenlands og andre saker der avgjørelsen ikke spesielt er tillagt et annet organ.
- k) oppnevne komiteer og gi instruksjer for disse samt om ønskelig, delegerer myndighet til slike organer uten at speiderstyret derved fritas for sitt ansvar overfor speidertinget.
- l) oppnevne fire kvinnelige medlemmer, hvorav minst to fra speiderstyret, til å representere forbundet i Fellestrådet for Speiderpiker i Norge, i henhold til de vedtak som fattes av forbundets besluttede organer.

§ 8-2: Speiderstyret har ni medlemmer og ledes av speidersjefen. Speiderstyret holder møte når speidersjefen eller minst tre av medlemmene forlanger det. Innkalling og saksliste må sendes ut minst en uke før møtet.

Speiderstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede.

Saker som ikke er nevnt i innkallingen kan bare behandles hvis minst fem medlemmer stemmer for det.

Det føres møtebok for speiderstyrets møter. Speiderstyret fastsetter nærmere retningslinjer for sitt arbeid og kan i den forbindelse også delegerer myndighet til utvalg sammensatt av en del av styrets medlemmer. Alle styrets medlemmer har dog rett til å bringe en sak inn for det samlede styre.

Komitéeer

§ 9: Speiderstyret skal oppnevne komiteer for å ivareta nærmere definerte oppgaver.

Forbundets ansatte

§ 10-1: Forbundskontoret er speiderstyrets utøvende organ og ledes av generalsekretæren. Speiderstyret gir instruks for generalsekretæren og dennes nærmeste medarbeidere.

§ 10-2: Arbeidsavtaler med fast ansatte i kretsene eller gruppene skal godkjennes av speiderstyret før de trer i kraft. Det samme gjelder endringer i slike avtaler.

Program og struktur

- § 11-1: Gruppen foretar inndeling i arbeidsenheter.
- § 11-2: Arbeidsenheten ledes av godkjente enhetsledere og deres assistenter. Den enkelte arbeidsenhet kan ikke ha flere ledere enn 1/3 av medlemstallet.
- § 11-3: I enhver tropp og stifinner / vandrertropp skal et ting sammensatt av troppens ledere og patruljeførere (evt. også patruljeassistenter) ta del i viktige avgjørelser.
- § 11-4: I lag skal alle ledere velges på medlemsmøte for ett år om gangen. Lagets medlemmer skal ta aktiv del i avgjørelser og gjennomføringen av dem.
- § 11-5: Programmet for arbeidsenhetene fastsettes i retningslinjer som gis av speiderstyret. Prinsipielle endringer må fastsettes av speidertinget med 2/3 flertall.

Ledertrening

- § 12: Retningslinjer for forbundets ledertrening fastsettes av speiderstyret. Prinsipielle endringer må godkjennes av speidertinget med 2/3 flertall.

Drakt

- § 13-1: Speiderdrakten skal være et praktisk tur- og møteantrekk for forbundets medlemmer.
- § 13-2: Retningslinjer for drakt fastsettes av speiderstyret. Prinsipielle retningslinjer fastsettes av speidertinget med 2/3 flertall.

Økonomi og eiendom

- § 14-1: Det enkelte organisasjonsledd i forbundet har selv ansvaret for å skaffe til veie de nødvendige midler til dekning av utgifter som virksomheten medfører.
- § 14-2: Retningslinjene om medlemskontingent fastsettes av speidertinget, kretstinget og gruppetinget.
Kretskontingenten kan maksimalt settes til 50% av forbundskontingenten som gjelder til enhver tid.
Forbundskontingenten betales inn etter regler fastsatt av speiderstyret.

- § 14-3: Det enkelte organisasjonsledd avgjør selv om det vil motta tilskudd, arv eller gaver som det ikke er knyttet betingelser til. Knytter det seg derimot betingelser til tilskuddet, arven eller gaven, må speiderstyrets godkjenning innhentes på forhånd.
- § 14-4: De ulike organisasjonsledd kan opprette formålsbestemte fond. Ved opprettelsen skal det fastsettes statutter for fondet. Er fondet opprettet av gruppe eller krets, skal statuttene godkjennes av speiderstyret, og for forbundets fond må godkjenning innhentes fra speiderringet.
- § 14-5: Intet organisasjonsledd i forbundet kan oppta lån uten at speiderstyret på forhånd har gitt sin tillatelse. Forbundets langsiktige låneopptak må først være godkjent av speiderringet. Lån som tas opp uten at slikt samtykke er innhentet, er vedkommende ledere personlig ansvarlig for.
- Forbundet har ikke ansvar for organisasjonsleddenes gjeld eller andre forpliktelser.
- § 14-6: Speiderstyrets godkjenning må innhentes før noe organisasjonsledd kan kjøpe, leie, motta, eie, ha eller disponere fast eiendom (tomt, hus, hytte e.l.), fartøyer, motorvogner og andre eiendeler av vesentlig verdi, såfremt avtalen gjelder ut over en enkelt anledning. Det samme gjelder salg eller annen avhendelse av slik eiendom.
- § 14-7: Før noe ledd i forbundet deltar i opprettelsen av en stiftelse som har til formål på noen måte å tilgodese speiderarbeidet, skal stiftelsens vedtekter godkjennes av speiderstyret.
- § 14-8: Speiderstyret gir nærmere retningslinjer for organisasjonsleddenes disponering av midler og eiendom, herunder om rapportering og godkjenning.

Budsjett, regnskap og revisjon

- § 15-1: Organisasjonsleddene har selvstendig økonomisk forvaltning og skal på sitt årsmøte fastsette budsjett for drift og investeringer for ett år framover.

For forbundet fremlegges det budsjett for hvert av de to påfølgende år på speiderringet.

- § 15-2: Alle organisasjonsledd skal føre regnskap for inntekter og utgifter i overensstemmelse med grunnsetningen for god regnskapsførsel.

Årsregnskap skal framlegges for vedkommende årsmøte til godkjenning. Årsmøtet tar samtidig stilling til disponering av evt. overskudd eller dekning av underskudd. For forbundet fremlegges det separate årsregnskap for de foregående to år på speiderting.

§ 15-3: Vedkommende revisor gjennomgår årsregnskap for vedkommende organisasjonsledd og gir sin beretning til leddets årsmøte.

For forbundet utarbeides slik beretning for hvert årsregnskap til speidertinget.

§ 15-4: Speiderstyret gir nærmere retningslinjer om budsjett, regnskapsføring og revisjon.

Speider-Sport A/L

§ 16-1: Speider-Sport A/L er forbundets autoriserte forhandler av speiderutstyr.

§ 16-2: Speidertinget velger til Speider-Sport A/Ls generalforsamling for to år, blant speiderstyrets medlemmer, en representant som skal stemme på vegne av forbundets andeler.

Speidertinget skal overfor generalforsamlingen innstille i saker som gjelder:

- a) forslag til endring av vedtekter.
- b) bemerkninger til årsberetning og regnskap.
- c) valg av styremedlemmer og vararepresentant.

§ 16-3: Speider-Sport A/L har samme revisor som forbundet.

Oppløsning

§ 17: Vedtak om oppløsning av forbundet krever 2/3 flertall ved to på hverandre følgende speiderting. I et slikt vedtak må speidertinget også avgjøre hvorledes forbundets samlede verdier skal disponeres etter at alle forpliktelser er dekket.

Endring av lovene

§ 18: Disse lover kan endres av speidertinget med 2/3 flertall. For endringer i § 1 (Grunnregler), § 17 og § 18 kreves 2/3 flertall ved to på hverandre følgende speiderting før endringene er gyldige.

RETNINGSLINJER

LOVER VEDTATT AV FELLESRÅDET FOR SPEIDERPIKER I NORGE

Jfr. §1-4

Vedtatt av Fellesrådet 3.12.83 med endringer vedtatt 26.4.94.

- § 1. Fellesrådet for speiderpiker i Norge (nedenfor kalt Fellesrådet) er et samarbeidsorgan for Norges KFUK-speidere og speiderpikene i Norges speiderforbund. Dette innbefatter alle kvinnelige medlemmer i de nevnte forbund). Fellesrådet er det nasjonale medlem i World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS).
- § 2. Fellesrådets medlemskap i WAGGGS er regulert av WAGGGS' lover og bestemmelser. Dette medfører at Fellesrådet oppfyller de krav som gir adgang til medlemskap og påtar seg de forpliktelser som medlemskapet medfører.
- § 3.
- Fellesrådet er ansvarlig for at medlemsforbundene arbeider etter gjeldende lover og retningslinjer som til enhver tid fastsettes av WAGGGS.
 - Fellesrådet representerer norske speiderpiker overfor WAGGGS.
 - Fellesrådet skal legge forholdene til rette for WAGGGS' arbeid i Norge.
 - Fellesrådet tar initiativ til internasjonale tiltak og til gjennomføring av vedtak, fattet av WAGGGS.
- § 4. Fellesrådet består av 3 medlemmer og 1 varamedlem fra hvert medlemsforbund, alle kvinner. Minst to av medlemmene fra hvert forbund skal være medlemmer av sitt forbunds styre. Funksjonstiden for Fellesrådets medlemmer er normalt to år, men tilpasses forbundenes valgperioder. International Commissioner oppnevnes som medlem av Fellesrådet og er ett av tre medlemmer fra vedkommende forbund.
- § 5.
- Fellesrådet kan fordele spesielle arbeidsoppgaver, nedsette komiteer og utvalg og fastsette mandat og funksjonstid for disse.
 - * Fellesrådet skal ha leder, sekretær, International Commissioner og internasjonal sekretær. Fellesrådet leder og sekretær oppnevnes fra det ene forbund for en toårsperiode. For samme periode oppnevnes International Commissioner og internasjonal sekretær fra det andre forbund. Oppnevningen gjelder fra l.9. og skjer hvert annet år.

- § 6. Leder av delegasjonen til verdenskonferansen alternerer mellom forbundene fra konferanse til konferanse. Leder av delegasjonen til Europa konferansen alternerer mellom forbundene fra konferanse til konferanse. Leder av delegasjonen til Nordisk speiderkonferanse alternerer mellom forbundene fra konferanse til konferanse. International Commissioner deltar som medlem av eget forbunds delegasjon til de respektive konferanser.
- § 7. Fellesrådet er beslutningsdyktig når minst to medlemmer fra hvert forbund er til stede. Vedtak er gyldig når minst 3/4 av de tilstedeværende medlemmer stemmer for.
- § 8.* Fellesrådet har møte så ofte de finner det nødvendig, dog minst to ganger årlig. Leder eller halvparten av medlemmene kan forlange møtet sammenkalt. Det føres protokoll over Fellesrådets forhandlinger. Protokollen godkjennes på neste møte. Avskrift av protokollen sendes Fellesrådets medlemmer og varamedlemmer, internasjonal sekretær, samt hvert forbunds styre og kontor. Det sendes melding til begge forbund om saker av interesse.
- § 9. Fellesrådet avgjør saker som forbundene har overlatt det, løpende saker overfor utlandet og andre saker etter at de respektive forbund har uttalt seg.
- § 10. Begge forbund dekker egne medlemmers utgifter til Fellesrådets møter, til felles komitemøter o.l. Fellesrådets administrasjons- og representasjonsutgifter deles likt mellom forbundene.
- § 11. Endringer av Fellesrådets lover vedtas som anført i § 7. Endringen må forelegges de tilsluttede forbund til uttalelse og godkjenning.
- § 12. Fellesrådet kan ikke oppløses med mindre begge forbund sier opp sitt medlemskap. Hvis ett forbund sier opp medlemskapet, vil Fellesrådets funksjoner bli ivaretatt av det gjenværende forbund. Et forbund kan miste sitt medlemskap dersom WAGGGS finner at de krav som stilles til medlemskap ikke oppfylles. Gjenoppretting av medlemskap skjer etter WAGGGS' lover.

Disse lover må sammen med lovene for medlemsforbundene godkjennes av WAGGGS sammen med forbundenes lov og løfte dersom disse ikke inngår i forbundenes lover.

* Som en prøveordning gjeldene fra 1.9. 94 i inntil fire år fremover, vedtok Fellesrådet 26. april 1994 følgende §§ endret til å lyde:

- § 5. b. Fellesrådets leder er International Commissioner. Fellesrådets leder og sekretær oppnevnes fra det ene forbund for en toårsperiode. For samme periode oppnev-

nes nestleder fra det andre forbund. Oppnevningen gjelder fra 1.9. og skjer hvert annet år.

- § 8. Fellesrådet har møte så ofte de finner det nødvendig, dog minst to ganger årlig. Leder eller halvparten av medlemmene kan forlange møtet sammenkalt. Det føres protokoll over Fellesrådets forhandlinger. Protokollen godkjennes på neste møte. Avskrift av protokollen sendes Fellesrådets medlemmer og varamedlemmer, samt hvert forbunds styre og kontor. Det sendes melding til begge forbund om saker av interesse.

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM NORGES KFUK-SPEIDERE OG NORGES SPEIDERFORBUND

Jfr. § 1-4

SENTRALT

1. Forbundene samarbeider om tiltak som vedtas av de to forbunds styrer. Generelt for alle samarbeidstiltak gjelder at de er underlagt de respektive forbunds målsetting og bestemmelser.
2. Forbundene har felles Speiderlov og hilsen. Dersom det reises spørsmål om endringer i lov og hilsen, forelegges saken for samarbeidspartner.

NASJONALT

3. Det opprettes en Kontaktkomite som består av tre medlemmer fra hvert forbund, hvorav minst to er medlemmer av de respektive forbunds styrer. Formann og sekretær alternerer mellom forbundene for to år om gangen. Komiteen koordinerer det arbeid som følger av denne avtale og kan delegeres myndighet i forbindelse med enkelte prosjekter/oppgaver. Funksjonstiden for Kontaktkomiteens medlemmer er normalt to år, men tilpasses forbundenes valgperiode. Bytte av formann og sekretær skjer 1. september hvert annet år.
4. Samarbeidet kan omfatte prosjekter på kort eller lang sikt.
5. Samarbeid kan skje ved invitasjoner forbundene imellom, eller ved oppnevning av prosjektkomiteer for spesielle tiltak, eller ved at de to forbunds organer overlates et bestemt tiltak.
6. Forbundenes styrer møtes en gang årlig for informasjonsutveksling og debatt.

7. Representasjon i St. Georgs Gildene alternerer mellom forbundene. Representantene oppnevnes for en toårsperiode med varamenn fra det andre forbund.
8. Representasjon og deltakelse deles likt mellom forbundene dersom annet ikke blir bestemt av Kontaktkomiteen.
9. Forbundene utveksler protokoller og annen informasjon etter avtale.
10. Utgifter som følger av § 1-5, 7, 8, deles likt mellom forbundene dersom ikke annet er bestemt. (Se også pkt. 14.)
Reiseutgifter til Kontaktkomiteens og andre komiteers møter og felles styremøter dekkes av de respektive forbund for egne representanter.

INTERNASJONALT

11. Til Nordisk samarbeidskomite oppnevner det forbund som har leder av Fellesrådet (WAGGGS) og en representant og Norges speiderforbund en representant for NSF's medlemmer i WOSM.
12. Forbundene samarbeider om internasjonale saker på pikesiden gjennom Fellesrådet for Speiderpiker i Norge. International Commissioner WAGGGS og WOSM har kontakt etter behov.
13.
 - a. Til arrangementer som omfatter medlemmer både fra Fellesrådet for Speiderpiker i Norge (WAGGGS) og Norges speiderforbunds medlemmer i WOSM, deles plassene likt.

Ved felles delegasjoner alternerer ledervervet mellom Norges speiderforbund (WOSM) og Fellesrådet for Speiderpiker i Norge (WAGGGS).
 - b. Ved arrangementer som omfatter bare medlemmer fra Fellesrådet for Speiderpiker i Norge, deles plassene likt mellom Norges KFUK-speidere og Norges speiderforbund i WAGGGS.

Ved delegasjon fra Fellesrådet alternerer lederverv mellom forbundene. Det føres egen rekkefølge for hver type samling. (Jfr. lover for Fellesrådet for Speiderpiker i Norge.)
 - c. Til arrangementer med ulikt antall plasser, eller hvor spesielle emner tas opp, skjer fordeling etter beste skjønn og man søker å finne frem til gode norske kandidater. Hvis det ikke er enighet om fordelingen, tas saken opp i Kontaktkomiteen.

14. Forbundene dekker selv alle utgifter for egne deltakere til konferanser og seminarer.
15. Forslag til endringer i denne avtalen kan fremmes av hvert enkelt forbund. Eventuelle endringer i avtalen må vedtas i begge forbund.

Avtalen kan sies opp med ett års varsel.
16. Gjeldende avtale er inngått 1.7.1980, revidert september 1983, 19.03.1997 og gjelder inntil videre.

Godkjent av speiderstyret 27.-29. september 1996

RUSMIDLER

Jfr. § 1-7

1. Rusmidler og speiding hører ikke sammen. Rusmidler brukes ikke i speider-sammenheng eller på eiendommer som eies eller disponeres av Norges speiderforbund (gjelder alle enheter innenfor forbundet).
2. Norges speiderforbund tar avstand fra misbruk av alkohol og andre rusmidler i samfunnet og engasjerer seg i holdningsskapende arbeid for å motvirke misbruk av rusmidler og alkohol blant medlemmer.

Vedtatt av speidertinget 1981.

SPEIDERHILSEN

Jfr. § 1-8

1. Speiderhilsen skjer med høyre hånd til hodet, med innsiden av hånden fremover. De midtre fingre strekkes samlet opp, og tommelfingeren bøyes mot neglen på lillefingeren.
2. De tre fingre symboliserer speiderløftet, og de to fingre som danner en ring, symboliserer det internasjonale fellesskap.

Vedtatt av speiderstyret 18.2.79.

FLAGG OG BANNER

Jfr. § 1-11

1. Flagg:
 - 1.1. På 2,5 m lang stang benyttes flagg i størr. 109 x 150 cm
På 2 m lang stang benyttes flagg i størr. 72 x 100 cm.
 - 1.2. Stangen skal ha forbundets merke i hensiktsmessig utførelse på toppen.
 - 1.3. Bruken av flagg skal skje i samsvar med de regler som gjelder for bruk av flagg.

2. Banner:
 - 2.1. Gruppe- og kretsbanner som skal bæres på stang, bør være i størrelsen 70 x 100 cm.
 - 2.2. Bannerets bunnfarge er valgfri. På banneret skal forbundets merke være gjengitt i blått og grønt, og i foreskrevne form og 30 cm høyt, gruppe- eller kretsnavn, samt forbundets valgspråk. Bokstavene skal ha samme grønne fargen eller den samme blå fargen som i merket, eller være hvite.
 - 2.3. Stangen skal ha forbundets merke i hensiktsmessig utførelse på toppen.
 - 2.4. Sjøspeidergrupper kan bruke banner med marineblå bunnfarge, og sjøspeidermerke og tekst skal være hvitt.
3. Båtflagg:

Speiderbåter kan nytte båtflagg med marineblå bunnfarge og med sjøspeidermerke i hvitt.
4. Merke i seil:

Sjøspeiderbåter kan ha merke i seil slik:
Speidersluppen bruker Forbundets merke (kløver/lilje).
Andre speiderbåter bruker sjøspeidermerke:
Hvitt merke på mørke seil
Marineblått merke på lyse seil.

Vedtatt av speiderstyret 18.9.79,
sist endret 14.3.81.

LEDERE OG TILLITSVALGTE

Jfr. § 2-2

Tillitsvalgte:

Tillitsvalgte er medlemmer (med unntak av revisor) som velges av gruppe, krets, korps eller speiderting. Den som skal kunne velges må:

ha den nødvendige bakgrunn og kunne ta det organisasjonsmessige ansvar som funksjonen krever.

ha de nødvendige faglige kvalifikasjoner for oppgaven, eller være villig til å tilegne seg det.

være villig til aktivt å samarbeide med andre for å fremme speidingens ide og arbeidsmetoder.

skrive under erklæring for tillitsvalgte.

Ledere:

Ledere er medlemmer som innehar følgende funksjoner:

- a) assistenter i arbeidsenhetene
- b) leder for arbeidsenhetene
- c) ledere oppnevnt av kretsstyret, medlemmer i faste komiteer, prosjektgrupper m.m., fast ansatte i kretsen og innvalgte medlemmer i kretsting.
- d) ledere i korps etter særskilt overenskomst
- e) ledere oppnevnt av speiderstyret, medlemmer i faste komiteer, prosjektgrupper m.m., forbundets generalsekretær, assisterende generalsekretær og andre ansatte etter speiderstyrets bestemmelser og innvalgte medlemmer av speidertinget.

Til disse funksjoner må det oppnevnes personer som:

har nødvendig bakgrunn og kan ta det organisasjonsmessige ansvar som funksjonen krever

har de nødvendige faglige kvalifikasjoner for oppgaven, eller være villig til å sette seg inn i dette, herunder NSF's ledelses- og ledertrening.

er villig til å samarbeide med andre for å fremme speidingens ide og arbeidsmetoder skriver under erklæring for ledere

Anbefalt laveste alder for assistenter i enheter er 16 år og 18 år for øvrige lederfunksjoner.

Vedtatt av speidertinget 1994.

GODKJENNING AV LEDERE

Jfr. § 2-6

1. Søknad om godkjenning av leder skrives på fastsatt skjema.
2. Søknaden skal anbefales av gruppeleder før den videresendes kretsen/korpset.
3. Det gis godkjenning som leder i forbundet, og ikke som leder for en spesiell enhet.

4. Ledergodkjenningen er virksom så lenge den ikke er kalt tilbake. Har lederen vært uten lederfunksjon en periode og tar fatt på lederoppgaver igjen, trer godkjenningen påny i kraft.

Vedtatt av speiderstyret 2.2.86.
sist endret av speiderstyret 9. - 10.4.94.

GRUPPENES INFORMASJONSPLIKT OVERFOR KRETSENE

Jfr. § 3

1. Melding om valg av gruppeleder og regnskapsfører/kasserer sendes kretsen innen 14 dager etter at valg har funnet sted.
2. Gruppens årsrapport og regnskap sendes sammen med revisjonsrapport til kretsen innen en av kretsen fastsatt frist.
- 3 Det påligger gruppen å besvare henvendelser fra krets og forbund innen de fastsatte tidspunkt.

Vedtatt av speiderstyret 2.2.86,
sist endret av speiderstyret 9. - 10.4.94.

SPEIDERARBEID I HELDAGSSKOLEN

Jfr. § 3 - 1

1. Avgrensning

NSFs engasjement innenfor heldagsskolens rammer begrenser seg til:

- Så langt er speidertilbudet avgrenset til flokkarbeid i 1. - 3. klasse.
- Flokkmøtene flyttes i tid frem til et tidligere tidspunkt på ettermiddagen (avsluttes senest kl. 1700).
- Flokkmøtene drives på skolen, med mindre speidergruppen har sine lokaler i nærheten.
- Lederene må være tilgjengelig på et tidligere tidspunkt enn det vi er vant til i dag.

2. Forutsetninger

- Speiderarbeid som et tilbud i heldagsskolen må være knyttet til en speidergruppe.
- Foreldre som ønsker at deres barn skal delta i speiderarbeidet innenfor heldagsskolens ramme, må gjøres oppmerksom på hva dette innebærer (f.eks. speiderløfte, speiderdrakt, kontingent, aktiviteter utenom skoletid etc.).
- Det er viktig at småspeiderne og deres foreldre trekkes inn i gruppens daglige liv.
- Hvis gruppens småspeiderflokk også arbeider med 4. klassinger, må det gjøres avtale med skolen om hvordan dette kan løses innenfor heldagsskolens rammer (av hensyn til kontinuitet og progresjon).

3. Lønn

- Ledere bør ikke motta lønn for denne aktiviteten.
- Godtgjørelse for dette arbeidet bør gå inn i gruppens regnskap.

4. Støtte / oppstarting

- Grupper som ønsker å starte med småspeidertilbud innenfor heldagsskolens ramme, kan kontakte forbundskontoret, enten direkte eller via kretsen.
- Grupper som starter speiderarbeid innen heldagsskolen, leverer rapport til forbundskontoret etter ett år, med kopi til kretsen.
- Det forutsettes at kretsene settes i stand til å bistå gruppene med dette arbeidet. Spesielle utfordringer for denne type småspeiderarbeid kan oppstå i forbindelse med:
 - lederrollen vis a vis skolen
 - foreldreholdninger
 - ledertilhørighet.
- Oppfølgingsansvaret sentralt legges inntil videre til hovedkomite organisasjon og lederutvikling.

Vedtatt av speiderstyret 26. - 28.1.90

NYE GRUPPER

Jfr. § 3-2

1. Søknad om godkjenning sendes på fastsatt skjema via kretsen, som skal gi sin uttalelse. For grupper tilhørende korps sendes søknaden til korpset.
2. Navn på grupper knyttes til lokalt stedsnavn.
3. Navn på nye grupper godkjennes av kretsstyret.

Vedtatt av speiderstyret 18.2.78,
sist endret 17.1.81.

GRUPPETINGETS MØTER

Jfr. § 3-4

1. Dersom gruppetinget ikke velger en egen ordstyrer, ledes møtet av gruppelederen.
2. Vedtak fattes med absolutt flertall. Med absolutt flertall menes: Mer enn halvparten av det samlede antall avgitte stemmer. (Blanke stemmer telles ikke med.) Ved stemmelikhet anses forslaget som falt. Alle valg foregår skriftlig når det er mer enn en kandidat, eller når en av representantene forlanger det.

Vedtatt av speiderstyret 24.11.85.
sist endret av speiderstyret 9. - 10.4.94.

KRETSENES INFORMASJONSPLIKT OVERFOR FORBUNDET

Jfr. § 4

1. Melding om valg av representanter til speiderting og av medlemmer til kretsstyret sendes forbundet uten opphold og senest innen 14 dager etter at valg har funnet sted.
2. Avskrift/kopi av møteboka fra kretstingets og kretsstyrets møter sendes forbundet.

3. Kretsens årsrapport og regnskap sendes sammen med revisjonsrapport til forbundet innen en av forbundet satt frist.
4. Kretsen holder forbundet løpende orientert om hvem som har krav på å få Lederbladet tilsendt (ledere, rovere, direkte medlemmer).
5. Hvert år innen 1. februar skal forbundet motta en oversikt over kretsens grupper med bl.a. opplysninger om antall medlemmer i hver gruppe og beregning av kontingent som skal innbetales til forbundet.

Vedtatt av speiderstyret 2.2.86,
sist endret av speidertinget 1996.

KRETSSTYRETS MØTER

Jfr. § 4-4

1. Dersom kretsstyret ikke velger en egen ordstyrer, ledes møtet av kretslederen.
2. For at kretsstyret skal være beslutningsdyktig, må minst halvparten av styrets medlemmer være til stede.
3. Vedtak fattes med absolutt flertall. Med absolutt flertall menes mer enn halvparten av det samlede antall avgitte stemmer (blanke stemmer telles ikke). Ved stemmelikhet anses forslaget som falt.
4. Det føres møtebok fra kretsstyrets møter.

Vedtatt av speiderstyret 24.11.85,
sist endret av speiderstyret 9. - 10.4.94.

REISEFORDELING

Jfr. § 6 ff.

1. Reisefordeling nyttes ved speiderting, kretsleder / korpssjefmøtet og andre arrangementer etter speiderstyrets bestemmelser.

Fra 1997 innføres reisefordeling for kretsombudsseminarene (KROMS) med en fra hver krets / korps (reisefordeling nyttes for 1 for hver arbeidsgren samt 1 for de som arbeider med ledertrening i kretsen).

2. Reisen skal fortrinnsvis foretas med billigste offentlige kommunikasjonsmiddel. Fly kan benyttes når reiselengden en vei er mer enn 450 km. Privatbil kan benyttes når det ikke finnes et alternativ med offentlig kommunikasjonsmiddel, eller når det totalt sett faller rimeligst.
3. Bruk av privatbil godtgjøres etter statens satser.
4. I reisefordelingen medtas reelle reiseutgifter inkl. utgifter til nødvendig overnatting. Summen deles likt på samtlige representanter som inngår i ordningen.

Vedtatt av speiderstyret 24.11. 1985.

Sist endret av speiderstyret 24. - 26. 1. 1997

FORRETNINGSORDEN FOR SPEIDERTINGET

Jfr. § 7

1. Et lovlig innkalt speiderting er beslutningsdyktig med det antall godkjente representanter som har møtt.
2. Hvis det gjøres endringer av de representanter som er anmeldt innen den i innkallingen fastsatte frist, må dette gjøres før speidertinget åpnes. Forandring gjøres skriftlig.

Må en representant forlate tinget, kan en ny representant som fyller betingelsene, gå inn på vedkommendes plass. Ved en slik endring skal det leveres skriftlig beskjed til møtelederne. Speidertinget skal avgjøre om representanten kan godkjennes. Endringer av representant under speidertinget, kan bare skje en gang for hver delegasjon.
3. Møtebok føres av valgte referenter. Den undertegnes av møtelederne, to valgte representanter og møtereferentene.
4. Ingen representanter har rett til ordet mer enn tre ganger i samme sak, med unntak av forslagsstilleren. Representanter som forlanger ordet til forretningsordenen, har ett minuts tale-tid. Møtelederen har rett til å foreslå forkorting av taletiden og foreslå strek med de inntegnede talere.
5. Alle forslag må innleveres skriftlig til møtelederne, undertegnet med representantens navn og nummer.

Nye forslag kan ikke settes frem etter at strek er satt, og heller ikke kan da forslag trekkes tilbake.

Forslag utenom de på sakslisten oppførte saker kan ikke fremmes.

6. Ved vedtak kreves normalt absolutt flertall, unntatt der forbundets lover krever kvalifisert flertall.

Med absolutt flertall menes:

Mer enn halvparten av de avgitte stemmer. (Blanke stemmer telles ikke med.)

Ved stemmelikhet anses forslaget som falt.

Kvalifisert flertall:

En på forhånd fastsatt del av samlede antall avgitte stemmer. (Blanke stemmer telles ikke med.)

Alle valg foregår skriftlig når det er mer enn en kandidat, eller når en av representantene forlanger det. Kandidater er alle som er oppført på valgkomiteens liste over dem som har sagt seg villig til å motta valg.

7. I møteboken føres inn alle forslag og de vedtak som er gjort, med antall avgitte stemmer for og imot. Likeledes innføres i protokollen navnene på de representantene som har hatt ordet under de forskjellige saker.
8. Utskrift av møteboken sendes umiddelbart etter speidertinget til dem som deltok i møtet, med en ukes frist for eventuelle innsigelser.
9. Speidertinget er åpent for tilhørere i den grad det er plass til det.
10. Speidertingets forretningsorden godkjennes ved åpningen av hvert speiderting, og gjelder inntil forslag om forretningsorden er behandlet og godkjent på neste speiderting.

Vedtatt av speidertinget 1992.

UTGIFTER TIL SPEIDERTINGETS MØTER

Jfr. § 7-6

1. Norges speiderforbund dekker alle utgifter ved selve møtet.
2. Norges speiderforbund dekker utgiftene til reise og opphold for speiderstyrets medlemmer, medlemmer av forbundets sentrale tillitsmannsapparat, forbundets

ansatte, møteledere, innvalgte medlemmer og eventuelt innbudte etter speiderstyrets vedtak.

3. Korpsene dekker reise og opphold for sine representanter.
4. Kretsene dekker opphold for sine representanter.
5. Det foretas reisefordeling for kretsenes representanter. Fordelingen skjer mellom de representanter som er til stede ved møtet, og kretsen dekker beløpet som blir å betale for sine representanter.

Vedtatt av speiderringet 1978.

LOVUTVALGET

Jfr. § 7-6

1. Lovutvalget har til oppgave:
 - a. å fremme forslag overfor speiderstyret om ajourføring av lovverket.
 - b. å foreta lovteknisk vurdering av alle lovforslag.
 - c. å avgi uttalelser i lovfortolknings spørsmål.
 - d. å bistå forbundets organisasjonsledd med lovtekniske uttalelser.
2. Lovutvalget konstituerer seg selv.

Vedtatt av speiderstyret 2.11.80.

SPEIDERTINGETS VALGKOMITE

Jfr. § 7-6

1. Valgkomiteen velges av speiderringet og fungerer fram til neste ordinære speiderring.
2. Valgkomiteen forbereder alle valg av medlemmer til speiderstyret og lovutvalget. Kunngjøring om hvilke valg som skal finne sted, skal gjøres kjent for alle ledere i god tid, slik at alle ledere skal få anledning til å komme med forslag til kandidater. Det er ikke tillatt å komme med benkeforslag på speiderringet.

Forslag til kandidater må fremmes gjennom en av de forslagsberettigede etter lovens § 7-3.

3. Valgkomiteen sørger for at det foreligger tilstrekkelig antall kandidater. Komiteen kan selv fremme egne forslag etter at fristen for innsending av forslag er gått ut.
4. Valgkomiteen undersøker de foreslåtte kandidaters valgbarhet og hvorvidt de er villige til å stille til valg.
5. Valgkomiteen sender speiderstyret en liste over de foreslåtte kandidater og deres svar. Sammen med listen over de foreslåtte kandidater sendes valgkomiteens innstilling på kandidater til de enkelte tillitsverv.
6. Hvis medlemmer av valgkomiteen blir foreslått som kandidater til speiderstyret eller lovutvalget, trer de straks ut av komiteens arbeid. Hvis de svarer nei til det foreslåtte kandidatur, opptar de igjen sitt arbeid i komiteen.
7. Valgkomiteen makulerer sitt materiale etter valget.

Vedtatt av speidertinget 1986.

HEDERSTEGN / TJENESTETEGN

Jfr. § 8-1

1. GENERELT

- 1.1. Norges speiderforbund kan tildele hederstegn.
- 1.2. Speiderstyret gir retningslinjer for tildeling / utseende av hederstegn.

Vedtatt av speidertinget 1985.

2. NSF's HEDERSTEGN

- 2.1. Hederstegnet er Norges speiderforbunds erkjentlighet og kan tildeles aktive ledere. Disse må ha gjort speidersaken en særlig stor tjeneste, eksempelvis vist initiativ og engasjement til løsning av større oppgaver.
- 2.2. Hederstegnet overrekkes av speidersjefen eller en av denne oppnevnt stedfortreder.

2.3. Speiderstyret foretar tildeling etter innhentede opplysninger på eget skjema.

Norges speiderforbunds hederstegn er:

Forbundets merke, Kløverliljen, 2,5 cm i tverrmål, utstanset i fargene grønn pantone 354 og blå pantone 300, emaljert med «gull» markeringer.

Til hederstegnet medfølger diplom.

3. ÆRESKNIVEN

Æreskniven er en spesielt designet kniv i slire.

Forbundets Merke er preget på sliren.

Diplom følger med.

3.1. Æreskniven kan tildeles av ett av følgende organisasjonsledd:

- a. Gruppetinget
- b. kretsstyret
- c. korpsstyret
- d. speiderstyret.

3.2. Følgende personer kan motta gaven:

- a. Speidere som har vist mot og utholdenhet i spesielle situasjoner
- b. ledere i alle enheter som har gjort en spesiell innsats på sitt plan.

3.3. Tildeling:

- a. Gruppetinget/kretsstyret meddeler i brev form forbundet om tildelingen med begrunnelse.
- b. Æreskniven selges fra forbundet til selvkost.

Vedtatt av speiderstyret 22.9.85.

4. HEDERSTEGN FOR IKKE-MEDLEMMER

4.1. Norges speiderforbund tildeler «ikke-medlemmer» av forbundet et merke for å ha ytet speidersaken store tjenester.

Vedtatt av speidertinget 1980.

4.2. Hederstegnet utdeles av speiderstyret til personer som har utmerket seg på forbundsplan.

4.3. Hederstegnet utdeles av kretsstyret til personer som har utmerket seg på

gruppe- eller kretsplan. Etter behandling i kretsen må kretsstyrets vedtak og begrunnelse oversendes forbundet.

- 4.4. Hederstegnet og diplom oversendes fra forbundskontoret. Hederstegnet betales av den som foretar tildelingen.

Vedtatt av speiderstyret 19.10.80.

5. TI ÅRS TJENESTETEGN FOR LEDERE

Vedtatt av speiderringet 1980.

- 5.1. Tjenestetegnet kan bæres av medlemmer som har vært ledere i minst ti år og som fremdeles er med i arbeidet.
- 5.2. Den enkelte krets fastsetter selv eventuelle rutiner den måtte ønske for utdeling.

Vedtatt av speiderstyret 19.10.80.

SPEIDERSTYRETS MØTER

Jfr. § 8-2

1. Innkalling og saksliste utarbeides av speidersjefen og generalsekretæren i fellesskap.
2. Generalsekretæren skal vanligvis utarbeide forslag til vedtak i alle saker som skal behandles av speiderstyret.
3. Vedtak fattes med absolutt flertall. Ved stemmelikhet anses forslaget for falt. Speiderstyrets medlemmer har plikt til å stemme i de saker som er oppe til avstemming.
4. Speiderstyrets medlemmer kan forlange stemmetallet for et vedtak ført i møteboken, og de kan forlange protokolltilførsel.
5. Møteboka godkjennes av speidersjefen før den sendes ut.
6. Speiderstyrets møter er åpne for alle medlemmer av forbundet. Speiderstyret kan beslutte å lukke møtet i spesielle saker.

7. Speiderstyret kan oppnevne et arbeidsutvalg bestående av speidersjefen og to øvrige medlemmer fra speiderstyret for å:
 - forberede arbeidet i speiderstyret.
 - ta avgjørelser i hastesaker.
 - avgjørelser i andre saker, delegert fra speiderstyret.
 - ivareta løpende kontakt med forbundskontoret.
 - gi forslag på oppnevninger som gjelder speiderstyrets medlemmer.Slik innstilling fremmes for styrets medlemmer senest dagen før behandling
8. Generalsekretæren påser at alle vedtak følges opp.

Vedtatt av speiderstyret 26.- 28.1.90,
sist endret av speiderstyret 9. - 10.4.94.

ORGANISERING OG MANDAT FOR KOMITEER I SENTRALE NSF

Jfr. § 9

- Innhold:
1. Generelt
 2. Forbundstroppens oppgaver, mandater
 3. Beskrivelse av komiteene
 4. Grenkomiteene
 5. Fagkomiteene

1. GENERELT

- 1.1 Speiderstyret oppnevner komiteer som skal bistå speiderstyret innen fastsatte arbeidsfelt.

Komite program og komite lederutvikling tar seg av utviklingsoppgaver, mens fagkomiteene og grenkomiteene danner forbundstroppen som er det sentrale NSF's operative ledd mot den ytre organisasjon, dvs. kretser og korps. Speiderstyret kan oppnevne prosjektgrupper for spesielle behov.

- 1.2 Forbundstroppen skal
 - sikre at NSF har ressurspersoner som gjør at vi kan imøtekomme kretsenes ønsker og behov.
 - sikre en systematisk rekruttering og opplæring av sentrale ressurspersoner.
 - motivere kretsene til å planlegge, gjennomføre og delta i aktivitetsforslag fra sentrale NSF.

- 1.3 Komiteene kan, innenfor de mål og rammer som er fastlagt av SST, opprette prosjektgrupper etter behov.
- 1.4 Oppnevning av ledere og medlemmer i komiteene skjer i speiderstyret.
- 1.5 Antall medlemmer i komiteene avklares mellom komiteens ledere og speiderstyret.
- 1.6 Veiledende kompetansekrav til medlemmer i komiteer i sentrale NSF:
For å sikre bredest mulig kompetanse i sentrale NSF, skal det legges spesiell vekt på følgende krav / ønsker ved rekruttering:
- alle må oppfylle krav til å være leder i NSF og de fleste må ha fullført grunntreningen og helst Trekløver Gilwell-treningen
 - alle komiteer / prosjektgrupper m.m., bør ha medlemmer av begge kjønn
 - ha kjennskap til NSF's organisasjon og arbeidsmåte
 - erfaring i arbeid i ombud / utvalg eller komiteer, sentralt eller i krets / korps
 - ha kompetanse innen de aktuelle arbeidsfelt
 - det bør tilstrebes geografisk spredning i det totale antall medlemmer i sentrale NSF

2. FORBUNDSTROPPENS OPPGAVER:

Ansvar for fordeling av oppgaver til forbundstroppens medlemmer for støtte til kretsene legges til forbundskontoret i samarbeide med speiderstyret.

2.1 Mandat for Komite lederutvikling:

Komite lederutvikling skal med utgangspunkt i prinsippene for ledelse og prinsippene for program:

- ha et spesielt ansvar for at prinsippene for ledelse i NSF etterleves i alle ledd i organisasjonen
- sikre at den organiserte ledertrening holder et høyt kvalitativt nivå
- videreutvikle ledertreningen i NSF og bidra til at kretsene har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre grunntreningen
- i samarbeide med speiderstyret og de andre komiteene sørge for å konkretisere og gjennomføre oppgaver i henhold til langtidsplan og arbeidsmål
- i samarbeid med forbundstroppen ha kontakt med kretser og korps, og forestå den nødvendige opplæring innenfor eget arbeidsfelt
- ta initiativ overfor speiderstyret for utvikling innenfor eget arbeidsfelt

2.2 Mandat for Komite program:

Komite program skal med utgangspunkt i prinsippene for ledelse og prinsippene for program:

- ha et spesielt ansvar for at prinsippene for program i NSF etterleves i alle ledd i organisasjonen

- sikre at treningsprogrammet og aktivitetsforslag holder et høyt kvalitativt nivå

- vurdere treningsprogrammet og videreutvikle dette i samsvar med vedtatte mål og erfaring fra kretsene

- i samarbeide med speiderstyret og de andre komiteene sørge for å konkretisere og gjennomføre oppgaver i henhold til langtidsplan og arbeidsmål

- i samarbeid med forbundstroppen ha kontakt med kretser og korps, og forestå den nødvendige opplæring innenfor eget arbeidsfelt ta initiativ overfor SST for utvikling innenfor eget arbeidsfelt.

2.3 Mandat for fagkomiteene og grenkomiteene:

Fagkomiteene og grenkomiteene skal med utgangspunkt i prinsippene for ledelse og prinsippene for program:

- være ressursgrupper for sentrale NSF ved forbundets arrangementer, tiltak og særlige satsinger

- bevare og styrke fagmiljøet og derved styrke kompetansen innenfor de respektive miljøene

- ta initiativ overfor komite program og komite lederutvikling om utvikling innenfor eget arbeidsfelt

I utgangspunktet er det grenkomiteer for småspeider, speider og rover og fagkomiteer for Trekløver Gilwell kursledere, opplæring av ledertrenere, sjøspeiding, friluftsliv, teknologi og internasjonalt programarbeide.

3. BESKRIVELSE AV KOMITEENE

Komitestrukturen i sentrale NSF er skjematisk presentert i vedlegg til dette notat.

3.1 Komite lederutvikling (KLU)

Komite «lederutvikling» består av 5 personer, hvorav en fra forbundskontoret. Komiteens oppgave er samordning av NSF's lederutviklingstilbud.

Komiteen skal også bistå andre sentrale komiteer med arbeidet innenfor opplæring, kursvirksomhet m.m.

3.2 Komite program (KP)

Komite program er sammensatt av leder i hver av grenkomiteene småspeider, speider, rover og en fra forbundskontoret. I tillegg er det oppnevnt to personer, hvorav en er leder.

Komiteens oppgave er samordning innenfor utvikling av treningsprogram og annen programutvikling.

Den skal ta seg av utviklingen av program for beverkoloni.

4. GRENKOMITEENE

Grenkomiteenes viktigste oppgave er innenfor eget fagområde å ta vare på den kunnskap og det miljø som er i sentrale NSF.

Komiteene som også er en viktig del av forbundstroppen, skal bistå med gjennomføring og tilrettelegging av spesielle tiltak og prosjekter.

De skal bistå komite program med kunnskap og arbeidskapasitet.

Komite program koordinerer oppgaver og ressursbruk.

4.1 Komite småspeider skal:

- i samarbeid med KP arbeide med å utvikle treningsprogram og bakgrunnsmateriale innenfor enheten småspeider
- følge opp aktiviteten innenfor sin arbeidsgren i kretser og korps
- i samarbeid med KLU bidra til at prinsipper for program ledelsesmetodikk for denne arbeidsgren blir innebygget i vår lederutvikling

4.2 Komite speider skal:

- i samarbeid med KP arbeide med å utvikle treningsprogram og bakgrunnsmateriale innenfor enheten speider
- følge opp aktiviteten innenfor sin arbeidsgren i kretser og korps
- i samarbeid med KLU bidra til at prinsipper for program og ledelsesmetodikk for denne arbeidsgren blir innebygget i vår lederutvikling

4.3 Komite rover skal:

- i samarbeid med KP arbeide med å utvikle treningsprogram og bakgrunnsmateriale innenfor enheten rover
- følge opp aktiviteten innenfor sin arbeidsgren i kretser og korps
- i samarbeid med KLU bidra til at prinsipper for program og ledelsesmetodikk for denne arbeidsgren blir innebygget i vår lederutvikling

5. FAGKOMITEENE

Fagkomiteenes viktigste oppgave er innenfor eget fagområde og ta vare på den kunnskap og det miljø som er i sentrale NSF. Komiteene, som også er en viktig del av forbundstroppen, skal bistå med gjennomføring og tilrettelegging av spesielle tiltak og prosjekter. De skal også bistå komite program og komite lederutvikling med kunnskap og arbeidskapasitet.

Fagkomiteene samarbeider også med KLU og KP om utviklingsoppgaver innenfor eget arbeidsfelt. Fagkomiteene ligger rett under SST.

- 5.1 Trekløver Gilwell - komiteen skal:
gjennomføre de Trekløver Gilwell - kurs som er planlagt
foreslå nye TG - kursledere for speiderstyret, slik at behovet for kursledere til enhver tid er dekket
forestå opplæring av TG - kursledere.
- 5.2 Komite ledertreneropplæring skal:
gjennomføre de sentrale kurs som er planlagt for opplæring av ledertrenere
foreslå for speiderstyret nye kursledere for ledertreneropplæring, slik at behovet for kursledere til enhver tid er dekket
i samarbeide med KLU arbeide aktivt for en økning i antall ledertrenere i kretsene og aktiv oppfølging av disse
i samarbeide med KLU ha ansvaret for opplæring av stab til ledertrenerkurs
- 5.3 Komite friluftsliv skal:
i samarbeide med KP utarbeide programtilbud knyttet til alle former for friluftsliv
ansvarlig for gjennomføring av friluftsansatte i sentrale NSF
bistå kretsene med å gjennomføre spesielle friluftsansatte
vedlikeholde og forvalte NSF's utstyr innenfor området
i samarbeide med KLU ha ansvaret for opplæring av veiledere i friluftsliv (bre-, kano-, fjell, m.m)

- 5.4 Komite sjøspeider skal:
- i samarbeide med KP utarbeide trenings- og aktivitetsprogram i sjøspeiding
 - gjennomføre aktiviteter og programtiltak knyttet til speiding og sjøliv i henhold til arbeidsmål
 - utforme sikkerhetskrav innenfor sjøspeiding (materiell og ledelse)
 - i samarbeide med KLU utforme tilleggsopplæring for sjøspeiderledere

Vedtatt av speiderstyret 22. - 24.1.93.

Sist endret av speiderstyret 19. - 22.5.95

RAMMER FOR BEVER SPEIDING

Jfr. § 11

1. Som ramme for beverspeiding nyttes et kanadisk eventyr «Friends of the Forest». Det utarbeides treningsprogram og aktiviteter med dette utgangspunkt.
2. Treningsprogrammet skal gjenspeile de fire hovedområdene som treningsprogrammet for de øvrige enheter bygger på.

Vedtatt av speiderstyret 25. - 27.1.91.

PRINSIPPER FOR PROGRAM

Jfr. § 11-5

1. Programmet er et hjelpemiddel for å nå NSF's mål.
2. Programmet formidler holdninger, ferdigheter og kunnskaper som det er av stor betydning at speiderne får med seg i løpet av speidertiden.
3. Programmet skal være allsidig og inneholde praktisk, fysisk, moralsk og religiøs trening.
4. Programmet skal legge til rette arbeidet i grupper (patruljesystemet) slik at medlemmene i gruppen arbeider sammen og den enkelte får tilbud om individuelle oppgaver.
5. Programmet tar sikte på at speiderne lærer av hverandre og at de hjelper hverandre.

6. Den enkelte speider skal gis trening ved å lære av erfaring ved egen aktivitet («learning by doing»), og gis trening i å ta ansvar for seg selv og sin patrulje. Dette innebærer at speiderne læres opp til:
 - å skaffe grunnlag for beslutninger.
 - å finne alternative løsninger og vurdere disse mot hverandre.
 - å ta standpunkt.
 - å oppleve konsekvenser av sin beslutning.
7. Gjennom programmet skal det stilles krav til den enkelte speider. Kravene skal tilpasses den enkelte speiders forutsetninger.
8. Det skal stilles krav til patruljens innsats. Programmet skal i hovedsak utgjøre en helhet for patruljen og den enkelte speider (se pkt. 3).
9. Programmet skal legge opp til en utvikling ved at aktivitet i en enhet legger grunnlag for aktivitet og engasjement i den neste.
10. Programmet skal legges opp slik at speideren opplever kontakt med voksne.
11. Gruppetinget kan fastsette rammer for speiderarbeidet.
12. Programmet utformes slik at det kan brukes av alle forbundets ledere på det grunnlag som ledertreningen gir.

Vedtatt av speidertinget 1981.

PRINSIPPER FOR LEDELSE

Jfr. § 12

1. Lederutviklingen starter når man blir speider, og er en løpende prosess.
2. Alle medlemmer skal oppleve å lede (utøve lederskap), delta i ledelse og bli ledet. Dette skjer i fellesskap av barn, unge og voksne, der alle føler seg nyttige og verdifulle.
3. Ledertrening er den systematiske, opplæringspregede del av lederutviklingen. Både i form og innhold skal ledertreningen bidra til å fremme forbundets mål.

4. I ledertreningen legges det vekt på å:
 - fremme veiledning som ledelsesform
 - sette mål, styre mot målet, vurdere resultatet og sette nye mål
5. Aktivitetene i ledertreningen bygger på prinsipper for program. Den omfatter også organisasjonsutvikling og trening i administrasjon.

Vedtatt av speidertinget 1985.

MÅL FOR LEDERTRENING

Jfr. § 12

1. Mål for ledertreningen i Norges speiderforbund.

Den enkelte leder skal:

oppleve prinsippene for ledelse og bli i stand til å bruke dem i speiderarbeidet

tilegne seg:

- kunnskaper om speidingens egenart
- kunnskaper om programmet
- nødvendige speiderferdigheter

- kunnskaper i instruksjons- og presentasjonsteknikk

arbeide for holdninger for å få felles forståelse for NSF's mål

få mulighet til egenutvikling og få hjelp til å ta ansvar for denne

oppleve miljø og fellesskap som gir dem trygghet og inspirasjon

få forståelse av hvilke krav som stilles til den enkelte leder og hva organisasjonen kan tilby våre ledere

2. Ledertreningens grunnleggende arbeidsmetode er læring ved egenaktivitet og patruljesystemet.
3. Ansvar for treningen ligger på gruppe-, krets- og forbundsplan.
 - 3.1. Ledertreningen innen gruppen skal ha som mål å rekruttere/motivere ledere og gi dem hjelp i enhetenes arbeid.
 - 3.2. Ledertreningen innen kretsen skal ha som mål å gi den enkelte leder forståelse for lederoppgaver, kunnskaper og program om enhetenes arbeidsmetoder, egenutvikling og trygghet i miljøet.
Inspirere og bistå gruppene med gjennomføring av ledertrening i gruppen.

- 3.3. Ledertreningen sentralt skal ha som mål:
- å gi kunnskaper om og forståelse for de muligheter for personlig utvikling som speidingens mål og arbeidsmetoder gir, gjennom en personlig opplevelse av fellesskap og samspill med andre i egen utvikling
 - å gi ansvar for ledertrenerkurs
 - å utvikle kurs for de forskjellige behov i organisasjonen
 - å inspirere og bistå kretsene med lederutvikling

Vedtatt av speidertinget 1987.

- 3.4 Ledertreningen skal gi lederne innsikt i og forståelse av forbundets lover og retningslinjer.

Vedtatt av speidertinget 1996.

LEDERTRENERE

Jfr. § 12

1. MÅL FOR TRENING AV LEDERTRENERE

- a. gi og vedlikeholde en teoretisk og praktisk bakgrunn for å lede NSF's kurs innenfor grunntreningen
- b. gi innsikt i:
 - NSF's mål og program
 - grunnleggende ledelsesprinsipper
 - formidling av holdninger og kunnskaper
 - hvordan en utnytter ressurser hos kursstab og deltakere samt gi tilbud om kontinuerlig videreutvikling
 - de praktiske og administrative sider ved gjennomføringen av kurs

2. RAMME FOR TRENING AV LEDERTRENERE

Et treningstilbud som består av deltakelse i kurs og praktisk trening i stab for kurs i grunntreningen.

3. ANSVARSFORDELING

Forbundet har ansvar for å legge forholdene til rette for at kretsen kan gjennomføre sin oppgave ved:

- a. å være ansvarlig for utdanning av ledertrenere
- b. å utarbeide materiell for de oppgaver som sorterer under kretsen
- c. holde ledertrenere orientert om aktuelle saker og utvikling innen ledertreningen i forbundet
- d. arrangere samlinger for ledertrenere til videre trening og oppfølging

Kretsen gjennomfører ledertreningen slik den er beskrevet i kretsstyrets oppgaver i NSF's lover.

Vedtatt av speiderstyret 12.10.84,
justert i henhold til speidertingsvedtak i 1987.

RETNINGSLINJER FOR TREKLØVER GILWELL-TRENINGEN

Jfr. § 12

Retningslinjer for Trekløver Gilwell treningen (Vedtatt av speiderstyret 25.11.89, revidert av speiderstyret 4.10.92, sist endret av speiderstyret 31.5 - 2.6.96) finnes i egne hefter som fås ved henvendelse til forbundskontoret.

BENEVNELSER I LEDERTRENINGEN

Jfr. § 12

1. Ledertrener
Ledertrener er de som kretsen har godkjent for å drive med ledertrening og -utvikling.
2. Kursledere
Ledertrenere som kretsen oppnevner som ansvarlig for et enkelt / flere kurs.

3. Veiledere
En veileder er en som nytter veiledning som metode. Dette innebærer:
 - å legge forholdene til rette slik at vi når de oppsatte mål
 - å se og gjøre oppmerksom på muligheter
 - å legge til rette for læring av egenaktivitet
 - å lede ut fra situasjonen og deltakerens behov
 - å være et forbilde
 - å formidle helhet i speiding; sammenheng mellom aktiviteter, metode og verdigrunnlag.

4. Stab
En stab på et kurs/arrangement består av kursleder og stabsmedlemmer.

5. Ledertreneransvarlige
kretsens ansvarlige for at vedtatte kurs/arrangementer blir gjennomført, rapportert m.m.
har ansvar for kretsens ledermiljø.

Vedtatt av speiderstyret 14. - 16.10.94

GODKJENNING AV LEDERTRENERE

Jfr. § 12

1. Kretsen godkjenner ledertrenerer for grunntreningen.
 - Ledertrenerne deltar i stab på kurs og lederutviklingsarrangement.
 - Ledertrenerne skal til sammen dekke kretsens behov for folk til slike kurs/arrangement.

2. Kretsen anbefales å legge følgende kriterier til grunn for førstegangsgodkjenning av ledertrenerer:
 - a. gjennomført grunntrening
 - b. ha gjennomført eller være villig til å ta Ledertrenerkurset

3. Kriterier for kursledere:
 - a. godkjent ledertrener i kretsen
 - b. gjennomført Ledertrenerkurset
 - c. ha erfaring fra minst to kursstaber

4. Ledertrenerer godkjennes for en periode på to år. Ledertrenerne må ha vært aktive i kretsens ledertrening i toårsperioden for å få godkjenning for en ny toårsperiode.

5. Kretsen er ansvarlig for å gi sine ledertrenere nødvendig informasjon.
6. Kretsen sender årlig inn ajourført liste over ledertrenere og ledertreneransvarlig, samt eventuelle endringer i løpet av året.
7. Forbundet sender nyhetsbrev og annen informasjon direkte til den enkelte ledertrener ut fra kretsens liste. Kopi går alltid til kretsen.
8. Forbundet forplikter seg til å holde kurs for utdanning av ledertrenere og samlinger for ledertrenere.
9. Kretsen bes underrette forbundet sentralt når de godkjenner ledertrenere som ikke oppfyller de krav som er anbefalt som grunnlag.

Vedtatt av speiderstyret 31. oktober 1996

PRINSIPPER OM SPEIDERDRAKT

Jfr. 13-2

1. Medlemmer av Norges speiderforbund kan bære NSF's godkjente speiderdrakt.
2. Speiderdrakten skal være et enkelt og praktisk tur- og møteantrekk.
3. Speiderdrakten består av skjorte, skjørt / bukse, genser / T-skjorte (gjelder kun bevere), skjerf og tilleggs effekter.
4. Forbundsmerket og verdensmerket / verdensspeidermerket skal være festet på skjorten, genser / T-skjorte.
5. Medlemmer i speiderdrakt må ikke delta i politiske møter og demonstrasjoner.
6. Speiderdrakt bør benyttes når en eller flere enheter opptrer offentlig.
7. Speiderstyret fastsetter nærmere retningslinjer for drakten, bruk av distinksjoner og andre drakteffekter.
8. De prinsipielle retningslinjer kan forandres av speiderringet.

Vedtatt av speiderringet 1979,
sist endret av speiderringet 1994.

SPEIDERDRAKTEN

Jfr. 13-2

1. SPEIDERDRAKTEN BESTÅR AV:

1.1. Småspeidere, speidere, rovere og ledere bærer grå skjorte med distinksjoner.

Kvinnelige ledere:

Speiderskjorte og marineblått skjørt eller marineblå bukser.

Mannlige ledere:

Speiderskjorte og marineblå bukser.

Berverspeidere bærer:

Mørkeblå genser eller mørkeblå t-skjorte

1.2. Speiderskjerf

1.3. Skjerfknute i lær

2. TILLEGGSEFFEKTER SOM KAN BENYTTES:

2.1. Marineblå bukse eller skjørt.

2.2. Marineblå korte bukser.

2.3. Speiderbelte med spenne.

2.4. Marineblå V-genser, vest eller strikkejakke med brodert forbundsmerke.

2.5. Marineblå speiderhatt.

2.6. Rød anorakk med NSF's merke.

2.7. Blå turjakke i kraftig stoff.

2.8. Gråhvit islender med grønne prikker.

2.9. Blå knestrømper med to grønne striper på nedbrett.

- 2.10. Sjøspeidere kan bruke «Devolden» som jakke. Forbundsmerket festes til venstre lomme. Merket for sjøspeiderne kan plasseres over venstre lomme, 1,5 cm over lommeklaffen. Sikkerhetsmerke, høyeste innen deks- og maskinlinjen, bæres på høyre overarm, 12 cm fra skuldarsømmen.
- 2.11. Kvinnelige ledere kan bruke marineblå blazer eller annen marineblå jakke med verdensmerket, marineblått skjørt, hvit skjorte, mørkeblå sløyfe m/verdensmerket WAGGGS, eller blått slips med forbundsmerket.
- 2.12. Mannlige ledere kan bruke marineblå blazer eller annen marineblå jakke med verdensmerket, hvit skjorte, grå bukser, verdensspeiderslipset WOSM, eller blått slips med diskre forbundsmerke.

sist endret av speidertinget 26. - 28.11.93.

3. DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER:

- 3.1. Forbundsmerke, brodert/trykket
Utseende: Rundt, brodert/trykket.
Plassering: På V-genser/vest/jakke/strikkejakke/t-skjorte på venstre side.
- 3.2. Enhetsmerke
Utseende: Brunt for beverspeidere.
Gult for småspeidere.
Grønt for speidere.
Burgunder for rovere.
Plassering: På speiderskjerfet.

Leder i enheter bærer samme farge på enhetsmerket som øvrige medlemmer innen sin enhet. Ledere som ikke er knyttet til noen enhet, bærer ikke enhetsmerke.

DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER UNNTATT BEVER.

- 3.3. Verdensmerke for piker (WAGGGS)
Utseende: Rundt, brodert.
Plassering: Venstre overarm på skjorten, 4 cm under skuldarsøm.
- 3.4. Verdensmerke for gutter (WOSM)
Utseende: Rundt, brodert.
Plassering: Venstre overarm på skjorten, 4 cm under skuldarsøm.

3.5. Gruppebånd

- Utseende: Blå skrift på hvit bunn.
Plassering: Over høyre lomme på skjorten, rett over lommeklaff-sømmen.
Tilsvarende på «Devolden» for sjøspeidere.

3.6. Forbundsmerke, vevet/brodert

- Utseende: Firkantet, vevet med grå bunn.
Plassering: Venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

3.7. Kretsmerke

- De kretser som ønsker det, kan bruke kretsens merke.
(Maks. størrelse 7 x 6 cm.) Merket plasseres over høyre lommeklaff på speiderskjorten.

3.8. Korpsmerke

- Utseende: Firkantet, vevet.
Plassering: Høyre skjortelomme, midt på lommefolden.

3.9. Norges-merke

- Bæres over gruppebåndet i forbindelse med utenlandsreiser.

3.10. Deltakermerke

- Det kan brukes spesielle deltakermerker for bl.a. kretsleir, landsleir, JOTA, osv.
Merket kan brukes inntil ett år.
Plassering: Venstre arm, 4 cm under verdensmerket.

3.11. Merke for sjøspeidere

- Utseende: Rundt stoffmerke, mørk blå bunn med anker.
Plassering: Over venstre lomme, 1,5 cm over lommeklaffen og til høyre for patruljemerket.

4. DISTINKSJONER FOR SMÅSPEIDERE:

4.1. Patruljemerker

- Utseende: Avrundede trekkanter i flere farger.
Plassering: Med spissen ned, 1,5 cm over venstre skjortelomme i forlengelse med lommens ytterkant.

4.2. Dyktighetsmerker

- Utseende: Runde, mørkeblå, med kant og symbol.
«6-merkers»-merke i tilsvarende utførelse.
- Plassering: Inntil seks merker og «6 merkers» merke på høyre overarm, parvis, 10 cm under skuldarsømmen, 1 cm mellom merkene.

4.3. Årstjerner

- Utseende: Kobberfarget metallstjerne.
En stjerne for hver gjennomført grad.
- Plassering: Over høyre lomme.

4.4. Patruljefører / patruljeassistent

- Utseende: Grå bunn med blå, innvevede striper.
- Plassering: På venstre lomme.
Patruljefører bruker to striper, plassert parallelt med lommefolden, midt på feltene. Patruljeførerassistenter bruker en stripe, plassert på høyre side av lommefolden.

5. DISTINKSJONER FOR SPEIDERE:

5.1. Patruljemerker

- kan være ferdig brodert, eller merker som speideren dekorerer selv.
- Utseende: Trekantet med grønn bunnfarge.
- Plassering: med spissen ned, 1,5 cm over venstre skjortelomme i forlengelse med lommens ytterkant.

5.2. Aktivitetsmerker for speidere

- Patruljemerker er runde, lyseblå med grønn kant.
Speidermerker er runde, lyseblå med mørkeblå kant.
Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.
- Plassering: På høyre overarm, parvis, 12 cm under skuldarsømmen, ca. 1 cm mellom merkene.

Aktivitetsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten. (Du kan ha dem på leirbålskappen.)

Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

Førstehjelp

Tolk

Verdens naturvernmerke

U-landsmerke

Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen.

Merkene settes på høyre overarm, parvis, 12 cm under skuldersømmen og ca. 1 cm mellom merkene.

5.3. Merkesnorer

For markering av gjennomførte aktivitetsmerker benyttes følgende merkesnorer:

- 6 merker: Gul og hvit snor.
- 12 merker: Rød og hvit snor.
- 18 merker: Grønn og hvit snor.
- 24 merker: Blå og hvit snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

5.4. Kravene til merkesnorer:

- a. Speideren skal ha minst ett aktivitetsmerke fra hvert hovedemne for hver ny merkesnor.
- b. Krav til den enkelte merkesnor er:
 - «6-merkesnoren» krever minst to patruljemerker og minst fire speidermerker.
 - «12-merkesnoren» krever minst fire patruljemerker og minst fire speidermerker.
 - «18-merkesnoren» krever minst seks patruljemerker og minst seks speidermerker.
 - «24-merkesnoren» krever minst åtte patruljemerker og minst åtte speidermerker.
- c. For «18-merkesnoren» og «24-merkesnoren» skal speideren ha tatt minst ett patruljemerke og minst ett speidermerke fra hvert hovedemne.

- 5.5 Gradsmarkering for speidere
Utseende: Rektangulært merke med lys blå bunnfarge, mørk blå kant og forbundsmerket i grønt og blått. Gradsmarkering med fargestriper for 1., 2. og 3.-grad.

Gradsmarkeringen følger følgende system:

- 3. graden: en rød stripe.
- 2. graden: en rød stripe og en grønn stripe.
- 1. graden: en rød stripe, en grønn stripe og en gul stripe.

Plassering: På høyre overarm, 4 cm under skuldarsømmen.

5.6. Patruljeførerstriper / assistentstripe

Grå bunn med blå innvevede striper på venstre lomme.

Patruljeførerstripene parallelt med lommefolden, midt på feltene, assistentstripen på høyre side av lommefolden.

6. DISTINKSJONER FOR ROVERE:

6.1. Roverklaffer

Utseende: Grønn bunnfarge med forbundets merke.

Plassering: På skulderklaffene på skjorten.

Som bevis for gjennomført roveroppgave nyttes roverklaffer med burgunder bunnfarge.

6.2. Høyeste sertifikat for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen.

Bæres på høyre overarm 12 cm under skuldarsømmen.

7. DISTINKSJONER FOR LEDERE:

7.1. Leder

Under forbundsmerket med 1 cm. avstand bærer alle ledere og tillitsvalgte et vannrett bånd tvers over midtfolden av lommen med følgende farge:

- 1. Assistent i enhet: Rødt med grenmarkering på skjerfet
- 2. Leder i enhet: Grønt med grenmarkering på skjerfet
- 3. Gruppestyret: Hvit
- 4. Gruppeleder: Hvit med grønn
- 5. Krets-/korpssyre
ombud krets/korps: Fiolett
- 6. Krets-/korpsleder: Fiolett med gult
- 7. Faste komiteer
sentr. NSF, FK: Gul
- 8. Speiderstyret: Gul med grønn
- 9. Speidersjef: Gul, grønn, rød

Ledere for sjøspeidere kan på «Devolden» bruke et 5 mm bredt *gult bånd* rundt hver av skulderklaffene.

Høyeste sertifikat for sjøspeidere innen deks- og maskinlinjen. Bæres på høyre overarm 12 cm under skuldersømmen.

7.2. Bronseknappen

Utseende: Bronseknapp med forbundsmerket.

Plassering: Erstatte skjorteknappen på høyre lomme.

7.3. 10 års tjenestetegn for ledere

Utseende: Rundt metallmerke med nål.

Plassering: Over venstre lomme.

8. TREKLØVER GILWELL

8.1. Trekløver-knappen.

Utseende: Sølvknapp med kløvermerket.

Plassering: Erstatte skjorteknappen (eller bronseknappen) på høyre lomme.

8.2. De som har gjennomført Trekløver Gilwell Treningen kan bære:

- Gilwellskjerf med knute.
- Wood Badge med to Gilwellperler.
- Trekløverknappen.

8.3. Kursledere i Trekløver Gilwell treningen bærer:

- Gilwellskjerf med knute.
- Wood Badge med fire Gilwellperler.
- Trekløverknappen.

Vedtatt av speiderstyret 23.6.83,
sist endret oktober 1989.

STATUTTER FOR NSF's LEDERFOND

Jfr. § 14

1. Fondet er opprettet ved Norsk Speiderpikeforbunds 10-års jubileum i 1931 ved gaver fra forbundets ledere. Andre midler kan overføres til fondet og disponeres etter statuttene.
2. Fondet nyttes til lederutdannelse og lederutvikling i NSF. Stipend kan søkes av enkeltpersoner som ønsker å delta på kurs/seminarer som gir personlig utvikling. Søknader som gjelder Trekløver Gilwell treningen og NSF's satsingsområder for det enkelte år vil bli prioritert.
3. Stipendordningen lyses ut i Lederbladet i begynnelsen av kalenderåret. Søknadsfrist er 1. oktober samme år.
4. Regler for søknad:
 - søkeren skal først ha søkt om stønad hos gruppe/krets/kommune/andre instanser
 - utgifter skal dokumenteres
 - søknad attesteres av gruppe- og kretsleder (evt. korpsleder)
 - søkeren må betale egenandel.Egenandel fastsettes av fondets styre.
5. Fondets midler anbringes på betryggende måte. Fondets regnskap føres i NSF's regnskap.
6. Fondets kapital er urørlig. 2/3 av fondets renteavkastning kan nyttes hvert år. 1/3 tillegges kapitalen. Såfremt den disponible avkastningen ikke nyttes, overføres resten til rentekonto og kan tillegges etterfølgende års disponible renter ved utdelingen av stipendier.

Vedtatt av speiderstyret 26.11.95.

RETNINGSLINJER FOR BÅTBANKEN

Jfr. § 14

1. Det opprettes en båtbank i NSF som skal ha til hensikt å skape ekspansjon i sjøspeiderarbeidet i NSF gjennom å kjøpe, eie og stille til rådighet båter til NSF's grupper som for et kortere eller lengre tidsrom ønsker å prøve båtbruk.

2. Båtbanken ledes av et styre på tre personer, oppnevnt av speiderstyret etter innstilling fra sjøspeiderkomiteen.
3. Administrasjon og regnskap utføres på vanlig måte av forbundskontoret. Budsjett og regnskap godkjennes i speiderstyret.
- 4 a. Båtene eies av NSF, men kan for avtalt tid disponeres av grupper. Gruppene dekker alle kostnader forbundet har med drift, vedlikehold, opplag, avskrivning, forsikring, transport m.m.
- 4 b. Båtbanken kan også eie en part i en båt. I så fall setter Båtbanken følgende vilkår:
 - Båtens forsikringsvilkår skal godkjennes av Båtbankens styre.
 - Verdien av parten må innløses av leier ved utløpet av kontraktsperioden.
 - Kontraktsperioden er ett - 1 år av gangen med mulighet for forlengelse.
 - Dersom leier ikke oppfyller sine forpliktelser overfor Båtbanken, forbeholder Båtbanken seg førsteprioritet i båten.
- 5 Som startkapital disponeres kr. 120.000,- av overskudd fra sjøspeiderleir 90.
6. Inntil 2/3 av kapitalen kan nyttes til innkjøp av båter. 1/3 av kapitalen settes av som et fond som kan nyttes til vedlikehold m.m. på båtene når disse ikke nyttes av gruppene.

Vedtatt av speiderstyret 21.- 23.1.93.

Vedtatt av speiderstyret 25.-27.1.91.

INNTEKTSBRINGENDE TILTAK

Jfr. § 14-1

SPONSING

Sponsing kan nyttes til støtte for speiderarbeidet.

Norges speiderforbund eller dets enheter må ikke sette seg i en slik stilling at det kan oppfattes at NSF innestår for det produkt eller den holdning vedkommende sponsor har.

NSFs merke eller ordet speider / speiding må ikke benyttes på sponsors produkt uten godkjennelse. Speiderstyret godkjenner slik bruk.

Vedtatt av speiderstyret 1985.

FORBUNDSKONTINGENT

Jfr. § 14-2

1. Som basis for beregning av forbundskontingent benyttes kr. 210,- pr. januar 1995, som justeres etter Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. januar hvert år (offentliggjøres i februar). Dette vil være kontingenten for det etterfølgende regnskapsår. Kontingenten forhøyes til nærmeste hele 10-krone.

Bestemmelsene gjøres gjeldende for kontingent for 1998.

2. Forbundskontingenten avtrappes slik etter antall medlemmer av NSF fra samme husstand:
To medlemmer: Full forbundskontingent
Øvrige medlemmer i en husstand: 1/2 forbundskontingent
Kontingenten forhøyes til nærmeste hele 10-krone.

Bestemmelsene gjøres gjeldende for kontingent for 1998.

3. Speidere som begynner siste halvår (juli - desember) betaler 1/2 forbundskontingent for det kalenderår de begynner. Denne tilfaller gruppen. Familierabatt gjelder ikke for slik kontingent.

Bestemmelsen gjøres gjeldende fra og med sommeren 1997.

4. Kontingenten skal bygge på medlemsoversikten som fremkommer av årsrapporten. Kretsen er ansvarlig for riktig innbetaling. Forbundskontingenten forfaller til betaling pr. 31. desember.
5. Gruppene gir årsrapport pr. 31. desember. Oppgave over moderasjonsberettigede medlemmer skal fremgå av årsrapporten. Rapport og kontingent sendes via krets/korps.
6. Nye grupper betaler ikke kontingent det kalenderår de starter, men får forbundets blad så snart de er registrert.
7. Søknad om ettergivelse eller nedsettelse av kontingent sendes speiderstyret gjennom kretsen og med dennes innstilling.
8. For grupper tilhørende korps betales forbundskontingent i henhold til avtale.
9. Direkte medlemmer av forbundet betaler sin kontingent til forbundskontoret.

10. Hvis kontingent etter purring ikke er betalt, vil
 - bladforsendelser og korrespondanse til gruppen stanses
 - medlemmer ikke ha anledning til å delta på NSF's arrangementer
 - gruppens ledere ikke ha adgangs- og stemmerett i krets- og speiderting
 - gruppen og dens medlemmer strykes som medlemmer i forbundet og krets/korps overtar på vanlig måte verdier og eiendeler.

11. Bestemmelsene i punktene 1, 2, 3, 10 og 11 kan bare endres av speidertinget. Bestemmelsene i punktene 4, 5, 6, 7, 8 og 9 kan endres av speiderstyret.

Vedtatt av speidertinget 1996

KRETSKONTINGENT

Jfr. § 14-2

Direkte medlemmer av kretsen betaler forbunds- og kretskontingent direkte til kretsen.

Vedtatt av speiderstyret 24.11.85.

GRUPPEKONTINGENT

Jfr. § 14-2

Grupper innenfor et begrenset geografisk område bør om mulig ha samme størrelse på gruppekontingenten.

Vedtatt av speiderstyret 24.11.85.

EKSEMPEL PÅ KORPSAVTALE

1. Speiderarbeidet i xxxx er tilsluttet Norges speiderforbund som eget korps under navnet xxx. På sine trykksaker skal korpset benytte Norges speiderforbunds merke og/eller betegnelsen «Tilsluttet Norges speiderforbund».
2. De lover og retningslinjer som er gitt for Norges speiderforbund, gjelder også for korpset. Korpset kan gi tilleggsbestemmelser som skal meddeles Norges speiderforbund. Unntak som ikke er tatt med i overenskomsten, må godkjennes av speiderstyret.
- 3a xxx er en arbeidsgren innen xxxx. Organiseringen av korpset skal skje innenfor rammen av denne overenskomst etter regler som er gitt av korpset eller xxxx.
- 3b xxx har representanter i Norges speiderforbunds speiderting etter de lover som er fastsatt for Norges speiderforbund.
- 3c xxx er tilsluttet de kretser av Norges speiderforbund innen hvis distrikt de virker. Korpsets grupper og arbeidsenheter er likestilt med de øvrige grupper og arbeidsenheter i Norges speiderforbund når det gjelder rettigheter og plikter - i den utstrekning det er forenlig med deres forpliktelser overfor korpset og xxxx.
4. Nye grupper, arbeidsenheter og ledere i korpset kan ikke godkjennes av Norges speiderforbund uten at korpset først har gitt sin godkjennelse. Korpsets øverste ledere godkjennes som valgte ledere for øvrig.
5. Korpsets medlemmer bærer Norges speiderforbunds drakt. Tillegg til eller forandringer av drakten skal godkjennes av speiderstyret.
6. xxx betaler en årlig kontingent til Norges speiderforbund i henhold til særskilt avtale mellom styrene for korpset og Norges speiderforbund. Korpset og dets grupper er i alle økonomiske spørsmål for øvrig uavhengig av Norges speiderforbund.
7. Forhold som ikke er omhandlet i denne overenskomst, blir å regulere gjennom særskilt avtale mellom styrene for xxx og Norges speiderforbund.
8. Endringer av overenskomsten må godkjennes av xxxx og Speidertinget.

Oslo, 19 .

xxxx
Landsstyrets formann

Norges speiderforbund
Speidersjef

MATERIELL OG UTSTYR

Jfr. § 14-8

1. Kretser og grupper bør ha egen materiellforvalter. Kretsleder / gruppeleder bør ikke velges til denne oppgaven.
2. Det skal føres fortegnelse over alt materiell og utstyr. Alle utlån noteres.

Vedtatt av speiderstyret 18.2.79.

LEIRKONTINGENT FOR LEDERE

Jfr. § 15

På leirer som arrangeres av NSF, betaler de som fyller nødvendige lederfunksjoner i deltagende grupper og leirens stab, redusert leirkontingent.

Vedtatt av speiderringet 1984.

GRUPPENS ØKONOMI

Jfr. § 15

1. Gruppens midler skal i størst mulig grad anbringes på rentebærende bankkonti eller på annen forretningsmessig forsvarlig måte.
2. Det føres regnskap for alle tiltak og aktiviteter som skjer i gruppens regi.
3. Gruppeleder bør ikke være regnskapsfører.
4. Gruppeleder anviser regninger til utbetaling. Gruppetinget kan gi en annen anvisningsmyndighet.
5. Regnskapsføreren innkasserer og betaler krets- og forbundskontingent i rett tid.
6. Regnskapsføreren holder gruppetinget løpende orientert om eventuelle avvik i regnskapet i forhold til det vedtatte budsjett.
7. Som gruppens revisor skal det velges en med regnskaps erfaring. Gruppens ledere bør ikke velges.

8. Regnskapsbøker og bilag skal til enhver tid kunne fremlegges for revisor.
9. Alle regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år.
10. Ved årets slutt skal revisor gjennomgå gruppens årsregnskap og fremlegge sin revisjonsberetning for gruppetinget. Revisor skal også revidere eventuelle fonds.
11. Gruppens regnskap og revisjonsberetning sendes kretsen hvert år.

Vedtatt av speiderstyret 2.2.86.

KRETSENS ØKONOMI

Jfr. § 15

1. Kretsens midler skal i størst mulig grad anbringes på rentebærende bankkonti eller på annen forretningsmessig forsvarlig måte.
2. Det føres regnskap for alle tiltak og aktiviteter som skjer i kretsens regi.
3. Det kan føres egne regnskap for kretsleirer og andre store arrangementer etter kretsstyrets nærmere bestemmelse. Over- / underskudd føres inn i kretsens regnskap.
4. Kretsstyret oppnevner regnskapsfører for kretsen. Kretsleder skal ikke være regnskapsfører.
5. Kretsleder anviser regninger til utbetaling. Kretsstyret kan gi annet medlem av styret anvisningsmyndighet.
6. Regnskapsføreren holder kretsstyret løpende orientert om eventuelle avvik i regnskapet i forhold til det vedtatte budsjett.
7. Som kretsens revisor skal det velges en med regnskaps erfaring. Kretsstyrets medlemmer kan ikke velges.
8. Regnskapsbøker og bilag skal til enhver tid kunne fremlegges for revisor.
9. Alle regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år.

10. Ved årets slutt skal revisor gjennomgå kretsens årsregnskap og fremlegge sin revisjonsberetning for kretstinget. Revisor skal også revidere eventuelle fonds.
11. Kretsens regnskap og revisjonsberetning sendes forbundet hvert år.

Vedtatt av speiderstyret 2.2.86.

FORBUNDETS ØKONOMI

Jfr. § 15

1. Generalsekretæren utarbeider forslag til budsjett som fremlegges for speiderstyret.
2. Forbundets midler skal i størst mulig grad anbringes på rentebærende bankkonti eller på annen forretningsmessig forsvarlig måte.
3. Det føres regnskap for alle tiltak og aktiviteter som skjer i forbundets regi.
4. Det skal føres egne regnskap for landsleirer og andre store arrangementer etter speiderstyrets nærmere bestemmelser.
5. Generalsekretæren anviser regninger til utbetaling. Generalsekretæren kan delegerer anvisningsmyndighet til andre for bestemte konti og/eller bestemte tidsrom.
6. Generalsekretæren holder speiderstyret løpende orientert om eventuelle avvik i regnskapet i forhold til vedtatte budsjett.
7. Som forbundets revisor skal velges en statsautorisert revisor.
8. Regnskapsbøker og bilag skal til enhver tid kunne fremlegges for revisor.
9. Alle regnskapsbilag skal oppbevares i minst ti år.
10. Ved årets slutt skal revisor gjennomgå forbundets årsregnskap og fremlegge sin revisjonsberetning for speidertinget. Revisor skal også revidere forbundets fonds.

Vedtatt av speiderstyret 2.2.86.

RETNINGSLINJER FOR NM I SPEIDING

1. De tre beste patruljene i kretsens kretskonkurranse er kvalifisert til deltakelse i NM i speiding. Hver krets kan ikke sende mer enn tre patruljer.
2. Patruljene deltar med sine faste medlemmer. Det er ikke anledning til å sette sammen en patrulje bestående av speidere fra flere forskjellige patruljer. Deltakerne må ikke være fylt 17 år ved konkurransens start.
3. Speidere som innehar en bestemt lederfunksjon i gruppen har ingen anledning til å delta. Med dette menes også troppshjelpere og rovere.
4. Påmelding må være forbundskontoret i hende senest to måneder før konkurransestart. Kretser som har kretskonkurranse i løpet av disse to måneder kan melde på tre patruljer uspesifisert, og melde spesifisering inn senest en uke før start. Påmeldingene skal inneholde navn og adresse på både patruljefører og troppsleder, samt navn og fødsels-dato på alle patruljens medlemmer.
5. Konkurransen pågår fra åpning lørdag til avslutning søndag.
6. Offentliggjøring av poeng og klagefrister.

Resultatene skal i utgangspunktet offentliggjøres på følgende måte:

Teori:	Offentliggjøres max. to timer etter innlevering.
Klager leveres skriftlig til overdommere max. en time etter offentliggjøring.
Praktisk 1:	Offentliggjøres senest kl. 0700 søndag morgen. Klager leveres skriftlig til overdommere senest en time etter offentliggjøring.
Praktisk 2:	Offentliggjøres innen rundløypen er slutt. Klager overleveres til overdommere innen 30 minutter etter avslutning av rundløype.
O-løp:	Offentliggjøres senest en time etter fullført løp. Klager verleveres til overdommere senest en time etter offentliggjøring.

Rundløype: Patruljene skal få vite hvor mange poeng de er trukket på hver post og hvorfor, før de går fra posten. Klager overleveres skriftlig til overdommere innen 30 minutter etter avslutning av rundløype.

Ingen andre hjelpemidler er tillatt enn de som er spesifisert under hver oppgavetype. Brudd på denne bestemmelse vil føre til poengtrekk eller diskvalifikasjon.

Klager som ikke går direkte inn under ovennevnte områder, skal leveres skriftlig til overdommerne innen avslutning av rundløype.

7. Oppgaver som leveres inn etter tidsfristen, basert på off. NM-tid, får 0 poeng.
8. Komite Speider, Norges speiderforbund, peker ut tre personer som er overdommere, hvorav en oppnevnes som leder. Disse skal ikke være fra arrangørkretsen.
9. Det er ikke tillatt å motta hjelp fra andre deltakende patruljer, ledere eller besøkende. Tilsvarende er det ikke tillatt å gi hjelp. Ledere som følger sine speidere får ikke gå sammen med disse eller bo sammen med dem, og må gi beskjed på forhånd om at de kommer. Disse har ikke lov til å ha kontakt med sin(e) patrulje(r) på noen som helst måte under konkurransen. Brudd på denne bestemmelsen vil føre til poengtrekk eller diskvalifikasjon.
10. Patruljer som blir tatt i fusk eller forsøk på fusk blir diskvalifisert. I tvilstilfelle er det overdommere som tar endelig avgjørelse.
11. Oppførsel som ikke er passende i speidersammenheng, som banning, hærverk, o.l. som er i strid med gjeldene regler og retningslinjer, vil overdommere reagere på følgende måte:
 - 1) muntlig advarsel til patruljen v/patruljefører
 - 2) ved gjentakelse, vil patruljen bli trukket i poeng eller diskvalifisert
 - 3) grove overtredelser vil bli reagert på umiddelbart, gjennom trekk i poeng eller diskvalifisering.
12. Deltakelse på NM for alle patruljer bør fortrinnsvis betales av kretsene. Hvis dette ikke går må gruppene betale.
13. Vandrepremien er evigvarende og blir gitt til beste patrulje i NM til et års oppbevaring. Den overleveres arrangøren av neste års NM senest ved åpning av dette arrangementet.

14. Ved eventuelle protester mot retningslinjenes anvendelse er speiderstyret ankeinstans. Anke sendes, gjennom overdommerne, innen en uke etter at arrangementet er avsluttet.

Vedtatt av speiderstyret 27. - 29. 1996

MÅL OG RETNINGSLINJER FOR SPEIDERFORUM OG ROVERFORUM.

MÅL

Forumet skal:

- gi speidere / rovere en mulighet til å ytre sine meninger
- gi speidere / rovere trening i medbestemmelse og debatt-teknikk
- være et høringsorgan for aktuelle saker.

Retningslinjer for speiderforum

1. Speiderforum arrangeres ca. 1 måned før hvert speiderting.
2. Speiderforum velger en gruppe på fire personer + en reserve som prosjektgruppe for neste forum. Tre av disse skal være under 18 år når neste forum holdes.
3. Speiderstyret og komite program v/komite speider oppnevner hvert sitt medlem til prosjektgruppen.
4. Første møte i prosjektgruppen avholdes senest 6 måneder før speiderforum. Komite program / komite speiders representant i prosjektgruppen er ansvarlig for å kalle inn til dette møtet.
5. Leder for prosjektgruppen velges av, og blant, forrige forums representanter i gruppen.
6. Komite program v/komite speider har ansvar for oppfølging av gruppen.
7. Speiderstyret har ansvar for å finne teknisk arrangør.
8. Kretsen skal velge sine representanter til speiderforum. Valget skjer av speiderrepresentantene på kretsting. Alle kretsene velger to representanter, en av hvert kjønn. Begge skal være aktive i patrulje / tropp når forum avholdes.
9. Kretsene betaler utgifter til reise / opphold for sine representanter i henhold til NSF's retningslinjer. Reisefordeling skal benyttes.
10. Resolusjoner fra Speiderforum presenteres for:
 - Speiderstyret for videre oppfølging
 - Speidertinget.

Retningslinjer for roverforum

1. Roverforum arrangeres under Roverstevnet, normalt siste helg i oktober.
2. Roverforum velger en gruppe på fire personer + en reserve som prosjektgruppe for neste forum.
3. Speiderstyret og komite program v/komite rover oppnevner hvert sitt medlem til prosjektgruppen.
4. Første møte i prosjektgruppen avholdes senest 6 måneder før roverforum. Komite program / komite rovers representant til prosjektgruppen er ansvarlig for å kalle inn til dette møtet.
5. Leder for prosjektgruppen velges av, og blant, valgte rovere til prosjektgruppen.
6. Komite program v/komite rover har ansvar for å følge opp prosjektgruppen.
7. Kretsen skal velge sine representanter til Roverforum.
Valget skjer av aktive rovere på kretsting.
Kretsen velger 2 representanter, en av hvert kjønn. Begge skal være aktive når Roverforum avholdes.
8. Speiderstyret har ansvar for å finne teknisk arrangør.
9. Kretsen betaler utgifter til reise / opphold for sine representanter i henhold til NSF's retningslinjer. Reisefordeling skal benyttes.
10. Resolusjoner fra Roverforum presenteres for:
 Speiderstyret for videre oppfølging
 Speidertinget.

Vedtatt av speiderstyret 24.-26.11.95

REGLER FOR BÅTBRUK I SPEIDERARBEIDET I NORGE

1. Disse reglene gjelder for alle speidergrupper som bruker båter i programmet sitt. Reglene gjelder både for båter som gruppen eier, og båter som lånes eller leies. Reglene gjelder ikke når speiderne / gruppa betaler for turer med rutegående båter eller båter som er underlagt offentlige godkjenningsordninger.
2. Før avgang skal båtens og ansvarshavendes navn, planlagte seilingsrute, tider for planlagt avgang og hjemkomst meddelt ansvarshavende leder, og føres inn i en seilingsjournal som legges igjen på land. For lengre tokt etableres et meldesystem til land, f.eks. fast tid hvert døgn.
3. Den enkelte speidergruppe har rederansvar for egne båter. Dette ansvaret omfatter:
- at båtene holder den standard som NSF bestemmer
- at båtene bemannes med kvalifisert mannskap etter NSF's regelverk.

4. Alle båter skal ha ansvarsforsikring og, om det er lån på båten, kasko. Speidere og ledere skal være ulykkesforsikret.
5. Skipperen ombord har skipperansvar. Dette innebærer:
 - at båt, mannskap og utstyr tilfredsstillers NSF's regler, og at båten er sjødyktig
 - at båten seiles i fastsatt fartsområde.
6. Maskindrevne speiderfartøyer som leies ut til passasjerbefordring skal være godkjent av Skipskontrollen. Skipper skal ha tilsvarende offentlig godkjenning. Unntak er hvis fartøyet ved enkelt leilighet fører passasjerer i beskyttet farvann. Seilbåter mindre enn 25 brt. eller 15 meter trenger ingen offentlige sertifikater.
7. Skippersertifikat gis for en bestemt båt/båttype og gis for et bestemt farvann. Sertifikatene gis for 5 år av gangen, og kan fornyes. Sertifikatkravene finnes i «Aktivitetsmerker for speidere» og Loggbok for sjøspeidere». Speidersertifikatene gjelder bare for båter der offentlige sertifikater ikke er obligatorisk. Oversikt over fartsområder, aldersbestemmelser, fartstid etc. finnes i heftet «Sikkerhet ved bruk av båter i speiderarbeidet».
8. Gruppen oppnevner en kvalifisert person til å kontrollere sertifikater, båter og utstyr. Det kan også søkes hjelp hos Skipskontrollen.
9. Gruppen utarbeider sjekklister for sjødyktighet, flytemidler og utstyr for hver båt. I heftet «Sikkerhet ved bruk av båt i speiderarbeidet» er det en sjekklister som kan tilpasses ulike båter. Det utføres årlige og 5-årige kontroller av alle båter. Sjekklister sendes NSF når kontrollen er utført.

Vedtatt av speiderstyret 24.-26. januar 1997

RETNINGSLINJER FOR BEREDSKAPSGRUPPER I NORGES SPEIDERFORBUND

1. Formål

En beredskapsgruppe i NSF har som formål, i tillegg til generelt formål i speiding, å gjøre samfunnsnyttig tjeneste. Medlemmene skal være medlem i NSF og skal spesielt gjennom friluftsliv øke sin kompetanse innen beredskap.

2. Navn

En beredskapsgruppe i NSF skal kalles «Rovernes beredskapsgruppe» (samt stedsnavn)

3. Krav til grupper

Alle beredskapsgrupper skal fylle de krav som til enhver tid gjelder for beredskapsgrupper i NSF. Det kan etableres en beredskapsgruppe i hver krets, etter søknad til NSF.

4. Tilknytning til NSF

Beredskapsgruppen organiserer seg som en enhet i gruppen eller kretsen. Hver beredskapsgruppe stiller med kandidat til «komite for beredskapsgrupper». Denne komiteen oppnevnes av speiderstyret.

5. Organisering

Beredskapsgruppene organiseres etter modell som for annen virksomhet i NSF, jfr. NSF's lover. Beredskapsgruppene arbeider etter de demokratiske prinsipper og velger gruppestyre på 5-10 personer. Gruppas leder er styrets formann.

6. Merke

Beredskapsgruppene benytter merke med teksten «Rovernes beredskapsgruppe» ytterst, forbundsmerke i midten og stedsnavnet som et vedheng (se eksisterende merker).

7. Uniformering

Beredskapsgruppene har blå vester / kjeledresser påført merke og refleksbånd som felles markering.

Speiderdrakt benyttes i flest mulig sammenhenger.

8. Økonomi

Innenfor speidergruppen/eventuelt kretsen kan beredskapsgruppene ha en selvstendig økonomi. Regnskapet skal føres etter god regnskapsskikk og lover gitt av NSF. Gruppens årsmøte velger revisor.

9. Vedtekter

Beredskapsgruppene utarbeider vedtekter og stillingsinstruksjoner for oppgavene i beredskapsgruppen. Disse skal godkjennes av Komite for beredskapsgrupper i NSF.

10. Medlemskrav

For å være medlem i en beredskapsgruppe må man være speider, minimum 16 år, og ha gjennomført og bestått grunnopplæringen for beredskapsgrupper. Krav til grunn-opplæring settes av «Komite for beredskapsgrupper i NSF». Beredskapsgruppene kan utover dette stille krav til sine medlemmer basert på lokale hensyn.

11. Opplæring

NSFs ledertrening er en naturlig del av opplæringen.

Beredskapsgruppene er selv ansvarlig for beredskapsopplæringen av sine medlemmer.

12. Opphør

Ved evt. oppløsning av en beredskapsgruppe skal det skje med 2/3 flertall ved årsmøte. Midler og eiendeler forvaltes etter NSF's lover.

13. Endringer

Endringer av disse retningslinjene gjøres etter vedtak i speiderstyret.

Vedtatt av speiderstyret 19.-21. 4.1996

RETNINGSLINJER FOR EXPLORER BELT

1. Generelt

1.1 Explorer Belt (EB) er et arrangement for rovere i Norges speiderforbund (NSF).

1.2 EB er en ekspedisjon som foregår i et eller flere land utenfor Norge.

1.3 Formålet med EB er at deltagerne skal oppleve, bli kjent med og få kunnskaper om landet der EB arrangeres. Ekspedisjonen skal hjelpe deltagerne til å oppnå økt respekt og toleranse for andre mennesker, sin egen og andres kultur.

1.4 Alle EB ekspedisjoner som arrangeres innen NSF skal følge disse reglene og arrangementet skal godkjennes av Komite Rover (KR), NSF.

1.5 EB består av en 10 dagers haik og et opphold over flere dager ett sted i besøkslandet / -landene. Oppholdet bør være i form av Home Hospitality.

1.6 Arrangøren av EB har rett til å velge ut hvilke deltagere som skal delta på ekspedisjonen. Dette bør gjøres i samarbeid med KR.

- 1.7 EB-beltet tildeles de som har gjennomført ekspedisjonen på en tilfredsstillende måte etter gjeldende regler.
- 1.8 Alle deltagerne skal i god tid før avreise få tilsendt dette reglementet. De bør også få utdelt reglementet på besøkslandet/-landenes språk.
- 1.9 Arrangøren utarbeider regler for orden og oppførsel med utgangspunkt i NSF's gjeldende regler. Deltagerne og foreldre / foresatte til deltagere under 18 år, skal skrive under på at de godtar reglene. Reglene skal overholdes under hele ekspedisjonen.
- 1.10 Sikkerhets- og kontrollrutiner skal overholdes under hele ekspedisjonen.
- 1.11 Er det tvil om regelfortolkningen, har KR avgjørende myndighet.
2. Forberedelsesoppgavene
 - 2.1 Målet med forberedelsesoppgavene er å sette deltagerne i stand til å nå de mål som er satt for ekspedisjonen.
 - 2.2 Forberedelsesoppgaven skal sendes ut til deltagerne så raskt som mulig etter endelig påmelding og skal leveres tilbake innen fristen. Fristen settes av arrangøren og skal være før avreise.
 - 2.3 Oppgavene skal omfatte flere sider ved det / de land ekspedisjonen er lagt til, og skal i tillegg omfatte forberedelser til haiken.
3. Haiken
 - 3.1 Deltagerne skal tilbakelegge minimum 200 km i løpet av 10 døgn. Arrangøren kan imidlertid fastsette en annen distanse ved ekstreme klima- eller terrengforhold eller på grunnlag av den enkelte deltakers spesielle forutsetninger. Dette gjøres i samråd med KR.
 - 3.2 Av den totale tilbakelagte distansen, fottur og transport, skal minimum 90% foregå til fots. Dette for å forhindre at deltagerne tilbakelegger ekstremt lange distanser, for eksempel reiser til andre deler av landet.
 - 3.3 Parene velger selv rute og må være på innkomststedet innen fastsatt tidspunkt.
 - 3.4 Parene skal selv bære sitt utstyr under haiken.
 - 3.5 Hvert par skal holde sammen og har ikke lov til å skille lag.

- 3.6 Flere par har ikke lov til å gå sammen. Korte tilfeldige, møter kan forekomme, men skal begrenses mest mulig.
- 3.7 Flere par har ikke lov til å overnatte sammen eller i umiddelbar nærhet av hverandre.
- 3.8 Det er maksimalt lov å overnatte to netter på samme sted.
- 3.9 Det er ikke lov å betale for overnatting.
- 3.10 Det er ikke lov å være nærmere innkomstpunktet enn 10 km før etter siste overnatting.
- 3.11 De utleverte pengene er ment å dekke de daglige utgiftene til mat og drikke.
- 3.12 Hver enkelt deltager skal føre rapport, logg og regnskap med eventuelle bilag for alle utgifter og inntekter. Dersom paret har felles økonomi, skal hver deltager føre halvparten av alle utgifter, og eventuelle inntekter, i sitt regnskap.
- 3.13 Haikeoppgavesettet skal bestå av minst 20 oppgaver om besøkslandet/-landene fordelt på minst 5 forskjellige tema som for eksempel historie, geografi, speiderbevegelsen, kunst/arkitektur, dagens samfunn, religion, næringsliv, politikk osv.
- 3.14 Hver deltager skal selvstendig plukke ut og besvare minst 10 av de utleverte oppgavene. Hvis oppgavene er fordelt på 10 eller færre tema, skal hver deltager velge minst en oppgave fra hvert tema. Hvis det er flere tema, skal det velges oppgaver fra 10 forskjellige tema.
- 3.15 Paret kan samarbeide under selve arbeidet med oppgavene. Oppgavene skal besvares skriftlig dersom ikke annet er avtalt og leveres til arrangøren innen fastsatt tidspunkt etter haiken.

4. Vurdering

- 4.1 Rapport, logg, regnskap med eventuelle bilag og oppgavebesvarelsene skal leveres til arrangørene innen fastsatt tidspunkt etter haiken.
- 4.2 Deltagerne vurderes individuelt etter den enkeltes forutsetning på grunnlag av innlevert materiale, forberedelsesoppgave, intervju etter avsluttet haik samt en helhetsvurdering der blant annet oppførsel, overholdelse av tidsfrister og regler, holdninger og samarbeidsvilje vil telle med. Den samlede vurderingen av deltageren avgjør om han / hun skal tildeles beltet.

- 4.3 Deltagerne skal informeres før avreise om hvordan intervjuet skal foregå. Hensikten med intervjuet er å utdype oppgavebesvarelsene, den enkeltes utbytte av ekspedisjonen og den enkeltes opplevelse av haiken. Videre kan arrangøren benytte intervjuet til å belyse andre momenter som har betydning ved vurdering av deltageren.
- 4.4 Ved tvil om en deltager skal tildeles EB-beltet bør arrangøren intervjuer deltageren(e) en gang til slik at eventuelle misforståelser blir oppklart.
- 4.5 Ved tvil om regelfortolkning i forbindelse med vurderingen av den enkelte deltager, bør arrangøren la hensyn til EBs opprinnelige målsetting veie tyngre enn reglens bokstavelige innhold.
- 4.6 Ved uforutsette hendelser som fører til avbrudd for den enkelte deltager i ekspedisjonen, kan arrangøren fravike reglene dersom deltageren har gjennomført størstedelen av ekspedisjonen og en helhetsvurdering tilsier dette.
- 4.7 De deltagerne som ikke tildeles beltet har rett til en begrunnelse.
- 4.8 Arrangørens vurdering er endelig.

Revidert 11.5.94

RETNINGSLINJER FOR RR 5-KAMP

Retningslinjer for RR 5-kamp finnes i et eget hefte som fås ved henvendelse til forbundskontoret.

Revidert 1.4.1991

Forkortelser

Her følger en liten oversikt over de mest brukte forkortelsene i Norges speiderforbund.

Ass.	Patruljeassistent
AU	Arbeids utvalg
FA	Flokkassistent
FK	Forbundskontoret
FL	Flokkleder
GA	Gruppeassistent
GL	Gruppeleder
IC	International Commissioner
JOTA	Jamboree on the Air
KF	Komite Friluftsliv
KFUK	Kristelig forening for unge kvinner
KFUM	Kristelig forening for unge menn
KL	Kretsleder
KL/KS	Kretsleder / Korpssjef
KLT	Komite Ledertreneropplæring
KLU	Komite Lederutvikling
KP	Komite Program
KR	Komite Rover
KROMS	Kretsombudssamling
KS	Komite Speider
KS	Korpssjef
KSjø	Komite Sjøspeider
KSS	Komite Småspeider
KTG	Komite Trekløver Gilwell
KU	Koordineringsutvalg
LA	Lagassistent
LL	Lagleder
LL97	Landsleir 1997
LNU	Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner
NSF	Norges speiderforbund
OG	Old Guides
Peff	Patruljefører
SK	Sentrale Komiteer
SST	Speiderstyret
TA	Troppsassistent
TG	Trekløver Gilwell
WAGGGS	World Association of Girl Guides and Girl Scouts
WOSM	World Organization of the Scout Movement

Stikkordsliste

A

Abonnement	59
Administrasjon	45, 120
Aktivitetsmerker	192
Alkohol og rusmidler	164
Ansatte	45, 154, 1544
Ansvar	16, 120
Ansvarsområde	20
Arbeidsavtale	45
Arbeidsdeling	105
Arbeidsenheter	19, 159
Arbeidsgrupper	22
Arbeidsoppgaver	20, 43
Arbeidsplan	45, 147, 149, 153, 154
Arbeidsutvalg	43, 177
Arrangementer	67
Arv	37, 157
Aspirantpatrolje	42, 116
Attest	128
Avhendelse	37, 51
Avtale - korps	54, 200

B

Baden-Powell	13, 18, 90, 126
Banner	135, 136
Bannerreglement	135
Baptistenes speiderkorps	53
Barne- og Ungdomsrådet	136
Begravelse	135
Benevnelser	186
Benevnelser, ledertreningen	110, 186
Beredskapsgruppe	209
Beredskapsplan	124
Bestemors lov	97
Beverkolonien	19
Beverspeiding	19, 27, 182
Bil, bruk av	171
Bisettelse	135
Bistandsarbeid	86

Bistandstorget	88
Blå kors speidere	53
Botswana	86
Brekurs	71
Breutstyr	65
Bronseknappen	70, 195
Brownsea Island	13
Budsjett	36, 46, 59, 147, 149, 150, 151, 153, 154, 157, 201, 202, 203
Bærestilling	134
Bål	120
Båtbanken	196
Båter	37, 51, 207, 125
Båtflagg	133, 165

D

Deltakermerke	191
Designhåndbok	128
Direktemedlemmer	36, 46, 198
Distinksjoner	190
Drakt	126, 156, 188, 189
Dronningen	61
Dyktighetsmerker	192

E

Eiendommer	36, 61, 121, 156,
Ekspansjonsmateriell	65
Ekstern informasjon	128
Eksterne relasjoner	87
Embu	86
Emnekurs	46, 71
Emnekurs sjø	75
Endring av lover	158
Enhetsmerke	190
Europaregionen	85
Explorer Belt	210

F		Friluftslivets fellesorganisasjon	87, 137
Fagkomiteene	127, 181	Funksjonsbeskrivelser	24, 47, 54
Fellesrådet for speider-		Førerpatruljekurs	73
piker i Norge	84, 87, 154, 159	Førstehjelpsutstyr	124
Femkamp RR	213	G	
Firing	133	Gaver	37, 157
Fjellederkurs	71	Generalsekretær	57
Flagg og banner	132, 164	Godkjenning - ledertrenere	187
Flaggdager	132	Godkjenning - nye grupper	147
Flaggreglement	132	Godkjenning - nye ledere	146, 151, 166
Flaggsanger	133	Gradsmarkering	194
Flerkultur	83	Grafisk design	128
Flokk	19, 29	Grenkomiteene	180
Flokken	127	Grunnregler	143
Flokkassistenten	29	Grunntrening	46, 67
Flokklederen	29	Gruppe	19, 147
Fly, bruk av	171	- banner	134
Flytting	58	- informasjonsplikt	167
Fond	157	- navn	169
Forbilde	95, 98	- regnskap/økonomi	147, 156, 201
Forbundet	55, 120	- start	147, 169
Forbundet		Gruppebånd	191
- regnskap/økonomi	157, 203	Gruppeflagg	134
- kontingent	46, 58, 157, 198	Gruppeinform	127
Forbundskontoret	57, 58, 122, 155	Gruppekontingent	36, 199
Forbundsmerket	127, 190, 191	Gruppeledelse	19, 26
Forbundsstroppens oppgaver	177	Gruppeleder	24, 147, 148
Foreldrearbeid	43	Gruppen i fokus	81
Foreldreforening	43, 148	Gruppeting	20, 147, 169
Foreningen Norden	136	H	
Forkortelser	214	Halv stang	134
Formålsparagraf	15, 141, 143	Havbraat	65
Forord	3	Hederstegn	174
Forretningsorden		Hefter	65
for speidertinget	171	Heising	133
Forsikring	37, 120, 124	Heldagsskole	167
Fossekalen	72	Helhet	99
Frelsesarmeens speidere	53	Helse	124
FRIFO	87, 137	Hilsing	135
FRIFOs barnelederkurs	77		
Frikirkens speiderkorps	53		
Friluftsliv	16, 113		

Holdninger	17	Komiteer	155, 177
Hus	37, 51, 121, 157	Kommunikasjonsutvalget	127
Hvilestilling	134	Konfliktløsning	22
Hytter	37, 51, 157	Kontaktkomite	161
I		Kontaktutvalg	148, 150
Ild - bruk av	120	Kontingent	
Informasjon	37, 127	- til forbundet	156, 198
Informasjon fra		- til gruppen	156, 199
- gruppe til krets	167	- til kretsen	156, 199
- krets til forbund	169	-leirkontingent for ledere	201
Ingelsrud Speidersenter	65	Koordinering	22
Innboforsikring	120	Korps	53, 151, 200
Innhold	4	Korpsavtale	54, 200
Innsettelse	117, 119	Korpsmerke	191
Inntekter	36, 51, 60	Krets - banner	165
Inntektsbringende tiltak	132, 197	Krets - regnskap/økonomi	202
Instruktørkurs i friluftsliv	77	Krets	45, 149
Integrert arbeid	147	Kretsens informasjon til forbundet	169
Intern informasjon	1127	Kretsinform	127
Internasjonale kontakter	84	Kretskontingent	46, 156, 199
International Commissioner	56, 84, 159	Kretsleder	47
Jamboree	85	Kretsleder/korpssjefmøte	
Jamboree on the Air	125	- reisefordeling	170
JOTA	125	Kretsleder/korpssjefmøte	152
JOTI	125	Kretssekretær	45
Julehefte	128, 132	Kretsstyremedlem	48
K		Kretsstyret	45, 149, 150, 170
Kanokurs	72	Kretsting	45, 149
Kasserer - gruppe	36, 147, 201	Kurs	67
Kasserer - krets	202	- for hjelpere	73
Kenya	86	- for krets- og korpsstyrer	74
KFUK-speidere	84, 87, 161	- i gruppeledelse	74
KFUK/KFUM	87, 137	Kursledere	186
Kirken	134	Kvinnelige medlemmer	159
Koloniassistenten	28	L	
Kolonilederen	27	Lagassistenten	35
Kombikurs Pat-Pat	73	Laglederen	34
Komite Lederutvikling KLU	177	Lagsinfo	127
Komite Program KP	177	Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner	87, 137
		Langtidsplan	79, 82

Lavvo 65
 Learning by doing 13, 97, 183
 Ledelsesprinsipper 183
 Leder - godkjenning 146, 166
 Leder - leirkontingent 201
 Leder - trening 184
 Lederaspirant 68
 Lederbladet 58, 59, 170
 Ledere 66, 83, 129, 146, 165
 Lederfelleskap 39
 Lederfondet 196
 Ledergodkjenning 46, 59, 146, 151
 Lederoppfølging 23
 Lederoppgaver 129
 Ledermiljø 38, 39, 40, 41, 147
 Lederrekruttering 38
 Ledersamtale 46, 68
 Lederstart 23, 68, 150
 Ledertrenere - godkjenning 187
 Ledertrenere 46, 185
 Ledertrenerkurs 76
 Ledertrening 91, 156, 184
 Ledertreningen - benevnelser 110, 186
 Ledertreningsprinsippene 185
 Lederutvikling 93
 Leikvinjar 64
 Leir 121
 Leirkontingent for ledere 201
 Lesotho 86
 Livskvalitet 16
 LNU 87, 137
 Logo 128
 Lovendring 158
 Lover 138, 142
 Lover for fellesrådet 159
 Lovutvalg 56, 152, 153, 173
 Lysbilder 65
 Læring ved egenaktivitet 13, 95, 97
 Læringsmiljø 108
 Løfte 15, 140, 145
 Lån 60, 157

M

Materiell 37, 52, 120, 201
 Materiellforvalter 37, 201
 Medleder-samtalen 23, 42
 Medlemmer og ledere 165
 Medlemsblader 59
 Medlemskontingent 59
 Medlemsregistrering 36, 46, 58
 Medlemsvekst 82
 Merker på speiderdrakten 190
 Metode 91, 95, 113
 Metodistkirkens speiderkorps 53
 Miljøheimevernet 89
 Muligheter 96
 Møteleder 21
 Møter 20
 Mål 79, 81, 143
 Målstyring 96, 99

N

Narkotika, rusmidler 164
 Navn på grupper 169
 Nedleggelse 44
 NM i speiding 204
 NmU-Speiderne 53
 Nordisk Ungdomsbevilgning 137
 Norden 85
 Nordtangen 87
 Norges KFUK-
 Speidere 843, 87, 137, 159, 161
 Norges Røde Kors 78
 Norgesmerke 191
 Norsk Folkehjelp 78
 Norsk Speidermuseum 137
 Norsk speiderpresse 128
 Nye grupper 44, 147, 169
 Nye ledere 38, 146, 166

O

Old Guides	66	Regler for båtbruk	207
Ombud	45	Regnskap	36, 51, 59, 147, 149, 151, 153, 167, 201, 202, 203
Ombudslederen	49	Regnskapsfører	36, 147, 150, 201, 202, 203
Ombudsmedlem	50	Reisefordeling	1710
Oppgaver	45, 55, 57	Reiseforsikring	124
Opplevelser	41, 91, 154	Reisegods	121
Oppløsning	148, 158	Rekruttering	38
Opprettelse	44, 147, 169	Renså	61
Opptakelse	115, 116	Retningslinjer	159
Organisasjon	19, 83	Rettigheter	105
Organisasjonskart	55	Revisjon	153
Organisering, NSF	37, 45, 55, 155, 177	Revisor	147, 150, 152, 153
Orientering	78	Roverforum	206
Overgang	42, 116	Roverlaget	19, 156
		RR 5-kamp	213
P		Rusmidler	136, 164
Parm, Margrethe	87	S	
Patrulje	82, 83, 90	Samarbeid med	
Patruljeføreren	33, 92, 130, 156, 192	Norges KFUK-speidere	84, 161
Patruljeførerkurs	73	Samtale med nye ledere	68, 150, 151
Patruljemerker	191, 192	Scouting for Boys	14
Patruljesystemet	13, 90, 113	Selvfølelse	16
Peff	127	Sentrale komiteer	57, 155, 177
Planer	79	Seremonier	114, 115
Planlegging	23, 46, 105, 106	Sikkerhet	124, 136
Plikter	105	Situasjonsorientert ledelse	97
Praktisk viten	17	Sjøspeidermerker	191, 195
Presse	127	Sjøspeiding	125
Prinsipper for		Skileiklederkurs	71
- ledelse	67, 95, 110, 183	Skipperkurs	75
- ledertrening	184	Skjerf	127
- program	67, 110, 182	Småspeideraksjonen	132
Prinsipper om speiderdrakt	188	Småspeiderflokken	19
Privatbil, bruk av	171	Småspeiderledere	72
Program	156, 183	Solstølen	61
Programmaterieell	65	Speider-Sport A/L	65, 153, 158
Progresjon	112	Speiderbønnen	121, 127
Påmelding	122	Speiderdrakt	126, 127, 188
		- tilleggseffekter	189
R			
Regler for bruk av flagg	133		

Speiderforum	206	Terminliste	23, 45, 106
Speiderhilsen	141, 164	Ti års tjenestetegn for ledere	176, 195
Speiderledelse	90	Tilbakemelding	109
Speiderleder	41, 105	Tilleggseffekter	189
Speiderloven	15, 138, 144	Tillitsvalgte	146, 165
Speiderløftet	15, 140, 145	Tilskudd	36
Speidermuseum	137	Tobakk	136
Speiderpass	122	Tradisjoner	114
Speidersentre	84, 85, 121	Tredalen	63
Speidersjef	56, 153	Trekløver Gilwell	76, 186, 195
Speiderskjerf	127, 189	Trekløverknappen	195
Speiderskjorte	126, 188	Trening 1	69
Speiderstyret	56, 154	Trening 2	69
- arbeidsutvalg	177	Trening 3	70
- møter	155, 176	Trening av kursledere	186
Speidertinget	55, 152, 171	Treningsprogram	18, 110
- forretningsorden	171	Troppsassistenten	32
- lovutvalg	56, 152, 153, 173	Troppslederen	31
- utgifter	172		
- valgkomite	56, 152, 153, 176	U	
Speidertroppen	19	Uganda	86
Speidingens ide	13	Ukraina	86
Speidingens verdigrunnlag	15	Ulykkesforsikring	120
Sponsing	60, 132, 197	Uniform	126, 188
St. Georgs Gildene	137, 162	Utenlandsleir	121
Standard korpsavtale	54, 200	Utgifter	36, 51, 60
Statsstøtte	60	Utgifter til speiderting	1153, 172
Statutter for NSFS lederfond	196	Utmelding	58
Stikkordsregister	215	Utrulling	134
Stiftelser	157	Utstyr	37, 52, 201
Stornes	62	Utvikling	41
Struktur	156		
Studieforbundet natur og miljø	88	V	
Studiering	77	Vaksiner	124
Styre	43	Valgkomite	56, 152, 158
Støtteordninger	136	Valgspråk	141, 146
Sverveli	64	Veiledere	187
Sykdom	121	Veiledning	95
Synliggjøring	82	Vennsapsgruppe	122
		Vennskapstropp	122
T		Verdensforbundene	84
Temaer	83		

Verdensforbundene 84
Verdenskonferanse 84, 85, 160
Verdensspeidermerke 127, 190
Verdibevegelse 17
Verdigrunnlag 15, 99
Vinterferd 71
Virkemidler 80
Visespeidersjef 56, 153
Visum 123
Vitamin-kursene 75

W

WAGGGS 84, 143, 159, 162, 190
WOSM 85, 143, 162, 190
Wood Badge 195

Y

Youth for Europe 118

Æ

Æreskniv 175

Ø

Økonomi 36, 51, 59, 156,
201, 202, 203
Økonomisk støtte 123
Øst-Europa 86
Øyeblikket 74

Å

Årsmelding 127, 149, 151 ,
153, 154
Årsrapport 46, 167, 170
Årsregistrering 25, 36, 58
Årsregnskap 59, 147, 154, 158
Årsstjerner 192

Norges speiderforbund
Øvre Vollgate 9, 0158 Oslo
Tlf.: 2242 2660
Fax: 2242 0704